

**ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ НА
МИНИСТЕРСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА КЪМ 31.12.2022 Г.**

**1. ОТЧЕТ НА ПРИХОДИТЕ ПО БЮДЖЕТА НА МИНИСТЕРСТВОТО НА
ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА КЪМ 31.12.2022 Г.**

ПРИХОДИ по бюджета на ПРБ (в лева)	<i>Закон</i>	<i>Уточнен план</i>	<i>Отчет</i>
Общо приходи:	9 300 000	11 008 349	6 630 014
<i>Данъчни приходи</i>			
<i>Неданъчни приходи</i>	9 300 000	9 618 376	5 240 041
Приходи и доходи от собственост	7 918 700	7 885 474	6 091 513
Приходи от държавни такси	875 000	875 000	486 829
Глоби, санкции и наказателни лихви	35 000	411 377	407 690
Други	471 300	446 525	-1 745 991
<i>Помощи, дарения и други безвъзмездно получени средства</i>		1 389 973	1 389 973

Приходите на разпоредителите с бюджет финансирани от Министерството на образованието и науката са разпределени и се отчитат съгласно действащата бюджетна класификация. Общият размер на реализираните приходи за периода е 6 630, 0 хил. лв.

Отчетените „Приходи и доходи от собственост“ възлизат на 6 091, 5 хил. лв. Най-голям относителен дял от общия размер на реализираните приходи и доходи от собственост – 58,2 % заемат приходите от продажба на услуги стоки и продукция в размер на 3 545, 8 хил. лв. Същите са свързани с предмета на дейност на съответния разпоредител и се набират от:

- реализация на продукцията стоки и услуги от учебно производство;
- реализация на продукцията и услуги от учебна практика;
- провеждане на квалификационни курсове и педагогически услуги;
- приходи от извънучилищни дейности;
- приходи от издателска дейност и разпространение.

Реализираните приходи от наеми на имущество и на земя са в размер на 2 545,0 хил. лв. и представляват 41,7 % от общия размер на реализираните приходи и доходи от собственост.

Приходите от такси са в размер на 486,8 хил. лв. Същите включват: отчетените от МОН и регионалните управления на образованието (РУО) такси по ПМС № 195 от 09.09.2017 г. за одобряване на Тарифа за таксите, които се събират в системата на предучилищното и училищното образование от МОН; таксите събирани от Националния център за информация и документация по реда на по Закона за признаване на професионални квалификации както и таксите събирани от Националната агенция за професионално образование и обучение по Закона за професионалното образование и обучение въз основа на ПМС № 241/21.11.2000 г.

за одобряване на Тарифа за таксите за лицензиране на центрове за професионално обучение и на центрове за информация и професионално ориентиране.

Отчетените приходи от глоби санкции и наказателни лихви за отчетния период са в размер 407,7 хил. лв. като от тях 366,1 хил. лв. са отчетените приходи от присъдени вземания лихви и неустойки от Фонд „Научни изследвания“.

През отчетния период са реализирани Други приходи (§ 36-00 от ЕБК) в размер 951, 6 хил. лв. Тук се включват събраните приходи от разпоредителите с бюджет от вторични суровини от изпълнявани дейности по акредитация от продажба на тръжна документация и др. По отчет внесените ДДС и други данъци върху продажбите (§ 37-00 от ЕБК) са в размер на (-) - 2 709,6 хил. лв. Реализираните за периода постъпления от продажба на нефинансови активи са в размер на 12,0 хил. лв.

Реализираните приходи от помощи и дарения са в размер на 1390,0 хил. лв. От тях 439,6 хил. лв. са приходи от помощи и дарения от страната и включват получени суми на второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката които се разходват за целите на договорите и волята на дарителите. Приходите от помощи и дарения от чужбина са в размер на 950,4 хил.лв.

**2. ОТЧЕТ НА РАЗХОДИТЕ ПО БЮДЖЕТА НА МИНИСТЕРСТВОТО НА
ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА ПО ПОЛИТИКИ И ПРОГРАМИ КЪМ 31.12.2022 Г.**

Класификационен код*	Наименование на областта на политика/функционалната област /бюджетната програма	Закон	Уточнен план	Отчет
1700.01.00	Политика в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот	771 994 700	736 770 115	657 410 300
1700.01.01	Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование“	136 188 500	57 469 022	46 027 443
1700.01.02	Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование“	131 462 100	136 865 211	124 257 377
1700.01.03	Бюджетна програма „Училищно образование“	476 008 700	506 866 980	455 953 953
1700.01.04	Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците“	8 277 300	11 517 245	8 972 446
1700.01.05	Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина“	17 120 900	21 116 771	19 477 322
1700.01.06	Бюджетна програма „Учене през целия живот“	2 937 200	2 934 886	2 721 759
1700.02.00	Политика в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал	81 867 300	62 328 499	51 452 933
1700.02.01	Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“	18 660 600	9 265 191	5 444 974
1700.02.02	Бюджетна програма „Студентско подпомагане“	10 090 400	12 170 516	11 530 156
1700.02.03	Бюджетна програма „Международен образователен обмен“	4 802 400	3 410 105	2 617 600
1700.02.04	Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“	26 538 700	16 973 790	13 088 793
1700.02.05	Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа“	21 775 200	20 508 897	18 771 410
1700.03.00	Бюджетна програма „Администрация“	7 312 900	8 345 443	6 853 421
	Общо разходи	861 174 900	807 444 057	715 716 654

3. ОТЧЕТ НА КОНСОЛИДИРАНИТЕ РАЗХОДИ ПО БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ В РАМКИТЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (в лева)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
1700.00.00	Общо разходи	6 812 314 608	715 716 654	6 096 597 954	6 151 925 026	661 105 941	5 490 819 085	660 389 582	54 610 713	605 778 869
1700.01.00	Политика в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот	5 164 852 978	657 410 300	4 507 442 678	4 818 443 934	626 188 842	4 192 255 092	346 409 044	31 221 458	315 187 586
1700.01.01	Бюджетна програма “Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”	213 319 424	46 027 443	167 291 981	45 584 592	45 584 592	0	167 734 832	442 851	167 291 981
1700.01.02	Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”	203 339 248	124 257 377	79 081 871	167 728 122	112 676 517	55 051 605	35 611 126	11 580 860	24 030 266
1700.01.03	Бюджетна програма „Училищно образование”	4 572 879 000	455 953 953	4 116 925 047	4 548 654 048	452 139 255	4 096 514 793	24 224 952	3 814 698	20 410 254
1700.01.04	Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”	49 661 140	8 972 446	40 688 694	49 450 635	8 761 941	40 688 694	210 505	210 505	0
1700.01.05	Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”	19 477 322	19 477 322	0	4 304 778	4 304 778	0	15 172 544	15 172 544	0
1700.01.06	Бюджетна програма „Учене през целия живот”	106 176 844	2 721 759	103 455 085	2 721 759	2 721 759	0	103 455 085	0	103 455 085
1700.02.00	Политика в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал	1 640 608 209	51 452 933	1 589 155 276	1 326 627 671	28 063 678	1 298 563 993	313 980 538	23 389 255	290 591 283
1700.02.01	Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”	1 026 747 625	5 444 974	1 021 302 651	936 666 387	5 295 086	931 371 301	90 081 238	149 888	89 931 350
1700.02.02	Бюджетна програма „Студентско подпомагане”	104 951 438	11 530 156	93 421 282	57 203 113	1 247 526	55 955 587	47 748 325	10 282 630	37 465 695
1700.02.03	Бюджетна програма „Международен образователен обмен”	2 617 600	2 617 600	0	1 935 042	1 935 042	0	682 558	682 558	0
1700.02.04	Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование – наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”	477 814 349	13 088 793	464 725 556	320 499 152	9 262 047	311 237 105	157 315 197	3 826 746	153 488 451
1700.02.05	Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”	28 477 197	18 771 410	9 705 787	10 323 977	10 323 977	0	18 153 220	8 447 433	9 705 787
1700.03.00	Бюджетна програма „Администрация”	6 853 421	6 853 421	0	6 853 421	6 853 421	0	0	0	0

За отчетният период консолидираните разходи по бюджетни програми в рамките на съответните области на политики включват разходите по бюджета и по сметки за средства от Европейския съюз на Министерството на образованието и науката, разходите по отчетите за касовото изпълнение на бюджетите и на средствата по сметки за средства от ЕС към 31.12.2022 г. на държавните висши училища, на Академията на МВР, на Българската академия на науките, на Селскостопанската академия, на НИМХ, на Националния център по трансфузионна хематология, Националния център по радиобиология и радиационна защита, Националния център по обществено здраве и анализи и Националния център по заразни и паразитни болести, на Министерството на икономиката и индустрията, на училищата финансирани чрез бюджетите на Министерството на младежта и спорта, на Министерството на културата и на общините. В отчета не са намерили отражение разходите на разпоредителите с бюджет извън посочените, както и на Национален фонд.

4. ФИНАНСИРАНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИТЕ РАЗХОДИ

Източници на финансиране на консолидираните разходи (лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо консолидирани разходи:	7 103 544 900	7 431 705 636	6 798 609 991
Общо финансиране:			
<i>Бюджета на ПРБ</i>	861 174 900	807 444 057	715 716 654
<i>Други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:</i>			
· Централен бюджет, в т.ч.:	589 467 000	2 297 832	0
<i>Държавни инвестиционни заеми</i>			
· Сметки за средства от ЕС	497 802 200	496 927 437	347 334 871
· Други програми и проекти, по които Република България е страна-партньор	119 728 000	120 602 763	138 956 451
· Други програми и други донори по бюджета на ПРБ	0	0	0
· Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма	5 035 372 800	6 004 433 547	5 596 602 015
· Други, в т.ч. предоставени трансфери за други бюджети за сметка на планирани разходи по бюджета на ПРБ	0	0	0

5. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ ПРОМЕНИ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ПО БЮДЖЕТА ПО РЕДА НА ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ

Номер по ред	Наименование на акта	Нормативно основание	Мотиви	Наименование на бюджетните програми	Новосъздадени администрирани разходни параграфи		Ефект върху бюджета увеличени е/намалени за програмата	Влияние върху показателите за
					Наименование	Сума		
1	ПМС № 46/07.04. 2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи/трансфери за 2022 г. за финансово осигуряване на дейности по Програмата за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища 2020 – 2022 г.	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование“			33,600	неприложимо
2	ПМС № 53/15.04. 2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	одобряване на допълнителни разходи по бюджета на МОН за 2022 г. за финансиране на дейностите по ННП „Създаване на база данни на кръводарителите в Република България за маркери на трансмисивни инфекции“	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“			1,500,000	неприложимо
3	ПМС № 54/15.04. 2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	одобряване на допълнителни разходи по бюджета на МОН за 2022 г. за финансиране на дейностите по научна програма „Повишаване на изследователския капацитет в областта на математическите науки (ПИКОМ)“	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“			600,000	неприложимо
4	ПМС № 55/15.04. 2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	саниране и ремонт на студентските общежития на държавните висши училища	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане“			2,688,123	неприложимо
5	ПМС № 64/27.04. 2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	одобрени допълнителни разходи по бюджетите на МОН за 2022 г. за изпълнение на ННП „Интелигентно животновъдство“ и на ННП „Интелигентно растениевъдство“	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“			3,000,000	неприложимо

6	ПМС № 65/28.04.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	одобри допълнителни разходи по бюджетите на МОН за 2022 г. за изпълнение на Национална научна програма „Сигурност и отбрана“	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			720,000	неприложимо
7	чл. 104 от ЗДБРБ и ПМС № 31/17.03.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	осигуряване на допълнителни средства за покриване на разходите за обслужване от банките на бюджетните организации по събиране на приходи и други постъпления чрез картови разплащания по чл. 4, ал. 1 от Закона за ограничаване на плащанията в брой	1700.03.00Бюджетна програма „Администрация”			8,000	неприложимо
8	ПМС № 74/05.05.2022	чл. 109 от ЗПФ	одобри допълнителни разходи по бюджета на МОН за изпълнение на НП "Европейски научни мрежи"	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			1,318,000	неприложимо
9	ПМС № 78/05.05.2022	чл. 109 от ЗПФ	одобряване на допълнителни трансфери по бюджетите на общините за 2022 г. за възстановяване на транспортните разходи или на разходите за наем на педагогическите специалисти в институциите в системата на предучилищното и училищното образование	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-13,863,442	неприложимо
10	ПМС №55/15.04.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	саниране и ремонт на студентските общежития на държавните висши училища	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			290,143	
11	ПМС № 86/13.05.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	компенсиране на установеното към края на 2021 г. превишение на постъпленията над плащанията по бюджетите на ВРБ към министъра на образованието и науката	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			8,104,991	неприложимо
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			4,748,303	
12	ПМС № 83/13.05.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни трансфери по бюджета на МОН за 2022 г. за увеличение на трудовите възнаграждения на учениците при изпълнение на индикатори за научно и иновационно развитие, определени в споразумение между МОН и БАН.					неприложимо

13	ПМС № 85/13.05.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	одобри допълнителни средства за изплащане на стипендии за постигнати образователни резултати на общинските училища	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-2,352,585	неприложимо
14	ПМС № 101/30.05.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	одобряване на допълнителни трансфери по бюджетите на общините за 2022 г. за работа с деца и ученици от уязвими групи в детските градини и училищата и за допълнително финансиране за издръжка на паралелки за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-29,721,852	неприложимо
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			-6,970,539	
15	ПМС № 98/30.05.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по Програмата за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища 2020 - 2022 г.	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			197,748	неприложимо
16	ПМС № 111/01.06.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейностите през първия етап на национална програма „Стимулиране на публикационната активност в авторитетни международни научни списания и отворения достъп до научна информация“	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			3,000,000	неприложимо
17	ПМС № 110/01.06.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи по бюджета на МОН за изпълнение на дейностите през първия етап на ННП „Развитие и утвърждаване на българистиката в чужбина“	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			1,200,000	неприложимо
18	ПМС № 121/09.06.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи по бюджета на МОН за изпълнение на дейностите през първия етап на Национална програма „Млади учени и постдокторанти - 2“	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			7,500,000	неприложимо

19	ПМС № 55/15.04. 2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	саниране и ремонт на студентските общежития на държавните висши училища	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			48,633	неприложимо
20	ПМС № 137/23.0 6.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи по бюджета на МОН за изпълнение на дейностите по ННП „Петър Берон и ние“, ННП „Вихрен“ и ННП „Вихрен – 2021“	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			4,832,150	неприложимо
21	ПМС № 139/24.0 6.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи по бюджета на МОН за финансиране на ФНИ за конкурс "Финансиране на фундаментални научни изследвания - 2022 г."	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			14,700,000	неприложимо
22	ПМС № 140/24.0 6.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни трансфери по бюджетите на общините за закупуване на познавателни книжки, учебници, достъп до електронно четими учебници, учебни комплекти и учебни помагала за децата и за учениците от I до VII клас	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-28,095,469	неприложимо
23	ПМС № 138/23.0 6.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни трансфери по бюджетите на общините за финансово осигуряване на дейности по НП "Оптимизиране на вътрешната структура на персонала"	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-14,575,768	неприложимо
24	ПМС № 91/04.07.	чл. 109 от ЗПФ	одобрени допълнителни разходи по бюджета на МОН за закупуване на училищни автобуси	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			10,000,000	неприложимо
25	ПМС № 149/05.0 7.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи/трансфери за 2022 г. за изплащане на стипендии по Програмата на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавни, общински и частни училища	1700.01.04Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”			92,340	неприложимо
26	ПМС № 153/05.0 7.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по НП "Отново заедно"	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			233,000	неприложимо

28	ПМС № 152/05.0 7.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи по бюджета на МОН за финансиране на дейности, необходими за реализиране на проекти по ОП „Региони в растеж“ 2014-2020	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование“			10,000,000	неприложимо
29	ПМС № 170/14.0 7.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи по бюджета на МОН за изпълнение на НП за полярни изследвания „От полюс до полюс“ (НППИ) 2022 – 2025 г.	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“			3,500,000	неприложимо
30	ПМС № 171/14.0 7.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи по бюджета на МОН за доизграждане, модернизиране и функциониране на научната инфраструктура в изпълнение на Националната пътна карта за научна инфраструктура 2020 – 2027 г.	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“			39,036,850	неприложимо
32	ПМС № 184/21.0 7.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи/трансфери за 2022 г. за изплащане на минимални диференцирани размери на паричните средства за физическа активност, физическо възпитание, спорт и спортно-туристическа дейност	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане“	Средства за изплащане на минимални диференцирани размери на паричните средства за физическо възпитание и спорт на студентите в редовна форма на обучение в частните висши училища	83,815	83,815	неприложимо
33	ПМС № 188/27.0 7.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи/трансфери от резерва по чл. 1, ал. 2, раздел II, т. 5.1 от ЗДБРБ за 2022 г. за непредвидени и/или неотложни разходи за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование“			44,173	неприложимо
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование“			738,414	
34	ПМС № 214/29.0 7.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи по бюджета на МОН за 2022 г. за ремонтни дейности в институции в системата на предучилищното и училищното образование	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование“			25,000,000	неприложимо
35	ПМС № 203/29.0 7.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи по бюджета на МОН за 2022 г. за изпълнение на НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование“			45,000,000	неприложимо

37	ПМС № 223/29.0 7.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи/трансфери за изплащане на минимални диференцирани размери на паричните средства за физическа активност, физическо възпитание, спорт и спортно-туристическа дейност	1700.01.04Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”		400,475	неприложимо
38	ПМС № 234/01.0 8.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	осигуряване на средства за увеличение на размера на стипендиите, считано от 01.07.2022 г. на докторантите в ДВУ и БАН и за увеличение на един храноден и един леглоден в студентските столове и общежития	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”		1,777,000	неприложимо
39	ПМС № 233/01.0 8.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	изплащане на реализирани дейности по НП „Заедно за всяко дете“ и НП „Подкрепа на образователните медиатори и социалните работници“	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”		-2,834,584	неприложимо
40	ПМС № 213/29.0 7.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи/трансфери за 2022 г. за финансово осигуряване на дейности по НП „Отново заедно”	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”		439,000	неприложимо
41	ПМС № 212/29.0 7.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по Програмата за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища 2020 – 2022 г.	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”		623,256	неприложимо
42	ПМС № 241/04.0 8.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	приемане на план-сметка за разходите по подготовката и произвеждането на изборите за народни представители на 02.10.2022 г.	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”		30,000	неприложимо
43	ПМС № 232/01.0 8.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	финансово осигуряване на делегираните дейности по образование по бюджета на МОН, във връзка с актуализацията на ЗДБРБ за 2022 г. и приетите с РМС № 540/29.07.2022 г. за изменение на РМС 50/2022 г. за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2022 г. нови размери на стандарти за функция „Образование“ и на националните програми за развитие на образованието за 2022 г.	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”		35,460,800	неприложимо
				1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”		818,200	
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”		9,489,138	
				1700.01.04Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”		43,946	
				1700.01.05Бюджетна програма „Образование на		25,394	

				българите в чужбина”				
44	ПМС №55/15.04.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	саниране и ремонт на студентските общежития на държавните висши училища	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			264,518	неприложимо
45	ПМС № 252/18.08.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-32,323,378	неприложимо
46	ПМС № 261/29.08.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по национални програми за развитие на образованието	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-3,645,409	неприложимо
47	ПМС № 269/07.09.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	Програмата за изграждане и основен ремонт на спортни площадки в държавните и общинските училища	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			2,060,593	неприложимо
48	ПМС № 270/08.09.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по Национална програма „Отново заедно”	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			473,000	неприложимо
49	ПМС №55/15.04.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	саниране и ремонт на студентските общежития на държавните висши училища	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			120,995	неприложимо
50	ПМС № 297/28.09.2022	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни трансфери по бюджета на общините за финансово осигуряване на дейностите по НП за развитие на образованието	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-4,957,963	неприложимо
51	ПМС № 298/28.09.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи/трансфери за финансово осигуряване на дейности по НП "Заедно в изкуствата и спорта"	1700.01.04Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”			1,365,554	неприложимо
52	ПМС № 300/28.09.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи/трансфери за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			943,312	неприложимо
53	ПМС № 299/28.09.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	финансово осигуряване на командировани преподаватели от средни и висши училища в чужбина	1700.01.05Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”			1,122,931	неприложимо
				1700.02.03Бюджетна програма „Международен образователен обмен”			582,303	
54	ПМС № 55/15.04.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	саниране и ремонт на студентските общежития на държавните висши училища	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			935,505	неприложимо

55	ПМС № 341/21.1 0.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по НП "Оптимизиране на вътрешната структура на персонала"	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-30,475,685	неприложимо
56	ПМС № 348/27.1 0.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по НП "Без свободен час"	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-5,295,367	неприложимо
57	ПМС № 347/26.1 0.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по Програмата за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища 2020 – 2024 г.	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			200,169	неприложимо
58	ПМС № 241/04.0 8.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	приемане на план-сметка за разходите по подготовката и произвеждането на изборите за народни представители на 02.10.2022 г.	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			-11,616	неприложимо
59	ПМС № 360/09.1 1.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по НП "Отново заедно"	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			381,500	неприложимо
60	ПМС № 214/29.0 7.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи по бюджета на МОН за 2022 г. за ремонтни дейности в институции в системата на предучилищното и училищното образование	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			1,557,550	неприложимо
61	ПМС № 55/15.04. 2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	саниране и ремонт на студентските общежития на държавните висши училища	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			102,821	неприложимо
62	ПМС № 368/16.1 1.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по национални програми за развитие на образованието	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-647,689	неприложимо
63	ПМС № 214/29.0 7.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи по бюджета на МОН за 2022 г. за ремонтни дейности в институции в системата на предучилищното и училищното образование	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			1,165,263	неприложимо
64	ПМС № 31/17.03. 2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	формиран остатък от отпуснатите с ПМС № 188/21.07.2022 г. средства за ремонт на покрива на РУО Хасково	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-3,165	неприложимо
65	ПМС № 214/29.0 7.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи по бюджета на МОН за 2022 г. за ремонтни дейности в институции в системата	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			1,147,775	неприложимо

			на предучилищното и училищното образование						
66	ПМС № 373/24.1 1.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	изплащане на ДТВ за постигнати резултати от труда на директорите на общинските ДГ, училища, ЦПЛР и ЦСОП	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование“				-6,310,675	неприложимо
67	ПМС № 390/01.1 2.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни трансфери по бюджетите на общините за финансово осигуряване на дейности по НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование“				-16,894,846	неприложимо
68	ПМС № 394/07.1 2.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи по бюджета на МОН за закупуване на училищни автобуси	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование“				44,000,000	неприложимо
69	ПМС № 388/01.1 2.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	изпълнение на дейностите на ННП „Опазване на околната среда и намаляване на риска от неблагоприятни явления и природни бедствия“	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“				1,200,000	неприложимо
70	ПМС № 214/29.0 7.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи по бюджета на МОН за 2022 г. за ремонтни дейности в институции в системата на предучилищното и училищното образование	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование“				21,000,358	неприложимо
71	ПМС № 55/15.04. 2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	саниране и ремонт на студентските общежития на държавните висши училища	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане“				209,306	неприложимо
72	ПМС № 415/08.1 2.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни трансфери по бюджетите на общините за 2022 г. за възстановяване на транспортните разходи или на разходите за наем на педагогическите специалисти в институциите в системата на предучилищното и училищното образование	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование“				1,306,559	неприложимо
73	ПМС № 406/07.1 2.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по НП "Отново заедно"	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование“	финансово осигуряване на дейности по НП "Отново заедно"	6,000		270,750	неприложимо
74	ПМС № 417/12.1 2.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по НП „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“, НП „Учебници, учебни комплекти и учебни помагала“ за 2022 г.	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование“				-1,736,690	неприложимо

75	ПМС № 55/15.04. 2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	саниране и ремонт на студентските общежития на държавните висши училища	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			116,292	неприложимо
76	ПМС № 405/07.1 2.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	на допълнителни разходи/трансфери за 2022 г. за изплащане на стипендии по Програмата на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавни, общински и частни училища	1700.01.04Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”			66,015	неприложимо
77	ПМС № 433/15.1 2.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по НП "Отново заедно"	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			235,750	неприложимо
78	ПМС № 440/15.1 2.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по национални програми за развитието на образованието	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-2,763,144	неприложимо
				1700.01.04Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”			115,470	
79	ПМС № 55/15.04. 2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	саниране и ремонт на студентските общежития на държавните висши училища	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			425,861	неприложимо
80	ПМС № 454/19.1 2.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	допълнителни разходи по бюджета на МОН за 2022 г. за увеличение на възнагражденията на персонала, считано от 01.12.2022 г., на служителите в МОН и ВРБ	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			370,500	неприложимо
				1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			2,500	
				1700.01.06Бюджетна програма „Учене през целия живот”			17,400	
				1700.02.01Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”			20,900	
				1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			3,000	
				1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на			8,400	

				икономика, базирана на знанието”					
				1700.02.05Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”			28,500		
				1700.03.00Бюджетна програма „Администрация”			113,400		
81	ПМС № 470/21.1 2.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	финансиране дейността на българските неделни училища в чужбина	1700.01.05Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”			1,130,566		неприложимо
82	ПМС № 474/21.1 2.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по национални програми за развитие на образованието и за допълнително финансиране на защитени ДГ и защитени училища	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-1,991,433		неприложимо
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			-79,572		
83	ПМС № 465/21.1 2.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по НП "Подкрепа на образователните медиатори и социални работници"	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-4,501,365		неприложимо
84	ПМС № 300/28.0 9.2022 г.	чл. 109 от ЗПФ	формиран остатък от отпуснатите с ПМС № 300/28.09.2022 г. средства за аварийен ремонт в ПГЖПТ "Христо Смирненски" – Карлово	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-28,499		неприложимо
87	Писмо МФ № 04-06-101/27.0 4.2022 г.	чл.110, ал. 4 от ЗПФ	Изплащане на редовна годишна вноска във Фонда за Международния алианс за възпоменание на Холокоста	1700.02.03Бюджетна програма „Международен образователен обмен”			-29,337		неприложимо
88	Писмо МФ № 04-13-107/04.0 5.2022 г.	чл.110, ал. 4 от ЗПФ	получени трансфери от МТСП по програми и мерки за насърчване на заетостта за периода януари-март 2022 г.	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			20,936		неприложимо

				1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			3,137	
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			41,879	
				1700.03.00Бюджетна програма „Администрация”			8,445	
89	Писмо МФ № 04-06-118/09.0 5.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	осигуряване на средства за стипендии за образователни резултати	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-35,915	неприложимо
90	Писмо МФ № 04-06-154/27.0 5.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	допълнително финансиране за издръжка на паралелки за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда и за работа с деца и ученици от уязвими групи за държавните училища, финансирани от МОН и МК.	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-3,713	неприложимо
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			-136,559	
91	Писмо МФ № 04-06-127/31.0 5.2022 г.	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	компенсирани промени по бюджетите на МОН, МК, ММС, ТУ-София и на общините в резултат на установени разлики между разчетения брой на децата и учениците, въз основа на които са предвидени средства по чл. 280, ал. 3, т. 1 от ЗПУО със ЗДБРБ за 2022 г. и данните на ИС на МОН към 01.01.2022 г.	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			3,290,561	неприложимо
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			5,479,341	
				1700.01.05Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”			-55,700	
92	Писмо МФ № 04-06-150/31.0 5.2022 г.	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	възстановяване на извършените разходи за транспорт от местоживеенето им до местоработата и обратно или за наем по месторабота на педагогическите специалисти, работещи в държавните институции, финансирани от МОН, МК и ММС.	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-836,558	неприложимо
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			688,190	
93	Писмо МФ № 04-06-158/01.0 6.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	получени трансфери по бюджетите на училищата и ресурсните центрове за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			4,411	неприложимо

				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			9,888	
94	Писмо МФ № 04-06-166/13.0 6.2022 г.	чл. 110, ал. 3 от ЗПФ	осигуряване на допълнителни средства по бюджета на НАЦИД за реализиране на информационна система, представляваща централизиран софтуерен компонент, който да съхранява и управлява общите номенклатури и данни, използвани от системите и регистрите, поддържани от НАЦИД и системите на висшите училища и научни организации	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			-600,000	неприложимо
				1700.02.05Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”			600,000	
95	Писмо МФ № 04-15-208/22.0 6.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	преминаване на Националния институт по метеорология и хидрология от министъра на образованието и науката към министъра на околната среда и водите	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”	Членски внос - EUMETSAT, Европейския център за средносрочни прогнози на времето (ECMWF) и други	1,983,423	5,554,845	неприложимо
96	Писмо МФ № 04-06-187/22.0 6.2022 г.	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	осигуряване на средства за изплащане на обезщетения по Националната програма „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-1,305,943	неприложимо
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			1,051,057	
97	Писмо МФ № 04-06-191/01.0 7.2022 г.	чл. 110, ал. 1 и ал. 3 от ЗПФ	получените средства от помощи и дарения от страната и чужбина от ВРБ и разходване на получените средства съгласно договорните клаузи и финансово осигуряване на дейности по разработване на тестови задачи за осигуряване на възможност за провеждане на кандидатстудентски изпити в онлайн среда по Национална програма „Популяризиране на българското висше образование и улесняване на достъпа за кандидатстване на лица от българска народност,	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			7,100	неприложимо
				1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			55,856	
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”	Стипендии	1,720	106,559	
				1700.01.04Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”			1,180	

			живеещи в чужбина, за обучение в български висши училища“.	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			270	
98	Писмо МФ № 04-06-197/05.0 7.2022 г.	чл. 110, ал. 5 и ал. 6 от ЗПФ	получени средства по бюджетната сметка на МОН, представляващи окончателно плащане по ОП "Развитие на човешките ресурси" 2007-2013	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			206,500	неприложимо
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			5,174,000	
				1700.03.00Бюджетна програма „Администрация			880,296	
99	Писмо МФ № 04-06-201/05.0 7.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	предоставени трансфери от ФНИ за НЦЗПБ и НИМХ по спечелени научни проекти, от МОН за НЦТХ, за осъществяване на дейности по ННП „Създаване на база данни на кръводарителите в Република България за маркери на трансмисивни инфекции“, за стипендии за докторанти във връзка с увеличения месечен размер на стипендията за докторанти	1700.02.01Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”			-2,250	неприложимо
				1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			-1,619,895	
100	Писмо МФ № 04-06-218/15.0 7.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	предоставени трансфери от МОН за НЦЗПБ и на НЦОЗА за стипендии за докторанти във връзка с увеличения от 01.04.2022 г. месечен размер на стипендията за докторанти, както и за НЦРРЗ за осъществяване на дейности по НП „Стимулиране на публикационната активност в авторитетни международни научни списания и отворения достъп до научна информация“	1700.02.01Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”			-31,500	неприложимо
				1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			-167	
101	Писмо МФ № 04-06-222/19.0 7.2022 г.	чл. 110, ал. 3 от ЗПФ	финансиране на модул 1 на НП „Заедно за всяко дете“, СМР от общинските образователни институции към 07.07.2022 г., както и утвърждаване по бюджетите на ВРБ към министъра на образованието и науката	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-2,375,328	неприложимо
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			-62,848	

			на КР за придобиване на ДА и основен ремонт за 2022 г. за подобряване на МТБ за сметка на разходите по ИП на МОН и на осигурените средства за разходи, свързани с изпълнението на ОП "Региони в растеж" 2014-2020 г.	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			2,383,410	
				1700.01.04Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”			54,766	
102	Писмо МФ № 04-13-177/01.0 8.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	Получени трансфери от МТСП по програми и мерки за насърчване на заетостта за периода април-юни 2022 г.	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			20,791	неприложимо
				1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			5,004	
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			67,818	
				1700.03.00Бюджетна програма „Администрация”			6,151	
103	Писмо МФ № 04-06-256/01.0 8.2022 г.	чл. 110, ал. 3 от ЗПФ	изпълнение на дейности по Национална програма „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-345,136	неприложимо
				1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			9,137	
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			309,823	
				1700.01.04Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”			23,376	
				1700.01.05Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”			2,800	
104	Писмо МФ № 04-06-242/01.0 8.2022 г.	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по НП „Ученически олимпиади и състезания“, НП „Иновации в действие“, НП „Учебници и учебни помагала“, НП „Заедно за всяко дете“, НП	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-596,970	неприложимо

			„Система за национално стандартизирано външно оценяване” и НП „Мотивирани учители и квалификация“ 2022 г.	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”		70,199	
				1700.01.04Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”		525,771	
105	Писмо МФ № 04-06-255/01.0 8.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	извършване на плащане на осн. чл. 64б, ал. 4 от Закона за гражданското въздухоплаване към Държавния авиационен оператор за нуждите на МОН	1700.03.00Бюджетна програма „Администрация”		-313	неприложимо
106	Писмо МФ № 04-06-275/18.0 8.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	изпълнение на дейности по НП „Осигуряване на съвременна сигурна и достъпна образователна среда“ за ВРБ към министъра на културата и към министъра на младежта и спорта	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”		-63,438	неприложимо
107	Писмо МФ № 04-06-281/18.0 8.2022	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	изплащане на обезщетения за периода м. май 2022 г. – м. юни 2022 г. по НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“ за ВРБ към министъра на образованието и науката, министъра на културата и министъра на младежта и спорта	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”		-3,012,944	неприложимо
				1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”		65,902	
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”		2,685,452	
108	Писмо МФ № 04-06-291/29.0 8.2022	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	предоставен трансфер за Института по отбрана “Проф. Цветан Лазаров“ по ННП „Сигурност и отбрана“.	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”		-720,000	неприложимо
109	Писмо МФ № 04-06-290/29.0 8.2022	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по НП „Подкрепа на образователните медиатори и социалните работници“ и НП „Мотивирани учители и квалификация”	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”		-240,975	неприложимо
				1700.01.04Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”		270,002	
				1700.01.04Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”		-32,302	

110	Писмо МФ № 04-06-294/31.0 8.2022 г.	чл. 110, ал. 3 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“ и НП „Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците“	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование“			-547,571	неприложимо
				1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование“			547,571	
111	Писмо МФ № 04-06-295/01.0 9.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	дейности по НП „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“ и за закупуване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование“			-31,092	неприложимо
				1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование“			-161,609	
112	Писмо МФ № 04-06-328/07.1 0.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	получени трансфери по бюджетите на училищата и ресурсните центрове за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование“			18,134	неприложимо
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование“			37,096	
113	Писмо МФ № 04-06-332/07.1 0.2022 г.	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по НП "Без свободен час", модул 1 и модул 3	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование“			-406,437	неприложимо
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование“			386,664	
114	Писмо МФ № 04-06-346/21.1 0.2022	чл.110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	осигуряването на средства за изплащане на обезщетения на база класирани формуляри за периода м. юли 2022 г. – м. август 2022 г. по Националната програма „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование“			-5,478,009	неприложимо
				1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование“			29,351	
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование“			4,801,821	
				1700.01.04Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците“			4,509	

115	Писмо МФ № 04-06-338/21.1 0.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	предоставени трансфери от МОН за НИМХ в изпълнение на НП "Млади учени и постдокторанти"	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			-17,790	неприложимо
116	Писмо МФ № 04-01-119/21.1 0.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	трансфери от МК по договор за консервационно-реставрационни работи по фасадите, включително и дограма на НАГ и НМО, гр. Габрово.	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			820,594	неприложимо
117	Писмо МФ № 04-06-355/27.1 0.2022 г.	чл. 110, ал. 1 и ал. 3 от ЗПФ	получените средства от помощи и дарения от страната и чужбина от ВРБ и разходване на получените средства съгласно договорните клаузи	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			137,523	неприложимо
				1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			31,762	
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			85,735	
				1700.01.04Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”			24,957	
				1700.01.05Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”			462,904	
				1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			9,600	
118	Писмо МФ № 04-06-360/28.1 0.2022 г.	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по Национална програма „Създаване на достъпна архитектурна среда и сигурност в училище“, модул „Сигурност в училище“, по Национална програма „Ученически олимпиади и състезания“, модул „Осигуряване на обучение на таланти ученици за участие в ученическите олимпиади” за 2022 г. и по Национална програма „Мотивирани учители и квалификация“ – 2022 г.	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-888,417	неприложимо
				1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			36,639	
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			625,454	
				1700.01.04Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”			176,117	

119	Писмо МФ № 04-13-261/01.1 1.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	Получени трансфери от МТСП по програми и мерки за насърчаване на заетостта за периода юли-септември 2022 г.	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			20,135	неприложимо
				1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			5,148	
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			65,654	
				1700.03.00Бюджетна програма „Администрация”			5,636	
120	Писмо МФ № 04-06-371/10.1 1.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	извършване на плащане на осн. чл. 64б, ал. 4 от Закона за гражданското въздухоплаване към Държавния авиационен оператор за нуждите на МОН	1700.03.00Бюджетна програма „Администрация”			-196	неприложимо
121	Писмо МФ №04-06-373/10.1 1.2022 г.	чл. 110, ал. 3 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по НП "Ученически олимпиади и състезания", изпълнявани от частните училища	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”	Осигуряване на обучение на таланти ученици за участие в ученическите олимпиади		-52,650	неприложимо
				1700.01.04Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”		52,650	52,650	
122	Писмо МФ № 04-08-157/21.1 1.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	трансфери по "Програма за ползване на хуманитарна помощ за лица, търсещи временна закрила в РБългария вследствие на военните действия в Украйна" и по "Програма за хуманитарно подпомагане на разселени лица от Украйна с предоставена временна закрила в РБългария"	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			97,045	неприложимо
123	Писмо МФ № 69-00-218/21.1 1.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	получените трансфери от ДФЗ	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			1,704	неприложим о
124	Писмо МФ № 04-06-377/21.1 1.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	предоставен трансфер на ВМА за изпълнение на дейности по НП "Млади учени и постдокторанти - 2"	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			-65,513	неприложимо

125	Писмо МФ № 04-06-396/28.1 1.2022 г.	чл. 110, ал. 3 от ЗПФ	утвърдени по бюджетите на ВРБ към министъра на образованието и науката КР за придобиване на ДА и основен ремонт за 2022 г. за подобряване на МТБ на институциите за сметка на разходите по ИП на МОН и на осигурените средства за разходи, свързани с изпълнението на ОП "Региони в растеж" 2014-2020 г.	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			-59,398	неприложимо
				1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			54,704	
				1700.01.05Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”			4,694	
126	Писмо МФ № 04-06-398/28.1 1.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	изпълнение на дейности по НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“ за ВРБ към МК и ММС.	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-19,530	неприложимо
127	Писмо МФ № 04-06-418/09.1 2.2022 г.	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	изплащане на обезщетения за периода м. септември - м. октомври 2022 г. по НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“ за второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката, министъра на културата и министъра на младежта и спорта	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-2,697,336	неприложимо
				1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			28,475	
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			2,269,562	
128	Писмо МФ № 04-06-416/09.1 2.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по НП "Иновации в действие" и възстановяване на средства на СУ, гр. Русе за проведено допълнително обучение по български език	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-2,583	неприложимо
				1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-92	
129	Писмо МФ № 04-06-414/09.1 2.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	предоставяне на средства на РЦППП, НДД, ЛЦ и училищата в чужбина, ВРБ към министъра на образованието и науката, държавни училища, финансирани чрез бюджета на МК и ММС, за изплащане на допълнително възнаграждение за постигнати резултати от труда на директорите за 2021/2022 година	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			-107,491	неприложимо
				1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			53,409	
				1700.01.04Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”			2,002	

				1700.01.05Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”			3,360	
130	Писмо МФ № 04-06-419/09.1 2.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	осигуряване на средства за откриване на изложба по повод 300 години от рождението на Св. Паисий Хилендарски	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-1,300	
131	Писмо МФ № 04-06-433/14.1 2.2022 г.	чл. 110, ал. 3 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по Национални програми „Ученически олимпиади и състезания“, „Учебници и учебни помагала” и „Мотивирани учители и квалификация“ за 2022 г.	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-350,478	
				1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			149,342	
				1700.01.04Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”			201,136	
132	Писмо МФ № 04-06-434/14.1 2.2022 г.	чл. 110, ал. 3 от ЗПФ	утвърждаване по бюджетите на ВРБ към министъра на образованието и науката на КР за придобиване на ДА и основен ремонт за 2022 г. за подобряване на МТБ на институциите за сметка на разходите по инвестиционната програма на МОН	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			-195,036	неприложимо
				1700.01.04Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”			129,587	
				1700.01.05Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”			6,063	
				1700.01.06Бюджетна програма „Учене през целия живот”			1,786	
				1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			57,600	
133	Писмо МФ № 04-06-443/16.1 2.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	дейности по НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“, НП „Обучение за ИТ умения и кариера“, НП „Професионално образование и обучение“ и „Без свободен час“ за 2022 г., изпълнявани от ПРБ и от ВРБ към министъра на образованието и науката, министъра на младежта и спорта и министъра на културата	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-504,813	неприложимо
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			287,440	
				1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			9,128	

				1700.01.04Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”			22,812	
134	Писмо МФ № 04-06-449/21.1 2.2022 г.	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	дейности по НП "Подкрепа на образователните медиатори и социални работници", изпълнявани от ВРБ към министъра на образованието и науката и министъра на младежта и спорта	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-189,360	неприложимо
				1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			186,085	
135	Писмо МФ № 04-06-452/22.1 2.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	предоставянето на средства на ДГ и училищата в размер, съответстващ на размера на прекратена или спряна помощ преди изтичането на срока, за който е отпусната	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			-6,544	неприложимо
136	Писмо МФ № 04-06-465/22.1 2.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	предоставен трансфер на ФНИ за Националния център по заразни и паразитни болести по спечелени научни проекти	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			-418,970	неприложимо
137	Писмо МФ № 04-06-459/22.1 2.2022 г.	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“ и „Роден език и култура зад граница“ за 2022 г.	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-1,757,531	неприложимо
				1700.01.05Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”	НП „Роден език и култура зад граница“		1,728,909	
138	Писмо МФ № 04-06-468/29.1 2.2022 г.	чл. 110, ал. 3 и ал. 4 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по НП "Подкрепа на образователните медиатори и социални работници"	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-425,802	неприложимо
				1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			419,252	
139	Писмо МФ № 04-13-341/29.1 2.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	получени трансфери от МТСП по програми и мерки за насърчаване на заетостта за периода м. октомври - ноември 2022	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и			19,257	неприложимо

			г. и прогнозно за м. декември 2022 г.	училищното образование”					
				1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”				6,008	
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”				92,107	
				1700.03.00Бюджетна програма „Администраци”				6,124	
140	Писмо МФ № 04-25-156/29.1 2.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	предоставено финансиране от ММС на държавни училища, финансирани чрез бюджета на МОН по Годишната програма за поддържане, ремонт и реконструкция, цялостно обновяване или създаване на нови спортни обекти и/или спортни съоръжения в държавните и общинските училища за 2022 г.	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”				199,781	неприложимо
141	Писмо МФ № 04-16-583/29.1 2.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	трансфер от МРРБ за разплащане на изразходвана ел. енергия и вода на обекта за отбранително-мобилизационна подготовка на МРРБ, находящ се в имота на ПГСАН, гр. Монтана.	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”				15,354	неприложимо
142	Писмо МФ № 04-25-159/29.1 2.2022 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	предоставено финансиране от ММС на държавни училища, финансирани чрез бюджета на МОН по Годишната програма за поддържане, ремонт и реконструкция, цялостно обновяване или създаване на нови спортни обекти и/или спортни съоръжения в държавните и общинските училища за 2022 г.	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”				50,000	неприложимо
143	Писмо МФ № 04-06-475/29.1 2.2022 г.	чл. 110, ал. 3 от ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по НП „Мотивирани учители и квалификация“, „Система за национално стандартизирано външно оценяване“, „Учебници, учебни комплекти и учебни помагала“ и „Ученически олимпиади и състезания“ за 2022 г.	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”				-6,975	неприложимо
				1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”				6,975	
144	Писмо МФ № 04-06-	чл. 110, ал. 3 от ЗПФ	КР за придобиване на ДА и основен ремонт за 2022 г. за сметка на разходите	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”				-62,757	неприложимо

	478/09.0 1.2023 г.		по ИП на МОН и на осигурените средства за разходи, свързани с изпълнението на ОП "Региони в растеж" 2014-2020 г.	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			62,757	
145	Писмо МФ № 04-06-477/10.0 1.2023 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	трансфери по бюджетите на училища и ресурсни центрове от общини за реализиране на дейности по обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование” 1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			16,445	неприложимо
							12,716	
146	Писмо МФ № 04-13-13/25.01. 2023 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	получен трансфер от Фонд "Условия на труд" към МТСП за финансиране на проект "Подобряване на условията на труд" в 134 СУ, София	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			17,100	неприложимо
147	Писмо МФ № 04-06-8/25.01.2 023 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	предоставен трансфер от ФНИ за Академията на МВР за провеждане на фундаментални научни изследвания на млади учени и постдокторанти	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			-39,800	неприложимо
148	Писмо МФ № 04-01-13/26.01. 2023 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	получен трансфер от МК по договор за реализиране на събитието "Турне на филхармонията "Пионер" във Виена, Австрия	1700.01.04Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”			3,619	неприложимо
149	Писмо МФ № 04-06-18/01.02. 2023 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	трансфери по бюджетите на училища и ресурсни центрове от общини за реализиране на дейности по обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование” 1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			11,360	неприложимо
							18,392	
150	Писмо МФ № 04-06-26/08.02. 2023 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	трансфери от ФНИ за НЦЗПБ, НЦРРЗ и НЦОЗА по научни проекти, дейности по НП "Стимулиране на публикационната активност в авторитетни международни научни списания и отворения достъп до научна информация" и по НП "Млади учени и постдокторанти -2".	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			-286,370	неприложимо
151	Писмо МФ № 04-06-30/16.02. 2023 г.	чл. 110, ал. 1, ал. 3 и ал. 6 от ЗПФ	въз основа на анализ на касовото изпълнение на бюджета на МОН за 2022 г., на извършените корекции по реда на ЗПФ във връзка с изготвянето	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и			299,808	неприложимо

		на отчетите за касовото изпълнение. Промените в приходите, разходите и на трансферите между бюджети и сметки за средствата от ЕС са в резултат на текущото изпълнение на дейностите по политики и програми за 2022 г. за реализиране на целите в областта на образованието и науката. В предложението са отразени и постъпленията и плащанията от помощи и дарения от страната и чужбина от разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката съгласно договорните клаузи.	училищното образование”			
			1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			1,264,164
			1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			-2,949,103
			1700.01.04Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”			-43,719
			1700.01.05Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”			120,977
			1700.01.06Бюджетна програма „Учене през целия живот”			-21,500
			1700.02.01Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”			-39,540
			1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			148,831
			1700.02.03Бюджетна програма „Международен образователен обмен”			58,500
			1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			-3,751,086
			1700.02.05Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”			3,583,295

152	Писмо МФ № 69-00-15/16.02.2023 г.	чл. 110, ал. 4 от ЗПФ	получените трансфери от ДФЗ за НПГВМ „Иван Павлов“, гр. Стара Загора по схема „Помощ в подкрепа на ликвидността на земеделски стопани за преодоляване на негативното икономическо въздействие на руската агресия срещу Украйна“.	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование“			1,670	неприложимо
153	Писмо МФ № 04-06-36/17.02.2023 г.	чл. 1010, ал. 6 от ЗПФ	промяната в разходите и трансферите между бюджетите и сметки за средствата от ЕС е в резултат на анализ на разликите между начислена и касова ГФО на МОН към 31.12.2022 г. във връзка с отчитане на проект, финансиран по ОП „Добро управление“.	1700.02.01Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“			-1,438,560	неприложимо
154	Писмо № 0201-171/26.04.2022	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	саниране и ремонт на студентските общежития на държавните висши училища	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане“			-2,688,123	
155	Писмо № 0201-174/28.04.2022	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	отстраняване на разликите в средствата от държавния бюджет за издръжка на обучението, включени в трансферите за ДВУ за 2022 г., дължащи се на разликата между броя на приетите за обучение студенти и докторанти по данни от регистъра по чл. 10, ал. 2, т. 3, буква "в" от ЗВО и броя на студентите и докторантите, въз основа на които са разчетени средствата за издръжка на обучението по ЗДБРБ за 2022 г. и предоставените трансфери на ДВУ за провеждане на курсове за квалификация на педагогически кадри и практики на студенти и ученици през 2022 г. на основание ПМС № 103/1993 г.	1700.01.05Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина“			-90,440	неприложимо
				1700.02.01Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“			8,308,240	
				1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане“			1,000,000	
				1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“			3,000,000	
156	Писмо № 0201-199/11.05.2022	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	саниране и ремонт на студентските общежития на държавните висши училища	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане“			-290,143	неприложимо
157	Писмо № 0201-236/30.05.2022	чл. 112, ал. 2 и ал. 3 от ЗПФ	изпълнение на дейности по НП „Ученически олимпиади и състезания“; по НП „Повишаване на компетентностите на преподавателите в ДВУ, подготвящи бъдещи	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование“			-446,203	неприложимо

			учители“; на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици; на стипендии по програма СЕЕРУС, за осигуряване на преподаватели по българска история, българска музика, български народни инструменти, български народни танци и начални учители, както и преподаватели по български език и литература в чуждестранните средни училища по ПМС № 103/1993 г. и по ПМС № 44/14.03.2019 г. за осигуряване на преподаватели по български език и литература в чуждестранни висши училища.	1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-12,450	
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			616,468	
				1700.01.05Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”			-96,206	
				1700.02.01Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”			-660,668	
				1700.02.03Бюджетна програма „Международен образователен обмен”			-371,117	
				1700.02.05Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”			-577,603	
				1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			65,535	
158	Писмо №0201-291/23.06.2022	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	осигуряване на средства за увеличение на размера на стипендиите, считано от 01.04.2022 г. на докторантите в ДВУ, БАН и Селскостопанската академия	1700.02.01Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”			-2,300,750	неприложимо
				1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			-5,500,000	

159	Писмо № 0201-284/20.0 6.2022 г.	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	саниране и ремонт на студентските общежития на държавните висши училища	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			-48,633	неприложимо
160	Писмо № 0201-305/29.0 6.2022 г.	чл. 112, ал. 2 от ЗПФ	надграждане на първи и втори модул от пилотната електронна платформа в изпълнение на НП „Популяризиране на българското висше образование и кандидатстване на лица от българска народност, живеещи в чужбина, за обучение в български висши училища“, допълнителни средства по бюджета на НАЦИД за реализиране на ИС и преминаване на НИМХ от министъра на образованието и науката към министъра на околната среда и водите	1700.02.01Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”			-100,000	
				1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			380,261	
161	Писмо № 0201-365/29.0 7.2022	чл. 112, ал. 2 , ал. 3 и ал. 8 от ЗПФ	осигуряване на средства за спешни ремонтни дейности от общинските образователни институции към 07.07.2022 г., за ВРБ към министъра на образованието и науката за придобиване на ДА и основен ремонт за 2022 г. , за сметка на средства по ИП на МОН и на освободените средства в резултат на по-високия брой ученици/деца от броя им по НЕИСПУО, за ремонт на сградния фонд и на ДВУ за сметка на прилагането на чл. 91а от ЗВО и извършени компенсирани промени между бюджетите на ДВУ	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			-7,060,787	неприложимо
				1700.02.01Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”			-4,522,713	
				1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			-900,000	
				1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			-2,400,000	
162	Писмо № 0201-418/22.0 8.2022	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	саниране и ремонт на студентските общежития на държавните висши училища	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			-264,518	неприложимо
163	Писмо № 0201-437/30.0 8.2022	чл. 112, ал. 2, ал. 3 ат ЗПФ	финансово осигуряване на дейности по НП „Професионално образование и обучение“, НП „Ученически олимпиади и състезания“, НП „Иновации в действие“, НП „Учебници и учебни помагала“, НП „Заедно за всяко дете“, НП „Система за национално стандартизирано външно оценяване” и НП „Мотивирани учители и квалификация“ 2022 г. и за подобряване на МТБ на публичната	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			-22,262,827	

			образователна инфраструктура					
164	Писмо № 0201-489/30.09.2022	чл. 112, ал. 2 и ал. 3 от ЗПФ	НП „Ученически олимпиади и състезания“; „Повишаване на компетентностите на преподавателите в държавните висши училища, подготвящи бъдещи учители“; „Полярни изследвания 2017 - 2021 г.“, ННП „Интелигентно животновъдство“, „Интелигентно растениевъдство“, НП „Европейски научни мрежи“, „Стимулиране на публикационната активност в авторитетни международни научни списания и отворения достъп до научна информация“; „ ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“; излъчване на награди „Питагор“ и съвместни образователни програми с БНТ; на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици; на стипендии по програма SEEPUS, за осигуряване на преподаватели в чуждестранните средни и висши училища по ПМС № 103/1993 г. и по ПМС № 44/14.03.2019 г. за осигуряване на преподаватели по български език и литература в чуждестранни ВУ , както и за закупуване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти и осигуряването на средства за изплащане на еднократна финансова помощ на студенти и докторанти – украински граждани, приети за обучение в ДВУ в Р България при условията и по реда на ПМС № 103/1993	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-632,457	неприложимо
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			587,480	
				1700.01.04Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”			5,500	
				1700.01.05Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”			-89,285	
				1700.02.01Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”			-934,764	
				1700.02.03Бюджетна програма „Международен образователен обмен”			-694,645	
				1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”			-53,303,154	
				1700.02.05Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”			-3,591,295	
165	Писмо № 0201-418/30.09.2022	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	саниране и ремонт на студентските общежития на държавните висши училища	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			-120,995	неприложимо
166	Писмо № 0201-525/25.10.2022	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	саниране и ремонт на студентските общежития на държавните висши училища	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”			-935,505	неприложимо

167	Писмо № 0201-571/18.1 1.2022 г.	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	одобряване на допълнителни разходи по бюджета на МОН за 2022 г. за ремонтни дейности в институции в системата на предучилищното и училищното образование	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование“			-614,513	неприложимо
168	Писмо № 0201-418/24.1 1.2022 г.	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	саниране и ремонт на студентските общежития на държавните висши училища	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане“			-102,821	неприложимо
169	Писмо № 0201-599/29.1 1.2022 г.	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	допълнителни разходи по бюджета на МОН за 2022 г. за ремонтни дейности в институции в системата на предучилищното и училищното образование	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование“			-741,105	неприложимо
170	Писмо № 0201-603/30.1 1.2022 г.	чл. 112, ал. 2 и ал. 3 от ЗПФ	дейности по НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“, за развитие на фундаментални научни изследвания и фундаментални научни изследвания на млади учени, за двустранно научно-техническо сътрудничество, за ЕП за наука и технологии COST, за програма ERA – NET и за научна периодика и научни форуми; за закупуване на Thawte SSL WEB SERVER сертификат за дейността на НАПОО, за преносими компютри на ФНИ, за КР на НСД, и за КР за придобиване на ДА и основен ремонт за подобряване на МТБ на ВРБ към министъра на образованието и науката	1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“			-4,489,972	неприложимо
171	Писмо № 0201-610/02.1 2.2022 г.	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	допълнителни разходи по бюджета на МОН за 2022 г. за ремонтни дейности в институции в системата на предучилищното и училищното образование	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование“			-693,837	неприложимо
172	Писмо № 0201-620/07.1 2.2022 г.	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	допълнителни разходи по бюджета на МОН за 2022 г. за ремонтни дейности в институции в системата на предучилищното и училищното образование	1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование“			-20,171,626	неприложимо
173	Писмо № 0201-498/08.1 2.2022 г.	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	саниране и ремонт на студентските общежития на държавните висши училища	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане“			-209,306	неприложимо
147	Писмо № 0201-418/14.1 2.2022 г.	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	саниране и ремонт на студентските общежития на държавните висши училища	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане“			-116,292	неприложимо
175	Писмо № 0201-653/20.1 2.2022 г.	чл. 112, ал. 2 и ал. 3 от ЗПФ	дейности по НП за развитие на образованието, дофинансиране на маломерни паралелки, провеждане на международни летни семинари по български	1700.02.03Бюджетна програма „Международен образователен обмен“			-11,050	неприложимо

			език и култура за чуждестранни българисти и слависти и за КР за придобиване на ДА и основен ремонт за подобряване на МТБ на ВРБ.						
176	Писмо № 0201-658/21.1 2.2022 г.	чл. 112, ал. 3 от ЗПФ	саниране и ремонт на студентските общежития на държавните висши училища	1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане”				-425,861	неприложимо
177	Писмо № 0201-677/30.1 2.2022 г.	чл. 112, ал. 2 и ал. 3 от ЗПФ	изпълнение на дейности по НП за развитие на образованието; на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици; на стипендии по програма СЕЕРУС, за осигуряване на преподаватели по българска история, българска музика, български народни инструменти, български народни танци и начални учители, преподаватели по български език и литература в чуждестранните средни и висши училища по ПМС № 103/1993 г., по Наредба № 6 /11.08.2016 г. за усвояването на българския книжовен език и по ПМС № 44/14.03.2019 г.; осигуряване на преподаватели по български език и литература в чуждестранни висши училища; осигуряване безвъзмездно ползване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти за частните детски градини и училища; за КР за придобиване на ДА и основен ремонт за подобряване на МТБ на ДВУ . Вътрешнокомпенсирани промени по разходите за 2022 г. по бюджета на МОН и на ВРБ.	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование” 1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование” 1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование” 1700.01.04Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците” 1700.01.05Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина” 1700.02.01Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование” 1700.02.02Бюджетна програма „Студентско подпомагане” 1700.02.03Бюджетна програма „Международен образователен обмен” 1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”				-575,979 -56,091 -457,971 -12,000 -258,602 -7,681,384 -100,000 -652,240 -7,055,850	

				1700.02.05Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”			-1,220,000	
178	Писмо № 0201-65/15.02.2023		дейности по НП „Ученически олимпиади и състезания“, НП „Повишаване на компетентностите на преподавателите в държавните висши училища, подготвящи бъдещи учители“, НП „Мотивирани учители и квалификация“, НП „Роден език и култура зад граница“, ННП „Опазване на околната среда и намаляване на риска от неблагоприятните явления и природни бедствия“, НП „Млади учени и постдокторанти - 2“; на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици; на стипендии по програма СЕЕРУС, за осигуряване на преподаватели по българска история, българска музика, български народни инструменти, български народни танци и начални учители, както и преподаватели по български език и литература в чуждестранните средни висши училища по ПМС № 103/1993 г., по Наредба № 6 от 11.08.2016 г. за усвояването на българския книжовен език и по ПМС № 44/14.03.2019 г. за осигуряване на преподаватели по български език и литература в чуждестранни висши училища; предоставянето на средства на детските градини и училищата в размер, съответстващ на размера на прекратена или спряна помощ преди изтичането на срока, за който е отпусната, в изпълнение на чл. 7, ал. 17 и ал. 18 от Закона за	1700.01.01Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”			-266,475	неприложимо
				1700.01.02Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”			-4,293,705	
				1700.01.03Бюджетна програма „Училищно образование”			-10,758,325	
				1700.01.04Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците”	Награди на отличили се участници в извънкласни и извънучилищни дейности	3,420	0	
				1700.01.05Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина”			-22,494	
				1700.02.01Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование”			-12,420	
				1700.02.03Бюджетна програма „Международен образователен обмен”	Развитие на българистиката	16,900	-274,709	
				1700.02.04Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”	Финансиране на научни изследвания на проектно конкурсен принцип	1,302,197	-20,412,384	
				1700.02.05Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското	Програма за стипендии и академичен обмен за млади български учени и дейности за	124,100	-89,200	

			семејните помощи за деца	изследователско пространство и глобалната информационна мрежа”	българската научна диаспора в областта на хуманитарните и социалните науки ПМС 738/2018 г.			
--	--	--	--------------------------	--	--	--	--	--

6. ПРЕГЛЕД НА НАСТЪПИЛИТЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД ПРОМЕНИ В ОРГАНИЗАЦИОННАТА СТРУКТУРА

В изпълнение на т. 1.8. от ПМС № 892 от 30 декември 2021 г. за предприемане на действия за подготовката на структурни и други промени в централната администрация на изпълнителната власт с приемането на Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (обн. ДВ бр. 20 от 11.03.2022 г.) Националният институт по метеорология и хидрология преминава от Министерството на образованието и науката към Министерството на околната среда и водите. Към отчетният период в изпълнение на чл. 76 ал. 2 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. е извършена компенсирана промяна по реда на чл. 110 ал. 4 от Закона за публичните финанси между Министерството на околната среда и водите и Министерството на образованието и науката за реализираните приходи извършените разходи/трансфери от Националният институт по метеорология и хидрология за периода 01.01.-31.03.2022 г. отчетени чрез бюджета на МОН.

С ПМС № 187 / 21.07.2022 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет е изменено ПМС № 277 от 2013 г. за създаване на Център за развитие на човешките ресурси и за приемане на Правилник за устройството и дейността на Центъра за развитие на човешките ресурси и Правилника за устройството и дейността на Центъра за развитие на човешките ресурси. С тях се увеличава общата численост на центъра с 5 щатни бройки за сътрудник по управление на европейски проекти и програми. Промяната цели укрепване на административния капацитет на дирекция "Проверки на място и мониторинг" и дирекция "Селекция, договориране и отчитане" при изпълнение на функциите им по Програма "Еразъм +" и Програма "Европейски корпус за солидарност".

Министерството на образованието и науката провежда държавната политика в областта на образованието и науката, насочена към осигуряване на образование и личностно развитие на децата и учениците, насърчаване на иновациите, квалификация на педагогическите специалисти, модернизирание на образователните институции, повишаване качеството на висшето образование и развитие на научния потенциал.

С изпълнението на Приоритет 1 „Образование и умения“ и Приоритет 2 „Наука и научна инфраструктура“ на Националната програма за развитие: България 2030, страната ни участва във всички инициативи за по-конкургентоспособна, сплотена, зелена и устойчива Европа.

7. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА ВСЕОБХВАТНОТО, ДОСТЪПНО И КАЧЕСТВЕНО ПРЕДУЧИЛИЩНО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ. УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ

а) Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели, допринасящи за нейното постигане

Политиките в предучилищното и училищното образование са насочени към ефективна социализация на деца от ранна детска възраст, осигуряването на равен достъп до качествено образование, личностно развитие на децата и учениците, насърчаване на иновациите, квалификация на педагогическите специалисти, модернизиране на образователните институции, дигитализация на образованието. Приоритетно се изпълняват мерки, насочени към намаляване на неравенствата и насърчаване на социалното включване, мотивация на децата и учениците за образование и усвояване на ключови компетентности. Реализирането на политиките за обхващане на подлежащи на образование деца и ученици, за превенция на отпадането от училище и за намаляване дела на преждевременно напусналите се базира на ефективното взаимодействие между институциите, на съвместните усилия на педагогическите специалисти, родителите и всички заинтересовани страни и на връзката със семействата на децата и учениците.

Осигуряването на равен достъп до предучилищно и училищно образование и намаляването на дела на отпадналите и преждевременно напусналите образователната система ученици са ключови фактори при създаването на благоприятни условия за личностна и професионална реализация, за намаляване на социалното изключване, подобряване на качествените характеристики и конкурентоспособността на работната сила и на благосъстоянието на гражданите. За осигуряването на качествено образование за всички през целия живот е необходимо политиките в сферата на образованието и обучението да обхващат всеки един от етапите на развитието на личността, следвайки принципа на учене през целия живот; да бъдат ориентирани към повишаване на обхвата и качеството на образованието и обучението с акцент върху придобиване на аналитични умения и развиване на креативна мисъл, увеличаване на способностите на хората за своевременна адаптация към технологичната трансформация и произтичащите промени в пазара на труда.

През 2022 г. усилията на Министерството на образованието и науката (МОН) в изпълнение на стратегическите и оперативните цели в областта на предучилищното и училищното образование бяха насочени към:

- *Повишаване на обхвата и качеството в предучилищното образование, предвид неговата базисна значимост за постигане на по-високи образователни резултати в училище и за успешно реализиране на пазара на труда*

Отчитайки благоприятното влияние на ранното включване в предучилищно образование върху познавателните и социално-емоционални умения на детето, МОН провежда целенасочена и последователна политика за подобряване на обхвата в предучилищното образование и повишаване на неговото качество. След изменението и допълнението на Закона за предучилищното и училищното образование от 2020 г. се въведе задължително предучилищно образование от 4-годишна възраст и се регламентира възможността за подпомагане на родителите при заплащане на такси за децата в задължителна предучилищна

възраст, посещаващи държавна или общинска детска градина/училище. Промяната влиза в сила след осигуряване на условия от съответната община, но не по-късно от учебната 2023/2024 г. За постигане на заложените цели продължава осигуряването на инвестиции за изграждането на нова и пристрояването на допълнителна инфраструктура и за подобряване на образователната среда в предучилищното образование. Процесът се подпомогна и чрез приета Наредба за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места и бяха изплатени компенсации на правоимащи родители. Повсеместното пълно отпадане на таксите за държавните и общинските детски градини в страната от 01.04.2022 г. също допринесе за повишаване на обхвата на децата от 4 години в предучилищното образование до постъпване в първи клас. Така се осигурява възможност за достъп до детски градини и за децата от семейства с нисък социален статус.

- *Успешно включване на децата и учениците в системата на училищното образование и намаляване дела на преждевременно напусналите училище*

През разглеждания период приоритет имаха интегрираните политики за осигуряване правото на всяко дете на качествено образование и за превенция на отпадането от училище, с фокус върху децата и учениците от уязвимите групи. Те се прилагат заедно с политики и мерки, насочени към нарастване дела на завършилите средно образование и насърчаване на участието на младите хора във формално и неформално образование и обучение.

През последните две години образователната система беше изправена пред нови предизвикателства, свързани с борбата с COVID-19 и с преодоляване на последствията от прекъсването на образователните дейности. Усилията на МОН през 2022 г. бяха насочени към осигуряване на безопасно присъствено обучение на децата и учениците.

През 2022 г. продължи осъществяването на мерки за превенция, интервенция и компенсиране на преждевременното напускане на образователната система, успоредно с анализа на причините за отпадане и преждевременно напускане, включително чрез дейности по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, създаден с ПМС № 100/08.06.2018 г., изм. и доп. ПМС № 259/14.10.2019 г. Пандемията от COVID-19 и организираното неприсъствено обучение на учениците през част от учебното време затрудниха дейностите по изпълнение на Механизма, особено по отношение превенция на риска от отпадане на ученици от уязвими групи. През отчетния период усилията бяха насочени към непрекъснато функциониране на Механизма за преодоляване на предизвикателствата, свързани с обучението от разстояние по време на епидемична обстановка; компенсиране на изоставането в обучителния процес чрез допълнителни занимания. Друг фактор, пречатващ процеса на обхват, е вътрешната и външна мобилност на родителите, при която децата и учениците напускат образователната система без да се декларират промените пред институциите, както и обстоятелството дали продължават обучението си на друго място.

Продължават дейностите за десегрегация и недопускане на вторична сегрегация в училищата, за привличане и образователно подпомагане на децата и ученици от уязвими групи, включително роми, и за такива, чийто майчин език е различен от българския, за приобщаване и мотивиране на родителите, които имат слабо развито отношение към

образованието, с цел разширяване на обхвата и намаляване на отпадащите от образователната система.

- *Повишаване качеството на училищното образование за подобряване на образователните резултати, включително за намаляване дела на 15-годишните ученици с постижения под критичния праг в международното изследване PISA*

В тази връзка се провеждат политики, насочени към повишаване качеството на образованието, към по-добра дигитална подготовка на учащите и към стимулиране на иновациите. В подкрепа на това е изградена безплатна единна електронна образователна платформа "дигитална раница", инсталирана върху облачната среда на МОН, а достъпът до нея ще бъде с електронните профили. Тя представлява следваща стъпка от започналата дигитализация на образованието и предхожда въвеждането на персонализирано обучение. С нея учениците ще имат достъп до хранилище с персонализирано дигитално учебно съдържание. Новата платформа дава възможност на учителите сами да създават дигитално учебно съдържание – уроци, упражнения, тестове. За изработването им те ще имат възможност да ползват огромен обем от налични електронни ресурси – текстове, изображения, интерактивни презентации, 3D модели, видео и аудио клипове, виртуална и добавена реалност. Учителите ще могат да предлагат уроците си за национално ползване. Базисна политика в тази връзка е въвеждането на компетентностния подход в училище и смяната на фокуса в обучението от преподаване на знания към овладяване на ключови компетентности (включително цифрови, езикови, социални), придобиването на функционална грамотност и развитието на способности за решаване на проблеми. Иновативните методи на преподаване, дигитализацията на образователната среда и изграждането на STEM пространства във всички български училища трябва да обезпечат както повишаване качеството на учебния процес, придобиването и изграждането на умения, така и повишаване мотивацията на учениците за постигане на по-добри резултати.

Оценката и контролът на качеството на образованието могат да бъдат измерени чрез оценка на добавената стойност в конкретното училище, с отчитане на основни фактори от заобикалящата среда. За целта е необходимо прилагане на математическо моделиране за оценка на добавената стойност. През отчетния период продължи работата по подготовката за въвеждане на нова методика за оценка на добавената стойност в училищата, която ще увеличи качеството на средното и професионалното обучение и ще има пряк положителен ефект върху икономиката.

- *Повишаване нивото на компютърните и цифрови умения, на дигиталните умения и компетенции с цел широко използване на ИКТ и базираните на тях услуги, както и на образователните иновации*

Дигиталните умения и компетенции са приоритет за целия образователен сектор. Значението им нараства още повече с провеждането на обучение от разстояние в електронна среда (ОРЕС) след преминаването към неприсъствено обучението на учениците поради разпространението на COVID-19.

През този период беше поставен и акцент върху иновациите в образованието, които целят промяна на културата на преподаване и създаване на по-привлекателна среда за учене. Интегрирането им в образователния процес води до повишаване на неговата ефективност и стимулира креативното мислене и творчеството в процеса на обучение.

- *Постигане на цялостен обновен облик на образователните институции*

През отчетния период съществено внимание беше отделено на инвестициите в образователната инфраструктура и модернизиранието на материалната база в детските градини и училищата, за превръщането им в привлекателна социална среда. Инвестициите бяха насочени към изграждане на нови, разширение и реконструкция на съществуващи детски градини и училища. В Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ), Компонент 1 „Образование и умения“ е включена и започна изпълнението на Инвестиция 2 (C1.I2) „Модернизация на образователна инфраструктура“. Разработена е програма за изграждане на нови и ремонт на съществуващи спортни площадки в държавните и общинските училища със срок на изпълнение до края на 2022 г. и бюджет от 15 млн. лв. Продължи изграждането на съвременна здравословна физическа среда за деца и ученици, създаването на условия за въвеждане на задължително предучилищно образование на децата, навършили 4-годишен възраст, както и увеличаване броя на училищата с организация на учебния ден на едносменен режим. С инвестиционните мерки и дейности се цели постигането на цялостен обновен облик на образователните институции с фокус върху създаването на материална база, гарантираща здравословни и качествени условия за образование и обучение.

- *Повишаване на привлекателността и престижа на учителската професия и обезпечаване на системата с необходимите специалисти*

През отчетния период МОН продължи прилагането на целенасочената и устойчива политика за повишаване привлекателността на учителската професия и социалния статус на българския учител, за стимулиране на професионалното развитие и за усъвършенстване на професионалните компетентности на педагогическите специалисти, включително за подкрепа на иновативното преподаване. Фокусът се поставя върху актуализиране на нормативната уредба и включване на ключови компетентности в професионалните профили на педагогическите специалисти; повишаване на квалификация в съответствие с длъжностните изисквания към учителите и резултатите от изпълнението на задълженията им; подкрепа на новопостъпващи педагогически специалисти чрез програма за въвеждане в учителската професия и методична подкрепа на новоназначени учители; реализиране на политики за връщане в системата на специалисти с професионална квалификация „учител“, придобиване на квалификация „учител“ от специалисти от други професии и включването им в системата на образованието. От съществено значение са мерките за поддържане съотношение на средната брутна заплата на педагогическите специалисти (ПС) на ниво 120-125% от средна брутна работна заплата за страната и мерките за увеличение на работните заплати на учителите. През 2022 г. са увеличени възнагражденията на ПС от 01.04.2022 г. с 12,3% и от 01.09.2022 г. с още 5%,. С общото увеличение от 17,3% достигнатото ниво на работните заплати е с 24,7% над средната работна заплата за страната. Минималната основна заплата на учител в момента е 1486 лв. Увеличението обхваща повече от 92 000 учители, работещи в държавни и общински образователни институции през учебната 2022/2023 година. Еднакво с учителските заплати се увеличават възнагражденията на ресурсните учители, възпитателите, ръководителите на направление „Информационни и комуникационни технологии“, логопедите, психолозите, педагогическите съветници, корепетиторите, хореографите, рехабилитаторите на слуха и говора и треньорите по вид спорт в образователните институции. Чрез политиката по доходите се цели привличането и

задържането на квалифицирани учители и повишаване на социалния им статус, повишаване на мотивацията за упражняване на учителската професия, привличане на млади хора и специалисти от други професии и представители на бизнеса.

- *Развитие на личностния потенциал на децата и учениците, откриване и развитие на заложибите и талантите им чрез разнообразни педагогически форми и дейности по интереси*

През 2022 г. бяха подкрепени политики, свързани с насърчаване и развитие на творческите, научните и спортните заложиби и потребности на децата и учениците, със заниманията по интереси, със стимулиране на деца/ученици с изяви дарби. В подкрепа на тези политики са и дейностите, изпълнявани по националните програми за развитието на образованието за 2022 г., одобрени с РМС № 302/13.05.2022 г.

- *Разширяване на професионалното образование и обучение, приложимост на училищното образование и постигане на професионална реализация; повишаване компетентностите на хората в трудоспособна възраст и ефективно предлагане на възможности за учене през целия живот (УЦЖ)*

В тази връзка от значение през отчетния период беше подкрепата на мерки за осигуряване на кадри съобразно потребностите на бизнеса на регионално и областно равнище, разширяването на обхвата на дуалното обучение и увеличаване на възможностите за осъществяването му по различни професии, модернизирани на професионалното образование за предлагане на професии на настоящето и бъдещето с гарантирано качество.

Усилията бяха насочени и към създаване на привлекателни и гъвкави възможности за придобиване на основни умения, на нови компетентности, на квалификация и преквалификация във формалната образователна система и в неформалното обучение, както и създаване на условия за информално учене, към ефективно прилагане на Европейската квалификационна рамка за учене през целия живот.

б) Описание на степента на достигане на очакваните ползи/ефекти за обществото и резултати, относими към съответната област на политика

За ефективно постигане на очакваните ползи/ефекти за обществото се разработват и прилагат цялостни и системни политики, обезпечени с необходимите човешки, финансови и материални ресурси и ползващи се с обществена подкрепа. Реализирането на тези политики се базира на ефективното взаимодействие между институциите, на съвместните усилия на регионалните управления на образованието (РУО), на педагогическите специалисти в детските градини и училищата, на родителите и семействата на децата и учениците, както и всички заинтересовани страни.

Изпълнението на политиките в областта на предучилищното и училищното образование през периода 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г. беше насочено към следните ползи за обществото и гражданите:

- Увеличаване на обхвата в предучилищното образование и улесняване на достъпа до образование чрез премахване на социално-икономическите бариери. Повишено качество на образованието и грижите в ранна детска възраст;
- Постигане на равен достъп на децата и учениците до качествено училищно образование и увеличаване на възможностите за тяхната личностна и професионална реализация;

- Повишаване на образователните резултати на учениците и формиране на ключови компетентности;
- Осигуряване на условия за квалификация и кариерно развитие на педагогическите специалисти за повишаване на социалния статус на българския учител и за осигуряване на образователната система с мотивирани педагогически специалисти;
- Осигуряване на съгласуваност и ефективност на политиката за професионално образование и обучение на национално, регионално и местно равнище;
- Създаване и прилагане на механизми за осигуряване качеството на професионалното образование и обучение и за ориентирането му към пазара на труда, включително за развитие на дуалното обучение;
- Осигуряване на условия за насърчаване и за разширяване на възможностите за учене през целия живот за всички;
- Провеждане на ефективна образователна политика сред българските общности в чужбина и съхраняване и разширяване на българското етнокултурно пространство.

През 2022 г. са осъществени дейности в следните направления:

- Извършване на цялостен преглед на административните изисквания към учителите, съчетан с дигитализация и синхронизация на различните регистри. До момента е събрана информация от учители и директори. Извършва се преглед на наредбите в системата на образованието с цел облекчаване на административната тежест в училищата;

- Интелигентна цифровизация на образованието в синхрон с усилието за изграждане на електронно управление. Въведена е Национална електронна информационна система за предучилищното и училищното образование. Избран е изпълнител за реализиране на дигиталната платформа за електронно учебно съдържание;

- Осигуряване на лятна подготовка на учениците за наваксване на дефицитите в обучението и за тяхната социализация, както и за екипна работа и екипно взаимодействие. В тази връзка са разработени и се изпълняват две национални програми – „Отново заедно“ и „Заедно в изкуствата и спорта“;

- Извършване на пълен преглед на учебните програми и учебното съдържание и съобразяването им със съвременните условия, с възрастовите особености на децата и учениците. Разработен е план за действие, който се обсъжда със синдикатите и работодателите в средното образование. Подготвя се националнопредставително социологическо проучване.

- Демополитизация и забрана на всякаква партийна дейност, в т.ч. чрез промяна в Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) с цел невъзможност за партийно въздействие върху и от страна на РУО, директорите и учителите и подобряване на нормативната рамка за граждански контрол. Законът за изменение и допълнение на ЗПУО е обнародван в ДВ. бр.34 от 3 май 2022 г. (публ. 04.05.2022 г.).

➤ *Отчет на показателите за полза/ефект (Приложение № 5)*

<i>Област на политика:</i> Политиката в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот		2022 г.	
Показатели за полза/ефект	Мерна единица	Целева стойност	Отчет* към 31.12.2022 г.
1. Дял на преждевременно напусналите образование и обучение	процент (%)	10,2	12,2 по данни на НСИ към 17.03.2022 г.
2 Дял на обхванатите в предучилищното възпитание и подготовка деца на възраст от 4 г. до постъпване в първи клас**	процент (%)	90,6	82,4 за 2020 г. по данни на Евростат
3. Дял на 15-годишните със слаби постижения по: ***			
3.1. четене	процент (%)	27,6	47,1
3.2. математика	процент (%)	34,4	44,4
3.3. природни науки	процент (%)	27,6	46,5
4. Население (25-64 г.), участващо в образование и обучение	процент (%)	5,4	1,8 по данни на НСИ към 17.03.2022 г. Данни за 2022 г. – след м. април 2023 г.

* Данните в колона Отчет са попълнени на годишна база

** Последните данни за този показател, публикувани в Евростат, са за 2020 г.

*** Изследването PISA на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) се провежда веднъж на 3 години, като последното изследване, за което са публикувани данни, е проведено през 2018 г.

Стойностите на част от цитираните показатели са достъпни на сайта на НСИ от 17.03.2022 г. Отчетните данни по т. 3 отразяват участието на българските ученици в Изследването PISA на ОИСР, проведено през 2018 г. PISA 2022 се проведе в периода 21 март – 22 април 2022 г. Резултатите от изследването ще бъдат публикувани в края на 2023 година.

Кратко описание на показателите за полза/ефект

1. По отношение на показателя: ***Дял на преждевременно напусналите образование и обучение (ПНУ)*** – е заложена целева стойност 10,2% за 2022 г. Достигна е стойност 12,2% по данни на НСИ към 17.03.2022 г. Данните за календарната 2022 г. ще бъдат публикувани през първото тримесечие на 2023 г. Индикаторът се обвързва с политики, основани на принципите за равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик; равнопоставеност и недопускане на дискриминация, както и със съответната политика на Европейския съюз, по която се осъществява мониторинг на всички държави членки. През 2022 г. продължи осъществяването на мерки за превенция, интервенция и компенсиране на преждевременното напускане на образователната система, успоредно с анализа на причините

за отпадане и преждевременно напускане, включително чрез дейности по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, създаден с ПМС № 100/08.06.2018 г., изм. и доп. ПМС № 259/14.10.2019 г.

Един от факторите, пречатстващи процеса на обхват е продълженото извънредно положение на територията на страната поради пандемията от COVID-19 и организираното неприсъствено обучение на учениците през част от учебното време. Усилията бяха насочени към непрекъснато функциониране на Механизма и преодоляване на предизвикателствата, свързани с обучението от разстояние по време на епидемична обстановка.

Друг фактор, пречатващ процеса на обхват, е вътрешната и външна мобилност на родителите, при която децата и учениците напускат образователната система без да се декларират промените пред институциите, както и дали продължават обучението си на друго място. Екипите за обхват срещат в тези случаи трудности при констатиране на обективното положение във връзка с липсата за възможности за събиране на информация и за обратна връзка с чуждестранни институции поради нормативни изисквания за защита на личните данни.

В резултат на дейностите по Механизма в началото на учебната 2022/2023 година новообхванатите деца, които никога не са били записани до сега в детска градина или училище, са 7270 или с 1324 повече от миналата учебна година (5 946). Така броят на върнатите от екипите деца и ученици тази година е увеличен от 8 700 на 10 180;

- коефициентът на записаните 5-годишни деца е с 1,96% по-висок спрямо септември-ноември 2021 година;

- намалели са отпадналите ученици като абсолютна стойност в сравнение с миналата година към същия период – от 57 287 на 53 464, но техният брой остава висок;

- коефициентът на обхванатите ученици след завършено основно образование и записани в VIII клас е по-висок с 0,54 в сравнение с началото на миналата учебна година;

- актуализирани са данните на децата и учениците със статус „в чужбина“;

Продължават дейностите за десегрегация и за привличане и образователно подпомагане на децата и ученици от уязвими групи, включително роми, и за деца, чийто майчин език е различен от българския.

2. По отношение на показателя: *Дял на обхванатите в предучилищното възпитание и подготовка деца на възраст от 4 г. до постъпване в първи клас* – е заложена целева стойност 90,6% за 2022 г. Последните данни за този показател, публикувани в Евростат, са за 2020 г. с достигна стойност 82,4%. МОН провежда целенасочена и последователна политика за подобряване на обхвата в предучилищното образование и повишаване на неговото качество. С изменението на ЗПУО от 2020 г. се въведе задължително предучилищно образование от 4-годишна възраст и се регламентира възможността за подпомагане на родителите при заплащане на такси за децата в задължителна предучилищна възраст, посещаващи държавна или общинска детска градина/училище. За постигане на заложените цели продължава осигуряването на инвестиции за изграждането на нова и пристрояването на допълнителна инфраструктура и за подобряване на образователната среда в предучилищното образование. Прилага се Наредбата за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места. През 2022 г. са изплатени 3 344 000 лв.

на семейства, за чиито деца не е осигурено място в детска градина. Въведеното от 01.04.2022 г. пълно повсеместно отпадане на таксите за държавните и общинските детски градини в страната играе допълнителна роля за повишаване на обхвата на децата от 4 години в предучилищното образование до постъпване в първи клас.

3. Показателят: *Дял на 15-годишните със слаби постижения по: четене, математика и природни науки* – е свързан с резултатите от проучването на PISA, провеждано от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и отчита нивото на знанията и уменията, които учениците са придобили в края на задължителното училищно образование и които биха им позволили да се конкурират на трудовия пазар и биха дали основа за пълноценна личностна и професионална реализация. Нивото на представянето на българските ученици, измерено чрез PISA се проследява и чрез индикатора „Дял на учениците с резултати, по-ниски от критичните (средно за трите области на изследването), заложен в Приоритет 1 „Образование и умения“ на НПП 2030, като се предвижда до 2030 година стойността на този индикатор да спадне до 25%. В тази връзка се провеждат политики, насочени към повишаване качеството на образованието, към по-добра дигитална подготовка на учащите и към стимулиране на иновациите. Базисна политика е въвеждането на компетентностния подход в училище и смяната на фокуса в обучението от преподаване на знания към овладяване на ключови компетентности и развитие на способности за решаване на проблеми. Иновативните методи на преподаване, дигитализацията на образователната среда и изграждането на STEM пространства във всички български училища създават условия за повишаване качеството на учебния процес, придобиване на умения, както и мотивацията на учениците за постигане на по-добри резултати.

3. По отношение на показателя: *Население (25 – 64 г.), учаща в образование и обучение* – е заложена целева стойност 5,4% за 2022 г. Достигна е стойност 1,8 по данни на НСИ към 17.03.2022 г. Данните за календарната 2022 г. ще бъдат публикувани през първото тримесечие на 2023 г. Значимостта на индикатора се обуславя от недостига на специалисти с необходимата квалификация в определени области, което наред с демографската ситуация в страната се разглежда като съществено предизвикателство по отношение на ускореното икономическо развитие и интелигентния растеж. В тази връзка е необходимо да бъдат привлечени все повече хора на възраст 25 – 64 г. към сектора на ученето през целия живот, за да придобият нови умения, знание и ключови компетентности, които се изискват в отговор на ускорената динамика на процесите на пазара на труда. За целта се осъществяват редица мерки в рамките на политиката за учене през целия живот (УЦЖ) - разширява се спектъра от възможности за учене чрез популяризиране на формалното образование, неформалното обучение и информалното учене и мотивиране на лицата за участие във форми на УЦЖ. Нивото на участие на населението на 25 – 64 навършени години в образование и обучение ще бъде проследявано до 2030 година чрез мониторинг на изпълнението на целите от Приоритет 1 „Образование и умения“ на НПП 2030, където е заложено до 2030 година дялът на населението (25 – 64 г.), учаща в образование и обучение, да достигне 7%. Изследванията през последните години показват, че с нарастване на възрастта спада активността при участие в образование и обучение. Съществено значение за затрудненията при реализиране на поставените цели през 2022 г. имаше и развитието на пандемията от COVID-19 и съпътстващите я ограничения.

- **Други институции, допринесли за постигането на ползата/ефекта**
 - други министерства и ведомства – МТСП, ММС, МК, МВнР, МЗ, МРРБ, ДАЗД и др.
 - областните управители и областната администрация
 - органите на местното самоуправление и на местната администрация
 - департаменти за повишаване квалификацията на учителите
 - работодателски организации, социални партньори
 - неправителствени организации, културни и научни институции и други заинтересовани страни
 - български дипломатически представителства зад граница, дипломатически представителства на чужди държави в Р. България

➤ **Източници на информацията за данните по показателите за полза/ефект**

Източници на данни са Националният статистически институт (НСИ), поддържаните регистри на МОН в системата на предучилищното и училищното образование, аналитична и отчетна документация и др.

в) Отговорност за изпълнение на целите в съответната област на политика

Министерството на образованието и науката

Регионалните управления на образованието

Детските градини, училищата, центровете за подкрепа на личностното развитие

Специализираните обслужващи звена в системата на ПУО

г) Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период

През периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. са настъпили следните промени/актуализации на нормативната уредба в областта на предучилищното и училищното образование:

- Закон за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование (ДВ, бр. 79 от 2015 г.) Обн. ДВ. бр.34 от 3 май 2022 г. (публ. 04.05.2022 г.) относно деполитизация на системата;

- ПМС № 7 от 21 януари 2022 г. за изменение и допълнение на Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, приета с Постановление № 219 на Министерския съвет от 2017 г.;

- ПМС № 13 от 10 февруари 2022 г. за приемане на актуализиран Списък на защитените от държавата специалности от професии за учебната 2022/2023 година и на актуализиран Списък със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда за учебната 2022/2023 година (публ. 15.02.2022 г.);

- ПМС № 90 от 20 май 2022 г. за изменение и допълнение на Постановление № 79 на Министерския съвет от 2016 г. за осигуряване за безвъзмездно ползване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти (ДВ, бр. 31 от 2016 г.), (публ. 06.06.2022 г.);

- ПМС № 94 от 30 май 2022 г. за приемане на Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавни, общински и частни училища през 2022 г. (обн. ДВ. бр.41 от 3 юни 2022 г.) (публ. 13.06.2022 г.);

- РМС № 302 от 13 май 2022 г. на Министерския съвет за одобряване на Национални програми за развитие на образованието (от № 1 до № 21), (публ. 17.05.2022 г.);

- Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 2016 г. за предучилищното образование (обн. ДВ. бр.12 от 11 февруари 2022 г.);
- Наредба за допълнение на Наредба № 10 от 2016 г. за организация на дейностите в училищното образование (обн. ДВ. бр.26 от 1 април 2022 г.);
- Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование (обн. ДВ. бр.69 от 26 август 2022 г.);
- НАРЕДБА за изменение на Наредба № 4 от 2017 г. за нормиране и заплащане на труда (обн. ДВ. бр.35 от 10 май 2022 г.);
- НАРЕДБА за изменение и допълнение на Наредба № 11 от 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците (обн. ДВ. бр.43 от 10 юни 2022г.);
- НАРЕДБА за изменение и допълнение на Наредба № 4 от 30.11.2015 г. за учебния план (обн. ДВ. бр.69 от 26 август 2022 г.);
- НАРЕДБА № 16 от 1 юли 2022 г. за провеждане на конкурси за заемане на длъжността "директор" в държавните и общинските институции в системата на предучилищното и училищното образование (обн. ДВ. бр.52 от 5 юли 2022 г.)
- Наредба за изменение и допълнение на Наредба 1 от 2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация (обн. ДВ.бр.102 от 23 декември 2022 г.);
- Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8/2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование (обн. ДВ, бр. 65 от 12.08.2022 г.).

За изпълнението на Политиката в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот през 2022 година се реализират следните бюджетни програми:

- Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование”
- Бюджетна програма “Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”
- Бюджетна програма “Училищно образование”
- Бюджетна програма “Развитие на способностите на децата и учениците”
- Бюджетна програма “Образование на българите в чужбина”
- Бюджетна програма „Учене през целия живот”

За постигане целите на политиката в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование и на ученето през целия живот допринасят и процедурите по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж 2014-2020 г.“. Реализирани са следните дейности:

Проект BG05M2OP001-2.010-0001 „Квалификация за професионално развитие на педагогическите специалисти“

Целта на проекта е да мотивира и задържи в образователната система младите педагогически специалисти, да подобри педагогическата, методическата и управленската подготовка и да създаде сред педагогическите специалисти (ПС) мотивация за саморазвитие и самоусъвършенстване в отговор на съвременните предизвикателства пред образователната

система в България. Бюджетът на проекта е 19 911 123 лв., с първоначален период на изпълнение 36 месеца считано от 04.10.2018 г. Предвид създамата се необичайна обстановка през 2020 г. провеждането на обученията беше силно ограничено, което бе предпоставка за евентуално неизпълнение на индикаторите и неусвояване на средствата по проекта. В тази връзка се предприеха действия за удължаване на срока с цел изпълнение на всички заложиени дейности и индикатори. Срокът за изпълнение на проекта от 36 месеца стана 46 месеца - до 04.08.2022 г., но без увеличение на безвъзмездната финансова помощ, като същевременно се подадоха нови, по-високи, единични стойности за отделните обучения. Проектът се изпълни в 4 дейности, включващи обучения на педагогическите специалисти с присъждане на от 1 до 3 квалификационни кредита, подготвителни курсове за придобиване на пета и четвърта професионално-квалификационна степен, разработване на информационна система на педагогическите специалисти и оценка на качеството на извършените квалификационни дейности.

За целия период на изпълнение на проекта (2018 г. - 2022 г.) в обученията са се включили:

- Педагогически специалисти до 34 г. възраст, включени в програми за повишаване на квалификацията по ОП – 9 877 бр.;
- Педагогически специалисти м/у 35 и 54 г. възраст, включени в програми за повишаване на квалификацията по ОП – 40 975 бр.;
- Брой педагогически специалисти, включени в обученията за прилагане на съвременни методи за оценяване – 6 710 бр.

Проектът е приключил и всички отчетени разходи са верифицирани.

Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“

Основната цел на проекта е да се подпомогне равния достъп до качествено образование и по-пълното обхващане на учениците в училищното образование чрез дейности за преодоляване на затруднения в обучението и пропуски при усвояването на учебното съдържание. Изпълнявани са 8 дейности, свързани с изработване на инструментариум за ранно идентифициране на ученици в риск от преждевременно напускане на образователната система, обученията на педагогическите специалисти за прилагане на инструментариума, за допълнително обучение по учебни предмети за превенция на обучителни затруднения и/или за преодоляване на системни пропуски при усвояването на учебното съдържание, допълнителни обучения във втори гимназиален етап с цел успешно полагане на държавните зрелостни изпити (ДЗИ), осигуряване на занимания по интереси за стимулиране на творческите изяви и повишаване на мотивацията за учене, кариерно ориентиране с цел продължаване на образованието и участие на пазара на труда, за работа с родителите чрез включване на образователни медиатори, социални работници, ромски авторитети и лидери и за участие в междуучилищни дейности.

Бюджетът на проекта бе в размер на 150 746 889,09 лв. с период на изпълнение 41 месеца считано от 28.02.2019 г. до 31.07.2022 г. Изпълнението на дейностите по проекта е приключило.

Постигнати са следните резултати за целия период на изпълнение на проекта:

- Изработен е “Инструментариум за ранно идентифициране на ученици в риск от преждевременно напускане на образователната система” и са проведени обучения на 255 учители” за реализацията на Дейност 2;
- Проведени са обучения за прилагане на Инструментариума на 10 653 педагогически специалисти;
- На 139 379 ученици в риск от отпадане от образователната система са издадени 996 524 удостоверения за успешно преминати допълнителни обучения в учебните 2018/2019, 2019/2020 и 2020/2021 години по Дейност 3;
- 39 002 ученици в риск от отпадане от образователната система са получили 125 498 удостоверения за успешно преминати допълнителни обучения в учебната 2021/2022 години по Дейност 3а;
- На 13 980 ученици в риск от отпадане от образователната система са издадени 80 039 удостоверения за успешно преминати допълнителни обучения във втори гимназиален етап за преодоляване на пропуски при усвояването на учебното съдържание и/или за актуализация на компетентностите с цел успешно полагане на държавния зрелостен изпит по български език и литература, както и държавни зрелостни изпити по други предмети от общообразователната подготовка по Дейност 4;
- На 1578 ученици в риск от отпадане от образователната система са издадени 3745 удостоверения за успешно преминати допълнителни обучения във втори гимназиален етап на ученици от маргинализирани общности за преодоляване на пропуски поради кризата от COVID-19 с цел успешно полагане на ДЗИ по български език и литература за придобиване на гимназиално образование по Дейност 4а;
- Общият брой ученици преминали успешно обща подкрепа чрез осигуряване на занимания по интереси за стимулиране на творческите изяви и за повишаване на мотивацията за учене по Дейност 5 е 36 231;
- Общият брой на учениците, обхванати от дейности по кариерно ориентиране по Дейност 6, е 34 434;
- Назначените образователни медиатори и/или социални работници по Дейност 7 и Дейност 7а са 903;
- По Дейност 8 на проекта са проведени 120 междуучилищни дейности, като в тях участие са взели 7131 ученици от 347 училища.

Проект BG05M2OP001-2.012-0001 „Образование за утрешния ден“

Проектът е насочен към дигитализацията в образованието и прилагането на облачни технологии, които ще осигурят достъпност, актуалност и управление на образователните ресурси - основа за качествено образование. Продължителността на проекта е 50 месеца, считано от 15.10.2019 г. Изпълняват се 7 дейности, свързани с: изграждане на облачна среда и внедряване на платформа за образователни услуги и съдържание; изграждане на образователна среда в училищата и детските градини за представяне на учебния материал чрез ИКТ (осигуряване на интерактивни дъски/маси, таблети, мултимедийни проектори, специализирана техника за ученици със сензорни увреждания и др.); обучения на педагогически специалисти за създаване на дигитално съдържание, за преподаване на знания и умения по дигитална грамотност, програмиране/кодиране, киберсигурност и др.;

разработване на дигитално образователно съдържание - електронни учебници и е-помагала, интерактивни и мултимедийни уроци, образователни приложения, игри, тестове и др.; използване на международни и национални дигитални образователни ресурси с отворен достъп; повишаване на дигиталната компетентност и умения на учениците чрез извънкласни дейности по ключови дигитални умения, включително и компютърно моделиране/кодиране; информационни кампании за ползите от дигиталната компетентност, кибербезопасност, медийната грамотност, защита на интелектуалната собственост.

През отчетния период по Дейност 1: Приключило е изпълнението на сключения договор по обществена поръчка с предмет „Доставка и внедряване на единна електронна платформа за образователни услуги и съдържание (ЕЕПОУС) и модули към нея“. Единната електронна платформа функционира на интернет адрес: <https://edu.mon.bg/> в съответствие със заложеното в договора.

По Дейност 2 е избран изпълнител и е сключен договор по обществена поръчка с предмет „Доставка и гаранционна поддръжка на 15 броя четящи устройства за изграждане на модерна защитена образователна среда, базирана на съвременни съоръжения (оборудване за онагледяване) и представяне на учебния материал чрез ИКТ в специалните училища за обучение и подкрепа на ученици с нарушено зрение“. Чрез изпълнението на поръчката ще се осигури специализирано оборудване в 2 държавни специални училища за обучение и подкрепа на ученици с нарушено зрение.

По Дейност 3 за обучение на учители за преподаване на знания и умения по дигитална грамотност са сформирани 431 групи с включени 6594 участници и са издадени 6012 сертификата за приключили обучения. В обучение на учители за програмиране/кодиране, киберсигурност, защита на интелектуална собственост и др. са сформирани 82 групи с включени 834 участници и издадени 825 сертификата.

Разработена е Методика за оценяване на качеството и съответствието на дигиталното образователно съдържание с утвърдените учебни програми; създаване на Механизъм за оценка (инструментариум) спрямо формата на дигиталното съдържание (ниво на приложение на дигиталните технологии и тяхната добавена стойност) и съдържанието на урока – тема, взаимосвързани теми или част от тема, урок – комбинация от нови знания, упражнения, контрол на усвоения материал, както и механизъм за оценка на разработен/адаптиран урок за ученици със специални образователни потребности (СОП) и е проведено еднодневно обучение на 100 оценители на дигитално образователно съдържание за работа със създадените методика и инструментариум. Изготвен е Наръчник за работа на оценителите на дигитално образователно съдържание.

Създаден е електронен Каталог (хранилище) на стойностни дигитални образователни ресурси с отворен достъп. В процеса на предаване е показано и демонстрирано съдържанието и функционалностите на Каталога. Създаден е вход за достъп до електронния Каталог и от edu.mon.bg.

По Дейност 6 се провеждат клубове по интереси по “Компютърно моделиране/Кодиране” за ученици от 5-12 клас и сборни клубове от различни класове за учебната 2022/2023 г. Очаква се 15 000 ученици да бъдат включени в клубовете.

Продължават да се изпълняват занимания по ключови дигитални умения на ученици, като до момента са регистрирани 7153 клубове по интереси, в които участват 70 099 ученика. Издадени са 60 718 сертификата за успешно завършено обучение.

Организиран са кръгли маси във всички 28 области на страната за обсъждане на текущите дейности и резултати от проекта и обратна връзка от родители и ученици като част от информационната кампания за ползите от дигиталната компетентност и инструментите, разработени по проекта.

Изготвен е план за провеждане на информационна кампания на база на получените данни от социологическите проучвания, за ползите от проекта и прилаганите политики за киберсигурност и за медийна грамотност. Изработен е и рекламен видеоклип за популяризиране на проекта.

Проект BG05M2OP001-2.014-0001 „Подкрепа за дуалната система на обучение“

Целта на проекта е повишаване на съответствието на професионалното образование и обучение с пазара на труда и създаване на възможности за повишаване квалификацията за бъдещата работна сила по професии, ключови за икономиката на страната. Проектът предоставя на работодателите възможност да наемат квалифицирани кадри с подходяща професионална подготовка и опит, придобити по време на обучението в реална работна среда. Изпълняват се 5 дейности, насочени към подобряване на компетентностите на учителите и преподавателите по професионална подготовка и към придобиване на педагогически и методически умения от представители на работодателите.

В проекта участват 170 професионални гимназии и средни училища с професионални паралелки. До момента проектните дейности обхващат 1 262 учители, 10 552 ученика и 1 322 наставници.

За периода от стартирането на проекта до 31.12.2022 г. изпълнението по отделните дейности е както следва:

По Дейност 1 в 149 професионални гимназии и училища с паралелки за професионална подготовка е закупено оборудване, в 151 професионални гимназии и училища е закупено работно облекло за учениците и 133 професионални гимназии и училища са закупени учебни помагала.

23 професионални гимназии и училища с паралелки за професионална подготовка са разработили 38 учебни помагала. Одобрени и допуснати до финансиране са 8 броя учебни помагала/материали за специфична професионална подготовка и ключови компетентности.

От началото на изпълнение на проекта в обучение за повишаване на квалификацията и компетентностите са се включили 813 учители/учители-методици, като са издадени 1572 сертификата. Изготвени са насоки за обучението на учители/учители методици.

По дейност 2 е сключен договор с предмет „Разработване на инструментариум за оценка на качеството на преподаване в дуалната система на обучение и за оценяване на работното място“. Приет е Първи междинен доклад с отчет за изпълнението на дейност 1 и инструментариум от 6 пакета инструменти.

Изготвени са Насоки за разработване или актуализиране на учебни планове, учебните програми и национални изпитни програми.

Възложено е организирането и разработването на учебна документация и на национални изпитни програми за учебната 2022/2023 година за дуалната система на обучение на училища. От началото на изпълнение на дейността е разработена и утвърдена следната учебна документация:

- Типови учебни планове - 26 бр.;
- Учебни програми – 116 бр.;
- Национални изпитни програми - 45 бр.

По Дейност 3 - в подкрепа на учениците, през отчетния период е извършено следното:

Ученици, преминали едно пробно стажуване - 8085 бр.; Издадени са 17 900 сертификата за преминато „пробно стажуване“; 2509 ученици са се включили в допълнителни занимания. Издадени са 3752 бр. сертификата за преминато обучение, от които по професионална подготовка - 2234 бр. и за преминато обучение по чужд език - 1518 бр.

По Дейност 4 са проведени 12 информационни кампании за информиране представителите на предприятията относно нормативните изисквания при включването им в дуалната система на обучение. Информационните кампании са проведени в 10 населени места.

Изготвени са Насоки за провеждане на обучение на наставници за придобиване на педагогически и методически умения. Издадени са 1232 сертификата за придобиване на педагогически и методически умения на 1054 наставници. Издадени са 324 бр. сертификати за провеждане на обучение в реална работна среда на 321 наставници, които обучават ученици от 48 училища.

По Дейност 5 са проведени 8 информационни кампании за подобряване на връзката „ученик – училище – родител – работодател“ и популяризиране на дуалната система на обучение. 98 училища са изготвили информационни материали за провеждане на събития, свързани с популяризиране на дуалната система на обучение.

Проект BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ се изпълнява в партньорство с Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (ЦОИДУЕМ)

Основната цел на проекта е навременното ранно обхващане и образователното приобщаване на деца от уязвимите групи в предучилищното образование, подкрепа на достъпа им до качествено образование, подкрепа на социалното им приемане и сближаване. Проектът се изпълнява в 5 дейности за: допълнително обучение по български език за деца от уязвими групи; подкрепа на деца, вкл. обезпечаване на средства за такси за детски градини с повишена концентрация на деца от уязвими групи; осигуряване на допълнителен педагогически и непедagogически персонал, осигуряване на учебни материали, пособия, помагала и др.; обучения на педагогическия персонал за откриване на обучителни затруднения при децата и за прилагане на методиката за усвояване на българския език, обучение на непедagogическия персонал за работа с родители от уязвими групи и родители на деца със СОП при реализиране на взаимодействието „детска градина-семејство“; подкрепа за родители на деца от уязвими групи за формиране у тях на мотивация за активно приобщаване на децата им в системата на предучилищното образование. Срокът на изпълнение на проектните дейности е удължен до 31.07.2023 г.

От началото на проекта са постигнати следните резултати: в допълнително обучение по български език са включени общо 49 019 деца, а в Дейност 1 са се включили общо 1137 детски градини/училища. От началото на проекта до момента са възстановявани разходи за такси на 46 053 деца. Назначени са 1831 педагогически и непедагогически специалисти.

Обучени са 2000 учители за прилагане на специализираната методика за обучение по български език. До момента са издадени 2000 сертификата. Обученията са организирани от Министерство на образованието и науката.

Към настоящия момент изпълнението на дейностите на партньора ЦОИДУЕМ е приключило, като от началото на проекта, партньорът е постигнал следните резултати:

Проведени са 60 обучения, на непедагогически персонал и други заинтересовани страни (авторитети от и за общността, представители на неправителствени организации, родители и др.) за прилагане на Методиката за работа на непедагогическия персонал с родители от уязвими маргинализирани групи и родители на деца със СОП при реализиране на взаимодействието „детска градина – семейство“. Обучени са 915 лица, от които 225 непедагогически персонал и 690 заинтересовани страни.

Изработен е видеоклип за мотивиране на родители на деца от уязвими групи.

Изготвен е доклад „Проучване и картографиране на средата, в която се реализира взаимодействието детска градина – семейство“.

Разработена и отпечатана е Методиката за работа на непедагогическия персонал с родители от уязвими маргинализирани групи и родители на деца със СОП при реализиране на взаимодействието „детска градина – семейство“ и обучителна програма към нея.

Разработен и разпространен е сборник „Добри практики за взаимодействието на детска градина – семейство с участието на непедагогически персонал“. Проведени са 60 мотивационни кампании. Организирани и проведени са 4 Национални конференции за обмен на добри практики.

Организирани и проведени са три броя Национални конференции за обмен на добри практики за мотивиране на взаимодействието с родителите между педагогическите и непедагогическите специалисти.

В резултат на проведена обществена поръчка е изготвен интерактивен образователен филм, насочен към родителската общност с цел изграждане на положителни обществени нагласи към значимостта на предучилищното образование и недопускане на дискриминация при реализиране процеса на предучилищно образование и Наръчник за ползване на образователния филм.

Проект BG05M2OP001-3.018-0001 „Подкрепа за приобщаващо образование“

Проектът е насочен към осигуряване на по-високо качество и по-добър достъп до образование на деца и ученици със специални образователни потребности, с хронични заболявания, деца в риск, деца с изявени дарби в системата на предучилищното и училищното образование чрез предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им. За извършване на подбор за участие на детски градини и училища, МОН разработи Механизъм с обективни изисквания. Със заповед на министъра на образованието и науката са утвърдени 220 детски градини и 430 училища.

Изготвени са: Инструмент за идентифициране на маркери на риск при деца и ученици и определяне на възможности за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици в риск; Насоки за прилагане на инструмента за идентифициране на маркери на риск при деца и ученици и определяне на възможности за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици в риск в работата на специалистите от детските градини и училища и приложения: Приложение 1: Методика за оценка на потребностите и ресурсите на дете в риск; Приложение 2: Формат на индивидуален план за допълнителна подкрепа за личностно развитие на дете в риск; Приложение 3: Формат на протокол от преглед на индивидуален план за допълнителна подкрепа за личностно развитие на дете в риск. През периода са проведени обучения на специалисти от екипите за подкрепа за личностно развитие в детските градини, училищата и ЦПЛР за прилагане на инструмента за идентифициране на маркери на риск при деца и ученици и определяне на възможности за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици в риск. Проведени са обучения за работа с родители в процеса на приобщаващото образование, включително за превенция на насилието и агресията, и за създаване на сигурна училищна среда, чрез промяна на нагласите на педагогическите специалисти и непдагогическия персонал в училищата за начините и подходите за преодоляването им. Проведени са и обучения за прилагане на Цялостна училищна програма за сигурна училищна среда и превенция на насилието и тормоза в училищата, за утвърждаване на позитивната дисциплина и прилагане на подходи за мотивация и преодоляване на проблемното поведение на деца и ученици.

До 31.12.2022 г. са постигнати следните резултати:

- Брой деца и ученици със специални образователни потребности, получили допълнителна подкрепа за личностно развитие по проекта – 3824;
- Брой деца и ученици с хронични заболявания, в риск, с изявени дарби, получили допълнителна подкрепа за личностно развитие по проекта – 4526;
- Брой детски градини, подкрепени по проекта за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие – 210;
- Брой училища (до основна степен на образование), подкрепени по проекта за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие – 384.
- Изготвени са 143 интелектуални продукта. Назначени са 403 педагогически специалисти. Предоставена е подкрепа на 837 деца и ученици с изявени дарби и са отпуснати еднократни стипендии на 135 ученици. Предоставена подкрепа на 3 824 деца и ученици със специални образователни потребности, 148 деца и ученици с хронични заболявания и на 1 218 деца и ученици в риск чрез назначените педагогически специалисти, ресурсни учители, психолози, логопеди и помощници на учителя.

Проект BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“

Проектът се финансира по линия на Инструмента за подкрепа на преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, и подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката (REACT-EU) и цели да не се допусне прекъсване на образователния процес и приобщаващото образование в условията на кризи, както и да не се допусне отпадане от училище поради наложилото се обучение от

разстояние. Предвидените дейности са пряко свързани с преодоляване на последиците, предизвикани от пандемията от COVID-19 и са свързани с техническото обезпечаване на образователната система и осигуряване на условия за провеждане на обучение от разстояние в електронна среда. Бюджетът на проекта е 109 562 541,936лв., с период на изпълнение 35 месеца.

Към 31.12.2022 г. са постигнати следните резултати:

По Дейност 1 – закупуване на технически средства за педагогически специалисти и ученици, от началото на изпълнение на дейността са предоставени за временно използване 43 486 технически устройства на ученици и педагогически специалисти с цел осигуряване на непрекъсваемост на образователния процес и предоставяне на условия за работа и обучение от разстояние в електронна среда.

По Дейност 2 – Сформирани са 17 256 групи за обучение, от които 15 468 са успешно приключили. В сформираните групи са включени 89 779 ученици и са издадени 82 435 сертификата за преминато обучение.

По Дейност 3 – Сформирани са 2172 групи за обучение, от които 2002 са успешно приключили. В сформираните групи са включени 10 650 педагогически специалисти и са издадени 10 326 сертификата за преминато обучение.

По Дейност 4 – Сформирани са 4979 групи за обучение, от които 3189 са успешно приключили. В сформираните групи са включени 24 697 участника, от които 1915 са образователни медиатори. Издадени са 23 270 сертификата за преминато обучение.

По Дейност 5 – За 2071 ученика са заявени часове за включване в допълнително синхронно обучение от разстояние в електронна среда, като 1220 са взели часове, а 851 са със статус „завършил обучение“.

Проект BG05M2OP001-2.015 „Ученически практики-2“

Проектът стартира на 19.08.2021 г. и е с продължителност 29 месеца. Насочен е към повишаване на ефективността от партньорствата между училищата, осъществяващи професионална подготовка и работодателите, за подобряване на практическите умения на учениците в съответствие със специфичните нужди на пазара на труда. Проектът изцяло се вписва в контекста на заложените европейски и национални цели за подобряване на достъпа и повишаване качеството на професионалното образование и обучение. Целта е да се подкрепи съответствието на професионалното образование и обучение с нуждите на пазара на труда, включително при преодоляване на кризата COVID-19, да се повиши ефективността от партньорствата между професионалните училища и работодателите за подобряване на практическите умения на учениците, отчитайки специфичните нужди на пазара на труда. Операция надгражда предходната успешна операция „Ученически практики - Фаза 1“.

Училищата, включени в Дейност 1 на проекта, са 324. В изпълнение на дейността са заявени 13 932 ученически практики. Поради засилен интерес и заявки за включване в ученически практики е иницирана промяна в договора за БФП и е сключено допълнително споразумение от 21.11.2022 г., с което бюджетът на проекта е увеличен с 2 026 847,40 лв. Това ще позволи и обезпечи провеждането на допълнителни 2 283 практики.

От началото на проекта са проведени и приключени 5824 ученически практики, като от началото на учебната 2022/2023 година са заявени и стартирали 8108 практики. От заявените

практики има включени малко над 3400 ученици в професионални направления от приоритетно значение за икономиката професии.

За осъществяване на дейността по подкрепа за създаване и функциониране на учебно-тренировъчни и/или други съществуващи в професионалното образование форми на учебни или тренировъчни фирми (УТФ), вкл. учебни компании в първи и/или втори гимназиален етап, от началото на проекта са създадени 433 УТФ в рамките на допълнителната подготовка извън предвидената по училищния учебния план за професията и специалността. При провеждането на дейностите на УТФ са включени 128 представители на бизнеса и науката.

8. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПОЛИТИКАТА В ОБЛАСТТА НА РАВЕН ДОСТЪП ДО КАЧЕСТВЕНО ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ И РАЗВИТИЕ НА НАУЧНИЯ ПОТЕНЦИАЛ

а) Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели, допринасящи за нейното постигане

Политиката е насочена към развитие на диференцирана и гъвкава система от висши училища, които функционират като успешни партньори и конкуренти на европейските университети и изпълняват образователна, изследователска и културна мисия в полза на обществото и на отделните индивиди. Изпълнението на политиката осигурява условия за достъп до висше образование, целящо успешна реализация през целия живот; поддържане на необходимото качество на висше образование в отговор на динамиката на обществените процеси; усвояване на добрите практики на висшите училища от държавите-членки на ЕС, включително и чрез изграждането на университетски мрежи. Осъществяват се политики за изграждане на устойчива и ефективна връзка между висшите училища и пазара на труда и за постигане на динамично съответствие между търсенето и предлагането на специалисти с висше образование.

Ключови аспекти на политиката са увеличаване на съгласуването между потребностите на бизнеса и обществото от една страна, и програмите във висшето образование от друга; поддържане актуалността на учебните програми. Стимулира се по-тясното сътрудничество и комуникация между висшите училища, научните институти и бизнеса в рамките на учебния процес, практическото обучение и научно-изследователските дейности, ориентирани към потребностите на икономиката и обществото и увеличаването на тяхната добавена стойност.

Продължава работата по замяна на пълната либерализация на приема и финансирането във висшето образование с политика за обвързване на предлаганото образование с бъдещото търсене на пазара на труда и повишаване качеството на обучение. Приемът и финансирането са реструктурирани към професионални направления с по-висок очакван бъдещ недостиг на пазара на труда и към висши училища с по-висока оценка за качество и реализация - повече от половината от финансирането на висшите училища вече зависи от качествената оценка. Повишени са критериите и са прецизирани изискванията за академично израстване на преподавателския състав във висшите училища.

Визията за развитие на науката в България се свързва с повишаване на качеството и международната разпознаваемост на научноизследователската и иновационна дейност. Акцентът се поставя върху финансиране на научни изследвания в приоритетни и конкурентни области за решаване на важни обществено значими предизвикателства, подпомагане на млади

учени и осъществяване на съвместни научни изследвания с български учени в чужбина и привличане на водещи учени от чужбина.

Важен стимул за поддържане на високо научно ниво на изследователите е въвеждането на диференцирано заплащане, обвързано с постигнатите научни резултати. И през 2022 г. усилията бяха насочени към повишаване привлекателността на научната кариера, привличане и задържане на учени и изследователи, както и към по-тясната интеграция на българската научно-изследователска общност в международната, засилвайки присъствието на български учени в партньорски проекти.

За ефективно постигане на заложените стратегически цели Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) съобразява своите дейности с националното законодателство, с европейските и световни измерения и тенденции в областта на висшето образование. Прилаганата Критериална система за осъществяване на процедури за оценяване, за акредитация (институционална и програмна) и следакредитационно наблюдение и контрол е в пълно съответствие с европейските стандарти и насоки /ESG/. Акредитационните процедури допринасят за гарантиране качеството на обучението във висшите училища и научните организации.

Във връзка с целите на политиката, Националният студентски дом (НСД) отчита изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели за подпомагане на държавната политика в полза на студентите. Благодарение на продължаващото за поредна година разширяване на културната и обществена дейност, насочена към все по-пълното удовлетворяване на студентските потребности в областта на образованието, науката и културата, се развиват и подкрепят широк кръг от извънаудиторни дейности на студентите в извънучебно време.

За постигане на заложените стратегически и оперативни цели на Политиката в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал допринася и изпълнението на проект **BG 05M2OP001-2.013-0001 „Студентски практики – Фаза 2“** по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж 2014-2020 г.“.

Проектът е насочен към осигуряване на допълнителна практическа подготовка на студенти от българските висши училища в реална работна среда, което благоприятства за повишаване на качеството на висшето образование. Проектът допринася и за създаване и укрепване на ефективни партньорски взаимоотношения между висшите училища и работодателите в съответствие с потребностите на пазара на труда и за укрепване на връзките между институциите за висше образование, научноизследователския сектор и бизнеса.

За отчетния период в информационната система на проекта са регистрирани 8 808 студенти. Броят на студентите, успешно приключили практическо обучение е 6274. Регистрация в проекта са направили 248 обучаващи организации, които са публикували 882 обяви в информационната система за 14 005 позиции за практическо обучение.

По отношение на индикаторите от стартирането на проекта (13.01.2020 г.) до 31.12.2022 г., са постигнати следните резултати:

- Брой студенти, включени в студентски практики – 42 010;
- Студенти, успешно приключили, в област на висше образование "Педагогически науки", подкрепени от дейности по ОПНОИР – 5854;
- Студенти в технически специалности, включени в практическо обучение – 6466;

- Студенти в област на висше образование „природни науки, математика и информатика“ – 2683.

Осигурени са и допълнителен брой практики (и средствата за тях) за висши училища-партньори, които отчитат по-голяма активност и по-висок процент на изпълнение на индикативния брой практики и е извършена корекция на индикативните бюджети.

С изменени на административния договор продължителността на проекта е увеличена с 8 месеца, като крайната дата за изпълнение на дейностите е 31.12.2023 г. За удължаването на срока за изпълнение на проекта не е поискан допълнителен финансов ресурс и стойността на административния договор остава непроменена.

б) Описание на степента на достигане на очакваните ползи/ефекти за обществото и резултати, относими към съответната област на политика

През 2022 г. усилията на МОН за достигане на очакваните ползи/ефекти за обществото в областта на висшето образование бяха насочени към:

- подготовка на висококвалифицирани специалисти с висше образование, необходими за всички сфери на обществото;
- осъществяване на приемственост между средното и висшето образование чрез осигуряване на достъп до значителен брой специалности на висшето образование чрез признаване оценките от зрелостните изпити от средното образование;
- изграждане на устойчива и ефективна връзка между висшите училища и пазара на труда и постигане на динамично съответствие между търсенето и предлагането на специалисти с висше образование. За целта са изпълнявани редица дейности и мерки, сред които: създаване на профил на компетентностите за всяка специалност, поощряване на диалога на висшите училища с бизнеса относно съдържанието на обучението, целево финансиране на стратегически за страната направления (приоритетни професионални направления и защитени специалности, определени въз основа на приети критерии), финансиране на студентски стажове и практики по време на обучението и създаване на обща информационна мрежа на кариерни центрове.
- повишаване на критериите и прецизиране на изискванията за академично израстване на преподавателския състав във висшите училища;
- изграждане на академична общност, споделяща общи принципи, ценности и морални норми.

НАОА като пълноправен член на Европейската асоциация за осигуряване на качеството във висшето образование /ENQA/ и вписана в Европейския регистър по осигуряване на качеството на висшето образование /EQAR/ способства за разпознаваемост в Европейското пространство за висше образование на акредитираните висши училища и предлаганото от тях обучение, както и на докторските програми на научните организации.

За достигане на очаквания ефект за обществото и спазване на принципите на обективност и прозрачност на процедурите, НАОА включва:

- в състава на експертните групи като пълноправни членове студенти, докторанти, потребители на кадри и международни експерти;
- в състава на постоянните комисии на представители на бизнеса (потребители на кадри), имащи отношение към висшето образование;
- в Комисията за качеството на дейността на НАОА представители на висши училища и научни организации, на МОН, на браншови организации, на студентски съвети, на синдикати.

За достигане на очакваните ползи/ефекти за обществото в областта на науката беше акцентирано върху следното:

- Изграждане на благоприятна среда за научна дейност чрез:
 - Координация на регионалните, европейските и транс-европейските научни и иновационни програми;
 - Подкрепа за участие на българските учени в двустранни, европейски и международни програми и инициативи на учени;
- Изпълнение и развитие на национална пътна карта за научна инфраструктура, обвързана с приоритетите на Националната стратегия за развитие на научните изследвания и Иновационната стратегия за интелигентна специализация;
- Привличане, насърчаване и развитие на младите учени, както и привличане на изявени български учени, работили в престижни чуждестранни научни институции.
- Поддържане на достъпа до електронни бази данни;
- Включване в международни научни мрежи и осигуряване на достъп до световни бази данни и обмен на информация на научни знания;
- Модернизация на съществуващата научна инфраструктура;
- Подобряване статута на учените и тяхното място в обществото;
- Дейности, способстващи въвеждането на ефективна система за оценка на научноизследователската дейност на основата на съпоставимост и съизмерване на качеството ѝ със световните и европейските стандарти.
- Насърчаване развитието на научните изследвания в приоритетни научни области, чрез изпълнение на Национални научни програми.

➤ **Отчет на показателите за полза/ефект (Приложение № 5)**

<i>Област на политика:</i>		2022 г.	
Показатели за полза/ефект	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 31.12.2022 г.
1. Дял на 30-34 годишните със завършено висше образование	процент (%)	36,6	32,7 по данни на НСИ към 17.03.2022 г.
2. Инвестиции в научноизследователската и развойна дейност (НИРД) в размер от БВП	процент (%)	1,7	0.98 по данни на НСИ към 08.03.2022 г.

Забележка: Данните в колона Отчет са попълнени на годишна база

Стойностите на първия показател са достъпни на сайта на НСИ, актуализирани към 17.03.2022 г., а информацията по втория показател – за БВП и за НИРД е актуализирана към 08.03.2022 г. Данни за календарната 2022 г. ще бъдат публикувани през първото тримесечие на 2023 г.

➤ **Кратко описание на показателите за полза/ефект**

1. По отношение на показателя: *Дял на 30 – 34 годишните със завършено висше образование* – е заложена целева стойност 36,6% за 2022 г. Достигна е стойност 32,7 по данни на НСИ към 17.03.2022 г. Чрез този индикатор се отчита напредъкът на България относно провежданите политики във връзка с равния достъп до качествено висше образование и

развитие на научния потенциал. Осъществяват се политики за създаване на по-благоприятни условия за изграждане на устойчива и ефективна връзка между висшите училища и пазара на труда и за постигане на динамично съответствие между търсенето и предлагането на специалисти с висше образование. През 2022 г. продължи прилагането на политики за повишаване качеството на обучение, за развитие на иновациите и предприемаческите умения на студентите и преподавателите, за кариерно развитие на академичния състав и превръщане на научните изследвания в интегрална част от висшето образование. Свързването и сътрудничеството между висшите училища повишава тяхната ефективност чрез споделянето на ресурси, сътрудничеството в мрежи; допринася за повишаване на тяхната разпознаваемост, включително и международна, и им позволява да изведат на преден план своите силни страни. Основен акцент е ускорено интегриране на висшите училища в европейските образователни и изследователски мрежи и привличане на качествени мотивирани млади преподаватели.

Продължава работата по замяна на пълната либерализация на приема и финансирането във висшето образование с политика за обвързване на предлаганото образование с бъдещото търсене на пазара на труда и повишаване качеството на обучение. Приемът и финансирането са реструктурирани към професионални направления с по-висок очакван бъдещ недостиг на пазара на труда и към висши училища с по-висока оценка за качество и реализация - повече от половината от финансирането на висшите училища вече зависи от качествената оценка. Повишени са критериите и са прецизирани изискванията за академично израстване на преподавателския състав във висшите училища.

За стимулирането на достъпа до висше образование през 2022 г. продължава прилагането на редица мерки като повишаване стипендиите на студенти и докторанти, предоставянето на допълнителни стипендии, освобождаване от такси в направления с очакван недостиг от кадри на пазара на труда и за защитени специалности, както и нововъведения подход за обучение по заявки и договори с работодатели.

2. По отношение на показателя: ***Инвестиции в научноизследователската и развойна дейност (НИРД) в размер от БВП*** е заложена целева стойност 1,7% за 2022 г. Достигна е стойност 0.98 по данни на НСИ към 08.03.2022 г. През отчетния период са осъществени политики от плана за изпълнение на Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030 г., от Националната пътна карта за научноизследователска инфраструктура 2017-2023 г., както и политики, заложен в Приоритет 2 „Наука и научна инфраструктура“ на Националната програма за развитие „България 2030“.

Чрез инвестирането в научноизследователска дейност се създават възможности за повишаване на конкурентоспособността на българската икономика и трансформирането ѝ в икономика, базирана на знанието и интелигентния растеж. Повишаването на ролята на науката в икономиката на страната, паралелно с развитието на иновативни предприятия, е предпоставка за създаване на високотехнологична индустриална база и извеждане на икономиката на ново, по-високо ниво на растеж. Основната цел на политиката в тази област е повишаването на ефективността на публичните разходи за НИРД, при стремеж за повишаване на качеството, експлоатацията и комерсиализацията на резултатите от изследователската дейност, както и модернизацията на оборудването за извършване на НИРД. Усилията са насочени и към изграждането на капацитет и развитие на човешките ресурси в системата на НИРД с фокус върху повишаване на привлекателността на научната кариера, привличане и

задържане на учени и изследователи. От съществено значение е по-тясна интеграция на българската научно-изследователска общност в международната, засилвайки присъствието на български учени в партньорски проекти и на българските патенти и изследвания в световно признати регистри.

Акцент през 2022 г. в областта на науката е и насърчаване развитието на научните изследвания в приоритетни научни области и въвеждане на ефективна система за оценка на научноизследователската дейност на основата на съпоставимост и съизмерване на качеството ѝ със световните и европейските стандарти. През отчетния период са осъществени дейности за подкрепа на българските учени за участие в европейски и международни програми и инициативи; за привличане, насърчаване и развитие на младите учени, както и привличане на изявени български учени, работили в престижни чуждестранни научни институции; за включване в международни научни мрежи и осигуряване на достъп до световни бази данни и обмен на информация и научни знания. Изгражда се конкурентоспособна национална научна инфраструктура като елемент от Европейското изследователско пространство. Всичко това съдейства за създаването на по-благоприятни условия за развитие на фундаменталните и приложните научни изследвания; за превръщането им в интегрална част от висшето образование и за повишаване приноса на висшите училища и научните организации в развитието на важни обществени области чрез научни изследвания.

През миналата година за първи път 7 висши училища получиха статут на изследователски университети за период от четири години. Те имат най-значима по количество и качество научна продукция и цитирания, защитили докторанти и сериозен дял средства от международни и национални проекти и програми. Статутът на изследователско висше училище бе въведен нормативно в Закона за висшето образование през 2020 г. за значим принос за развитието на важни обществени области чрез върхови научни изследвания и високи резултати от научноизследователска дейност. Тези университети ще получат допълнително целево финансиране за развитие на научната дейност от Националния план за възстановяване и устойчивост.

За постигането на ползата/ефекта по отношение на показателите заслуга имат висшите училища, научните организации, МОН, звена и други институции, свързани с висшето образование и науката в Република България.

➤ ***Други институции, допринесли за постигането на ползата/ефекта по отношение на показателите***

Националната агенция за оценяване и акредитация

Висшите училища в Република България

Фонд Научни изследвания

Националният студентски дом

Националният център за информация и документация

Национален институт по метеорология и хидрология – приложимо към първото тримесечие на 2022 г., от 01.04.2022 г. институтът преминава от Министерството на образованието и науката към Министерството на околната среда и водите.

➤ ***Източници на информацията за данните по показателите за полза/ефект***

- Справочниците на Националния статистически институт - стойностите на ключовите индикатори (показателите за полза/ефект) за изпълнение на политиката се отчитат на годишна база от Националния статистически институт (НСИ);

- Регистрите, поддържани от Министерството на образованието и науката в изпълнение на чл.10, ал. 2, т 3 от Закона за висшето образование

- Актуална информация се публикува и на сайта на НАОА с данни за акредитираните висши училища, техни основни звена, филиали, професионални направления и специалности от регулираните професии, акредитираните докторски програми във висшите училища и научните организации, както и с оповестени нормативни, методически и други документи, и анализи.

- Националната агенция за оценяване и акредитация

- Националният център за информация и документация

- Националният студентски дом

в) Отговорност за изпълнение на целите в съответната област на политика

Министерството на образованието и науката

Висшите училища в РБ

Националната агенция за оценяване и акредитация

Националният център за информация и документация

Националният студентски дом

Националният институт по метеорология и хидрология – приложимо към първото тримесечие на 2022 г., доколкото от 01.04.2022 г. институтът преминава от Министерството на образованието и науката към Министерството на околната среда и водите.

г) Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период

- ЗАКОН за висшето образование (обн., ДВ, бр. 112 от 27.12.1995 г., ...; изм. и доп. ДВ. бр.18 от 4.03.2022 г.) (акт. 30.03.2022 г.);

- ПМС № 3 от 12 януари 2022 г. за изменение и допълнение на ПМС № 103/1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина и на ПМС № 228/1997 г. за приемане на граждани на Република Македония за студенти в държавните висши училища на Република България (публ. 28.01.2022 г.);

- ПМС № 32 от 18 март 2022 г. за допълнение на Наредбата за ползване на студентските общежития и столове, приета с Постановление № 235 на Министерския съвет от 2008 г. (публ. 29.03.2022 г.);

- ПМС № 34 от 24 март 2022 г. за изменение и допълнение на Постановление № 476 на Министерския съвет от 2021 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на енергетиката за 2021 г. (публ. 29.03.2022 г.);

- ПМС № 116 от 9 юни 2022 г. за откриване на поделения на Великотърновския университет "Св. св. Кирил и Методий" в гр. Свети Николе, Република Северна Македония (обн. ДВ. бр.44 от 14 юни 2022 г.) (публ. 15.06.2022 г.);

- ПМС № 117 от 9 юни 2022 г. за откриване на Научно-внедрителски институт за иновации в туризма в структурата на Икономическия университет - Варна (обн. ДВ. бр.44 от 14 юни 2022 г.) (публ. 15.06.2022 г.);

- ПМС № 136 от 23 юни 2022 г. за преобразуване на Обединения технически колеж – София, и Технически колеж – Казанлък, в Технически колеж в структурата на Технически университет – София; (публ. на 28.06.2022 г.);
- РМС № 162 от 24 март 2022 година за одобряване на Програма за подпомагане на студенти и докторанти, настанени в студентски общежития, стопанисвани от държавните висши училища и „Студентски столове и общежития“ ЕАД за периода октомври 2021 г. – декември 2021 г. (публ. 30.03.2022 г.);
- РМС № 205 от 07 април 2022 г. за одобряване на Национална научна програма „Развитие и утвърждаване на българистиката в чужбина“ (публ. 04.05.2022 г.);
- РМС № 206 от 07 април 2022 г. на Министерския съвет за одобряване на Национална програма „Млади учени и постдокторанти - 2“ (публ. 05.05.2022 г.);
- РМС № 217 от 07 април 2022 г. на Министерския съвет за преобразуване на факултета със седалище в гр. Велико Търново на Национален военен университет „Васил Левски” и за изменение на Решението на Народното събрание за преобразуване на Висшето военно общовойсково училище „Васил Левски”, Висшето военно училище за артилерия и противовъздушна отбрана „Панайот Волов” и Висшето военновъздушно училище „Георги Бенковски” в Национален военен университет „Васил Левски” (публ. 05.05.2022 г.);
- РМС № 283 от 5 май 2022 година за утвърждаване на таксите за кандидатстване и за обучение в държавните висши училища за учебната 2022/2023 година (публ. 13.05.2022 г.);
- РМС № 363 от 1 юни 2022 година за утвърждаване броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и научните организации на Република България през учебната 2022 – 2023 година (публ. 10.06.2022 г.);
- РМС № 449 от 07 юли 2022 година за утвърждаване на Списък на работодателите, които имат право да сключат договори по реда на чл. 95а, ал. 1 от ЗВО, за учебната 2022/2023 г.;
- РМС № 681 от 21 септември 2022 година за изменение на РМС № 363 от 2022 година за утвърждаване броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и научните организации на Република България през учебната 2022 – 2023 година;
- ПМС № 372 от 24.11.2022 г. за изменение и допълнение на ПМС № 64 от 2016 г. за условията и реда за утвърждаване на броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и за приемане на Списък на приоритетните професионални направления и на Списък на защитените специалности (в частта актуализиране на Списък на защитените специалности);
- РМС № 924 от 17.11.2022 г. за удължаване срока на действие на Националната програма „Популяризиране на българското висше образование и улесняване на достъпа за кандидатстване на лица от българска народност, живеещи в чужбина, за обучение в български висши училища“;
- ПМС № 396 от 1 декември 2022 г. за изменение на Наредбата за държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища, приета с Постановление № 215 на Министерския съвет от 2004 г. (обн., ДВ, бр. 75 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 10, 39 и 79 от 2009 г., бр. 33 от 2011 г., бр. 62 от 2013 г. и бр. 57 от 2022 г.).

За изпълнението на политиката в областта на равния достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал през 2022 година се реализират следните бюджетни програми:

- Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“
- Бюджетна програма „Студентско подпомагане“
- Бюджетна програма „Международен образователен обмен“
- Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка „образование - наука – бизнес“ като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“
- Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа“.

9. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТНИТЕ ПРОГРАМИ

Преглед на изпълнението на бюджетна програма 1700.01.01 „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование“

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

През 2022 г. продължи изпълнението на заложените в програмата цели чрез:

- Усъвършенстване на нормативна уредба и структурата на образователната система;
- Ориентиране на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование към провокиране на мисленето и самостоятелността;
- Осигуряване на съизмеримост на знанията, уменията и компетентностите на учениците от различни видове училища и от различни населени места;
- Подобряване на ефективността на учебния процес, повишаване на обхвата и намаляване броя на напусналите образователната система;
- Модернизиране на системата на предучилищното възпитание и подготовка и училищно образование, подпомагане на децата и учениците в тяхното личностно развитие;
- Мотивиране и подкрепа на педагогическите специалисти и издигане престижа на българския учител;
- Модернизиране на материалната база и на системата на предучилищното и училищно образование.

За постигане целите на бюджетната програма може да се отбележи следното:

През отчетния период беше осигурено безопасно присъствено обучение на децата и учениците при спазване на противоепидемичните мерки. На локално ниво (училище, община) при необходимост се преминаваше към онлайн обучение.

Продължиха дейностите, насочени към повишаване качеството на общото и професионалното образование, подпомагане на ученици в начален и прогимназиален етап със затруднения при усвояване на учебния материал, осигуряване на методическа и организационна подкрепа на училищата за прилагане на новия учебен план, новите учебни

програми и нормативните документи в изпълнение на Закона за предучилищно и училищно образование (ЗПУО).

За постигане на целите в областта на професионалното образование и обучение (ПОО) се осигури възможност за избор на профилирано или професионално образование в зависимост от потребностите на пазара на труда чрез съгласуване на държавния план-прием за учебната 2023/2024 година в посока на насърчаване на обучението по STEM професии, актуализиране на списъците на защитените от държавата специалности и на специалностите от професии с очакван недостиг на специалисти на пазара на труда, разширяване обхвата на дуалната система на обучение и сътрудничество с бизнеса. Подготвен е проект на Постановление на Министерския съвет за актуализиране на списъците на защитените специалности от професии и специалностите от професии, по които е налице очакван недостиг на специалисти на пазара на труда за 2023/2024 учебна година.

За постигане на целите в областта на организацията, координацията и контрола на предучилищното и училищното образование продължиха дейностите по усъвършенстване на нормативната уредба, контрол на образователните институции с цел повишаване на ефективността, анализ за състоянието на системата с мерки за нейното усъвършенстване. Дейностите се подпомагат от Регионалните управления на образованието (РУО) като териториални администрации на министъра на образованието и науката.

В изпълнение на заложените цели бяха разработени и се изпълняват 21 национални програми (НП) за развитие на образованието за 2022 г. Същите са одобрени от Министерския съвет с Решение № 302 от 13 май 2022 г.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.01.01 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/Услуга № 1 Формиране и реализиране на политики за качествено предучилищно и училищно образование

За реализиране на целите на бюджетната програма е извършено следното:

Изменена и допълнена е Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организацията на дейностите в училищното образование. Целта на промените е децата и учениците, които имат българско гражданство, да бъдат своевременно приети в детска градина и в училище. По този начин Министерството на образованието и науката оказва съдействие за продължаване на образованието на децата от семейства от Украйна, търсещи международна закрила, в съответствие с нормативната уредба и при спазване принципа за осигуряване правото на образование, равнопоставеност и недискриминация на ученика. Постигнат е синхрон с Наредба № 10/19.06.2014 г. за здравните изисквания при изготвяне и спазване на седмичните разписания, издадена от министъра на здравеопазването, както и с Наредба № 8 за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование. Целта е равнопоставеност на всички ученици и уеднаквяване на продължителността на учебните часове във всички училища, по-благоприятни условия за достъп до образование и намаляване на административната тежест.

Обнародвани са Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 11 от 2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците, Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищното образование и Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2015 г. за учебния план. Предприети са действия за актуализиране на Наредба № 15 от 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти. Обнародвана е Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование (ДВ, бр. 65 от 12.08.2022 г.).

Създадени са условия за подобряване на практическото обучение по учебните предмети човекът и природата, биология и здравно образование, физика и астрономия и химия и опазване на околната среда чрез дейности по НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“, модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки в профилираната подготовка“. За 2022 по този модул са класирани и финансирани 32 училища. Дейностите се реализират в учебната 2022-2023 г.

- Разработени са следните учебни програми: 3 бр. учебни програми по иврит; 2 бр. учебни програми по датски; 2 бр. учебни програми по норвежки; 1 бр. учебна програма по корейски; 1 бр. учебна програма по китайски език;

- Разработени 14 бр. спецификации към УИП за ДЗИ по профилиращите учебни предмети с примерни задачи към тях и 10 бр. спецификации към УИП за ДЗИ по общообразователните учебни предмети с примерни задачи към тях;

- Разработени и утвърдени са изпитни материали за ДЗИ по профилиращите учебни предмети и изпитни материали за ДЗИ по общообразователните учебни предмети.

Осигурен е равен достъп до качествено образование за всички ученици в страната чрез училищна мрежа от държавни, общински и частни училища, която за учебната 2022/2023 година, включва 2347 училища, разпределени по видове, както следва: начални – 124; основни – 1131; обединени 75; средни – 482; профилирани гимназии – 351; професионални гимназии – 116; по изкуствата – 21; по културата – 2; спортни – 25; духовни – 5; специални – 8; към местата за лишаване от свобода – 7.

Създадени са условия за повишаване качеството на предучилищното и училищното образование чрез вписване на частни училища и частни детски градини в Регистъра на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

Вписани са частни училища и частни детски градини – общо 236 институции, както следва:

- Детски градини – общо 124, от които 120 действащи и 4 не провеждат учебен процес през текущата учебна година.

- Училища – общо 112, от които 106 действащи и 6 не провеждат учебен процес през текущата учебна година.

Организиран са дейностите по събирането на информация и подбор на предложенията за удостояване на педагогическите специалисти с ежегодна награда „Св. Иван Рилски“, грамота ”Неофит Рилски”, наградата за учители „Константин Величков”. Наградите се предоставят за постигнати високи резултати в професионалната дейност и принос в развитието на българското образование и са насочени към повишаване престижа на учителската професия и доверието към българския учител. Награди „Св. Иван Рилски“ са връчени на 3-ма директори,

грамоти „Неофит Рилски“ – на 254 учители и директори. С Награда „Константин Величков“ са удостоени 8 педагогически специалисти.

Дейността на Националния инспекторат по образованието (НИО) е насочена към постигане на устойчивост на процесите за осигуряване на качество на предоставеното образование за успешна реализация на децата и учениците. В тази връзка през отчетния период НИО е извършил 147 инспекции на детски градини и училища. Предоставени са 147 доклада до директори на инспектираната институция с оценка и насоки за подобрене. Предоставени са и 147 броя доклади до началниците на 28 регионални управления на образованието.

От Националния музей по образованието – Габрово са организирани 18 изложби; 118 мултимедийни презентации и видео уроци; 5 образователни програми и проекти; 41 уроци по образователни програми; 49 уроци по модул „Културните институции като образователна среда“. Дигитализирани са 291 културни ценности; проведени са 492 екскурзоводни беседи ”Пътеки на знанието”, съобразени с възрастта на посетителите и изучавания учебен материал. Обслужени са 15 735 посетители в постоянна и временни експозиции, от които учащи и студенти – 11 738 бр., възрастни – 3997 бр. Проведени са 55 тематични беседи с групи работещи по проекти; издадени са 22 исторически справки за потвърждаване чествания на училищни юбилеи и 38 научноинформационни справки, свързани с краезнание и история на училищата. Изготвени са 100 експертни заключения и инвентирани културни ценности.

Продукт/Услуга № 2 Управление на качеството

Направено е анкетно проучване за учебните програми по общообразователните учебни предмети от 1.-10. клас, координирана работата на 121 учители, включени в работни групи за актуализация на учебните програми, изготвени обобщени доклади с предложения за промени и обобщена информация за идентифицираните проблеми в учебните програми.

Подготвени и утвърдени със заповеди организационни документи и разработени методически материали (писма, указания, графици, презентации) за провеждане на НВО и ДЗИ на 4 випуска ученици.

Реализирани са дейности по организирането на ДЗИ сесия май – юни и сесия август – септември на учебната 2021/2022 година и за НВО в IV, VII и X клас;

Организирани са дейности по изпълнението на Механизма за съвместна работа на институциите за обхващане и включване в образователната система на децата и учениците в задължителна предучилищна възраст в условията на извънредна епидемична обстановка. В процес на изготвяне е доклад във връзка с изпълнение на дейностите по Механизма;

В условията на извънредна епидемична обстановка е координирана работата на РУО по организиране на обучението от разстояние в електронна среда, както и преминаването в присъствено обучение – изготвени са заповеди, писма, указания;

Осъществено е координиране и контролиране на дейности на РУО по отношение на отпадащите от училище ученици;

През 2022 г. са извършени проверки по следните теми:

- Контрол на училищни политики за ефективно включване на учениците в образователния процес и за повишаване на образователните резултати. В тази връзка е извършена тематична проверка: „Предприети действия от РУО и училища на територията на съответната област за подкрепа на учениците и учителите за преодоляване на дефицитите в

обучението по отделните учебни предмети с акцент БЕЛ и математика“ в 3 РУО и в 9 училища на територията на съответните административни области;

- Контрол по организацията и провеждането на ДЗИ през 2022 г. в 23 училища на територията на 5 административни области;

- Контрол по организацията и провеждането на НВО през 2022 г., както следва:

НВО – IV клас – 4 училища на територията на 5 области;

НВО – X клас – 5 училища на територията на 5 области;

- Видеоконтрол по организацията и провеждането на НВО в 125 училища и на ДЗИ в 561 училища на територията на цялата страна;

- Контрол по присъствието на учениците в учебни часове и отразяване на отсъствията в дневниците - в общо 11 училища в областите Кюстендил и Перник;

- Проверки по постъпили сигнали и жалби – извършени 20 проверки в общински и държавни училища и в 4 РУО;

- Проверки на дейности на директора в 9 частни училища и в 1 неделно училище.

Изготвени са доклади, предприети са мерки в случаи на констатирани пропуски и нарушения; оказана е методическа подкрепа на директори на училища и началници на РУО.

През 2022 година РУО прилагат националните политики в предучилищното и училищното образование съобразно регионалните специфики, с акцент върху следните приоритети:

- Подкрепа на учениците и учителите за преодоляване на дефицитите в обучението по отделни учебни предмети с акцент върху български език и литература и математика.

- Подкрепа на всяко дете и ученик с цел ефективно включване и трайно приобщаване към образователния процес и др.

През отчетния период са осъществени следните дейности, свързани с училищната документация, с учебниците и учебните помагала:

- обнародвана е Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование (ДВ, бр. 65 от 12.08.2022 г.);

- прието с ПМС № 90/20.05.2022 г. изменението и допълнението на ПМС № 79 от 13.04.2016 г. (безвъзмездното ползване на познавателни книжки за децата от първа възрастова група от учебната 2022/2023 година; актуализирани нормативи за V, VI и VII клас с включен учебен предмет компютърно моделиране и информационни технологии);

- осигурени със задължителна документация са детски градини, училища, центрове за подкрепа за личностно развитие за края на учебната 2020 – 2021 година и за началото на учебната 2022 – 2023 година;

- актуализирани са образците и са осигурени регионалните управления на образованието с документи за признаване на училищно обучение, образование или професионална квалификация, придобити в училища на чужда държава;

- координирани са дейностите по внедряване на всички предвидени функционалности на НЕИСПУО, както и надграждане с нови функционалности, и изпълняване на гаранционна поддръжка на системата по Договор № Д01-162/24.07.2020 г. за разработване, внедряване и поддръжане на НЕИСПУО и по Допълнително споразумение № Д01-287/16.12.2022 г. към него;

- изпълнени са дейности по графика за Договор № Д01-276/03.12.2021 година с предмет: „Разработване, внедряване и пускане в реална експлоатация на Информационната система за обработка, съхранение и управление на документи (ИСОСУД) в училищата“;
- утвърден със заповед на министъра на образованието и науката е списък с одобрените познавателни книжки, учебници и учебни комплекти, които ще се използват в системата на предучилищното и училищното образование през учебната 2022 – 2023 година;
- осигурена е система на предучилищното и училищното образование с познавателни книжки, учебници и учебни комплекти за безвъзмездно ползване за учебната 2022 – 2023 година, вкл. за децата и учениците в Европейските училища (достъп до електронно четими учебници за учениците от I до VII клас);
- осигурени за безвъзмездно ползване са учебници/учебни комплекти, отпечатани на брайлов шрифт на ученици с нарушено зрение, учебници/учебни комплекти по специалните учебни предмети на ученици с увреден слух в общинските, държавните и частните училища;
- Одобрени през 2022 година учебници по учебни предмети: компютърно моделиране и информационни технологии, религия - (християнство-православие), чужд език, информатика и физическо възпитание и спорт; учебни комплекти по учебни предмети: чужд език – руски език, за постигане на ниво B2.1 от ОЕЕР (за обучение в XI и в XII клас по рамкови учебни планове) и родинознание за II клас след извършени обективно необходими промени на съдържанието, графичния дизайн, полиграфическото и/или електронното изпълнение на одобрените учебни комплекти по околна среда за II клас.
- изпълняват се дейностите по НП „Учебници, учебни комплекти и учебни помагала“ за 2022 г.

По отношение на иновативните училища: С РМС № № 601 от 17.08.2022 г. е приет Списък на иновативните училища в Република България за учебната 2022/2023 г. съдържащ 542 училища - с 32 повече от миналата година. Те се намират в 192 населени места в 28-те области в страната. Относителният дял на иновативните училища спрямо общия брой на училищата в страната е 28%. Те разработват и въвеждат нови методи на преподаване, внедряват иновативни елементи в организацията и съдържанието на обучението, усъвършенстват управлението си.

Продукт/услуга № 3- Оценяване на резултатите от обучението

През отчетния период са реализирани следните дейности:

Изготвена и изпълнена е НП „Система за национално стандартизирано външно оценяване“ за 2022 г. в т.ч. подготовка, координиране и контрол на провеждането на национално външно оценяване (НВО) в края на етап на образование и държавни зрелостни изпити, вкл. разработване на тестови задачи по учебни предмети, както следва:

- български език и литература, математика и чужд език за прием след VII клас;
- по 2 учебни предмета за НВО в IV клас;
- български език и литература, математика и чужд език за прием след X клас.

Осигурени са изпитни материали, координирана експертна оценка и утвърдени изпитни варианти за 109 изпита (ДЗИ и НВО) за 211 000 ученици от 4 випуска – 4., 7., 10. и 12. клас.

Проведени са ДЗИ по 14 общообразователни учебни предмета. Създадени са 14 комисии за създаване на изпитни задачи и/или текстове, 14 комисии за експертна оценка на

изпитните материали и 14 комисии за проверка и оценка на изпитните работи от ДЗИ, сесия май –юни и сесия август-септември на учебна 2021-2022 година.

Проведени ДЗИ:

- ДЗИ БЕЛ – 43 018 ученици;
- II ДЗИ – 24 322 ученици;
- ДЗИ по желание – 1957 ученици.

• *Проведено НВО в края на IV клас:*

- БЕЛ – 53 537 ученици;
- математика – 53 442 ученици.

• *Проведено НВО в края на VII клас:*

- БЕЛ – 58 567 ученици;
- математика – 58 346 ученици;
- чужд език (по желание) – 2162 ученици.

• *Проведено НВО в края на X клас:*

- БЕЛ – 49 894 ученици;
- математика – 49 471 ученици;
- чужд език (по желание) – 2985 ученици;
- информационни технологии за измерване на дигитални компетентности (по желание) 2083 ученици.

Организирано и проведено е оценяване на над 400 747 изпитни работи от ДЗИ и НВО. Провеждане на същинското изследване на PISA 2022 в 203 училища, със 7720 ученици; Провеждане на същинското изследване на ICCS 2022 в 204 училища (149 училища компютърно – с 4000 ученици, 55 на хартия с 1500 ученици); Провеждане на пилотно изследване TIMSS 2023.

Продукт/услуга № 4- Ориентиране на средното образование към пазара на труда

Стратегическите цели в областта на професионалното образование и обучение, заложи в Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Р България (2021-2030), са:

- Професионално образование и обучение, съответстващо на динамиката на пазара на труда
- Формиране и развитие на умения за професиите на настоящето и бъдещето
- Развитие на професионалното образование и обучение, базирано на прехода към цифрова и зелена икономика.

Приемът е реструктуриран в STEM профили, технически и ИТ професии, съгласно зададените целеви стойности за 2022/2023 учебна година на областно ниво.

Броят на утвърдените паралелки за учебната 2022/2023 година е, както следва: VIII клас – 2441, като 60,20% са професионални паралелки и 59,79% са STEM професии и профили, XI клас – 19 паралелки.

Броят на реализираните паралелки за учебната 2022/2023 година е, както следва: VIII клас – 2347, като 57,10% са професионални и 58,98% са STEM професии и профили, XI клас – 7 паралелки.

Планирането за държавния план-прием за XI клас е обвързано с държавния план-прием след VII клас, което предполага съотношение между профилиран и професионален прием в полза на професионалното обучение.

Приоритетно е създадена работна група с представители на МОН, НАПОО и МТСП за прилагане на секторния подход в професионалните квалификации и разработване на концепция за актуализиране на Списък на професиите за професионално образование и обучение. Екип на Националната агенция за професионално образование и обучение (НАПОО) изготви логическа рамка за актуализацията на Списъка.

С разработването на ДОС за придобиване на квалификация по професии от Списъка на професиите за професионално образование и обучение (СППОО) се осигуряват условия за придобиване на квалификация по нови, актуални за пазара на труда професии и оценяване на придобитата квалификация по професии посредством постигнатите от обучаваните резултати от ученето, заложи в стандарта.

По информация от НАПОО през отчетния период в процес на разработване са 19 проекта на ДОС, от които 19 са внесени за обсъждане в УС на НАПОО и впоследствие са представени в МОН. Публикувани в Държавен вестник са 18 бр. ДОС за придобиване на квалификация по професии. В изпълнение на функциите, определени в ЗПОО, свързани с разработването/актуализирането на ДОС за придобиване на квалификация по професии, НАПОО съдейства за:

- По-тясно обвързване на професионалното образование и обучение със социално-икономическото развитие и стратегическите отрасли на икономиката;
- Създаване на условия за въвеждане на Система за трансфер на кредити в професионалното образование и обучение;
- Осигуряване на възможности за придобиване на квалификация по професия или част от професия, чрез обучение или чрез валидиране на знания, умения и компетентности, придобити чрез неформално и информално учене за всички институции в системата на ПОО – вкл. и за лицензираните ЦПО.
- Осигуряване на предпоставки за разработване на гъвкави учебни планови и индивидуални пътеки в професионалното обучение.

В изпълнение на стратегическите цели в областта на ПОО е извършено и следното:

Разработен Алгоритъм за извършване на експертен анализ на СППОО;

Подготвен проект на нов Ред за разработване и поддържане на СППОО, представен на министъра на образованието и науката.

Проведени три заседания (01.02.2022 г., 07.04.2022 г. и 26.05.2022 г.) на Ресурсната работна група към Консултативния съвет по професионално образование и обучение (КСПОО) и едно заседание на КСПОО (12.07.2022 г.), на което са одобрени концептуалните предложения за промени в СППОО и ЗПОО.

Разработена последваща оценка на въздействието на ЗПОО в изпълнение на РМС № 436 от 05.07.2022 г.

Стартиран през м. декември 2022 г. реформен процес за разработване на проект на Закон за изменение и допълнение на ЗПОО. Със заповед на министъра на образованието и науката № РД 09-5925/20.12.2022 г. е създадена междуведомствена работна група.

Разработен анализ на прилагането на Наредба 1/2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация и издадена Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1/19.02.2020 г. (обн. ДВ, бр.102 от 23 декември 2022 г.)

Разработена Методология за определяне на професионални гимназии, които да получат статут на Центрове за високи постижения в професионалното образование и обучение (ЦВП в ПОО) във връзка с изпълнение на Инвестиционен проект 2 „Модернизация на образователна инфраструктура” на Националния план за възстановяване и устойчивост на Р България.

Утвърдени: списък с 28 професионални гимназии, получили статут на ЦВП; списък с 10 резервни професионални гимназии в големите общини и списък с допълнителни 28 професионални гимназии на областно ниво.

Към 31 декември 2022 г. степента на изпълнение на индикаторите по НП „Обучение за ИТ кариера“ е следната:

Модул 1 „Обучение за ИТ кариера“

За учебната 2021/2022 г.

184 ученици са завършили успешно и са придобили професионална квалификация по професия „Приложен програмист“

Създадените през 2017 г. 5 центъра за софтуерно обучение надграждат и разширяват функционалностите и капацитета си.

Надградени са компетентностите на 50 обучени учители.

За учебната 2022/2023 г.

Брой ученици, включени в обученията за тригодишния курс на обучение:

I година (X клас) – 532;

II година (XI клас) – 354;

III година (XII клас) – 208;

Брой ученици, включени в обученията за едногодишния курс на обучение:

I година (XII клас) – 28.

Модул 2 „ИТ умения за бъдещето“

За учебната 2021/2022 г.

Партньорства между училища и ИТ компании – 8

Брой обучени учители – 36

Брой ученици, включени в обученията – 714

За учебната 2022/2023 г.

Одобрени и финансирани партньорства между училища и ИТ компании – 8

Планиран брой на обучените учители – 31

Планиран брой на учениците, включени в обученията – 465.

По Национална програма „Професионално образование и обучение“ за 2022 г.:

По модул 1 „Модернизиране на материално-техническата база“ са постъпили 55 проектни предложения. След селекция по допустимост и техническа оценка, 21 проекта са одобрени за финансиране.

По модул 2 „Модернизиране на учебното съдържание“ са постъпили предложения за разработване на 132 учебни програми и 17 Национални изпитни програми. Към 31.12.2022 г. са разработени и утвърдени 17 типови учебни плана, 98 учебни програми и 18 национални

изпитни програми, вкл. 3 бр. пакетна документация по специалности с нови държавни образователни стандарти.

По Национална програма „Бизнесът преподава“ за 2022 г. са кандидатствали 114 училища, които са подали 182 проектни предложения, разпределени както следва: 153 – по Модул 1 „Бизнесът в училище“ и 29 – по Модул 2 „Учители в предприятия“. След проведено оценяване са одобрени 140 проекта по Модул 1 и 29 – по Модул 2. Одобрените проектни предложения са в процес на изпълнение.

Центърът за учебно-тренировъчни фирми (ЦУТФ) е осъществил 119 партньорства между училища и фирми и е провел 2 проучвания и изследвания. С електронните регистри на ЦУТФ от началото на учебната година работят 325 учебно-тренировъчни фирми с 4500 ученици и студенти в 77 средни училища (СУ и професионални гимназии) и 3 университета. Общо за целия отчетен период в ЦУТФ са обработени заявки за създаване и работа на учебно-тренировъчни фирми от 234 училища. За целите на практическото обучение ЦУТФ поддържа работата на 8 служби (Агенция по вписванията, Банка, Национална агенция за приходите, Бурса за търговия на едро, Патентно ведомство, Комисия за финансов надзор, Комисия за защита на личните данни, Учебна служба „Земеделие“), от които 4 с онлайн обслужване и 9 регистъра (Търговски, Регистър БУКТСТАТ, Национален бизнес комуникационен указател, учебни институции с учебно-тренировъчни фирми, регистър на сертифицирани учебни предприятия и регистър на обучавани в УП, обучени учители, регистрация ТФ ФЕСТ, регистрация в база данни на Световната мрежа на УП PEN Worldwide).

Продукт/услуга № 5- Информационни и комуникационни технологии в българските училища

Дигитализацията на учебния процес е ключов елемент на модерното училище, чрез който се оптимизира процесът на обучение, повишава се неговата ефективност и се подпомага навлизането на иновации, базирани на информационните и комуникационните технологии (ИКТ). Целта е подобряване качеството и възможностите за електронно обучение в системата на предучилищното и училищното образование, достъп до съвременни информационни и комуникационни технологии, внедряване на образователни иновации и създаване на условия за устойчивото им развитие.

През отчетния период продължи изпълнението на дейности за:

- Разширяване на възможностите на единната опорна високоскоростна мрежа за нуждите на образованието и науката, свързваща МОН, регионалните управления на образованието и образователните институции. Цялостна интеграция с инфраструктурата на регионалните управления на образованието;

- Осигуряване високо ниво на надеждност на услугите, предоставяни от центровете за данни и услуги на МОН;

- Осигуряване дейността на център за мониторинг, предоставящ възможност за наблюдение и контрол на използваните от МОН и финансираните по НП ИКТ проекти и приложения – наблюдение в центъра на различните процеси (използване и работоспособност на безжичните мрежи, статистики от електронните дневници и системите за контрол на достъпа, контрол по време на ДЗИ и др.); Техническа поддръжка и HelpDesk за контрол и управление на тези процеси в помощ на училищните администратори;

- Осигуряване на съвременна образователна среда, която да гарантира единен подход при прилагането на ключови компетентности в сферата на формалното образование, неформалното обучение и информалното учене;

- Разширяване на достъпа до облачни ИКТ образователни ресурси. Подпомагане системата на предучилищното образование чрез внедряване на модерни средства за обучение, предоставяне и управление на облачни услуги в хибридна среда;

- Подпомагане обновяването на училищната ИКТ среда чрез осигуряване на интернет свързаност, закупуване на иновативен хардуер и модерно оборудване в съответствие с изработена от МОН процедура и критерии за кандидатстване, изграждане на нови Wi-Fi зони и др. Осигуряване на образователни електронни ресурси, облачни услуги (IaaS, PaaS, SaaS), софтуер за професионално обучение, софтуерни продукти за администриране и управление на учебния процес за нуждите на системата на образованието и подкрепа на съпътстващите дейности по внедряването и ползването им.

Посочените дейности се изпълняват по Национална програма „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование" за 2022 г.

Във връзка с информационното осигуряване на образованието ЦИОО обезпечава информационна осигуреност на системата на предучилищното и училищното образование чрез изготвяне на справки с цел подпомагане вземането на управленски решения, свързани с изменение на административни актове, регламентиращи образователния процес; съдейства за усъвършенстване, поддържане и разширяване на управленска информационна система на предучилищното и училищното образование и за актуализиране на данните в регистрите на МОН.

МОН и ЦИОО изготвят и публикуват справки с данни за публична информация в отворен формат на Портала за отворени данни.

Продукт/услуга № 6 - Квалификация, кариерно развитие и диференцирано заплащане

Създадени са условия и са изпълнени конкретните специфични цели:

- Професионално израстване на педагогическите специалисти чрез осигуряване на обучение, в съответствие с потребностите в предучилищното и училищното образование;
- Въвеждане в професията на млади и новоназначени учители. Създаване на позитивна работна среда за мотивиране, привличане и задържане на млади педагогически специалисти в системата на предучилищното и училищното образование;
- Осигуряване на равни възможности за професионално развитие на педагогическите специалисти чрез включването им във форми на продължаваща квалификация на национално и регионално ниво;
- Развиване и усъвършенстване на ключови професионални компетентности на педагогически специалисти с ръководни функции с цел методическа и организационна подкрепа на екипите в образователните институции. Укрепване на административния капацитет на директори, заместник-директори и на други педагогически специалисти;
- Укрепване на възможностите на международното сътрудничество в областта на квалификацията на педагогическите специалисти по хуманитарни и природонаучни теми;

- Формиране на нови политики и подходи в областта на квалификацията на педагогическите специалисти чрез провеждане на изследвания;
- Популяризиране на успешни модели и практики на качествено обучение на педагогическите специалисти. Популяризиране и обмен на иновативни педагогически практики. В тази връзка по НП „Иновации в действие“ за учебната 2021/2022 година е осъществена мобилност на иновативни училища и училища, разработващи иновации и споделяне на иновативни практики между 600 училища и до 4800 ученици и учители. За учебната 2022/2023 година, изпълнението е, както следва: по Модул 1 602 училища, по Модул 2 седем регионални форума, по Модул 4 - 123 училища. Осъществени и проведени са 7 регионални форума за популяризиране и взаимното учене и провокиране за иновативни решения във всички сфери на училищния живот сред учителите, директорите и експертите от регионалните управления на образованието. Продължава процесът по изграждане на мрежи на иновации чрез създаване на иновативно пространство между училища, представители на висшите училища и неправителствения сектор, в партньорство с общи цели и теми за обмен на нововъведения.

За повишаване на привлекателността и престижа на учителската професия и обезпечаване на системата с необходимите специалисти през отчетния период продължи работата в следните направления:

- Актуализиране на нормативната уредба и включване на ключови компетентности в професионалните профили на педагогическите специалисти;
- Повишаване на квалификация на учителите в съответствие с длъжностните изисквания към учителите и резултатите от изпълнението на задълженията им;
- Актуализиране на възнагражденията с цел поддържане на средната брутна учителска заплата на ниво 120-125% от средната брутна работна заплата за страната. Предоставени са средства за повишаване доходите на педагогическите специалисти за 2022 г. Увеличението на средствата за издръжка на дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците гарантира ръста на възнагражденията на педагогическите специалисти средно със 17,3 на сто от 01.09.2022 г., като началната учителска заплата става 1486 лв.
- Подкрепа на новопостъпващи педагогически специалисти в институциите от системата на предучилищното и училищното образование;
- Реализиране на политики за връщане в системата на училищното образование на специалистите с професионална квалификация „учител“, придобиване на квалификация „учител“ от специалисти от други професии и включването им в системата на образованието, включително достъп на външни специалисти по определени учебни дисциплини в училищата.

Разработени са и се изпълняват НП „Мотивирани учители и квалификация“ и НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“ за 2022 г.

В НП „Мотивирани учители и квалификация“ през 2022 г. участват 194 специалисти, както следва: по Модул 1 - 68, по Модул 2 - 85 и по Модул 3 - 41. Осигурено е финансиране на НЦПКПС - Банка за изпълнение на Модул 4 до м. декември 2022 г. Общата стойност на проведените обучения от НЦПКПС към 31.12.2022 г. е 512 498 лв. Обучени са 3138 педагогически специалисти. По Модул 4 към 31.12.2022 г. са проведени:

1. *Национален форум на младите педагогически специалисти „Предизвикателствата пред образованието и младите педагози в XXI век“.* Целева група на форума са млади учители до 35-годишна възраст. Участвали са 60 педагогически специалисти от цялата страна.

2. *XIV Национална научно-практическа конференция (НПК) по предучилищно образование „Водим бъдещето за ръка“* с участници – 150 педагогически специалисти от цялата страна.

Общо обучените педагогически специалисти по Дейност 4 към 31.12.2022 г. са 210.

Във връзка с международното сътрудничество в областта на квалификацията на педагогическите специалисти е осъществена комуникация с:

- ЦЕРН, Швейцария във връзка с обучение в ЦЕРН за учители по природни науки и на учители по професионална подготовка в област на Образование „Техника“ и „Информатика“. Общо са обучени 58 педагогически специалисти.

- компетентните дирекции в МОН относно организиране на обучения на педагогически специалисти в „Яд Вашем“ и последващ семинар в България за учители с участието на експерт от „Яд Вашем“ в изпълнение на Меморандум за разбирателство между Министерство на образованието и науката на Република България и “Яд Вашем“, Мемориален център за жертвите и героите на Холокоста на Държавата Израел. Общо са обучени 25 педагогически специалисти.

НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“, разписана в два модула: Профилактика и Рехабилитация, има за цел подобряване на здравословното състояние на педагогическите специалисти и превенция на рисковите социално значими и професионални заболявания. Дейностите са в съответствие с епидемичната обстановка в страната, предизвикана от COVID – 19. Към 31.12.2022 г. има общо 1106 участници, в т.ч. по Модул 1 - 44, по Модул 2 - 1062. Общата стойност на изразходваните средства е 107 017 лв.

МОН администрира Информационен регистър на одобрените програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти. Регистърът съдържа 4770 одобрени програми. Осигурени са условия за продължаваща квалификация, за професионално развитие и за избор на обучения съобразно спецификата и стратегията за развитие на детската градина или училището за повишаване на образователните резултати на децата и учениците и качеството на образователния процес. За 2022 г. е извършено следното:

- Одобрени са **310** бр. програми за обучение със **73** бр. заповеди.
- Одобрена е промяна в списъка на учителите в **194** бр. одобрени програми, издадени **33** бр. заповеди.
- Одобрена е промяна в съдържанието в 2 бр. одобрени програми, издадени 2 бр. заповеди.
- Отказ от одобряване на 3 бр. програми, издадена 1 бр. заповед.
- Писма за констатиран несъответствия – общо 77 бр.
- Заличени са 252 бр. одобрени и вписани програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти по чл. 239 от ЗПУО, изпълнявани от 25 бр. учебни организации.

Продукт/услуга № 7 – Финансова децентрализация

През отчетния период продължи прилагането на усъвършенствания механизъм на делегираните бюджети за подобряване разпределението на средствата от държавния бюджет за финансиране на дейностите в предучилищното и училищното образование.

- Организиран и координиран са дейностите по разработване на формули и правила за разпределение на средствата по стандарти между училищата, финансирани от МОН;
- Оказана е методическа помощ на общини, потърсили съдействие за разработване на формулите за 2022 година;
- Координирани са дейностите по управление и изпълнение на делегираните бюджети от директорите на неспециализираните, специализираните и специалните училища.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.01.01 Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование“	2022 г.		
	Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност
Изготвен анализ на ефективността на политика/програма/стратегия по отношение осигуряване на качеството в предучилищното и училищното образование	брой	1	1 анализ на резултатите от ДЗИ по професия – сесия май
Утвърден и внедрен държавния образователен стандарт за управление на качеството в институциите	брой	1	нп
Разработени и актуализирани законови и подзаконови нормативни актове	брой	4	4
Разработени тестови спецификации за ДЗИ за профилирана и за общообразователна подготовка	брой	52	24
Външна оценка на всеки етап от училищното образование – проведени изпити	брой	13	109
Относителен дял на учениците, положили изпити по НВО по етапи	%	95	97
Проведени национални съвещания за методическа подкрепа на експертите от РУО	брой	12	14
Брой осъществени партньорства между училища и фирми	брой	100	119
Детски градини, прилагащи модел за осигуряване на подкрепа в периода на преход от семейната среда към детската градина на деца от 2 до 4 години и на други педагогически практики за повишаване на качеството на предучилищното образование	брой	150	152
Детски градини и училища с групи за задължително предучилищно образование, които прилагат мерки за повишаване на качеството на предучилищното образование	брой	55	59
Деца, включени в дейности, свързани с прилагането на мерки за повишаване на качеството на предучилищното образование	брой	1500	6274
Деца и ученици, участвали в съвместните инициативи с Асоциация „Българска книга“	брой	300 000	300 000
Учители, участвали в съвместните инициативи с център „Хуманна педагогика“	брой	150	150

Осигурени със задължителна документация институции в системата на предучилищното и училищното образование	брой институции	4100	8300
Осигурени с документи за признаване на завършено обучение, образование и професионална квалификация, придобити в чужбина – 2 тиража ежегодно	брой РУО	28	28
Гаранционна поддръжка на НЕИСПУО	брой етапи	1	1
Одобрени учебници/учебни комплекти, създадени по новите учебни програми	брой	108	47
Разработени, утвърдени и/или актуализирани учебни планове и учебни програми във връзка с въвеждане на дуално обучение, модулно обучение, нови професии за ПОО и новата образователна структура по ЗПУО и ЗПОО; Държавни образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии	брой	200 20	43 типови учебни планове, 214 уч. програми, 63 НИП 19
Проведени проучвания и изследвания	брой	1	1
Проведени работни срещи и съвещания с началници и с експерти от РУО, с директори на училища, със социални партньори	брой	2	2
Подобряване, развиване на уменията и повишаване на квалификацията на служителите в администрацията на РУО и МОН, свързана с продължаващата квалификация на педагогическите кадри	Брой обучения/ обучени	1/28	1 в МОН и 28 в РУО
Мерки и политики за подсигуриране и развитие на педагогически кадри и наставници	брой	1	82
Извършени проверки в институции в системата на училищното образование и РУО	брой	80	80 (78+ 2 видеоконтрола по провеждането на НВО и ДЗИ)
Удостоени от министъра педагогически специалисти с ежегодна награда за постигнати високи резултати в професионалната си дейност и принос в развитието на българското образование	брой	200	265
Съгласувани предложения за държавен и допълнителен план-прием	брой	28	28
Разработване на административни актове, регламентиращи образователния процес	брой	4	7
Вписани частни училища и частни детски градини в публичния регистър на институциите според ЗПУО	брой	274	236
Извършени проверки в частни детски градини и училища	брой	35	14
Включени в Списъка на иновативните училища	брой	550	542
Определени училища с национално значение	брой	4	6
Издадени заповеди за открити, преобразувани, променени и закрити държавни и общински училища и ЦСОП в системата на предучилищното и училищното образование	брой	25	18
Училища, финансирани чрез бюджета на МОН	брой	275	275

Ученици, финансирани по стандарти за издръжка на дейностите по обучение и възпитание	брой	91 633	91 633
Разработени, приети и изпълнявани национални програми за развитието на педагогическите специалисти	брой	2	2
Проведени годишни национални съвещания с експерти за квалификация на педагогическите специалисти от РУО	брой	1	1
Обучения за повишаване на квалификацията на педагогически специалисти (ПС)	Брой обучения/брой ПС, повишили квалификацията си и участници в педагогически форуми	20 / до 5000	1059
Одобрени програми за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти, одобрени промени в съдържанието на програми за, одобрени промени на учителите по програми за повишаване на квалификацията на педагогически специалисти	брой	200	Одобрени 235 нови програми; Одобрена промяна в списъка на учителите в 53 бр. одобрени програми
Проведени проучвания и изследвания във връзка с квалификацията и развитието на педагогическите специалисти	брой	1	1
Разработване на програма за наставничество /менторство	брой	1	Участие на 60 експерти от 14 РУО и 180 учители
Разработване на програма за изграждане на мрежи за сътрудничество между училища с фокус към нуждите от продължаваща квалификация	брой	1	1
Разработване и пилотиране на пакет за мониторинг и оценка на резултатите от продължаваща квалификация	брой	1	В процес на обсъждане
Администриране на дейности по изпълнение на целите, заложи в Националната стратегия за възпитателната работа	брой	1	1
Усъвършенстван функциониращ инструмент (Рамка за инспектиране) за експертна обективна оценка качеството на предоставяното предучилищно и училищно образование	брой	1	1
Усъвършенствани стандарти за качество на образованието по областите на инспектиране	брой стандарти	20	20
Институции от системата на предучилищното образование, подкрепени за внедряване на модерни технологии в процеса на обучение (специализиран хардуер и др.)	брой	100	нп

Институции от системата на училищното образование, подкрепени за внедряване на модерни технологии в процеса на обучение (специализиран хардуер и др.)	брой	200	217
Разработване на административни актове, регламентиращи образователния процес	брой	1	1
Училища с внедрено електронно образователно съдържание/ електронен дневник/софтуерни продукти за професионално обучение	%	50	50
Кандидатствали училища на бюджетна издръжка с осигурена интернет свързаност	%	100	1366
Училища, подпомогнати в дейностите по изграждане/доизграждане на Wi-Fi мрежи и изграждане на нови Wi-Fi зони за нуждите на училищното образование	брой	50	121
Програма „Пътеки на знанието“ – НМО Габрово	брой	170	492
Тематични беседи- НМО-Габрово	брой	68	55
Исторически справки- НМО-Габрово	брой	49	22
Научно-информационни справки – НМО Габрово	брой	27	38
Обслужени посетители - НМО-Габрово	брой	10 400	15 735

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

Всички показатели са насочени към отчитане на степента на изпълнение на заложените в програмата цели.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Източници на информация за данните са Националният статистически институт (НСИ), НЕИСПУО; електронните страници на МОН, ЦИОО, РУО и специализираните обслужващи звена; Информационната система за реализация на Механизма; училищата; детските градини; общинските администрации.

2) *Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

Поради въведените противоепидемични мерки бяха прекратени присъствените обучения в училищата и детските градини през част от учебното време за отчетния период. Премина се към обучение от разстояние в електронна среда, което наложи допълнителни изисквания за подходяща среда и средства за учене и преподаване от дома, за допълнителна подкрепа и участие на родителите, за умения за саморегулиране и активно участие в учебния процес въпреки липсата на социален контакт на живо. От второто тримесечие до края на 2022 г. обучението се провеждаше изцяло в присъствена форма.

д) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)

1700.01.01 Бюджетна програма „Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование“			
Разходи по бюджетната програма (в лева)	Закон 2022	Уточнен план 2022 г.	Отчет към 31 декември 2022 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	31 072 500	50 253 448	45 584 592
от тях за:			
Персонал	18 619 000	23 000 265	20 987 544
Издръжка	6 301 500	12 408 763	10 358 032
Капиталови разходи	6 152 000	14 844 420	14 239 016
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	31 072 500	50 253 448	45 584 592
от тях за:			
Персонал	18 619 000	23 000 265	20 987 544
Издръжка	6 301 500	12 408 763	10 358 032
Капиталови разходи	6 152 000	14 844 420	14 239 016
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	105 116 000	7 215 574	442 851
от тях за:			
<i>Средства за изпълнение на национални програми за развитие на образованието по чл. 286 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО)</i>	90 000 000	6 734 574	0
<i>Средства за възстановяване на част от извършените разходи за транспорт или за наем на педагогическите специалисти по чл. 219, ал. 5 от ЗПУО</i>	14 700 000	0	0
<i>Участие на Република България в международни сравнителни изследвания за качеството на образователния продукт</i>	400 000	460 700	423 116
<i>Награди за особени заслуги към българската държава и нация</i>	6 000	6 000	6 000
<i>Ежегодни награди за директори и учители с принос в развитието на образователното дело</i>	10 000	14 000	13 735
<i>НП "Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти"</i>	0	300	0
	0	0	0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	470 389 800	296 363 594	167 291 981
от тях за:			
<i>Национални програми за развитие на образованието по други бюджети</i>	162 600 000	2 297 832	0
<i>Средства от Европейски фондове и програми - Европейските структурни и инвестиционни фондове и</i>	307 789 800	293 828 182	167 054 401
<i>Други средства от ЕС и средства по международни програми и други договори</i>	0	237 580	237 580
Общо администрирани разходи (II.+III.):	575 505 800	303 579 168	167 734 832
Общо разходи по бюджета (I.+II)	136 188 500	57 469 022	46 027 443
Общо разходи (I.+II.+III.)	606 578 300	353 832 616	213 319 424
Численост на щатния персонал	683	683	558

Общият размер на отчетените разходи по програмата е 213 319,4 хил. лв. От тях разходите по бюджета на МОН са в размер на 46 027,4 хил. лв., от които ведомствени разходи 45 584,6 хил. лв. за предоставяните продукти/услуги от МОН и ВРБ по програмата. Във ведомствените разходи се включват и разходите на Министерството и второстепенните разпоредители с бюджет по НП „Система за национално стандартизирано външно оценяване“, НП "ИКТ", НП „Мотивирани учители и квалификация“, НП „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“, НП „Иновации в действие“, НП „Професионално образование и обучение“, НП „Бизнесът преподава“, НП „Обучение за ИТ кариера“. Администрираните разходи по бюджета на МОН са в размер на 442,9 хил. лв. и включват: платени такси за участие в международни изследвания IEA за 2022 г., PIRLS за 2022 година, TIMSS 2023 година; PISA 2022 г.; ICCS 2022, средства за връчени Ежегодна награда "Св. Иван Рилски", Ежегодна награда "Константин Величков" за постигнати високи резултати в професионалната дейност и принос в системата на българското образование, както и за Държавна парична награда за особени заслуги към българската държава и нацията (Решение на Народното събрание ДВ бр.62 от 6.8.2019 г.).

Разходите по други бюджети и сметки за средства от ЕС допринасящи за изпълнение на целите на програмата са в размер на 167 734,8 хил. лв. Същите са администрирани разходи по проекти с бенефициент МОН, ВРБ на МОН и общини, финансирани със средства по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“, ОП „Региони в растеж“ и други оперативни програми и международни проекти и програми.

е) Отговорност за изпълнението на програмата

В изпълнението на дейностите по програмата са ангажирани експерти от дирекции „Политики за стратегическо развитие, квалификация и кариерно развитие“, „Информационни и комуникационни технологии“, „Съдържание на предучилищното и училищното образование“, „Професионално образование и обучение“, „Учебници и училищна документация“, „Организация и контрол“, „Образование на българите зад граница и училищна мрежа“, „Управление и изпълнение на проекти“, „Финанси“, регионалните управления на образованието, Националния инспекторат по образованието, Центъра за информационно осигуряване на образованието, Център за оценяване в предучилищното и училищното образование, Център за учебно-тренировъчните фирми, Национално издателство за образование и наука „Аз Буки“, Национален център за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти и Национален музей на образованието – Габрово.

Преглед на изпълнението на бюджетна програма 1700.01.02 „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование”

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Изпълнението на програмата пряко допринася за осъществяване на цел „Максимално обхващане и ефективно включване на децата и учениците в образователната система“. Постигането на целта през отчетния период беше насочено към повишаване обхвата на децата и учениците в детските градини и училища и задържането им в училище и предотвратяване на отпадането на децата и учениците от детските градини и от училище.

- В изпълнение на целта, заложена в програмата, по отношение на по-пълно обхващане на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование и предотвратяване на отпадането им от образователната система, се поддържа Информационната система за реализация на механизма (ИСРМ); осигурена е превенция на отпадащите от училище ученици и е поставен акцент върху обхващането и включването в системата на предучилищното и училищното образование на 5 и 6 годишните;

- Осигурени са условия за равен достъп до предучилищно и училищно образование чрез определяне на средишни и защитени детски градини и училища, както и чрез осигуряване на безплатен транспорт за децата в задължителна предучилищна възраст и за учениците от I до XII клас включително.

- По отношение на приобщаващото образование са създадени условия за:

- осигуряване, въвеждане и развитие на приобщаващо образование, насочено към отчитане на образователните потребности на всички деца и ученици и с акцент върху децата и учениците със специални образователни потребности;

- осъществяване на приобщаващо образование и образователна интеграция на деца и ученици от етническите общности при съхраняване и развиване на културната им идентичност, както и на образователно приобщаване на мигранти и търсеци или получили закрила, включително чрез усвояване на български език като чужд;

- реализиране на новите функции на специалните училища и центровете за специална образователна подкрепа за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици;

- осигуряване на подкрепа, включително и в обучението от разстояние в електронна среда, с оглед равен достъп до качествено образование и личностно развитие на учениците със специални образователни потребности, които се обучават в училища и в центрове за специална образователна подкрепа (ЦСОП), но не постигат държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.01.02 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/услуга № 1- Формиране и реализиране на политики за достъп до качествено образование

Продължава работата по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (ПМС № 100/08.06.2018 г., изменено с ПМС № 259/14.10.2019 г.). Екипите по обхвата, училищата, РУО и МОН са реализирали дейности по Механизма с цел повишаване обхвата на децата и учениците в детските градини и училища и задържането им в училище, с акцент върху обхващането и включването в системата на предучилищното и училищното образование на 5 и 6 годишните. Предвид изменението и допълнението на ЗПУО от м. 09.2020 г. се работи и за увеличаване обхвата на 4 годишните деца. Разработен е доклад по изпълнението на Механизма и са отчетени резултатите от

работата на екипите. В резултат на дейностите по Механизма върнатите и задържаните от екипите за обхват деца и ученици, които през втория срок на учебната 2021/2022 година не са били в образователната система, а са записани за новата 2022/2023 учебна година са 10 180, от които:

- 5-годишни деца – 5036;
- 6-годишни деца – 1752;
- ученици в задължителна училищна възраст - 3392.

За сравнение към 15.09.2021 върнатите и задържаните от екипите за обхват деца и ученици са били 8453.

Новообхванатите, които никога не са били записвани в системата на предучилищното или училищното образование и са записани в образователна институция в резултат на действията на екипите за обхват към началото на учебната 2022/2023 година са 7270 деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

Разработена е и се изпълнява НП „Заедно за всяко дете“ за 2022 г., която цели подпомагане дейността на екипите за обхват при прилагане на мерки за обхващането и включването на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст. Разпределени са средствата за финансиране на образователните институции и РУО за подпомагане на екипите за обхват.

Във връзка с организиране и координиране на дейностите, свързани с движението на учениците, Центърът за информационно осигуряване на образованието (ЦИОО) изготвя справки за брой ученици по класове и форми на обучение по различни критерии.

РУО организират, координират и контролират изпълнението на дейностите по Механизма, осъществяват координация и ръководство на екипите за обхват на областно ниво съвместно с областния управител и осигуряват равен старт за включване на децата в първи клас.

За реализиране на политиките за достъп до качествено образование е извършено и следното:

Прието е Решение № 994 на Министерския съвет от 09 декември 2022 г. за приемане на Списък със защитените детски градини и защитените училища в Република България за учебната 2022/2023 година. Определени са защитените институции в Република България за 2022/2023 учебна година. Включени са **78 защитени детски градини** и 24 части от детски градини от 102 населени места, от 77 общини, от 26 области, и **164 защитени училища** от 164 населени места, от 105 общини, от 26 области или общо 266 защитени институции.

С Решение № 991 на Министерския съвет от 08 декември 2022 г е приет Списък на средищните детски градини и училища за учебната 2022/2023 година. Определени са средищните институции за 2022/2023 учебна година и са включени общо **957 средищни институции** – 194 детски градини, 39 части от детски градини и 724 училища, от 647 населени места, от 242 общини, от 28 области. По данни на РУО към началото на учебната 2022/2023 година в тях се обучават общо 17 412 деца и 172 586 ученици, като пътуващите деца в задължителна предучилищна възраст в детските градини са 2609, а учениците до 16-годишна възраст са 37 691.

Предложенията в Списъците на защитените и на средищните детски градини и училища са изготвени от междуведомствена комисия, определена от министъра на образованието и

науката, с представители на Министерството на образованието и науката, Министерството на финансите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на здравеопазването и Националното сдружение на общините в Република България.

Осигурен е безплатен транспорт за 91 410 децата в задължителна предучилищна възраст и за учениците от I до XII клас включително посредством 5151 маршрута. Извършено е събиране, обобщаване, систематизиране и анализ на информацията за пътуващите деца в задължителна предучилищна възраст и за учениците до държавните и общински училища и детски градини свързана с разпределяне на средства по чл. 283, ал. 1 от ЗПУО.

Осигурени са за безвъзмездно ползване: познавателни книжки по всички образователни направления – за децата (от I до IV възрастова група) в предучилищна възраст, вкл. в Европейските училища; учебници, учебни комплекти, учебни помагала (одобрени в единна система с учебниците) и достъп до електронно четими учебници на учениците от I до VII клас в държавните, общинските, частните училища, и на учениците от I до VII клас, обучавани в Европейските училища.

Продукт/услуга № 2 – Приобщаващо образование на деца и ученици със специални образователни потребности

Реализирани са дейности по осигуряването на условия и ресурси за изграждане на подкрепяща среда в детските градини и училищата за осъществяване на приобщаващо образование, както и за осигуряването на обща и на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности.

Осигурена е подкрепяща среда в самите детски градини и училища или от регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващо образование на общо 24 036 деца и ученици в системата на предучилищното и училищното образование и обучение, от които 18 600 в училища (от I клас до XII клас в това число и специалните училища) и 5436 в детски градини. Децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в системата на предучилищното и училищното образование (в това число и тези, които си обучават в специалните училища и в специални групи в детските градини), се подпомагат от 4846 педагогически специалисти, назначени в детските градини и училищата, като от тях: ресурсни учители – 1388, психолози – 1180, логопеди – 869, рехабилитатори на слуха и говора – 70, учители за деца с нарушено зрение – 134, учители на деца с увреден слух – 12; педагогически съветници – 687, учители на деца с умствена изостаналост – 19, възпитатели – 408, педагози други – 79. Непедагогическият персонал е 108 души, от тях рехабилитатори – 5, социални работници – 99, ерготерапевти – 2 и кинезотерапевти – 2.

На 8701 от децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в училищата и детските градини (без специалните училища и центрове за специална образователна подкрепа), е предоставена допълнителна подкрепа от 989 педагогически специалисти от регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (ресурсни учители – 688, психолози – 133, логопеди – 140, рехабилитатори на слуха и говора – 17, учители на деца с нарушено зрение – 11). Непедагогически персонал – 8 души, от тях: социални работници – 1, ерготерапевти – 6 и кинезотерапевти – 1.

В детските градини и училищата са назначени и 573 помощници на учителя, от тях в детски градини са назначени 333, а в училища – 240.

Осъществена е цялостна организация и координация на дейностите за осигуряване на подкрепяща среда за участието на ученици със специални образователни потребности (с нарушено зрение и с обучителни трудности) в НВО и в ДЗИ през учебната 2021/2022 година: в НВО (IV, VII, X клас) – 56 ученици с нарушено зрение и 164 – с обучителни трудности; в сесия май-юни на ДЗИ – 29 зрелостници с нарушено зрение и 24 – с обучителни трудности. За сесия август - септември 2022 г. са подкрепени за явяване на ДЗИ 6 зрелостници с нарушено зрение и 9 зрелостници с обучителни трудности, за които са осигурени разумни улеснения при провеждането на първия или на втория ДЗИ.

Осъществени са следните дейности по изпълнението на Закона за българския жестов език и за въвеждането на българския жестов език в образованието:

- проведена Научна конференция с международно участие на тема: „Жестовият език в образованието и науката“ в периода 12-14 октомври 2022 г.;

- проведени две заседания на Съвета на българския жестов език (на 12.12.2022 г. и 20.12.2022 г.);

- администриране на дейности във връзка с утвърждаването от министъра на образованието и науката на Наредбата за придобиване на квалификация по професията „Преводач от и на български жестов език“;

- администриране на дейности, свързани с разработването на Дигитален онлайн речник и сайт на български жестов език в подкрепа на обучението деца с увреден слух (4 – 11 г.);

- осъществени дейности във връзка с обсъждането на законопроекта за изменение и допълнение на Закона за българския жестов език;

- осъществени дейности за възлагане на продължаващо научно изследване на лексиката и граматиката на българския жестов език;

- осъществени са дейности, свързани с подготовката за провеждането на XIII международна конференция за региона на Източна и Централна Европа за допълваща и алтернативна комуникация;

- координирани са дейности, свързани с членството на България в Европейската агенция за специални образователни потребности и приобщаващо образование;

- заснети и публикувани новини на Фейсбук страницата на Министерството на образованието и науката и в ютуб канала на МОН;

- организирани и осъществени са дейности, свързани с промяна на нагласите в подкрепа на приобщаващото образование.

Продукт/услуга № 3- Приобщаващо образование на деца и ученици от етническите малцинства

- Осъществено е администриране на дейности, свързани с осигуряването на равен достъп до качествено образование на децата и учениците от уязвими групи, включително роми;

- Осъществено е междуинституционално сътрудничество с цел приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, включително роми, в системата на предучилищното и училищното образование;

- Изготвен и приет е Национален план по Приоритет „Образование“ за периода 2022-2023 по Национална стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите (2022-2030);

- Изготвени са мерки и дейности за образователно приобщаване на деца и ученици от уязвими групи, включително роми по проект на Програма „Образование“ (2021-2027);

- Осъществена е оценка на разработените проекти по Национална програма „Подпомагане на общините за образователна десегрегация”, на базата на която е изготвена, изменена и допълнена заповедта на министъра на образованието и науката за одобрените общини за 2022 г. по програмата;

- Изготвени са мерки и дейности за образователно приобщаване на деца и ученици от уязвими групи, включително роми по проект „Успех за теб“ на Програма „Образование“ (2021-2027);

- Организиран и проведен е национален научнопрактически симпозиум за разпространение на добри практики в областта на образователната интеграция и на образователното приобщаване на деца и ученици от уязвими групи, вкл. роми, класирани в резултат от проведен конкурс: през април 2022 г. е проведена шестата, а през октомври 2022 година – седмата конференция. Във всеки от конкурсите със свои разработки са се включили над 300 педагогически специалисти от цялата страна, като за участие във всяка от конференциите са допуснати 50 учители за представяне на добрите си практики. В конференцията са участвали и представители на академичната общност в областта на образователната интеграция от водещи университети – СУ „Св. Климент Охридски“, ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, ЮЗУ „Неофит Рилски“ и Педагогическия колеж – Плевен;

- Осъществено е участие на представители на МОН в заседанията на Управителния съвет на Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (ЦОИДУЕМ);

- Проведена е среща на педагогически специалисти, представители на НПО сектора и представители на МОН по повод 8 април – Международен ден на ромите.

Продукт/услуга № 4 – Приобщаващо образование на деца и ученици, търсеци или получили международна закрила, и мигранти

В резултат на разселването на милиони украинци, в това число и деца, страните в Европа са изправени пред предизвикателствата да приемат голям брой деца от Украйна в детските градини и училищата, да се погрижат за нуждите им, свързани с разселването и осигуряването на подходяща помощ, с предоставяне на обучение по език и др.

В тази връзка е осъществено следното:

За всички деца и ученици, търсеци или получили международна или временна закрила, се осигурява безплатно образование и обучение в държавните и общинските детски градини и училища в Република България. Приемането и обучението на търсеците и получилите закрила лица е залегнало в основните образователни документи:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците - отнася се за случаите, когато търсеците или получилите международна закрила имат документ за завършен клас, етап или степен;
- Наредба № 3 от 06.04.2017 г. за условията и реда за приемане и обучение на лицата, търсеци или получили международна закрила - отнася се за случаите,

когато търсещите или получили международна закрила нямат документ за завършен клас, етап или степен на образование;

- Наредба № 10 за организацията на дейностите в училищното образование – промените в този нормативен акт са направени през 2022 г. и регламентират приема на ученици от Украйна, притежаващи българско гражданство, които не притежават документ за завършен клас, етап или степен на образование.

Министерството на образованието и науката създаде ред за информиране, подаване на заявления, насочване и записване в образователната система на децата и учениците от Украйна.

МОН организира и проведе семинар във връзка с процедурата за приемане и обучение на деца и ученици в предучилищна и училищна възраст от Украйна в български държавни и общински детски градини и училища.

МОН осигурява допълнително обучение по български език като чужд след записване на децата и учениците от Украйна в детските градини или училищата при условията и по реда на Наредба № 6 от 11.08.2016 г. за усвояването на българския книжовен език. Допълнителното обучение се провежда индивидуално или в група съобразно потребностите на всяко дете и е със следната продължителност:

60 педагогически ситуации – за децата в подготвителни групи;

90 учебни часа – за учениците, обучаващи се в начален етап;

120 учебни часа – за учениците, обучаващи се в прогимназиален етап;

180 часа – за учениците, обучаващи се в първи гимназиален етап.

Обучението може да бъде проведено през учебно време, изцяло или частично интензивно по време на ваканциите или в друго неучебно време при желание, изявено от родителя (настойника, попечителя, представителя на непридружените малолетни и непълнолетни лица, търсещи или получили закрила).

Допълнителното обучение по български език като чужд се финансира целево чрез бюджета на МОН. Общият брой на децата и учениците, за които е осигурено допълнително обучение по български език за учебната 2021/2022 година е 296. То се осъществява съгласно учебни програми, одобрени от министъра на образованието и науката: Учебна програма по български език като чужд за търсещи или получили международна закрила и за мигранти в задължителна училищна възраст и Учебна програма по български език като чужд за възрастни, търсещи или получили международна закрила.

През 2022 г. е изготвено учебно помагало по български език като чужд за начален етап на ученици, търсещи или получили международна закрила, и мигранти по Национална програма „Учебници, учебни комплекти и учебни помагала“.

На децата и учениците от Украйна, записани в образователната система, при необходимост се осигурява психологическа подкрепа както от психолози в детските градини и училищата, така и от Националната мобилна група за психологическа подкрепа към МОН. При необходимост се осигурява и допълнителна подкрепа за личностно развитие, включително ресурсно подпомагане на деца и ученици със специални образователни потребности. За извършване на оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците и за предоставяне на ресурсно подпомагане съдействие се оказва и от регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование.

През втория срок на учебната 2021/2022 година в детските градини са приети 84 деца, а в училищата – 439 ученици от Украйна от I до XI клас.

За учебната 2022/2023 година в образователните институции към 10.11.2022 г. са записани 512 деца и 1738 ученици от Украйна, получили временна закрила.

Малкият брой постъпили в образователната система деца и ученици от Украйна, търсещи или получили закрила, се дължи на възстановеното обучение от разстояние в електронна среда в училищата в Украйна, както и на изискването на Министерството на здравеопазването на Р България за уеднаквяване на имунизационните календари между двете страни.

МОН съвместно с Международната организация по миграция и Върховния комисариат на ООН за бежанците (ВКБ ООН) организира и порведе 2 обучителни семинара на тема „Достъп до образование на децата и учениците, търсещи или получили международна или временна закрила“ на 5 юли в гр. Бургас и на 6 юли в гр. Варна. В семинарите се включиха експерти от съответните регионални управления на образованието и педагогически специалисти от училища от областите Бургас и Варна, в които се обучават ученици от Украйна, търсещи или получили закрила. Специален фокус беше поставен върху достъпа до образование на децата бежанци в България, насочване към определен клас на училищното образование и осигуряване на допълнително обучение по български език като чужд.

Продукт/услуга № 5 - Реформиране и модернизиране на специалните училища и на центровете за специална образователна подкрепа

Организиран и координиран са дейности, насочени към подкрепа на специалните училища за деца със сензорни увреждания и на центровете за специална образователна подкрепа за реализиране на новите им функции за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности.

Оказана е методическа подкрепа за стартиране на дейността на Център за професионална подготовка на учениците с множество увреждания в Специалното училище за ученици с нарушено зрение (СУУНЗ) „Луи Брайл“ – гр. София. Взето е участие в организиран бazar на учениците от професионалните паралелки по градинарство и оказана методическа подкрепа в Специалното училище за ученици с нарушено зрение „Проф. д-р Иван Шишманов“ – гр. Варна.

Осъществена е работна среща на експерти от МОН с директорите на специалните училища за ученици с нарушено зрение и увреден слух във връзка с оказване на методическа подкрепа за осъществяване на по-качествен образователен процес.

Изготвено е писмо-указание, във връзка с функционирането на ВУИ и СПИ и адаптация в обществото на учениците, на които престоя за настаняване в институцията е изтекъл.

За постигане на целите на бюджетната програма допринася и изпълнението на дейности по Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи“, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014 – 2021 г. Отговорност за изпълнението на Програмата има дирекция „Външни европейски програми“ (ВЕП) в МОН, която изпълнява функции на Програмен оператор. Съгласно заповед на министъра на образованието и науката № РД09-5904/28.12.2017 г. директорът на дирекция ВЕП е определен за Ръководител на Програмния оператор (ПО).

През 2022 г. екипът на Програмния оператор приключи с оценката на две процедури за подбор на проектни предложения. Сключени са 22 договора за изпълнение. Програмното споразумение беше актуализирано и са пренасочени средства към процедурата „Изграждане на младежки центрове“, с цел изпълнение на проектните дейности в срок. Публикувани са две процедури – малка грантова схема „Създаване на работни места“ и ограничена процедура за подпомагане на строителните дейности на Младежките центрове в гр. Габрово, Монтана, Бургас и Перник. Приключил е срокът за кандидатстване и проектните предложения са в процес на оценка, като се очаква окончателните резултати от класирането да бъдат готови в началото на 2023 г. Реализирани са инициативи по обмяна на опит, информационни събития и координационни срещи с представители на страните-донори, НКЗ и партньорите по Програмата – Съвета на Европа и Норвежката асоциация на местните и регионални власти. Текущо се извършва верификация на разходите по проекти и плащания.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.01.02 Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование“		2022 г.	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 31.12.2022 г.
Изготвен анализ/отчет в областта на предучилищното/училищното образование/ професионално образование и обучение	Брой	1	1
Поддържане, развитие и управление на Информационна система за реализация на механизма	Брой	1	1
Изготвяне на регулярни анализи на ефективността от прилагането на механизма	Брой	1	1
Изготвяне отчет за изпълнението на механизма	Брой	2	1
Деца и ученици със СОП с осигурено ресурсно подпомагане от специалисти на РЦПППО	Брой	7000	8 701
Деца и ученици със СОП с осигурена допълнителна подкрепа от екипите за подкрепа за личностно развитие, назначени в детските градини и училищата	Брой	20 500	24 036
Увеличение на децата и учениците със СОП, включени за обучение в общообразователна среда	%	10%	10%
Увеличение на ресурсните учители и на други педагогически специалисти, подпомагащи приобщаващото образование.	%	8%	8 %
Родители, участвали в обученията по български жестов език	%	100	0
Педагогически специалисти, участвали в обученията по български жестов език	Брой	100	0
Провеждане на научни изследвания върху лексиката и граматиката на българския жестов език, и неговото приложение в образованието	Брой	6	1

Провеждане на обучения, семинари и други форуми за директори и педагогически специалисти за въвеждане и прилагане на Международната класификация на функционирането на човека, уврежданията и здравето (ICF)	Брой	1	нп
Провеждане на международна конференция на тема „Допълваща и алтернативна комуникация“.	Брой	1	1
Деца и ученици, търсещи или получили международна закрила, и мигранти в задължителна предучилищна и училищна възраст, преминали обучение по български език като чужд	Брой	40	250
Педагогически специалисти и експерти от РУО, участвали в семинари и др. форуми за подготовката им за работа с деца и ученици, търсещи или получили международна закрила, и мигранти;	Брой	60	164, както следва: - за работа с НЕИСПУО - 56; - за насочване за обучение – 28; - преподаване на български език като чужд – 80
Провеждане на национална научнопрактическа конференция за разпространение на добри практики в областта на образователната интеграция и приобщаващото образование на деца и ученици, чийто майчин език е различен от българския, включително роми	Брой	1	1
Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от образователната интеграция и приобщаващото образование на деца и ученици, чийто майчин език е различен от българския, в това число роми	Брой	2	2
Деца в задължително предучилищно образование, осигурени с познавателни книжки за безвъзмездно ползване в общинските, държавните и частните детски градини и училища	Брой	191 136	212 639
Ученици от I до IV клас, осигурени с учебни комплекти за безвъзмездно ползване в общинските, държавните и частните детски градини и училища	Брой	227 784	231 932
Ученици от V – VII клас, осигурени с учебници за безвъзмездно ползване в общинските, държавните и частните детски градини и училища	Брой	188 835	189 018
Ученици от VII – XII клас, осигурени с учебници за безвъзмездно ползване	Брой	126 000	нп
Ученици с нарушено зрение от I до XII клас, осигурени с учебници или учебни комплекти по общообразователни учебни предмети, отпечатани на брайлов шрифт	Брой	800	50
Ученици със сензорни увреждания – с увреден слух, осигурени с учебници или учебни комплекти	Брой	600	174

по специалните учебни предмети в общинските, държавните и частните детски градини и училища.			
Деца и ученици, осигурени с учебници и учебни комплекти по български език и литература, обучавани в Европейските училища	Брой	300	131
Учители, включени в дейности за осигуряване на плавен преход между детската градина и първи клас и между началния и прогимназиалния етап на основно образование	Брой	1500	нп
Осигуряване на достъп до предучилищно образование чрез обмен и популяризиране на добри практики за подкрепа на почасовата и самостоятелна организация	Брой	30	нп
Организиран безплатен транспорт за децата и учениците по чл. 283, ал. 2 от ЗПУО	Брой	91 400	91 410

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

Показателите за изпълнение измерват броя на децата и на учениците, които са включени в образователната система и отчитат:

- по-пълно обхващане и приобщаване на децата и учениците, подлежащи на задължително образование и предотвратяване на отпадането им от образователната система;
- осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за деца и ученици със СОП;
- социализиране и интегриране в образователния процес на деца, чийто майчин език е различен от българския;
- осигуряване на условия за въвеждане и развитие на приобщаващо образование, в т.ч. и за деца и ученици от етническите малцинства, от семейства на мигранти и на бежанци, при съхраняване и развиване на културната им идентичност.
- осигуряване на средства за закупуване на познавателни книжки, учебници, учебни комплекти, учебни помагала (одобрени в единна система с учебниците) и достъп до електронно четими учебници, предоставяни за безвъзмездно ползване.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Информацията е от НСИ, от НЕИСПУО (обобщена от Центъра за информационно осигуряване на образованието), от Информационната система за реализация на механизма (ИСРМ), от регионалните управления на образованието и от общините, както и от изпълнението на национални програми за развитие на образованието и на проекти по ОП НОИР.

г) *Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

През отчетния период изпълнението на някои от дейностите беше затруднено поради разпространението на пандемията от COVID 19 и въведените противоепидемични мерки.

д) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и административни разходи (Приложение № 7)*

1700.01.02 Бюджетна програма „Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование“			
Разходи по бюджетната програма (в лева)	Закон 2022	Уточнен план 2022 г.	Отчет към 31 декември 2022 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	152 804 900	179 497 643	167 728 122
от тях за:			
Персонал	138 884 000	89 611 802	85 967 581
Издръжка	13 920 900	27 502 686	20 075 297
Капиталови разходи	0	62 383 155	61 685 244
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	80 742 000	117 594 598	112 676 517
от тях за:			
Персонал	76 082 300	44 995 625	43 836 663
Издръжка	4 659 700	10 696 055	7 611 825
Капиталови разходи	0	61 902 918	61 228 029
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	72 062 900	61 903 045	55 051 605
от тях за:			
Персонал	62 801 700	44 616 177	42 130 918
Издръжка	9 261 200	16 806 631	12 463 472
Капиталови разходи	0	480 237	457 215
от тях за:			
<i>Допълнителна подкрепа за личностно развитие, чрез дейности за ресурсно подпомагане на деца и ученици</i>	<i>72 062 900</i>	<i>61 903 045</i>	<i>55 051 605</i>
	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	50 720 100	19 270 613	11 580 860
от тях за:			
<i>Средства за учебници и учебни помагала за безвъзмездно ползване от децата и учениците по ПМС № 79/2016 г.</i>	<i>35 100 000</i>	<i>1 383 186</i>	<i>657 287</i>
<i>Средства за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства по чл. 8 на ПМС № 4 /2005 г.</i>	<i>1 100 000</i>	<i>5 610</i>	<i>0</i>
<i>Стипендии на ученици след завършено основно образование по ПМС № 328/2017 г.</i>	<i>14 520 100</i>	<i>17 881 817</i>	<i>10 923 573</i>
	0	0	0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	83 874 500	33 254 207	24 030 266
от тях за:			
<i>Подпомагане на равния достъп и за подкрепа за личностно развитие, в т.ч. транспорт на деца и ученици и др. мерки, насочени към обхвата и достъпа до образование на децата и учениците</i>	<i>62 500 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Стипендии на ученици след завършено основно образование по ПМС № 328/2017 г. по други бюджети</i>	<i>21 374 500</i>	<i>32 617 024</i>	<i>23 393 083</i>
<i>Други средства от ЕС и средства по международни програми и други договори</i>	<i>0</i>	<i>637 183</i>	<i>637 183</i>
Общо администрирани разходи (II.+III.):	134 594 600	52 524 820	35 611 126
Общо разходи по бюджета (I.+II)	131 462 100	136 865 211	124 257 377
Общо разходи (I.+II.+III.)	287 399 500	232 022 463	203 339 248
Численост на щатния персонал	1 340	1 340	1 324

Общият размер на отчетените разходи по програмата е 203 339,2 хил. лв. От тях разходите по бюджета на МОН са в размер на 124 257,4 хил. лв., от които ведомствени разходи 112 676,5 хил. лв. за предоставяните продукти/услуги от МОН и ВРБ по програмата. В тях се включват и разходите за регионални центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, прилагащи делегиран бюджет, както и разходите за закупуване на познавателни книжки, учебници и учебни помагала за безвъзмездно ползване и за подпомагане храненето на децата и учениците от държавните училища, финансирани от МОН. Ведомствените разходи включват разходите на ВРБ на МОН по НП „Подпомагане на общините за образователна десегрегация”, НП „Оптимизация на вътрешната структура на персонала в институциите от системата на предучилищното и училищното образование“, НП "Подкрепа на образователните медиатори и социалните работници", НП "Заедно за всяко дете" и НП „Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в институции в системата на предучилищното и училищното образование”, модул "Осигуряване на съвременна специализирана среда в специализирани обслужващи звена – РЦПППО и ДЛЦ, гр. София, чрез модернизирани на материалната база за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със СОП". Администрираните разходи са в размер на 11 580,9 хил. лв., в т. ч. 10 923,6 хил. лв. разходи за стипендии на учениците след завършено основно образование. Тук се включват и разходите за познавателни книжки, учебници и учебни помагала за безвъзмездно ползване от децата и учениците от частните ДГ.

Разходите по други бюджети допринасящи за изпълнение на целите на програмата са в размер на 79 081,9 хил. лв. От тях ведомствени разходи за ресурсно подпомагане на деца и ученици в общинските детски градини и училища 55 051, 6 хил.лв. и администрирани разходи за стипендии на учениците след завършено основно образование от училища, финансирани чрез бюджетите на общините, на ММС и на МК - 23 393,1 хил.лв. В администрираните разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС са отчетени разходите по Програма “Местно развитие, намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи“, съфинансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г. в размер на 637,2 хил.лв.

е) Отговорност за изпълнението на програмата

Дирекции в МОН – „Приобщаващо образование”, „Организация и контрол”, „Учебници и училищна документация”, „Образование на българите зад граница и училищна мрежа”, „Финанси”, дирекция „Външни европейски програми“ като Програмен оператор по Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи“ на ФМ на ЕИП, отдел „Политики за стратегическо развитие“ на дирекция ПСРККР, Регионалните управления на образованието (РУО), Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства, Държавния логопедичен център – София и регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, общински администрации, директори на институции в системата на предучилищното и училищното образование.

Преглед на изпълнението на бюджетна програма 1700.01.03 „Училищно образование”

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

За изпълнение на заложените в програмата цели през 2022 година са осъществени дейности по осигуряване на условия за провеждане на ефективен образователен процес и качествена училищна подготовка, както и дейности по стопанисването и управлението на материалната база на училищата. Стремежът е да се създаде съвременна образователна среда чрез модернизиране на образователните институции и превръщането им в благоприятна среда за учене и иновации.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.01.03 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/услуга № 1 - Училищна подготовка

За изпълнение на програмата през отчетния период са създадени условия за:

- организиране и провеждане на училищната подготовка и ефективен образователен процес в училищата, финансирани чрез бюджета на МОН;
- модернизиране на образователните институции за по-привлекателна и качествена среда за учене и иновации;
- стопанисване и управление на материалната база на училищата;
- разработване на стратегии за развитие на училищата и прилагане на собствени училищни политики, разработени съвместно с родителите, учениците, местната общност и други заинтересовани страни.

Продукт/услуга № 2 - Финансово осигуряване на дейностите по обучение и възпитание

• организиране и координиране на дейностите по разработване на формули и правила за разпределение на средствата по стандарти между училищата, финансирани от МОН – разработени и утвърдени са формули за всяка дейност от ЕБК за 2022 г. за разпределение на средствата, получени въз основа броя на децата и учениците; броя на групите и паралелките; вида и броя на образователните институции; стандарт за дете и ученик; стандарт за група и паралелка; стандарт за образователна институция и регионален коефициент, между училищата и специализираните обслужващи звена, второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката. Утвърдени са и Правила за промени в разпределението на средствата между училищата и специализираните обслужващите звена при изменение на основните компоненти на формулата за 2022 г. Информацията за формулите и Правилата е публикувана на електронната страница на МОН;

• координиране и контрол на дейностите по управление и изпълнение на делегираните бюджети от директорите на училищата – МОН подпомага директорите и счетоводителите на училищата и ЦСОП, ВРБ към министъра на образованието и науката по въпроси, свързани със съставянето, изпълнението и управлението на делегираните бюджети;

• на сайта на Министерството е публикувана информация по първостепенни разпоредители с бюджет по видове стандарти и целеви средства за броя на децата и учениците към 1 януари 2022 г. съгласно Националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование и за броя на децата и учениците, по които са

разчетени средствата за образование, получени от първостепенните разпоредители с бюджет съгласно Закона за държавния бюджет за 2022 г.

Продукт/услуга № 3 - Стопанисване и управление на материалната база на училищата

Осъществени са дейности, свързани със стопанисването и управлението на материално-техническата база на училищата. Целта е да се създадат условия за подобряване на образователната среда и осъвременяване на материалната база, за осигуряване на достъпна архитектурна среда и прилагане на енергоефективни мерки, за създаване на условия за активен спорт в училище.

През отчетния период е извършено следното:

- Поддържане регистъра на имотите.
- Организиране на дейности, свързани с безвъзмездно предоставяне за ползване и/или отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество публична държавна собственост.
- Проверка и анализ на състоянието на материалната база.
- Поддържане на база данни със заявки от училищата и звената в системата на МОН по инвестиционната програма за 2022 г.
- Предоставяне на средства за ремонт на ДМА съгласно заповед на министъра на образованието и науката.
- Предоставяне на средства за ремонти на държавните училища от инвестиционната програма на МОН за 2022 г.
- Поддържане на регистъра на обществените поръчки на МОН и европейски проекти.
- Предоставяне на средства за обследване по енергийна ефективност и за издаване на сертификати за енергийни характеристики.
- Организиране, координиране и контролиране на дейностите по изпълнение на проекти за спорт в училище.
- Изпълнение на дейности по Модул 5 „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“, Модул 6 „Създаване на достъпна архитектурна среда“ и Модул 7 „Сигурност в училище“ от НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“ за 2022 г.

По Модул 6 са одобрени проекти на 28 образователни институции за финансиране на 21 строително-монтажни работи за създаване на достъпна среда и 13 съоръжения, а по Модул 7 на 48 образователни институции са предоставени средства за:

- Изграждане на сигнално-известителни системи в 12 образователни институции;
- Изграждане на 41 системи, осигуряващи наблюдение и запис чрез изнесено видеонаблюдение в специализиран център;
- Изграждане на 12 броя системи за контрол на достъп с електронни карти;
- Изграждане на 13 броя системи за контрол на достъпа чрез използване на физически бариери (турникети).

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование“		2022 г.	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 31.12.2022 г.
Училища, финансирани чрез бюджета на МОН	Брой	270	272

Ученици, финансирани по стандарти за издръжка на дейностите по обучение и възпитание	Брой	91 633	91 633
Сключени договори за безвъзмездно предоставяне за ползване на движимо и недвижимо имущество - публична държавна собственост	Брой	2	0
Сключени договори за отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество - публична държавна собственост	Брой	4	0
Училища с изпълнени основни ремонти и размер на инвестираните средства	Брой Лева	3 500 000	1 414 479
Училища с изпълнени текущи ремонти и размер на инвестираните средства	Брой Лева	20 700 000	18 2 337 709
Реализирани бюджети за създаване на достъпна архитектурна среда и размер на инвестираните средства	Брой Лева	20 700 000	28 716 629
Проекти за енергоефективно саниране на училищните сгради и размер на инвестиционните средства	Брой Лева	6 600 000	11 1 252 263
Проекти за спорт в училище и размер на инвестираните средства	Брой Лева	2 200 000	2 46 686

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

- ◆ Брой училища с изпълнени основни ремонти;
- ◆ Брой училища с изпълнени текущи ремонти;
- ◆ Брой реализирани проекти за създаване на достъпна архитектурна среда;
- ◆ Брой реализирани проекти за енергоефективно саниране на училищните сгради;
- ◆ Брой реализирани проекти за спорт в училище.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Национална електронна информационна система за предучилищно и училищно образование (НЕИСПУО), Регистри, поддържани от МОН и от Центъра за информационно осигуряване на образованието

з) *Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

Неприложимо

д) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)*

1700.01.03 Бюджетна програма „Училищно образование“			
Разходи по бюджетната програма (в лева)	Закон 2022	Уточнен план 2022 г.	Отчет към 31 декември 2022 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	4 060 841 800	4 940 028 372	4 548 654 048
от тях за:			
Персонал	3 461 051 100	3 639 759 521	3 546 206 353

Издръжка	464 303 800	967 829 462	781 971 516
Капиталови разходи	135 486 900	332 439 389	220 476 179
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	449 600 700	502 120 616	452 139 255
от тях за:			
Персонал	386 849 500	376 718 287	363 096 978
Издръжка	59 996 200	93 699 423	70 544 220
Капиталови разходи	2 755 000	31 702 906	18 498 057
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	3 611 241 100	4 437 907 756	4 096 514 793
от тях за:			
Персонал	3 074 201 600	3 263 041 234	3 183 109 375
Издръжка	404 307 600	874 130 039	711 427 296
Капиталови разходи	132 731 900	300 736 483	201 978 122
	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	26 408 000	4 746 364	3 814 698
от тях за:			
<i>Средства за преходни остатъци по делегирани бюджети за държавните училища</i>	22 000 000	0	0
<i>Финансиране на духовните училища</i>	4 408 000	4 408 399	3 482 678
<i>Стипендии</i>	0	61 215	55 270
<i>Финансово осигуряване на дейности по НП Отново заедно</i>	0	276 750	276 750
	0	0	0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	265 308 300	22 294 034	20 410 254
от тях за:			
<i>За издръжка на дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците в частните детски градини и училища</i>	15 671 800	15 715 465	15 703 676
<i>За разширяване на достъпа и обхващане в задължително предучилищно образование на 4-годишни деца и компенсиране превишението на приходите над разходите за държавните училища, прилагащи делегиран бюджет</i>	67 000 000	0	0
<i>За изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища, за ремонт и оборудване на училищни сгради и за изграждане и ремонт на спортни площадки и закупуване на училищни автобуси</i>	95 000 000	0	0
<i>Мерки за превенция и борба с COVID-19 и преодоляване последствията от пандемията</i>	83 260 000	0	0
<i>Младежки програми</i>	4 376 500	6 578 569	4 661 373
<i>Средства от Европейски фондове и програми - Европейските структурни и инвестиционни фондове и</i>	0	0	45 205
Общо администрирани разходи (II.+III.):	291 716 300	27 040 398	24 224 952
Общо разходи по бюджета (I.+II)	476 008 700	506 866 980	455 953 953
Общо разходи (I.+II.+III.)	4 352 558 100	4 967 068 770	4 572 879 000
Численост на щатния персонал	11 621	11 621	11 269

Общият размер на отчетените разходи по програмата е 4 572 879,0 хил. лв. От тях разходите по бюджета на МОН са в размер на 455 954,0 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 452 139,3 хил. лв. и включват разходите за предоставяните продукти/услуги от МОН и ВРБ по

програмата. В тях се включват и разходите за дейностите по възпитание и обучение на учениците в неспециализираните и специалните училища, прилагачи делегиран бюджет. Ведомствените разходи включват и извършените от училищата разходи по НП „Без свободен час“; НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала в институциите от системата на предучилищното и училищното образование“, НП "Отново заедно", НП "Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда", по Програма за изграждане и основен ремонт на спортни площадки в държавните и общинските училища, приета с РМС № 392 от 2022 г. и по Програмата за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища за периода 2020 - 2022 г., приета с РМС № Решение № 543 от 2020 г. Администрираните разходи са в размер на 3 814,7 хил. лв. и включват предоставеното финансиране за духовните училища, разходи за стипендии на ученици в професионални гимназии и средствата за финансово осигуряване на дейностите, изпълнявани от частните и духовните училища по Национална програма „Отново заедно“.

Разходите по други бюджети допринасящи за изпълнение на целите на програмата са в размер на 4 116 925, 0 хил. лв. От тях ведомствените разходи са в размер на 4 096 514,8 хил. лв. и същите включват разходи за дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците в общинските детски градини, училища и центрове за специална образователна подкрепа, в специализираните спортни училища, финансирани от ММС и в училищата по изкуства и култура, финансирани от МК. В тях се включват и разходите на институциите от системата на предучилищното и училищното образование, финансирани чрез бюджетите на общините, МК и ММС по национални програми за развитие на образованието; за допълнителна работа с деца и ученици от уязвими групи; за закупуване на познавателни книжки, учебници, достъп до електронно четими учебници, учебни комплекти и учебни помагала за безвъзмездно ползване от децата и учениците; за транспорт на деца и ученици; за възстановяване на част от извършените разходи за транспорт на педагогическите специалисти; за издръжка на паралелки за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и по специалности, за които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда; за пътни разходи на педагогическите специалисти, други разходи за изпълнение на дейности и мерки за подпомагане на равния достъп на децата и учениците до качествено предучилищно и училищно образование и капиталови разходи за ремонт, реконструкция и обновяване на материално-техническата база на институциите за сметка на предоставените през 2022 г. допълнителни средства от бюджета на МОН и от централния бюджет. Администрираните разходи по сметки за средства от ЕС в размер на 20 410, 3 хил. лв. включват средствата за издръжка на дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците в частните детски градини и училища, включени в системата на държавно финансиране, предоставени от Министерството на младежта и спорта субсидии за финансово подпомагане на проекти по национални програми за младежта и отчетени средства от професионални гимназии, финансирани от МОН към 31.12.2022 г. по сметки за средствата от Европейския съюз – форма РА.

е) Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорност за изпълнението на програмата имат дирекциите „Финанси” и „Държавна собственост и обществени поръчки“ на МОН, регионалните управления на образованието, специализирани обслужващи звена, неспециализирани и специализирани училища.

Преглед на изпълнението на бюджетна програма 1700.01.04 „Развитие на способностите на децата и учениците”

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

С дейностите по проекти и програми, свързани с възможност за личностно развитие чрез занимания по интереси, са създадени условия за стимулиране и развитие на способностите на деца с изяви дарби в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта, както и за подпомагане на физическото, социалното и личностното развитие на децата и учениците.

- Осигурени са възможности за включване на училищата с проектно участие в национални програми и/или европейски проекти за развитие на способностите на учениците чрез занимания по интереси, включително и чрез обучение от разстояние в електронна среда.

- Подкрепени са национални прояви за децата и учениците в областта на науките, изкуствата, технологиите и спорта, организирани от различни институции; създадени са условия за участието на учениците в изяви и състезания;

- Осигурени са възможности за учениците от държавни училища, финансирани от МОН, и от общински и частни училища, класирани по мярка, включена в Раздел II от Програмата на мерките за закрила на деца с изяви дарби, да придобият право на закрила по Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изяви дарби и да получават стипендии.

- Създадени са условия за личностно развитие на децата и учениците чрез предоставяне на стипендии.

- Създадени са условия за кариерно ориентиране и консултиране на учениците.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.01.04 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/услуга № 1 - Дейности за занимания по интереси в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта. Ученически спорт, отдих и туризъм

В подкрепа на политиката на МОН, насочена към откриване и разгръщане на творческия потенциал на децата и учениците и стимулиране на техните заложи и таланти се изпълняват следните национални програми за развитие на образованието за 2022 г., одобрени с РМС № 302/13.05.2022 г.:

- ✓ Национална програма „Ученически олимпиади и състезания“
- ✓ Национална програма „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“, Модул 3 „Културните институции като образователна среда“ и
- ✓ Национална програма „Хубаво е в детската градина“
- ✓ Национална програма „Иновации в действие“
- ✓ Национална програма „Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците“
- ✓ Национална програма „Отново заедно“
- ✓ Национална програма „Заедно в изкуствата и спорта“.

По НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“, Модул 2 „Подкрепа на целодневното обучение на учениците“ е насочен към оборудване и обзавеждане на стаи за занимания по интереси и други дейности от целодневната организация на учебния ден. От получените 470 проектни предложения за начален и прогимназиален етап са класирани 84 проектни предложения (64 за начален етап и 20 за прогимназиален) на обща стойност 598 171 лв.

По Модул 3 „Културните институции като образователна среда“ се осигурява провеждането в културните институции (музеи, галерии, театри и др.) на задължителни, избираеми и факултативни учебни часове, обвързани с конкретно учебно съдържание от учебните програми. Класирани са 263 училища с проекти на обща стойност 594 360 лв. Дейностите се изпълняват до края на учебната 2022 – 2023 година.

По Модул 4 „Библиотеките като образователна среда“ са класирани 117 училища за закупуване на книги, създаване на „кът за четене“, провеждане на инициативи в училищни и обществени библиотеки.

С цел успешна адаптация на децата от семейната среда към детската градина е разработена НП „Хубаво е в детската градина“. За 2022 г. са класирани проектните предложения на 116 детски градини на обща стойност 534 776 лв. Дейностите се изпълняват през учебната 2022-2023 година.

НП „Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците“ предоставя възможност на ЦПЛР да осигурят условия за развитие на интересите, способностите и компетентностите на децата и учениците.

По модул 1 „Изграждане на съвременни кабинети за работа на децата и учениците в различни направления – науки, технологии, изкуства, спорт, както и за логопедична работа“ се предвижда финансиране на центрове за развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта, центрове за превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици; астрономически обсерватории и планетариуми, и на Националния дворец на децата. Класирани са 58 проекта за изграждане на съвременни кабинети за работа на децата и учениците в посочените направления, както и за логопедична работа.

По модул 2 „Осигуряване на съвременна специализирана среда в специализирани обслужващи звена – РЦПППО и ДЛЦ, гр. София, чрез модернизиране на материалната база за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със СОП“ са класирани 17 проекта за изграждане на съвременни специализирани кабинети за терапия и рехабилитация на деца и ученици със СОП.

По НП „Заедно в изкуствата и спорта“, която се реализира за първи път през учебната 2022/2023 година, участват общински, държавни и частни училища от цялата страна. Целта на програмата е да подпомогне формирането в учениците на умения за екипна работа чрез участието им в колективни спортове и изкуства, насочени към стимулиране на техните интереси, способности и компетентности. Програмата се изпълнява в два модула – Модул 1. Изкуства и Модул 2. Спорт. Кандидатствали са държавни и общински училища. В програмата са се включили и ученици от частните училища, но само когато частното училище кандидатства в партньорство с държавно или общинско училище. За учебната 2022/2023 година по програмата са се включили около 49 745 ученици в 3845 групи.

По НП „Отново заедно“ се създават условия за социализация и общуване на ученици и педагогически специалисти извън училищната и семейната среда с цел преодоляване на негативните последици от неприсъственото обучение и пандемията от COVID-19. По програмата през месец юни 2022 г. с Постановление № 153/05.07.2022 г. на МС са одобрени 2 592 550 лева, с които са обезпечени пътуванията от 2021 г. на 4432 ученици, придружавани от 450 ръководители от 96 общински и държавни училища. Тези пътувания бяха заявени, но останаха нереализирани поради прекъсване на дейностите през 2021 г. заради влошената епидемиологична обстановка.

През първия етап на програмата за 2022 г. – до 31 декември вкл., са одобрени 592 училища от цялата страна с 15 469 ученици, разпределени в 1099 групи, и 1664 ръководители. От месец юни 2022 г. до месец декември 2022 г. се изготвени 5 Постановления на МС, с които са одобрени общо 22 507 300 лв. По програмата са участвали 1513 училища от цялата страна с 40 429 ученици и 4301 ръководители.

През учебната 2021-2022 година в занимания по интереси са се включили около 180 000 ученици, които са заявили желание за работа в направленията от STEM – Дигитална креативност“, „Математика“, „Технологии“ и „Природни науки“. Сред желаните направления са още „Изкуства и култура“, „Спорт“ и др.

Продукт/услуга № 2 - Стимулиране и подпомагане на деца и ученици с изяви дарби

Извършени са дейности, свързани с опускането на стипендии за стимулиране на деца с изяви дарби от държавни училища, финансирани от МОН, от общински и частни училища, класирани по мярка, включена в Раздел II от Програмата на мерките за закрила на деца с изяви дарби.

До 31.12.2022 г. Министерството на образованието и науката отпусна 84 стипендии за стимулиране на ученици с изяви дарби от държавни и частни училища, финансирани от МОН, и 228 стипендии на ученици от общински училища, класирани по мярка от Раздел II от Програмата на мерките за закрила на деца с изяви дарби.

През 2022 г. беше направено изменение и допълнение на Наредбата за закрила на деца с изяви дарби, така че право на закрила да имат и учениците, спечелили златен, сребърен или бронзов медал на международна олимпиада, международен конкурс или състезание в областта на науката, и отговарящи на изискванията за съответна възраст и категория. Измененията и допълненията на Наредбата осигуряват равнопоставеност и справедливо разпределение на средствата за еднократно финансово подпомагане и за стипендии на ученици от държавни, общински и частни училища, класирани за съответната календарна година по мярка от програмата на място, свързано с получаване на златен, сребърен или бронзов медал от международна олимпиада, международен конкурс или състезание в областта на науката. Получаването на медал от международни олимпиади, конкурси и състезания е високо отличие и признание за резултатите, постигнати от тези ученици и целта на промяната е да се създаде възможност и те, а не само учениците, получили призови места – първо, второ и трето, да получават еднократно финансово подпомагане и стипендии за постигнатите от тях високи резултати и за постиженията им в областта на науката на международно равнище. Целта е да се насърчи и стимулира развитието на учениците-медалисти в посочените международни формати и техните дарби в областта на науката.

26 зрелостници от випуск 2021/2022 година бяха удостоени с почетното отличие на МОН „Национална диплома“ за отличен (6,00) успех по всички учебни предмети, вписани в дипломата за средно образование, и за изявени способности в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта.

Осъществена е координация при провеждане на изяви от Националния спортен календар (НСК) и Националния календар за изяви по интереси (НКИИ) на МОН за учебната 2021/2022 г. Поради въведената извънредна обстановка в страната и противоепидемичните мерки в началото на годината, от планираните в НСК за учебната 2021/2022 година общо 23 спортни изяви (7 международни и 15 национални) са реализирани 11 инициативи. В проведените спортни инициативи и състезания са взели участие около 21 338 ученици. От планираните в НКИИ 86 изяви (9 международни и 77 национални) са реализирани 82. Във финалните етапи на изявите от НКИИ за учебната 2021/2022 година са участвали около 33 700 ученици.

Представител на МОН взе участие в журирането на Националния фестивал за ученически и студентски рок групи, Добрич 2022 г. Фестивалът е включен в Националния календар за изяви по интереси (НКИИ) на МК за учебната 2021/2022 година.

Продукт/услуга № 3 - Ученически олимпиади и състезания

Деятелностите се изпълняват по национална програма „Ученически олимпиади и състезания“ 2022, одобрена с РМС 0 302/13.05.2022 г.

- По модул 1 „Национални и международни ученически олимпиади и състезания“ е осигурена възможност на учениците да демонстрират своите способности чрез участие в национални и международни ученически олимпиади и състезания по различни общообразователни предмети и направления. До 31.12.2022 г. са проведени 87 национални и 21 международни олимпиади и състезания, в които са взели участие, съответно 80 706 в областен кръг и 8970 в национален кръг;

- По Модул 2 „Осигуряване на обучение на талантили ученици за участие в ученическите олимпиади“ към 31.12.2022 г. в Националния STEM център са осигурени обучения на 594 ученици за подготовка за участие в национални олимпиади и състезания и зелени училища.

Продукт/услуга № 4 – Психологическа подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. Развитие на училищни политики и на форми за ученическо самоуправление

С цел осигуряване на повече възможности за психологическа подкрепа в училище МОН откри безплатни горещи телефонни линии за нуждаещите се деца и работещи в системата на образованието. Откритите линии помагат за преодоляване на стреса, предизвикан от онлайн обучението и пандемията като цяло. На позвъняванията отговарят училищни психолози, а при необходимост и техни колеги от Националната мобилна група за психологическа подкрепа към МОН. Безплатните телефонни линии са активни от началото на 2022 г., включително във връзка със създалата се ситуация на криза, свързана с военните действия в Украйна и усложнената геополитическа ситуация.

През отчетния период е извършено и следното:

- Осъществени са дейности, свързани с работата на кариерните консултанти в ЦПЛР и с кариерното ориентиране и консултиране на учениците. Администрира се Националният портал за кариерно ориентиране на учениците.

- Осъществени са дейности по предоставяне на стипендии за постигнати образователни резултати; подпомагане на достъпа до образование и предотвратяване на отпадането; подпомагане на ученици с трайни увреждания; ученици без родители; ученици, които се обучават в дуална система на обучение в класовете от първи гимназиален етап и ученици, които са приети за обучение в VIII клас по защитените от държавата специалности от професии или специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда.

- Прилага се пакет от гъвкави мерки, с фокус върху повишаване капацитета на учители, директори, психолози, педагогически съветници и т.н., свързани с преодоляване на агресията в образователните институции, повишаване на чувствителността към различните форми на насилие, в т.ч. и домашното насилие.

- Администрирана и координирана е дейността на Националната мобилна група за психологическа подкрепа (НМГПП), създадена с цел превенция и кризисна интервенция в случаи на насилие за периода 01.01.2022 до 31.12.2022 г., като е предоставена психологическа подкрепа по 24 критични ситуации. Изготвени са редица документи във връзка с дейността на мобилната група; организирани и проведени са супервизия и обучение на членовете на НМГПП за 2022 г.

- Изготвени са писма, доклади, отчети, насоки, проведени множество телефонни разговори във връзка с консултиране на телефонните линии за подкрепа на децата-бежанци от Украйна.

- Провеждат се дейности по разработване на цялостна политика за работа с родителите във всяка детска градина и всяко училище като ключови участници при превенция и справяне с агресията и насилието в образователните институции и в рамките на проекта „Подкрепа за приобщаващо образование“. Изпълняват се дейности по Модул 3 „Участвай и променяй – родителят, активен партньор в училищния живот“ към НП „Заедно за всяко дете“ за 2022 г.

- Осъществява се партниране с други институции и неправителствени организации в дейностите по превенция на агресията в образователните институции. Много успешно в това отношение е партньорството с Министерството на вътрешните работи. Осъществени са участия в конференции, работни срещи и др. съвместно с НПО сектора за обсъждане на възможности за подобряване на психологическата подкрепа при децата и учениците.

- Осъществени са дейности, свързани с превенция на агресията, насилието и рисковото поведение на децата и учениците, с развиване на социални умения, гражданско и здравно образование, с работа с училищните общности.

- Осъществени са дейности, свързани с апробирането на цялостна училищна програма за сигурна училищна среда с цел превенция на насилието и тормоза сред децата и учениците в училище „Стъпки заедно“, осъществяваща се по Дейност 6 на проект „Подкрепа за приобщаващо образование“, като са обучени 650 педагогически специалисти.

- Проведено е обучение за обучители за първична подкрепа на хора, преживели травма, на членове на НМГПП по покана на „Съвет на жените бежанки в България“ съвместно с „Израелска травма коалиция“.

- Инициирана е информационна кампания „Училище без агресия“, като са събрани и обобщени 196 споделени истории, модели и добри практики от училищни психолози, директори на училища и ученици, от които са подбрани 12 истории. Три от тези истории се филмират от НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“, за да се използват от МОН по подходящ начин в информационната кампания „Училище без агресия“. Целта е чрез тези филмирани истории да се отправят нужните послания, насочени към превенция на агресивните прояви сред подрастващите, създаване на сигурна училищна среда и формиране на култура на общуване без насилие и без използване на езика на омразата.

- Осъществен е мониторинг по изпълнението на програмата на УНИЦЕФ и МОН „Стъпки заедно“, като е взето участие в подбора на кандидатури за международен и национален консултант за външна оценка на програмата, направено е посещение на СУ „Хр. Смирненски“, гр. Искър, обл. Плевен съвместно с УНИЦЕФ – България и е проведена среща с проф. Робин Хаар - главен консултант към УНИЦЕФ, с цел представяне на методиката по оценяване на програма „Стъпки заедно“ и провеждане на интервю с дирекцията по външната оценка.

- Осъществени са дейности по подготовка на Годишния доклад по проблемите, свързани с употреба на наркотици в Република България през 2021 г.: събрана и обобщена е информация от училищата в страната във връзка с употребата на наркотици сред учениците.

- Реализирана е подготовка на конкурс между ученическите съвети във връзка с ученическото самоуправление, изготвен е регламент за конкурса, който е изпратен до ДАЗД и до в-к „Аз-Буки“ и са класирани постъпилите предложения.

- Осъществена е среща и изготвен доклад с предложения за сътрудничество с фондация „Лъчезар Цоцорков“ за развитието на социално-емоционални умения при децата и учениците от I-IV клас.

- Осъществена е работна среща с представители на училищните психолози за очертаване на сътрудничество в посока на подкрепа на дейността им.

- Осъществено е участие в работни групи за изготвяне на Проект на Механизъм за сътрудничество и координиране на работата на институциите при случаи на деца, въввлечени в родителски конфликти, на Националната програма за превенция на насилието и злоупотребата с деца и План за действие към нея.

- Извършена е подготовка за провеждане на тематична проверка, свързана с прилагането на Механизма за противодействие на училищния тормоза между децата и учениците в образователните институции.

- Организирано и осъществено е обучение по темата за трафика на хора.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.01.04 Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците“		2022 г.	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 31.12.2022 г.
Изяви по Националния календар за изяви по интереси на децата и учениците	Брой	75	8 международни 74 национални Общо: 82 4 не са проведени поради пандемията от Ковид-19
Ученици, взели участие в състезания и спортни активности в Националния спортен календар – (вкл. в Ученическите игри за ученици от V до XII клас и в Ученическите игри за деца и ученици със СОП). Ученици, взели участие във финалните изяви от НКИИ	Брой Брой	65 000	21 338 ученици са участвали в 11 изяви от общо 23 планирани, но неосъществени поради пандемията. Към момента се провежда първия етап от Ученическите игри за учебната 2022/2023 г. Участвали са 33 700 ученици
Деца и ученици, получили средства по ПМС № 46/19.03.2020 г. – държавни училища на МОН	Брой	70 000	81 354
Осъществени кризисни интервенции от специалисти на Националната мобилна група за психологическа подкрепа	Брой	10	24
Обучения, методическа и друга подкрепа на педагогически специалисти и на експерти от РУО, свързани с осигуряване на психологическа подкрепа за личностно развитие на децата и учениците	Брой	10	16
Провеждане на психологически и на други научни изследвания, свързани с приобщаващото образование и с подкрепата за личностно развитие на децата и учениците	Брой	2	0
Провеждане на национална конференция на тема „Хуманизъм и вяра“	Брой	1	нп
Проведени национални олимпиади и състезания	Брой	75	87 национални и 21 международни
Ученици, взели участие в олимпиади и състезания	Брой	120 000	89 676
Национални отбори за участие в международни олимпиади и състезания	Брой	20	21
Ученици, включени в обучения за подготовка за участие в състезания и олимпиади	Брой	7500	594 STEM център

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

През отчетния период са организирани ученически олимпиади и състезания; осигурява се подпомагането на подготовката на изявените ученици във всички общообразователни предмети. Реализират се изявите от НКИИ и НСК, подкрепят се национални прояви за децата и учениците в областта на науката, изкуствата, технологиите, спорта. Всички дейности се осъществяват при спазване на противоепидемичните мерки.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*
 Информация за изпълнението на дейностите по НКИИ се получава от НДД, за НСК – от протоколите от областните и националните състезания, а за резултатите от ученическите олимпиади и националните състезания – от протоколите на националните комисии и от отчета на Национална програма „Ученически олимпиади и състезания“.

г) *Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

Всички дейности по програмата са изпълнени при спазване на протиепидемичните мерки.

д) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)*

1700.01.04 Бюджетна програма „Развитие на способностите на децата и учениците“			
Разходи по бюджетната програма (в лева)	Закон 2022	Уточнен план 2022 г.	Отчет към 31 декември 2022 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	56 031 200	56 377 009	49 447 135
от тях за:			
Персонал	44 109 500	34 748 290	33 794 088
Издръжка	11 921 700	18 195 766	13 600 338
Капиталови разходи	0	3 432 953	2 052 709
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	8 277 300	11 298 270	8 761 941
от тях за:			
Персонал	2 903 000	3 059 484	3 000 439
Издръжка	5 374 300	7 945 328	5 761 502
Капиталови разходи	0	293 458	0
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	47 753 900	45 082 239	40 688 694
от тях за:			
Персонал	41 206 500	31 688 806	30 793 649
Издръжка	6 547 400	10 253 938	7 842 336
Капиталови разходи	0	3 139 495	2 052 709
	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	218 975	210 505
от тях за:			
<i>Стипендии за стимулиране на деца с изявени дарби</i>	0	158 355	150 065
<i>Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученически олимпиади</i>	0	57 200	57 020
<i>Награди на отличили се участници в извънкласни и извънучилищни дейности</i>	0	3 420	3 420
	0	0	0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	2 000 000	0	0
от тях за:			
<i>Средства по Програмата на мерките за закрила на деца с изявени дарби по други бюджети</i>	2 000 000	0	0

Общо администрирани разходи (II.+III.):	2 000 000	222 475	214 005
Общо разходи по бюджета (I.I+II)	8 277 300	11 517 245	8 972 446
Общо разходи (I.+II.+III.)	58 031 200	56 599 484	49 661 140
Численост на щатния персонал	96	96	94

Общият размер на отчетените разходи по програмата е 49 661,1 хил. лв. От тях разходите по бюджета на МОН са 8 972, 4 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 8761,9 хил. лв. и включват разходите на МОН и ВРБ за предоставяните продукти/услуги по програмата, както и разходите на МОН и ВРБ по НП „Ученически олимпиади и състезания“ и НП „Заедно в изкуствата и спорта“. Във ведомствените разходи са включени разходваните средства от НДД за изпълнение на дейности по НП „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“, НП „Национална програма „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“ и НП „Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците“, модул "Подкрепа на децата и учениците за работата в ЦПЛР - центрове за развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта, центрове за превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици и астрономически обсерватории и планетариуми, и в НДД".

Отчетените администрирани разходи по бюджета на ПРБ са в размер на 210,5 хил. лв. и включват: стипендии, изплащани от ВРБ по програмата с мерки за закрила на деца с изявени дарби; предоставени средства по НП "Ученически олимпиади и състезания" за обучение на талантиливи ученици от частни училища за участие в ученически олимпиади и награди на отличили се участници в извънкласни и извънучилищни дейности.

Разходите по други бюджети и сметки за средства от ЕС допринасящи за изпълнение на целите на програмата са в размер на 40 688,7 хил. лв. Същите са ведомствени разходи на общинските центрове за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

е) Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорности за изпълнение на програмата имат дирекции Приобщаващо образование“, „Съдържание на предучилищното и училищното образование“, „Професионално образование и обучение“ на МОН, Национален STEM център, РУО на МОН.

Преглед на изпълнението на бюджетна програма 1700.01.05 „Образование на българите в чужбина“

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Усилията на МОН в изпълнение на бюджетната програма през 2022 г. бяха насочени към успешно осигуряване на образователните дейности на българите зад граница и провеждане на ефективна образователна политика, за съхраняване и разширяване на българското етнокултурно пространство извън пределите на Република България, включително инициативи в подкрепа на образователните дейности на българските общности в съседните балкански страни; осигуряване на завръщането на децата и учениците в родината без приравнителни изпити по български език и литература, история и география на България, както и създаване на условия за продължаване на обучението във висши училища в България.

С отслабването на пандемията от COVID-19 и на свързаните с нея ограничения неделните училища постепенно (по региони и държави) възстановиха присъственото обучение според разпоредбите в съответната държава.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.01.05 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/услуга № 1 - Оценка на образователната политика, насочена към българите в чужбина

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- Актуализиране на Списъка на българските неделни училища в чужбина;
- Мониторинг и контрол на дейността на българските неделни училища – осъществени проверки на място на дейността на български неделни училища в Берлин, Германия, Виена, Австрия, Йерапетра, Гърция и Варшава, Полша;
- Осъществен мониторинг на обучението в неделните училища чрез он-лайн наблюдение на уроци;
- Проверка на отчети на неделни училища – бенефициенти по НП „Роден език и култура зад граница“ и по ПМС № 90/2018 г. за българските неделни училища в чужбина;

За осигуряването на преподаватели в средните училища, в които се обучават ученици с българска народност е извършен анализ на потвърждения, заявки и отчети на командированите преподаватели на основании на чл. 8 от ПМС № 103/1993 г. за учебната 2021/2022 година. Към 31.12.2022 г. са командировани 16 преподаватели. Проведени са 4 заседания на Комисията и три подбора за избор на нови преподаватели за Р Молдова и Румъния. Изготвени са 3 анекса към 3 от споразуменията за командироване на преподаватели през учебната 2022/2023 година и 2 споразумения за командироване на преподаватели за учебната 2022/2023 година. Осъществен е контрол и анализ на заетостта на преподавателите, чрез проучване на предоставените от тях отчети и получените мнения от приемащите институции.

Продукт/услуга № 2- Обучение в български държавни училища в чужбина (БДУЧ)

Дейности за предоставяне на продукта/услугата: Обучение по български език и литература, история и география на България в българските държавни училища в чужбина – Българско средно общообразователно училище „Христо Ботев“, Братислава, Словакия и Българско средно общообразователно училище „Д-р Петър Берон“, Прага, Чехия. Осъществена е проверка на дейността на БСУ „Христо Ботев“ – Братислава. Дадени са препоръки до директора за отстраняване на констатираните нарушения.

Продукт/услуга № 3 - Осигуряване на условия за реализиране на образователна политика на българите в чужбина

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- Реализиране на дейностите по ПМС № 90/2018 г. за българските неделни училища зад граница и по НП „Роден език и култура зад граница“;

- Финансиране на образователните и извънкласните дейности на българските неделни училища в чужбина;
- Предоставяне на всички БНУ в чужбина информация и указания за безплатни електронни платформи, обучителни електронни ресурси, Национална електронна библиотека на учителите за ефективно провеждане на електронно обучение;
- Продължава поэтапното издаване на учебници по адаптирани учебни програми по български език и литература, история и география на България за българските неделни училища.
- Анализ на получените заявки от квалификационните центрове в РУ, ТУ, ЮЗУ, ВТУ, ПУ и СУ. Разпределение на участниците в предложените курсове за квалификация съобразно поисканата издръжка и стипендии от квалификационните центрове и предвидените средства в бюджета на МОН за реализиране на дейността. Проведени обучения от ПУ и СУ. Проведени са курсове за квалификация в ТУ – Габрово за 30 преподаватели, 5 студенти и 5 ученици, РУ „Ангел Кънчев“ за 7 преподаватели, 26 студенти и 49 ученици от Р Молдова, Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий“ за 15 преподаватели от Р Молдова, Департамента за информация и усъвършенстване на учителите при СУ „Св. Климент Охридски“ за 18 преподаватели от Сърбия, 7 преподаватели и 16 ученици от Украйна.
- Във връзка с провеждане на летен отдих на чуждестранни ученици и студенти от българска народност на основание чл. 8а от ПМС № 103/1993 г., през 2022 г. е изготвен доклад с разпределение на участниците в летния отдих. Информирани са посолствата на Р България в съответните страни за възможностите за неговата реализация. Проведен е летен отдих в Регионален STEM център, с. Ястребино за 64 ученици от Украйна, Р Молдова и Румъния.
- Извършен е анализ на получените заявки за учебна литература от посолствата на Р България в Р Молдова, Р Сърбия и Румъния; закупуване и подготовка на заявената литература; Предоставена е заявената учебна и учебно-помощна литература от 2592 тома за българските общности в Р Молдова, Р Сърбия и Румъния.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.01.05 Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина“		2022 г.	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 31.12.2022 г.
Проведени конкурси за директори на държавни училища в чужбина	брой	0	0
Проведени процедури по подбор за заемане на длъжността „учител“ в държавните училища в чужбина	брой	7	6
Извършени проверки на дейността на държавните училища в чужбина	брой	1	1
Финансирани образователни проекти по НП „Роден език и култура зад граница“	брой	150	151
Разгледани и оценени отчети по НП „Роден език и култура зад граница“	брой	145	145
Български неделни училища в чужбина, финансирани по ПМС № 90/2018	брой	250	256

Разгледани и оценени отчети по ПМС № 90/2018	брой	240	237
Брой учебно-помощна литература, изпратена да задоволи нуждите както на училищата на българските общности зад граница, така и на българистиката в чужбина като цяло	брой тома	2500	2592
Брой учители, студенти и ученици от българските общности зад граница, за участие в квалификационни и езикови курсове за една учебна година	брой участници	200 преподаватели; 450 ученика и студента	77 преподаватели, 70 ученици и 31 студенти от Р Молдова, Р Сърбия и Украйна
Брой командировани преподаватели в средните училища на българските общности зад граница	брой участници	30	16
Брой чуждестранни ученици и студенти от българската народност, посетили България за летен отдих	брой участници	240	64

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

Командировани са учители, осигурена е необходимата учебна документация. Организиран и проведен са държавни зрелостни изпити и национални външни оценявания в двете държавни училища в чужбина.

Осигурено е финансиране на образователни проекти на българите в чужбина с акцент върху осигуряването на обучение по български език и литература, история и география на България.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Български неделни училища в чужбина, Министерство на външните работи и задграничните представителства на Република България в чужбина, Доклад на Междуправителствена комисия за българските неделни училища зад граница, Електронна система за отчитане на дейността на българските неделни училища в чужбина, подпомогни от МОН по ПМС 90/2018 г. и НП „Роден език и култура зад граница“

г) *Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

Заложените дейности са осъществени при спадване на противоепидемичните мерки.

д) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)*

1700.01.05 Бюджетна програма „Образование на българите в чужбина“			
Разходи по бюджетната програма (в лева)	Закон 2022	Уточнен план 2022 г.	Отчет към 31 декември 2022 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	4 620 900	5 795 004	4 304 778
от тях за:			
Персонал	1 949 500	2 811 739	2 667 864
Издръжка	2 671 400	2 952 868	1 614 660
Капиталови разходи	0	30 397	22 254

1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	4 620 900	5 795 004	4 304 778
от тях за:			
Персонал	1 949 500	2 811 739	2 667 864
Издържка	2 671 400	2 952 868	1 614 660
Капиталови разходи	0	30 397	22 254
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	12 500 000	15 321 767	15 172 544
от тях за:			
<i>Средства за българските неделни училища в чужбина съгласно чл. 20 от ПМС № 90/2018 г.</i>	12 500 000	13 630 566	13 515 482
<i>НП „Роден език и култура зад граница“</i>	0	1 691 201	1 657 062
	0	0	0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	0	0	0
Общо администрирани разходи (II.+III.):	12 500 000	15 321 767	15 172 544
Общо разходи по бюджета (I+II)	17 120 900	21 116 771	19 477 322
Общо разходи (I.+II.+III.)	17 120 900	21 116 771	19 477 322
Численост на щатния персонал	59	59	55

Общият размер на отчетените разходи по програмата е 19 477,3 хил. лв. Същите са разходи по бюджета на министерството, като ведомствените разходи в размер на 4 304, 8 хил. лв. включват разходите на МОН и държавните училища в чужбина за предоставяните продукти/услуги по програмата. Администрираните разходи са в размер на 15 172, 5 хил. лв. и включват предоставено финансиране по национална програма „Роден език и култура зад граница“ и по ПМС № 90 от 2018 г. за българските неделни училища в чужбина за организиране на обучение за българите, живеещи извън Република България.

е) Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорност за изпълнението на програмата имат дирекциите „Образование на българите зад граница и училищна мрежа“, „Международно сътрудничество“ и „Стопански и счетоводни дейности“ на МОН.

Преглед на изпълнението на бюджетна програма 1700.01.06 „Учене през целия живот“

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Бюджетната програма цели осигуряване на напредък за разширяване на възможностите за учене през целия живот (УЦЖ) и насърчаване на участието във всички форми на УЦЖ за професионално и личностно развитие. УЦЖ е ключов фактор за икономическия растеж, заетостта и социалното приобщаване. Усилията са насочени към създаване на привлекателни и гъвкави възможности за придобиване на основни умения, на нови компетентности, на квалификация и преквалификация във формалната образователна система и в неформалното обучение, както и създаване на условия за информално учене.

Министерството на образованието и науката предприема собствени инициативи и синхронизира действията си с други институции, вкл. Министерството на труда и социалната политика, Агенцията по заетостта, както и с организации, общини, професионални училища и местния бизнес за „затваряне на кръга“ от услуги – оказване на подкрепа за ограмотяване и усвояване на учебно съдържание, придобиване на квалификация за намиране на работа.

През 2022 г. са създадени условия за изпълнение на заложените в програмата количествени и качествени цели, вкл. чрез обвързването им със степента на изпълнение на отчетените по Програмата цели през предходни етапи от изпълнението ѝ. Всички дейности, изпълнени през отчетния период, подкрепят придобиването и непрекъснатото развитие на ключовите компетентности за УЦЖ в един общ процес.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.01.06 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/услуга № 1 - Разработване на политики за учене през целия живот

Политиките за УЦЖ са ориентирани към:

- Институционално и съдържателно развитие на системата за професионално обучение на лица, навършили 16 години;
- Създаване на условия за стратегическо развитие на Националната агенция за професионално образование и обучение.

В изпълнението на тези политики са постигнати следните резултати:

- Разработвани 19 проекта на ДОС, от които 19 са внесени за обсъждане в УС на НАПОО и впоследствие са представени в МОН;
- Публикувани в Държавен вестник 18 бр. ДОС за придобиване на квалификация по професии.
- Модел за мониторинг и контрол на качеството на професионалното обучение, предоставяно от ЦПО – процес на внедряване;
- Апробиран модел за мониторинг на усвоените компетентности на завършилите професионално обучение и процедура за независимо външно оценяване на резултатите, постигнати в процеса на обучението;
- Разпространени видео и аудиозаписи за информиране на гражданите за възможностите за професионално обучение в ЦПО;
- Проведена инициатива „Малки истории за професионално обучение, вкл. публикувана електронна книга с над 80 истории; създадени видеофилми за 5 малки истории, излъчени от БТВ и публикувани на интернет страницата на НАПОО;
- Разработен е финален отчет на изпълнението на работната програма на МОН във функциите му на Национално звено за подкрепа (НЗП) на Електронната платформа за учене на възрастни (EPALE) за периода 1 януари 2019 – 31 март 2022 г., изпратен в ЕК;
- Подписано Споразумение № 101074847 — NSSEPALEBG по програма „Еразъм +“ между МОН и Европейската изпълнителна агенция за образование и култура за изпълнение на нова работна програма на МОН/НЗП на EPALЕ за периода 1 април 2022 – 31 декември 2024 г.

Продукт/услуга № 2 - Ограмотяване на възрастни

Политиките за ограмотяване на възрастни са ориентирани към:

- Професионализация на персонала в сектора за учене на възрастни в изпълнение на приоритетите на новата Европейска програма за учене на възрастни 2021-2030 г.;
- Осигуряване на условия за национална подкрепа за функционалното и съдържателно развитие на Електронната платформа за учене на възрастни в Европа (EPALE).

Постигнати са следните резултати:

Разработен проект на Рамка на Комуникационна стратегия на Националното звено за подкрепа на EPALE по работни пакети, дейности, резултати и събития;

Популяризиране на EPALE на 2 инициативи, свързани с микроудостоверенията като възможност за по-добра професионална реализация и панелна дискусия за образованието и обученето на възрастните, проведена във Факултета по педагогика на СУ „Св. Кл. Охридски“;

Разработени: проект на Модел на мрежи за умения (Споделени отговорности между заинтересованите страни за повишаване уменията на възрастните), проект на Междупартньорско споразумение и проект на Комуникационна стратегия за насърчаване на валидирането.

Продукт/услуга № 3 - Лицензиране и последващ контрол на центрове за професионално обучение и центрове за информирани и професионално ориентирани

Лицензионната процедура и последващият контрол се осъществяват от Националната агенция за професионално образование и обучение (НАПОО) и са насочени към осигуряване на условия за предоставяне на качествено професионално обучение, удовлетворяващо изискванията на гражданите и потребностите на бизнеса. Получените лицензии покриват почти целия списък с професии и специалности от Списъка на професиите за професионално образование и обучение (СП ПОО) с професии от първа до трета степен на професионална квалификация.

Изградената мрежа от лицензирани Центрове за професионално обучение (ЦПО) е предпоставка за улесняване на достъпа на лицата над 16 години до професионално обучение по голям брой професии и специалности от Списъка на професиите в ПОО – по нива от 2 до 4 на Националната квалификационна рамка (НКР).

Поддържането на публичен регистър на издаваните от ЦПО документи (свидетелствата за професионална квалификация и свидетелствата за валидиране на професионална квалификация се публикуват след като се направи експертна проверка от НАПОО за съответствието им с изискванията) допринася за повишаване на информираността на гражданите и завишаване изискванията им при планиране на участие в обучение.

По отношение на лицензиране и последващ контрол на центрове за професионално обучение (ЦПО) и центрове за информирани и професионално ориентирани (ЦИПО) са постигнати следните резултати:

25 лицензирани ЦПО;

10 ЦПО са добавили към лицензиите си нови професии и специалности;

Мрежата на ЦПО в страната към 31.12.2022 г. включва общо 899 Центъра с активна лицензия, които са разпределени сравнително равномерно във всички региони на страната, включително и в по – малки населени места. Това е предпоставка за по – лесен достъп до

обучение и възможност за избор на по – голям брой професии, включително и за граждани с по – ниски доходи;

Последващ контрол през ИС на НАПОО и на място е осъществен на 153 ЦПО и ЦИПО.

Запазен брой на лицензирани ЦИПО – 38. Дейността на ЦИПО е насочена към подпомагане на гражданите при промяна на професията или за избор на дейност/курс за повишаване на квалификацията.

Подготвят се информационни материали за ЦПО във връзка с промените в нормативната база, осигуряване на качество на професионалното обучение, недопускане на пропуски и грешки при попълване и поддържане на документацията, свързана с лицензията.

Усъвършенства се механизмът за последващ контрол на ЦПО, като процедурата за последващ контрол е актуализирана и е разширена с осъществяване на контрол през Информационната система (ИС) на НАПОО.

С данни от ИС на НАПОО се поддържат публични регистри с информация за:

- данни за контакт с ЦПО, притежаващи лицензия за обучение по конкретна професия – за улеснение на гражданите и бизнеса, които търсят възможност за квалификация по определени професии;
- ЦПО с прекратени права по издадената им лицензия – вкл. и с временно отнети лицензии, които нямат право да организират обучение по ЗПОО;
- издадени от ЦПО от 2014 г. документи за професионална квалификация;
- справки за проведените в ЦПО обучения – по професионални направления, региони, години и др.

Информационната система на НАПОО обменя с Агенция по заетостта данни, свързани с лицензирани ЦПО, обучени лица и издадени документи. Данни от ИС на НАПОО са публикувани в портала за Отворени данни на държавната администрация.

Модулът към ИС на НАПОО за проверка на издаваните от ЦПО Свидетелства за професионална квалификация и Свидетелства за валидиране на професионална квалификация преди включването им в регистъра с издадени документи по чл.42, т.11 от ЗПОО функционира ефективно и е надежден инструмент за бързо и качествено осъществяване на проверката на документите. Възможността за проверка на легитимността на издаваните документи от институции, граждани и работодатели прави и самите обучавани лица да бъдат по-взискателни към ЦПО, в които се осъществява обучението им. През 2022 г. са подадени и проверени 11 301 бр. документи.

В процес на надграждане е Информационната система на НАПОО в рамките на проект „Качество и ефективност“, договор BG05M9OP001-3.020-0001-C01, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г., съфинансирана от Европейския социален фонд. Планира се въвеждане на автоматични контроли с цел недопускане на грешки от ЦПО при стартиране на квалификационен курс, по-строг контрол при лицензиране, нотификации както в рамките на лицензионния процес така и впоследствие при установяване на последващ контрол и проверки от страна на НАПОО. Разширяват се интеграциите през REGIX с други администрации (ГРАО, НАЦИД, МРРБ, АВ). Автоматизира се процеса по самооценяване на качеството в ЦПО, създават се нови модули с възможности за проследяване и оценка на удовлетвореността на завършилите професионално обучение в ЦПО, вкл. и с възможност за визуализация на резултатите.

Продукт/услуга № 4 - "Еразъм+"

Програма „Еразъм+“ на ЕС обхваща областите на образованието, обучението, младежта и спорта за периода 2021-2027 г. Тя предоставя възможности за над 4 милиона участници да учат, да се обучават, да придобиват опит и да извършват доброволческа дейност в чужбина. В програмата за 2021—2027 г. се обръща особено внимание на социалното приобщаване, екологичния и цифровия преход и насърчаването на участието на младите хора в демократичния живот. С „Еразъм+“ се подпомагат също преподаването, научните изследвания, контактите и политическите дебати по теми, свързани с ЕС. По направлението за спорта се насърчава масовият спорт. Програма „Еразъм+“ се състои от три ключови дейности (КД): КД1 – Образователна мобилност за граждани, КД2 – Сътрудничество между организации и институции, КД3 – Подкрепа за разработване на политики за сътрудничество.

В подкрепа на младежките дейности е и Програма „Европейският корпус за солидарност“. Тя има за цел да допълни усилията, полагани от държавите членки, за подкрепа на младите хора и облекчаване на техния преход от образование към пазара на труд в рамките на Младежката гаранция, като им предостави допълнителни възможности за стартиране на пазара на труда под формата на стажове или работни места в области, свързани със солидарността в съответната държава членка или в чужбина.

В България отговорен за програмите е Центърът за развитие на човешките ресурси (ЦРЧР). Основни дейности на ЦРЧР са: администриране на програмите „Еразъм+“ (всички децентрализирани дейности) и „Европейски корпус за солидарност“, съпътстващите дейности и инициативи – eTwinning, Европас, Еврогайдънс и Евридика и ECVET. ЦРЧР участва като партньор в редица други инициативи и проекти като Болонски процес, Платформата за образование на възрастни (EPALE).

Международният европейски проект NEST (Novice Educator Support and Training – NEST) се реализира по Ключова дейност 3: Подкрепа за реформиране на политиките на Програма „Еразъм+“ и е финансиран от Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура на Европейската комисия. В проекта участват 5 европейски държави, като в партньорските екипи на всяка страна са включени представители на министерствата на образованието. Партньорският екип за България включва МОН, Фондация Заедно в час и СО към КТ Подкрепа. По проекта се обучават 60 експерти от 14 РУО за ментори и 180 учители. Осъществени са над 500 посещения на класни стаи, споделени предизвикателства и решения. Изградена е общност на подкрепа и споделяне на начинаещите учители.

Съпътстващите дейности и инициативи: „Europass“, „Euroguidance“, „eTwinning“, „Eurydice“, „Eurodesk“ и „National VET Teams“ са насочени към подпомагане изпълнението на Програма „Еразъм+“ и осъществяването на приоритетите в европейски стратегически документи.

За реализиране на посочените приоритети ЦРЧР провежда множество обучения с настоящи и потенциални бенефициенти по програмите „Еразъм+“ и „Европейски корпус за солидарност“; организира целеви информационни кампании; предоставя редовно информационни материали по електронна поща на кандидати и бенефициенти; организира тематични семинари и конференции с цел постигане целите на двете програми и съпътстващите дейности; поставя редовно информационни съобщения на своя сайт и Фейсбук

страница; активно осигурява и медийни съобщения. Във връзка с администрирането на посочените инициативи ЦРЧР:

- поддържа онлайн базирани информационни продукти;
- организира информационни семинари и обучения за всички заинтересовани страни;
- развива мрежи от външни експерти по направления като „Реформа в професионалното образование и обучение“, „Кариерно ориентиране“, „ИКТ в образованието“, които подпомагат образователната система;
- организира тематични конкурси и изготвянето на специализирани публикации.

Към 31.12.2022 г. са информирани и консултирани по темите на посочените инициативи (сайт, Фейсбук, на място, по телефон, по електронна поща, on-line) около 14 100 потребители.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.01.06 Бюджетна програма „Учене през целия живот“		2022 г.	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 31.12.2022 г.
Регистрирани потребители на Електронната платформа за учене на възрастни в Европа (EPALE)	брой	1550	2705
Публикувано съдържание на EPALE (брой публикувани ресурси)	брой	120	187
Публикувани национални бюлетини със съдържание на български език	брой	12	12
Последователи и харесвания на страниците на EPALE-България във Facebook	брой	Facebook - 1590	2667
Актуализиран общ комуникационен план с Националния координатор за изпълнение на Европейската програма за учене на възрастни и ЦРЧР за ангажиране на активни потребители на EPALE	брой	1	Предстоящо: съгласно сключено Споразумение № 101074847 — NSSEPALEBG между ЕАОК и МОН
Разработено проектно предложение по дейност „Национални звена за подкрепа на Електронната платформа за учене на възрастни в Европа (EPALE) на Европейската комисия	брой	Съгласно получена покана от ЕК за формулиране на предложение	1 бр. сключено Споразумение № 101074847 — NSSEPALEBG между ЕАОК и МОН
Функциониращ Координационен съвет на Националната платформа „Обединени за ученето за възрастни“	брой	Съгласно одобрена програма за периода 2022-2023 г. Подписано Споразумение 101051614-IRPEAAL между ЕАОК и МОН	1 функциониращ Координационен съвет

Актуализирана база данни в Националната информационна система за учене на възрастни (НИСУВ)	брой	След одобрение от ЕК на формулирано от МОН предложение за периода 2022-2023 г.	1 годишна актуализация Предстоящо: съгласно одобрена програма за периода 2022-2023 г.
Създаване и прилагане на модел за споделен ангажимент и подход за развитие на уменията между различни заинтересовани страни в сектора за учене на възрастни на местно ниво	брой	1 модел	1 разработен модел
Разработване и прилагане на Комуникационна стратегия за популяризиране на валидирането	брой документи/ ангажирани институции	1 бр. стратегия	1 бр. разработена Стратегия
Организиране и провеждане на обучения за повишаване на уменията за живот	брой участници	200	Предстоящо: Съгласно одобрена Програма за периода 2022-2023 г.
Организирано събитие Национални дни на ученето през целия живот	брой годишно	1	Предстоящо: Съгласно одобрена Програма за периода 2022-2023 г.
Лицензиране на ЦПО и ЦИПО (съгласно броя подадени заявления)	брой	40	25
Изменение на лицензия на ЦПО (съгласно броя подадени заявления)	брой	34	10
Последващ контрол на ЦПО и ЦИПО - проверки на място и/или в информационната система на НАПОО	брой проверки	160	153
Последващ контрол на данни за ЦПО в информационната система на НАПОО	брой проверки	950	899 ЦПО; 38 ЦИПО

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

- Разширени възможности за учене през целия живот;
- Съгласуваност и ефективност на политиката за УЦЖ на национално, областно и местно ниво;
- Поддържане на Националната информационна система за учене на възрастни (НИСУВ) и на съдържащите се в нея база с данни, вкл. на областно и местно равнище на управление;
- Разширено участие в Националната мрежа за учене на възрастни и Националната контактна мрежа „BG-EPALE“ чрез привличане на нови потребители и на заинтересовани страни;
- Публично вземане на решения и отворени комуникационни канали за общуване между заинтересованите страни в сектора за учене на възрастни;
- Проведени ежегодните национални Дни за УЦЖ за популяризиране на ползите от ученето и на резултатите от образованието и обучението на възрастни.

Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение

За изпълнение на програмата се обработва и анализира актуална статистическа информация, публикувана от НСИ и Статистическата служба на Европейския съюз (ЕВРОСТАТ). Използва се и информация от официална страница на МОН, от Центъра за информационно осигуряване на образованието (ЦИОО), данни от НЕИСПУО, от Информационната система на НАПОО, базата данни на Националната информационна система за учене на възрастни, Електронната платформа EPALe, електронния сайт на националния координатор за учене на възрастни, платформата за проекти на ЕК, извадка от EPlusLink – електронната система за управление на Програма „Еразъм+“ и „ЕКС“.

з) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности

Няма непостигнати целеви стойности. Изпълнението на някои от планираните дейности беше затруднено в резултат на противоепидемичните мерки, свързани с COVID - 19.

д) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)

1700.01.06 Бюджетна програма „Учене през целия живот“			
Разходи по бюджетната програма (в лева)	Закон 2022	Уточнен план 2022 г.	Отчет към 31 декември 2022 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	2 937 200	2 934 886	2 721 759
от тях за:			
Персонал	2 234 200	2 217 000	2 140 299
Издръжка	703 000	715 345	578 920
Капиталови разходи	0	2 541	2 540
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	2 937 200	2 934 886	2 721 759
от тях за:			
Персонал	2 234 200	2 217 000	2 140 299
Издръжка	703 000	715 345	578 920
Капиталови разходи	0	2 541	2 540
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
	0	0	0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	105 972 600	105 972 600	103 455 085
от тях за:			
<i>Други средства от ЕС и средства по международни програми и други договори</i>	105 972 600	105 972 600	103 455 085
Общо администрирани разходи (II.+III.):	105 972 600	105 972 600	103 455 085
Общо разходи по бюджета (I.+II)	2 937 200	2 934 886	2 721 759
Общо разходи (I.+II.+III.)	108 909 800	108 907 486	106 176 844
Численост на щатния персонал	96	96	92

Общият размер на отчетените разходи по програмата е 106 176,8 хил. лв. От тях разходите по бюджета на МОН са 2 721,8 хил. лв. и включват разходите на МОН и ВРБ за предоставяните продукти/услуги по програмата.

Разходите по други бюджети и сметки за средства от ЕС допринасящи за изпълнение на целите на програмата са в размер на 103 455,1 хил. лв. Същите са администрирани разходи по проекти, финансирани по програма „Еразъм+“, управлявана от Центъра за развитие на човешките ресурси.

е) Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорност за изпълнение на бюджетната програма имат Дирекция ПОО на МОН, НАПОО, ЦУТФ, ЦРЧР, ресорните министерства, работодателите и социалните партньори. Отговорности за изпълнението на Програмата имат и членовете на Националната координационна група за учене през целия живот и Координационния съвет на Националната платформа „Обединени за ученето на възрастни“ – представители на широк кръг институции и организации, както и екипите на националния координатор за учене на възрастни и Националното звено за подкрепа на Електронната платформа за учене на възрастни в Европа (EPALE).

Преглед на изпълнението на бюджетна програма 1700.02.01 „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Осъществени са дейности за насърчаване на висшите училища за усъвършенстване на качеството на предлаганото висше образование. Подпомага се въвеждането на вътрешни системи за оценяване и поддържане на качеството на обучение и на развитието на академичния състав, създаване на условия за включване на българските висши училища в Европейското пространство за висше образование и усвояване на добрите практики от висшите училища на държавите членки на Болонския процес.

Повишаването на качеството във висшето образование е пряко свързано с въвеждането на Статутът на изследователско висше училище през 2021 г., когато за първи път 7 висши училища получиха статут на изследователски университети за период от четири години. Тези университети ще получат допълнително целево финансиране за развитие на научната дейност от Националния план за възстановяване и устойчивост.

За стимулирането на достъпа до висше образование през отчетния период продължава прилагането на редица мерки като повишение на стипендиите на студенти и докторанти, предоставяне на допълнителни стипендии, освобождаване от такси в направления с очакван недостиг от кадри на пазара на труда и за защитени специалности, както и нововъведения подход за обучение по заявки и договори с работодатели – така студентите, сключили договор, няма да заплащат такси за времето на обучението си в университет, като в същото време ще имат стаж при съответния работодател по специалността си. След успешно завършване същите студенти ще продължат работа при работодателя си за минимум 5 години, в които ще получават възнаграждение в размер не по-малко от средната основна заплата в предприятието.

В съответствие със Закона за висшето образование, въз основа на показателите от системата за рейтинг на висшите училища, част от субсидията за издръжка на обучението се предоставя на база комплексна оценка на качеството на обучението и съответствието му с потребностите на пазара на труда.

Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) осъществява дейности по оценяване на проекти за откриване и преобразуване на висши училища, основни звена, филиали, териториално изнесени звена в страната и в чужбина и извършва институционална и програмна акредитация, както и следакредитационно наблюдение и контрол. За постигане на заложените цели НАОА напълно съобразява своите дейности с националното законодателство, с европейските и световни измерения и тенденции в областта на висшето образование.

Националният център за информация и документация (НАЦИД) организира процедурата по признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища, изпълнява административни услуги за академично и професионално признаване на образователни документи, води и поддържа регистър на академичния състав и защитените дисертационни трудове; поддържа информационна система за признаване на ОНС „доктор“ и НС „доктор на науките“, придобити в чужбина.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.02.01 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/услуга № 1 Разработване и изпълнение на политики в областта на висшето образование и актуализиране и усъвършенстване на нормативната уредба, регулираща системата на висшето образование, в съответствие с европейското законодателство и европейските и световни измерения и тенденции в областта на висшето образование:

1.Разработени проекти и приети нормативни актове:

- Изготвен е проект на Решение на Министерския съвет (РМС) за актуализиране на Националната карта на висшето образование в Република България за 2022 г.;
- Изготвено и прието ПМС № 178 от 15.07.2022 г. за изменение и допълнение на Наредбата за държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища;
- Изготвено и прието ПМС № 141 от 24 юни 2022 г. за изменение и допълнение на Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България, приета с ПМС № 79 от 09.05.2000 г. изм. и доп., бр. 9/31.01.2020 г.
- Изготвен е проект на РМС за предоставяне на еднократна финансова помощ на студентите и докторантите – украински граждани от българска народност в държавните висши училища и е внесен в Министерския съвет;
- Разработен е проект и е прието ПМС № 116/09 юни 2022 г. за откриване на поделения на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“ в гр. Свети Николе, Република Северна Македония;
- Разработен е проект и е прието ПМС № 117/09 юни 2022 г. за откриване на Научно-внедрителски институт за иновации в туризма в структурата на Икономическия университет – Варна;
- Разработен е проект и е прието ПМС №136/23 юни 2022 г. за преобразуване на Обединения технически колеж – София и Техническият колеж – Казанлък, в Технически колеж – София, в структурата на Техническият университет – София;
- Изготвено и прието е ПМС № 3 от 12.01.2022 г., с което са изменени и допълнени ПМС № 103/1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина и ПМС №

228/1997 г. за приемане на граждани на Република Северна Македония за студенти в държавните висши училища на Република България;

- Изготвено и прието е ПМС № 32 от 18.03.2022 г. за допълнение на Наредбата за ползване на студентските общежития и столове, приета с ПМС № 235 от 25.09.2008 г.
- Изготвено и прието е ПМС № 99 от 30.05.2022 г. за изменение на ПМС № 90/2000 г. за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научните организации.
- Изготвено и прието е РМС № 162 от 24.03.2022 г. за одобряване на Програма за подпомагане на студенти и докторанти, настанени в студентски общежития, стопанисвани от държавните висши училища и „Студентски столове и общежития“ ЕАД за периода октомври 2021 г. – декември 2021 г.
- Изготвено и прието е РМС № 721 от 05.10.2022 г. за изменение на Програмата за подпомагане на студенти и докторанти, настанени в студентски общежития, стопанисвани от държавните висши училища и „Студентски столове и общежития“ ЕАД за периода октомври 2021 г. – декември 2021 г.;
- Изготвено и прието е РМС № 202 от 06.04.2022 г., с което е одобрена Програма за подпомагане на студенти и докторанти, настанени в студентски общежития, стопанисвани от държавните висши училища и „Студентски столове и общежития“ ЕАД за периода януари 2022 г. – април 2022 г.;
- Прието е РМС № 363 от 01 юни 2022 г. за утвърждаване броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и научните организации на Република България през учебната 2022-2023 година;
- Прието е РМС № 681 от 21 септември 2022 г. за изменение на РМС № 363/2022 г. за утвърждаване броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и научните организации на РБ през учебната 2022-2023 г.;
- Изготвено и прието е ПМС № 92 от 20 май 2022 г. за изменение на Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността „Право“ и професионална квалификация „юрисът“;
- Със Заповед № РД09-3095/18.05.2022 г. на министъра на образованието и науката е утвърден Списък на специалностите, за обучението по които се осигуряват средства от държавния бюджет за учебната 2022-2023 година (заповедта е актуализирана със Заповед № РД09-3252/08.06.2022 г.);
- Прието е РМС № 449 от 07.07.2022 г. за приемане на списък на работодателите, които имат право да сключват договори по реда на чл. 95а, ал. 1 от Закона за висшето образование през учебната 2022 – 2023 година;
- Изготвено и прието е ПМС № 372 от 24.11.2022 г. за изменение и допълнение на ПМС № 64 от 2016 г. за условията и реда за утвърждаване на броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и за приемане на Списък на приоритетните професионални направления и на Списък на защитените специалности (в частта актуализиране на Списък на защитените специалности);
- Изготвено и прието е РМС № 924 от 17.11.2022 г. за удължаване срока на действие на Националната програма „Популяризиране на българското висше образование и улесняване на достъпа за кандидатстване на лица от българска народност, живеещи в чужбина, за обучение в български висши училища“;
- Изготвено и прието е ПМС № 396 от 1.12.2022 г. за изменение на Наредбата за държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища, приета с ПМС № 215 от 2004 г. (обн., ДВ, бр. 75 от 2004 г.; изм. и доп., ... бр. 57/2022 г.).

2. Приети актове, регулиращи мрежата на висшите училища и структурата на държавните висши училища:

- ПМС № 116 от 09.06.2022 г. за откриване на поделения на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“ в гр. Свети Николе, Република Северна Македония;
- ПМС № 117 от 09.06.2022 г. за откриване на Научно-внедрителски институт за иновации в туризма в структурата на Икономическия университет – Варна;
- ПМС № 136 от 23.06.2022 г. за преобразуване на Обединения технически колеж – София и Техническият колеж – Казанлък, в Технически колеж в структурата на Техническият университет – София;
- РМС № 11 от 14 януари 2022 г. за одобряване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за висшето образование;
- РМС № 217 от 07 април 2022 г. за предложение до НС за преобразуване на факултета със седалище в гр. Велико Търново на Национален военен университет „Васил Левски“ и за изменение на Решението на НС за преобразуване на Висшето военно общовойсково училище „Васил Левски“, Висшето военно училище за артилерия и противовъздушна отбрана „Панайот Волов“ и Висшето военновъздушно училище „Георги Бенковски“ в Национален военен университет „Васил Левски“.

3. Осъществяване на дейности по координация и контрол

- **Осъществени проверки за контрол по законовите изисквания за дейността на висшите училища:**
 - Извършени 29 проверки по реда на чл. 30, ал. 2 от Закона за развитието на академичния състав в Република България и изготвени заповеди за назначаване на комисии по допустимост на сигналите и протоколи за допустимост, от тях:
 - проверки по сигнали за нарушения в процедурата – 15;
 - проверки по сигнали за недостоверност на научните данни в представените резултати – 2;
 - проверки по сигнали за наличие на плагиатство в дисертационните трудове и представяните за оценяване публикации – 12Съпътстващи проверки:
 - възложени със заповед проверки на Комисията по академична етика при министъра на образованието и науката – 16;
 - извършени проверки по постъпили сигнали от Комисията по академична етика, назначена по реда на чл. 30, ал. 5 от ЗРАСРБ – 11;
 - публикувани доклади на КАЕ за приключили проверки – 10.
 - Извършени проверки по реда на Закона за висшето образование – 196 броя, в това число:
 - по кандидатстване и прием във ВУ – 54 броя;
 - по студентски статут – 42 броя;
 - по докторантски статут – 13 броя;
 - по семестриални такси – 16 броя;
 - по получаване на стипендии от студенти и докторанти – 19 броя;
 - по обезпечаване на учебния процес – 15 броя;
 - по издаване/признаване на дипломи – 9 броя;
 - по зачитане на становище на Студентски съвет или студентско мнение – 8 броя;
 - по сигнали и жалби на преподаватели във ВУ – 11 броя;
 - по бюджета на ВУ – 9 броя.
 - Извършени проверки във висшите училища по трудово-правни въпроси – 2 броя;
 - Извършени проверки по реда на ПМС № 103/1993 г. и ПМС №228/1997 г. във връзка с кандидатстването и приема за обучение за учебната 2021-2022 година – 11 броя;

- Изготвени 430 становища, доклади, заповеди, протоколи и отговори на запитвания, становища и доклади по запитвания във връзка с прилагане на ЗВО и ЗРАСРБ;
- Предоставена административна услуга по приравняване на образователно-квалификационни степени на висше образование – изготвени 12 удостоверения за правата на завършилите полувисше и/или висше образование преди 1995 г.

- ***Организиране и координиране на дейностите за прием на студенти, докторанти и специализанти:***

- Установено е взаимодействие с отрасловите министерства и ведомствата – потребители на кадри с цел установяване на потребности от специалисти с висше образование в съответните общественно-икономически области;
- Установено е взаимодействие с държавните висши училища по отношение възможностите за обучение по професионални направления;
- Събрани са и обобщени данни за броя на обучаваните студенти по професионални направления, специалности и форми на обучение във връзка с план-приема за учебната 2022-2023 година;
- Анализирана е информацията, свързана с капацитета на висшите училища за обучение на студенти по съответните професионални направления във връзка с план-приема за учебната 2022-2023 година;
- Подготвен е проект на Решение на Министерския съвет за броя на приеманите студенти и докторанти в държавните висши училища на Р България през учебната 2022-2023 година;
- Въз основа на събрана и обобщена информация от висшите училища, Националната агенция за оценяване и акредитация и Националния център за информация и документация е направен анализ на изпълнението на приема във висшите училища и научните организации за учебната 2021-2022 година;
- Извършени са проверки и контрол по отношение представените от висшите училища документи за издаване на виза „D“ за дългосрочно пребиваване на кандидат-студенти от трети страни за обучение в РБ – издадени 2 437 удостоверения и писма до МВНР и МВР;
- Изготвени са становища при съгласуване на проекти на спогодби, програми и други междууправителствени актове, свързани с двустранното сътрудничество в областта на висшето образование.

- ***Организиране и координиране на дейностите за прием за обучение в Република България на чуждестранни граждани от българска народност:***

- Подготвена и проведена е информационна кампания за прием на студенти, докторанти и специализанти по реда на ПМС № 103/1993 г. и ПМС № 228/1997 г.
- Изготвен е план-график, който е разпратен до всички заинтересовани страни, вкл. МВНР, ИАБЧ и е публикуван на интернет-страницата на МОН;
- Изготвени Правила за приемане на студенти, докторанти и специализанти за обучение в български ДВУ съгласно ПМС № 103/1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина и ПМС № 228/1997 г. за приемане на граждани на Република Македония за студенти в държавните висши училища на Република България през учебната 2022/2023 година;
- Проведени заседания на Постоянната междуведомствена комисия по въпросите на образователната дейност сред българите в чужбина;
- Проверка на документите на кандидат-студентите, кандидатстващи за обучение след средно образование чрез онлайн платформата за първо класиране – общо 1605 броя, от които:
 - по ПМС №103/1993 г. – 1402 броя;
 - по ПМС № 228/1997 г. – 203 броя;

- Брой класирани кандидат-студенти на първо класиране – общо 1058 броя, от които:
 - по ПМС № 103/1993 г. – 942 броя;
 - по ПМС № 228/1997 г. – 116 броя;
- Издадени общо 864 броя удостоверения след първо класиране, както следва:
 - за приетите по ПМС № 103/1993 г. – 781 броя;
 - за приетите по ПМС № 228/1997 г. – 83 броя.
- Проверка на документите на кандидат-студентите, кандидатстващи чрез онлайн платформата за обучение след придобито висше образование за магистър – общо 224 броя, от които:
 - по ПМС №103/1993 г. – 211 броя;
 - по ПМС № 228/1997 г. – 13 броя;
- Брой класирани кандидат-студенти на първо класиране за магистър след висше образование – общо 86 броя, от които:
 - по ПМС № 103/1993 г. – 82 броя;
 - по ПМС № 228/1997 г. – 4 броя.
- Издадени общо 84 броя удостоверения за магистър след висше образование, както следва:
 - за приетите по ПМС № 103/1993 г. – 80 броя;
 - за приетите по ПМС № 228/1997 г. – 4 броя.
- Проверка на документите на кандидатите за обучение след придобито висше образование за специализация и докторантура, кандидатстващи чрез онлайн платформата – общо 49 броя, от които:
 - по ПМС №103/1993 г. – 36 броя;
 - по ПМС № 228/1997 г. – 13 броя;
- Брой класирани кандидат-докторанти – 19 броя.
- Брой класирани кандидат-специализанти – 4 броя.
- Издадени общо 23 броя удостоверения, както следва:
 - за приетите докторанти – 19 броя;
 - за специализанти – 4 броя.
- Проверка на документите на кандидат-студентите, кандидатстващи за обучение след средно образование чрез онлайн платформата за второ класиране – общо 750 броя, от които:
 - по ПМС №103/1993 г. – 690 броя;
 - по ПМС № 228/1997 г. – 60 броя;
- Брой класирани кандидат-студенти на второ класиране – общо 372 броя, от които:
 - по ПМС № 103/1993 г. – 331 броя;
 - по ПМС № 228/1997 г. – 41 броя;
- Издадени общо 301 броя удостоверения след второ класиране, както следва:
 - за приетите по ПМС № 103/1993 г. – 273 броя;
 - за приетите по ПМС № 228/1997 г. – 28 броя.
- Брой класирани кандидат-студенти на трето класиране – общо 181 броя по ПМС № 103/1993 г.
- Издадени общо 153 броя удостоверения след трето класиране за приетите по ПМС № 103/1993 г.
- Брой класирани кандидат-студенти по изкуства и спорт и съответно издадени удостоверения – общо 41 броя, от които:
 - по ПМС № 103/1993 г. – 35 броя;
 - по ПМС № 228/1997 г. – 6 броя;
- Общ брой на класираните кандидати на всички класирания – 1350 по ПМС №103/1993 г. и 163 по ПМС № 228/1997 г.

- **Дейности за превенция на нарушения при процедурите за издаване на дипломите за завършено висше образование:**

Организиран са дейностите, свързани с осигуряване на холограмни стикери в дипломите за завършена образователно-квалификационна степен на висше образование. Отпечатани са 49 901 броя холограмни стикери за дипломи за висше образование.

- **Поддържане, усъвършенстване и разширяване на управленската информационна система за висшето образование (регистър на всички действащи и прекъснали студенти и докторанти; регистър на завършилите студенти и докторанти; регистър на акредитираните висши училища в Република България; регистър на академичния състав на висшите училища; база данни за настанените лица в студентските общежития)**

Регистрите от информационната система се преработват в съответствие с изискванията на регламента на ЕС за защита на личните данни.

4. Дейности, свързани с Комисията по академична етика и антиплагиатство:

- **Извършване на проверки по допустимост и насочване към Комисията по академична етика на постъпили в МОН сигнали за нарушения по процедури по реда на ЗРАСРБ:**

– Обработване на сигнали, постъпили в МОН за осъществяване на проверка по реда на чл. 30, ал. 2 от ЗРАСРБ;

– Извършване на проверки по постъпили сигнали от Комисията по академична етика, назначена по реда на чл. 30, ал. 5 от ЗРАСРБ;

– Изготвяне на протоколи за допустимост на постъпилите сигнали;

– Изготвяне на заповеди за назначаване на проверка от Комисията по академична етика;

– Публикуване на доклади на Комисията по академична етика за приключили проверки.

- **Осигуряване на софтуер за антиплагиатство за нуждите на висшите училища:**

Проведена е обществена поръчка с предмет на дейност предоставяне на услуги за период от 36 месеца, считано от сключването на договора по анализ на данни с цел да се осъществи по-голям контрол чрез използването на съвременни софтуерни инструменти за установяване на неправомерно използване на литературен или научен труд и представянето като свои в научни публикации (плагиатство). Избран е изпълнител на обществената поръчка чрез директно договаряне и е сключен е договор. В ход са дейности по въвеждане в експлоатация на системата от висшите училища и научните организации.

5. Политики във висшето образование:

- **Договори с работодател:**

– Проверени и вписани са 32 договора с работодатели в Информационната база данни за сключените договори по реда на чл. 95а, ал. 1 от ЗВО;

– Изготвени са Списък на специалностите, за обучението по които се осигуряват средства от държавния бюджет и Списък на работодателите, които имат право да сключат договори по реда на чл. 95а, ал. 1 от ЗВО, за учебната 2022/2023 г.;

– Издадена е Заповед № РД09-3095 от 18 май 2022 г. на министъра на образованието и науката за утвърждаване на Списък на специалностите, за обучението по които се осигуряват средства от държавния бюджет за учебната 2022-2023 година;

– Прието е РМС № 449 от 07 юли 2022 година за утвърждаване на Списък на работодателите, които имат право да сключат договори по реда на чл. 95а, ал. 1 от ЗВО, за учебната 2022/2023 г.

- **Политики за развитие на висшите училища и договори за управление с ректорите:**

– Оценяване на първата година от изпълнението на договорите за управление на ректорите на държавните висши училища – през периода в МОН бяха представени и оценени отчетите на 29 от общо 32 ректори на държавни висши училища;

– Актуализирани са политиките за развитие на Медицинския университет – Плевен, Медицинския университет – Варна и Университета за национално и световно стопанство.

– Предвид изтичането на мандата на настоящия ректор на Университета по библиотекознание и информационни технологии – София и предстоящото провеждане на избор на нов ректор беше приета нова политика за развитие на висшето училище за периода 2023 – 2027 година.

• **Изготвяне на проект Национална програма „Фонд „Стефан Стамболов“:**

Изготвяне на проект на Национална програма „Фонд „Стефан Стамболов“, която да дава възможност за достъп до висше образование в най-елитните, според утвърдени международни класации, институции за висше образование в чужбина на мотивирани български студенти, които след това да се реализират в България. Проектът е преминал през процедура за междуправителствено съгласуване и обществени консултации.

6. Визия за бъдещо развитие на системата на висшето образование и устойчивост на постигнатите резултати:

• **Стратегия за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021-2030 година:**

– Изготвен и приет тригодишен Оперативен план за периода 2022 – 2024 г. за изпълнение на Стратегията за развитие на висшето образование в РБ за периода 2021-2030 година;

– Със заповед на министъра на образованието и науката е създаден Обществен съвет за развитие на висшето образование в изпълнение на Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021 – 2030 г. На 19.05.2022 г. беше проведено учредително заседание на Обществения съвет, на което бяха избрани председател, двама заместник-председатели и секретар.

• **Рейтингова система на висшите училища в Република България:**

– Проведена е процедура по ЗОП с предмет: „Актуализиране на рейтинговата система за висшите училища в Република България за 2022 г.“. Изготвена е документация по ЗОП за провеждане на процедурата. Открита процедурата за провеждане на избор на изпълнител със срок на подаване на оферти до 28.03.22 г. Сключен е договор с изпълнител.

– Актуализирано 12 издание на рейтинговата система – актуализирани обективни показатели в системата. Новото издание на Рейтинговата система на висшите училища в България (РСВУ) е представено на пресконференция в МОН на 14 ноември 2022 година. Издадени са книжки за РСВУ 2022 г.

• **Национална карта на висшето образование в Република България:**

– Преглед и актуализиране на Национална карта на висшето образование в Република България за 2022 година;

– Сключен договор с изпълнител за обработка на данни. Събрана информация с предложения за актуализиране на НКВОРБ.

– Проведени срещи за обсъждане на получени предложения във връзка с актуализиране на НКВОРБ.

– Изготвен е проект на Решение на Министерския съвет за актуализиране на НКВОРБ, който до края на календарната 2022 г. беше в процес на обществено обсъждане.

• **Обединяване на висшите училища:**

– Със заповед на министъра на образованието и науката е сформирана работна група, чиято основна задача е да изготви концепция за обединяване на висши училища;

– Сключен е договор с Фондация „Институт за пазарна икономика“ с предмет „събиране на данни и проучване на международния опит, свързан с обединението на висши училища със сходен и/или допълващ се профил и разположени в едно и също или в близки населени места с общо или споделено ръководство.

– Изготвена е концепция за обединяването на висшите училища, която е представена на членовете на работната група за обсъждане и бележки.

• ***Разработване на проектни предложения за развитие на системата на висшето образование към ЕК:***

Разработване и подаване на проектно предложение към Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура (ЕАСЕА) на Европейската комисия по модул 3 „Инициативи в подкрепа на прилагането на реформите на Европейското пространство за висше образование“ в рамките на Програма „Еразъм+“ – проектно предложение с работно заглавие START (Social Inclusion, Tolerance, Acceptance and Realization for all sTudents);

Проектното предложение е одобрено от ЕК и дейностите по изпълнението на проекта стартираха през юли 2022 г. Изготвен е доклад и заповед за определяне на екип за изпълнението на проекта. Провеждат се регулярни срещи с международния екип за изпълнение на проекта. Проектните дейности се изпълняват съгласно утвърдения график. Работи се по въпросника, който ще бъде използван при провеждане на проучването, което е планирано да стартира през м. януари 2023 година.

• ***Участие в разработването на „Приоритет 3 – Връзка на образованието с пазара на труда“ по проекта на Програма „Образование“. Заложените дейности, свързани с висшето образование са:***

– Въвеждане на форми на дуално обучение в приложими специалности във висшето образование;

– Професионално ориентиране на студентите чрез практики и развитие на предприемачески умения;

– Утвърждаване на компетентностния подход по важни за икономиката на региона и пазара на труда професионални направления, в партньорство с бизнеса, разширяване на дигиталните компетентности и дигиталното образователно съдържание във ВО;

– Достъп на уязвими групи, групи в неравностойно положение и непедagogически персонал до ВО;

– Подкрепа за развитие на академичния състав във висшите училища, включително повишаване на интереса и подобряване на условията за докторски програми, свързани с потребностите на пазара на труда.

• ***Участие в разработването на „Специфична цел 2 – Усвояване на ползите от цифровизация за гражданите, дружествата и правителствата“ по проекта на Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“. Заложените дейности, свързани с висшето образование са:***

– Прилагането на модерни системи за управление и контрол във висшите училища и създаването на стимули за структурна промяна в администрирането на висшите училища, включително чрез надграждане и интегриране на съществуващи електронни системи във ВУ и въвеждане на нови такива;

– Интегрирането на системите във ВУ с външни организации, включително с МОН, НАОА, НАЦИД и др., с които е необходим обмен на данни, както на национално, така и на европейско ниво.

7. Изпълнение на национални програми в областта на висшето образование:

• **По национална програма „Повишаване компетентностите на преподавателите от държавните висши училища, подготвящи бъдещи учители“ през периода са изпълнени следните дейности:**

- Отпечатани са и са разпространени двата наръчника (Наръчник за прилагане на компетентностния подход в обучението на бъдещи учители и Наръчник по иновативни образователни технологии);
- Стартира създаването на Национална мрежа от университетски центрове за иновативни образователни технологии;
- Продължава съставянето на видеолекции и мултимедийни презентации за лекции по основните теми на програмата.
- В създадената през месец декември 2021 година фейсбук група за споделяне на опит от преподаватели, подготвящи бъдещи учители, до този момент са се включили над 560 души.
- Проведени са 10 онлайн информационни срещи за преподавателите от висшите училища за популяризиране на програмата и запознаване с възможностите, които тя им предоставя.
- Проведена е среща на екипите от обучители по прилагане на компетентностния подход. Обсъдена е методика на формиране на групите и обученията, както и график за провеждането на обученията;
- Сключени са 22 споразумения с висшите училища;
- Създадена е и функционира Виртуална библиотека с над 220 000 посещения. В библиотеката са налични: 32 мултимедийни интерактивни презентации; 32 видео-лекции; 6 инструкции и др. материали;
- Обучени са над 480 преподаватели по иновативни образователни технологии и прилагане на компетентностния подход;
- Проведен е уебинар с 6 висши училища на тема създаване на университетски центрове за иновативни образователни технологии, свързването им в Национална мрежа с цел бърз обмен на идеи и добри практики и оборудване към центрoвете на зали с интерактивни презентационни системи за обучение по ИКТ-базирани иновативни образователни технологии;
- Открита е пилотната зала към Центъра по ИОТ в Русенския университет „Ангел Кънчев“. В процес на създаване са останалите 21 зали;
- Изготвен е проект на РМС за удължаване срока на Националната програма с 12 месеца, който е преминал процедурите по междуведомствено съгласуване и обществени консултации.

• **По национална програма „Дигитална квалификация“ през периода са изпълнени следните дейности:**

- Сформирана е работна група (РГ) с две подгрупи от представители от МОН, Русенския университет „Ангел Кънчев“, Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Техническият университет – София. Дейността на РГ беше подкрепяна от консултантите проф. Сийка Чавдарова-Костова, проф. Георги Тотков, проф. Ангел Смрикаров.
- РГ изготви: рамка за изготвяне на актуални и адаптивни програми за повишаване квалификацията на преподавателите в областта на ИКТ; примерна учебна програма за обучение по иновативни образователни технологии за преподаватели във висшите училища, които преподават в други научни области; за учители, преподаващи в първи гимназиален и втори гимназиален етап; за преподаватели във висшите училища, преподаващ дисциплини в областта на ИКТ и компютърните науки, както и примерна учебна програма за интегриране на компетентностния подход на представители от бизнеса;

- Изготвят се проекти на Споразумения с Русенския университет „Ангел Кънчев“, Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Техническият университет – София, определени в НП „Дигитална квалификация“ за институциите, които ще извършват обученията по програмата;
- Отпечатани са Наръчник по иновативни образователни технологии и Наръчник за прилагане на компетентностния подход в обучението на бъдещи учители, които ще бъдат давани безплатно на обучаващите се по програмата;
- Със Заповед № РД 09-3443 от 28.06.2022 г. са определени рецензенти, които ще извършат рецензии на изготвените от РГ примерни учебни програми;
- Организиран е работен семинар, който ще се проведе в периода 25 – 27.01.2023 г. в Стара Загора. По време на събитието екипът, разработил примерните учебни програми за четирите групи обучаеми, ще представи в детайли обучителните материали и ще даде насоки за провеждане на обученията.
- **По национална програма „Популяризиране на българското висше образование и кандидатстване на лица от българска народност, живеещи в чужбина, за обучение в български висши училища“ през периода са изпълнени следните дейности:**
- Изпълнение на дейности съгласно сключения договор за осигуряване на „Рекламни и маркетингови услуги в Молдова за популяризиране на българското висше образование и кандидатстване на лица от българска народност, живеещи в чужбина, за обучение в български висши училища“;
- Обработване и популяризиране на електронни рекламни материали от висшите училища за предстоящата информационна кампания; Актуализиране на графика за провеждане на информационните кампании за следващата учебна година. В ход е провеждането на тези кампании;
- Изготвена е документация по ЗОП за провеждане на процедура с предмет: „Надграждане, усъвършенстване и поддръжка на електронната платформа“. В периода е направено съгласуване на документацията с ДАЕУ, открита и проведена е процедурата за избор на изпълнител със срок на подаване на оферти до 8.04.2022 г. Процедурата е прекратена. С цел осигуряване на кандидат-студентската кампания за предстоящата учебна година техническото задание е преработено и е проведена процедура чл. 20, ал. 4, т. 3 от Закона за обществените поръчки, като е сключен договор;
- Дейности и мерки, произтичащи от военните действия в Украйна:
 - изготвяне на справки за украинските студенти за броя на свободните места в студентските общежития и др.;
 - подаване на ежеседмична информация за предприетите мерки, насочени към подпомагане на лицата, засегнати от войната;
 - изготвяне на отговори на постъпили сигнали и запитвания от граждани и институции по въпроси, свързани с лицата, засегнати от войната и предприетите към тях мерки;
 - изготвяне на промени в нормативната уредба, насочени към лицата, засегнати от войната;
- Провеждане на информационни кампании по места в Македония, Сърбия и Албания. Организиране и провеждане на курс по български език и кандидатстудентски курс в Кукъс и Корча, Албания.
- Провеждане на две онлайн информационни кампании за кандидат-студенти от Украйна, Молдова, Косово и други държави, както и за Сърбия, Македония и Албания;
- Сключен договор с предмет „Преработка на модули на платформата за популяризиране на висшето образование в България (<http://higher-edu.mon.bg>) с цел провеждане на

кандидатстудентската кампания за учебната 2022/2023 година, съобразно измененията в нормативната уредба“;

- Сключен договор с предмет „Поддръжка на платформата за популяризиране на висшето образование в България и технологично осигуряване провеждането на кандидатстудентската кампания за учебната 2022/2023 година чрез платформата“;
- Подготвена документация и актуализирана техническа спецификация за провеждане на процедура по ЗОП с предмет „Надграждане, усъвършенстване и поддръжка на електронната платформа по Национална програма „Популяризиране на българското висше образование и кандидатстване на лица от българска народност, живеещи в чужбина, за обучение в български висши училища“;
- Прието Решение на МС № 924 от 17.11.2022 г. за удължаване срока на действие на Националната програма до м. март 2026 година.

Продукт/услуга № 2 Оценяване и поддръжане качеството на висшето образование

За осигуряване на обективност и професионализъм при осъществяване на акредитационните процедури в институциите за висше образование и научните организации по чл. 47 от ЗВО, за периода януари – декември 2022 г. Акредитационният съвет на НАОА е утвърдил 253 Експертни групи с експертен състав от: 520 хабилитирани лица; 59 студенти; 125 докторанти; 39 потребители на кадри. Предвижда се в експертните групи по процедурите за последваща институционална акредитация да се включват отново чуждестранни експерти. За НАОА привличането и участието на международни експерти в процедурите е от важно значение за обмена на експертен опит между оценителите на образователни продукти, както и за синхронизиране на подходите при осъществяване на акредитационните процеси. За осигуряване на обективност и професионализъм при проверката в институциите за висше образование, и в изпълнение на изискванията на ENQA през периода са номинирани – 204 експерти.

През периода НАОА поддържа и осъществява контакти с международни партньори по проекти и със сходни агенции, участва във форуми организирани от ENQA. През юни 2022 НАОА участва в годишния форум на членовете на ENQA, проведен в Кардиф, Уелс.

За първи път в ЗВО беше включена клауза за международните дейности по външно осигуряване на качеството, която предвижда НАОА да може да извършва акредитации на чуждестранни ВУ. Тази опция беше доразвита в Правилника за дейността на НАОА. В тази връзка към Агенцията вече се обърнаха няколко университета, предимно от бивши съветски републики – най-вече Украйна, но също и от Казахстан и Армения. Войната в Украйна спря процедурата за акредитация на Международния класически университет „П. Орлик“ в град Николаев. Към днешна дата НАОА няма приключени дейности за външно осигуряване на качеството за чуждестранни ВУ.

НАОА се стреми да подпомага създаването на условия за усвояване на добрите практики на висшите училища от държавите-членки на ЕС. Агенцията участва като партньор в европейския проект „Social Inclusion, Tolerance, Acceptance and Realization for all sTudents START“ с координатор Министерството на образованието и науката на Република България. Проектът е финансиран от програма Еразъм+, с продължителност от юни 2022 до май 2025 г. и е фокусиран върху изготвянето на конкретни предложения за политики, инструменти и законодателни промени, което ще улесни прехода към по-отворени и приобщаващи академични общности.

В изпълнение на чл. 81 (2) от ЗВО НАОА създаде и актуализира през 2022 г. график, по който от 2021 г. оценяването на едно и също професионално направление се извършва едновременно за всички висши училища.

Продукт/услуга № 3 Акредитация (институционална и програмна) и следакредитационно наблюдение и контрол

Акредитацията и следакредитационното наблюдение и контрол, реализирани през периода, допринасят за подобряването на условията и качеството на обучение и научноизследователската работа на студентите и докторантите във висшите училища и научните организации, както и за по-добрата им практическа подготвеност и реализация.

НАОА е реализирала дейности за приключване на общо 699 акредитационни процедури. Взети са от Акредитационния съвет 41 решения по процедури за програмни акредитации на професионални направления; програмни акредитации на специалности от регулираните професии – 17; програмни акредитации на докторски програми – 395; изменения на капацитета на специалности от регулираните професии и на професионални направления – 6; оценяване на среда и дистанционна форма на обучение – 14; оценяване на проекти за откриване на професионални направления и специалности от регулираните професии – 7; оценяване на проекти за преобразуване на основни звена на висшите училища – 1. Акредитационният съвет е взел 218 решения за нови ОКС в рамките на акредитирано професионално направление. В НАОА са направени проверки на специалности от нерегулираните професии по сключени споразумения между висши училища за извършване на съвместно обучение на студенти.

Приключилите процедури, свързани със следакредитационно наблюдение и контрол са: 10 за институционална акредитация; 65 за програмна акредитация на професионалните направления и 28 за програмна акредитация на специалности от регулираните професии. Открити са 7 процедури за последваща институционална акредитация.

Продукт/услуга № 4 Академично и професионално признаване на образователни документи

НАЦИД изпълнява функциите на Национален информационен център за академично признаване и мобилност по смисъла на чл. IX.2 от Конвенцията за признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование в Европейския регион.

НАЦИД организира процедурата по признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища с цел улесняване на достъпа до пазара на труда, както и за други цели, когато заявителят има правен интерес.

НАЦИД изпълнява и административната услуга по издаването на удостоверения за придобита професионална квалификация на територията на Р.България по нерегулирани професии съгласно чл. 3, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за издаване на удостоверения, свързани с придобита професионална квалификация на територията на Р.България, необходими за достъп или за упражняване на регулирана професия на територията на друга държава членка.

НАЦИД изпълнява и административни услуги за проверка на академичен статут на чуждестранни висши училища, за проверка на автентичността на дипломи и документи за висше образование от чуждестранни висши училища и изготвяне на препоръка за признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища.

НАЦИД организира и извършва дейностите по издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от висшите училища, от институциите в системата на предучилищното, училищното и професионалното образование и от МОН и неговите звена.

НАЦИД води и поддържа регистър на академичния състав и защитените дисертационни трудове;

НАЦИД поддържа информационна система за признаване на ОНС „доктор“ и НС „доктор на науките“, придобити в чужбина.

НАЦИД пое през 2022 г. организацията по поддръжане на информационната система за висшето образование. Тя съдържа:

- Регистър на висшите училища, в които се вписват данни относно техните основни звена, филиали и откритите от тях професионални направления и специалности, както и информация за оценките и препоръките от процедурите за акредитация и за оценяване на проект и за констатациите и препоръките от следакредитационното наблюдение и контрол;
- Регистър на всички действащи и прекъснали студенти и докторанти по степени на обучение и по професионални направления;
- Регистър на завършилите студенти и докторанти;
- Регистър на издадените удостоверения за приемане на чужденци от трети страни за студенти, специализанти и докторанти във висшите училища в Република България.
- Регистър на издадените удостоверения за виза „D“ за продължителен престой на граждани на трети страни, приети за обучение в български висши училища (Регистър виза “D”);
- Общ регистър на всички действащи, прекъснали и завършили студенти и Докторанти – „Национална студентска карта“;
- Създаване на техническа обезпеченост за интеграция на системите на НАЦИД със системите на висшите училища и научните организации.

• *Проверка на автентичността на образователни документи по постъпили писма:*

Дейността се извършва от МОН и цели повишаване на достъпа и мобилността с цел обучение, научни изследвания, упражняване на професия и насърчаване на академичния обмен на лица, завършили средно и висше образование в България. Дирекция „Човешки ресурси и административно обслужване“ обезпечава академичното и професионално признаване на образователни и удостоверителни документи, издадени от български образователни институции като извършва проверки за тяхната автентичност. Извършени са проверки за автентичност на образователни и удостоверителни документи, във връзка с постъпилите вербални ноти на чуждестранните дипломатически представителства и искания от Областни дирекции на полицията, СДВР, съд, прокуратура и др. Актуализирана е базата с данни за дипломирани чуждестранни студенти. Проверките се извършват в регистрите на МОН, а за документи, издадени преди внедряване на регистрите – чрез писмени запитвания до съответното училище, издало образователния документ. За отчетния период са проверени 779 документа.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.02.01 Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“		2022 г.	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 31.12.2022 г.
Разработени проекти на нормативни актове	брой	10	20
Извършени проверки по реда на ЗРАСРБ (по документи)	брой	3	10
Извършени проверки по реда на ЗВО	брой	6	6
Студенти в държавните (вкл. военните) висши училища по Решение на МС	брой	40 000	41 322

Студенти в държавните (вкл. военните) висши училища, за обучение срещу заплащане, по Решение на МС	брой	15 000	15 994
Студенти – граждани на Република Македония, в държавните висши училища, съгласно ПМС № 228/1997г	брой	300	300
Студенти – българи, живеещи извън РБ в държавните висши училища, съгласно ПМС №103/1993г.	брой	2000	2000
Докторанти в държавните (вкл. военните) висши училища по Решение на МС	брой	2500	1 927
Докторанти в научните организации по Решение на МС	брой	340	303
Акредитационни процедури	брой	480	699
Постъпили заявления за академично признаване	брой	380	884
Признати чуждестранни дипломи за ВО	брой	370	779
Проверки на автентичност на дипломи/годишно	брой	380	970
Постъпили заявления за удостоверение на придобити професионални квалификации	брой	106	93
Издадени удостоверения за професионални квалификации, в т.ч. Комплексна административна услуга "Издаване на удостоверение APOSTILLE на удостоверения за професионални квалификации“	брой	100/20	83
Проверка на автентичност на професионални квалификации	брой	106	83
Проверки на статут на висши училища по чл.17, ал.3 от Наредбата за академично признаване (НАП)	брой	250	694
Проверки на автентичност на дипломи/академични справки по чл.17, ал.3 от НАП	брой	217	688
Организиране на заседания на съвета по академично признаване	брой	12	19
Преписки във функциите на ЕНИК/НАРИК център	брой	468	359
Преписки във функциите, свързани с професионални квалификации и регулирани професии	брой	159	182
Преписка по информационната система на вътрешния пазар на ЕК във функциите	брой	69	80
Информационно обезпечаване на органите за признаване на средно образование	брой	28	47
Издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от институциите в системата на предучилищното и училищното образование	брой	6500	5191 бр./ от тях е-Апостил - 932 бр., хартиени – 4259 бр.
Издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от висшите училища и научните организации в Р България	брой	14 500	123 923 бр./ от тях е- Апостил- 770 бр., хартиени – 11623

Издаване на удостоверение APOSTILLE на удостоверение за професионална квалификация по нерегулирана професия, придобита на територията на Р България, необходимо за достъп или упражняване на регулирана професия на територията на друга държава	брой	35	85 бр./ от тях е-Апостил - 38 бр., хартиени – 47
Издаване на удостоверение APOSTILLE на удостоверение за ползване правата на завършили образователно-квалификационни степени на граждани, придобили полувисше и висше образование до 27.12.1995 г. и висше образование на образователно-квалификационна степен "специалист по ..." в страната	брой	10	7 бр./ от тях е-Апостил - 2 бр., хартиени – 5
Регистър на лицата, придобили образователна и научна степен „доктор” и/или научната степен „доктор на науките”, на защитените дисертационни трудове и лицата на академични длъжности в Република България	брой	3000	41 472
Признати дипломи за ОНС Доктор и НС Доктор на науките	брой		54
Препоръка за признаване на дипломи по чл. 17, ал. 3 от Наредбата за академично признаване	брой		378
Вписани заявки в Регистъра на академичния състав и защитените дисертационни трудове	брой		41 472
Проверка на автентичността на образователни документи по постъпили писма	брой	150	779

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

- Разработени проекти на нормативни актове, с които се прилагат разпоредбите от законите за висшето образование (ЗВО) и за развитие на академичния състав (ЗРАС).
- Проверки във висшите училища – назначават се от министъра на образованието и науката при получени сигнали за сериозни нарушения на действащото законодателство.
- Проверки на национално ниво в студентските общежития и столове – извършват се от комисии, назначени със заповед на министъра на образованието и науката.
- Оценени проекти за промени в структурата на висшите училища – индикатор за усъвършенстване на управлението на отделните висши училища.
- Проверки по сигнали за нарушения по процедури за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности по реда на ЗРАСРБ.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Български и чуждестранни висши училища
Работодателските организации
Съсловните организации
Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА)
Националният център за информация и документация (НАЦИД)
ENIC/NARIC мрежите

Регистрите, поддържани от МОН/НАЦИД в изпълнение на чл.10, ал. 2, т 3 от Закона за висшето образование

Информация за изпълнените дейности се извлича и от Системата за управление на документооборота и работния поток Eventis R7.

г) *Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

Наложеният противоепидемични ограничения и мерки, прилагани през отчетния период; Намаленият брой младежи, завършващи успешно средното си образование, може да окаже влияние върху изпълнението на утвърдения план-прием във висшите училища.

д) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)*

1700.02.01 Бюджетна програма „Подобряване на достъпа и повишаване на качеството във висшето образование“			
Разходи по бюджетната програма (в лева)	Закон 2022	Уточнен план 2022 г.	Отчет към 31 декември 2022 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	800 088 500	963 793 790	936 666 387
от тях за:			
Персонал	607 713 000	747 646 412	728 232 055
Издръжка	146 622 500	140 147 190	136 476 863
Капиталови разходи	45 753 000	76 000 188	71 957 469
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	18 507 900	9 111 591	5 295 086
от тях за:			
Персонал	2 505 600	2 696 514	2 793 681
Издръжка	14 652 300	3 436 237	1 347 674
Капиталови разходи	1 350 000	2 978 840	1 153 731
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	781 580 600	954 682 199	931 371 301
от тях за:			
Персонал	605 207 400	744 949 898	725 438 374
Издръжка	131 970 200	136 710 953	135 129 189
Капиталови разходи	44 403 000	73 021 348	70 803 738
	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	152 700	153 600	149 888
от тях за:			
<i>Пълноправно членство на Националната агенция за оценяване и акредитация в Европейската асоциация на агенциите за осигуряване на качеството на образованието (ENQA) и в Централната и източноевропейската асоциация на агенциите за осигуряване на качеството на образованието (CEENQA)</i>	12 700	13 600	13 587
<i>Средства по чл. 73а, ал. 6, т. 1 от Закона за висше образование за Националното представителство на студентските съвети</i>	140 000	140 000	136 301
	0	0	0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	88 019 200	90 033 373	89 931 350

<i>от тях за:</i>			
<i>Членски внос ДВУ</i>	894 900	852 247	750 224
<i>Средства от Европейски фондове и програми - Европейските структурни и инвестиционни фондове и</i>	87 124 300	64 260 310	64 260 310
<i>Други средства от ЕС и средства по международни програми и други договори</i>	0	24 920 816	24 920 816
Общо администрирани разходи (II.+III.):	88 171 900	90 186 973	90 081 238
Общо разходи по бюджета (I.I+II)	18 660 600	9 265 191	5 444 974
Общо разходи (I.+II.+III.)	888 260 400	1 053 980 763	1 026 747 625
Численост на щатния персонал	71	71	63

Общият размер на отчетените разходи по програмата е 1 026 747,6 хил. лв. Разходите по бюджета на МОН по програмата са в размер на 5 445,0 хил. лв. От тях ведомствените разходи са в размер на 5 295,1 хил. лв. и включват разходите на Министерството и ВРБ за предоставяните продукти/услуги по програмата. Същите включват и извършените от МОН разходи за изпълнение на националните програми за висше образование. Администрираните разходи са в размер на 149,9 хил. лв. и включват разходите на НАОА за платен членски внос за EQAR (European Quality Assurance Register for Higher Education) и предоставените на Националното представителство на студентските съвети средства от държавния бюджет за по чл. 91, ал. 1, т. 1 и чл. 73а, ал. 6 от Закона за висшето образование в размер на 136,3 хил. лв. Разходите по други бюджети допринасящи за изпълнение на целите на програмата са в размер на 1 021 302,7 хил. лв. От тях ведомствените разходи по бюджетите на държавните висши училища и Академията на МВР за издръжка на дейностите по обучение на студенти са 931 371, 3 хил. лв. Администрираните разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС в размер на 89 931,4 хил. лв. включват отчетените средства от държавните висши училища и Академията на МВР към 31.12.2022 г. за членски внос и за изпълнение на проекти по оперативни програми на ЕС и по международни програми и договори (разходи по форми КСФ, ДЕС и ДМП).

е) Отговорност за изпълнението на програмата:

Дирекции „Висше образование” и „Човешки ресурси и административно обслужване“ в МОН, Висши училища в Република България, НАОА, НАЦИД, Национален студентски дом

Преглед на изпълнението на бюджетна програма 1700.02.02 „Студентско подпомагане”

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Събрани са данни за 2022 година за реализираните натурални показатели – леглодни в студентските общежития и хранодни в студентските столове и стипендии за студенти, докторанти и специализанти от държавните висши училища и научни организации, предоставяни със средства от държавния бюджет, за зимния и летния семестър на учебната 2021-2022 г. и зимния семестър на учебната 2022-2023 година.

От висшите училища са събрани проекти за спортуване на студентите и докторантите по реда на ПМС № 46/2020 г. Информацията е обобщена за изготвяне на проект на ПМС за одобряване на допълнителни разходи/трансфери за 2022 г. за изплащане на минимално диференцирани размери на парични средства за физическо възпитание и спорт.

НСД изпълнява заложените цели за студентско подпомагане в учебно и извънучебно време чрез подготовка и осъществяване на студентски дейности на локално ниво (в НСД), на местно ниво (на територията на Столична община), както и на национално и международно равнище чрез партньорство с трети страни – студентски и други неправителствени организации благодарение на продължаващото за поредна година разширяване на културната и обществена дейност на НСД в четири нови пространства на сградата, които или не са били експлоатирани до момента, или са били изоставени в предходни периоди, в т.ч. чрез откриването на Репетиционно студио С.О.М.С. (ет. 4 откъм ул. „Аксаков“), Споделено учебно пространство „Свободен университет“ (ет. 5 откъм ул. „Аксаков“), Студентска читалня „Татяна Киркова“, Звукозаписно студио „Стакато“ (ет. 5 откъм пл. „Народно събрание“ № 10).

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.02.02 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/услуга № 1 Разработване на политика за студентско подпомагане

- Разработване и актуализиране на нормативни актове, установяващи реда и условията за ползване на студентски общежития и столове, реда и условията за получаване на стипендии от студенти, докторанти и специализанти. Направени са две изменения в Постановление № 90 на Министерския съвет, с които месечната стипендия от 500 лв. е нараснала на 750 лв. от 01.04.2022 г. и на 1000 лв. от 01.07.2022 г.
- Изготвяне, приемане и изпълнение на Програмата за подпомагане на студенти и докторанти, настанени в студентски общежития, стопанисвани от държавните висши училища и „Студентски столове и общежития“ ЕАД за периода октомври 2021 г. – декември 2021 г.:
 - Програмата е приета с РМС № 162/24.03.2022 г.;
 - Изготвено е и прието РМС № 721 от 05.10.2022 г. за изменение на Програма;
 - Сключено е Споразумение между МОН и Министерството на енергетиката (МЕ), регулиращо взаимодействието между двете ведомства във връзка с изпълнението на програмата.
 - Със заповед на министъра на образованието и науката е определена комисия за изпълнение на програмата с включени представители на МОН и НПСС. На заседанието си от 10.05.2022 г. комисията одобри размера на средствата, които трябва да бъдат изплатени на висшите училища и ССО ЕАД, в изпълнение на програмата. Съставът на Комисията е актуализиран със Заповед № РД09-5771/25.11.2022 г.;
 - С писмо до висшите училища и ССО ЕАД са дадени указания за изпълнението и отчитането на програмата.
 - С писмо до МЕ е изпратена необходимата информация, за да бъдат предоставени средствата по програмата на ВУ и ССО ЕАД.
 - Изпълнението на програмата стартира в началото на месец декември 2022 година и приключи в края на календарната 2022 г. Предстои в началото на 2023 г. да се събере и обобщи отчетната информация от висшите училища и ССО ЕАД, която след това да бъде предоставена на Министерството на енергетиката.
- Изготвяне, приемане и изпълнение на Програмата за подпомагане на студенти и докторанти, настанени в студентски общежития, стопанисвани от държавните висши училища и „Студентски столове и общежития“ ЕАД за периода януари 2022 г. – април 2022 г.

- Програмата е приета с РМС № 202/06.04.2022 г.;
 - Сключено е споразумение между МОН, ФСЕС и МЕ, регулиращо взаимодействието между трите ведомства във връзка с изпълнението на програмата.
 - Със заповед на министъра на образованието и науката е определена комисия за изпълнение на програмата, в която са включени представители на МОН и НПСС. На заседанието си от 20.05.2022 г. комисията одобри размера на средствата, които трябва да бъдат изплатени на висшите училища и ССО ЕАД, в изпълнение на програмата.
 - Съставът на Комисията е Актуализиран със Заповед № РД09-5771/25.11.2022 г.;
 - С писмо до висшите училища и ССО ЕАД са дадени указания за изпълнението и отчитането на програмата.
 - С писмо до МЕ е изпратена необходимата информация, за да бъдат предоставени средствата по програмата на ВУ и ССО ЕАД.
 - Средствата по програмата са предоставени от ФСЕС на висшите училища и ССО ЕАД в края на юни и те са започнали изплащането на компенсациите.
 - Събрана е отчетната информация от висшите училища.
 - С доклад министърът на образованието и науката е уведомен за постъпилите отчетни документи и за изпълнението на програмата.
 - Отчетната документация е изпратена към МЕ и ФСЕС.
- Проверка на студентските общежития и столове
В периода 12 – 16.12.2022 г. беше извършена проверка на състоянието и ползването на 14 студентски общежития и 13 студентски стола в градовете Велико Търново, Шумен и Варна управлявани от „Студентски столове и общежития“ (ССО) ЕАД – клон Велико Търново и клон Шумен, Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ (МУ) – Варна, Икономическия университет (ИУ) – Варна и Техническият университет (ТУ) – Варна. Предстои комисията да изготви констативен протокол с направени констатации, изводи и препоръки.
- Методическо подпомагане на висшите училища и „ССО“ ЕАД - периодично консултиране по въпроси, свързани с управлението и ползването на студентските общежития и столове;
- Методическо подпомагане на висшите училища и студентските съвети по въпроси, свързани с предоставянето на стипендии със средства от държавния бюджет по реда и при условията на ПМС № 90/2000 г.

Продукт/услуга № 2 Субсидиране на студентски столове и общежития

- Актуализирана е Наредбата за ползване на студентските общежития и столове, като е въведена възможност за настаняване на украински граждани;
- Продължава поэтапното внедряване на софтуера за студентските столове по чл. 30а от Наредбата за ползването на студентските общежития и столове, осигурен от МОН в студентските столове, управлявани от висшите училища и ССО ЕАД;
- Продължава провеждането на обучения с представителите на висшите училища и ССО ЕАД за работа със софтуера за студентските столове, осигурен от МОН;
- Събрана е информация за реализираните от висшите училища леглодни и хранодни.
- Координира се работата с информационната система за настанените лица в студентските общежития.

Продукт/услуга № 3 Студентски стипендии

- Определяне на размера на необходимите средства за стипендии на българските докторанти и чуждестранни студенти и докторанти, за които размерите на стипендиите са точно определени с нормативен акт:

Събрана е информация за броя на българските и чуждестранните студенти, докторанти и специализанти, получаващи стипендии, помощи и награди през зимния и летния семестър на учебната 2021-2022 година и зимния семестър на учебната 2022-2023 година.

Изготвена е справка за необходимите средства от държавния бюджет за стипендии на студентите и докторантите от държавните висши училища за 2023 година.

- Предоставени стипендии от държавните висши училища по реда и при условията на ПМС № 90/2000 г. през **зимния семестър** на учебната 2021-2022 година:

- Общият брой български студенти, получавали стипендии, е 25 606 или 24,2 на сто от студентите в редовна форма на обучение. От тях 6502 студенти са получавали стипендии по критериите „минимален успех добър 4,00“ и „средномесечен доход на член от семейството“, 8279 студенти – само по критерий "среден семестриален успех", 7148 студенти – по критерий "среден семестриален успех" за обучение в приоритетните професионални направления, 183 студенти – за значими постижения в научноизследователската, спортната или художествено-творческата дейност и 3192 студенти – по социални показатели, без изискване за минимален успех. Въведените през учебната 2021-2022 година нови стипендии за студенти с най-високи резултати от държавните зрелостни изпити са 302.

- Чуждестранните студенти-стипендианти, приети за обучение по актове на МС и по междууправителствени спогодби, които са получавали месечни стипендии по 240 лв., са били 2197, от които 2173 приети по актове на Министерския съвет и 24 по междууправителствени спогодби за образователен обмен.

- Българските докторанти-стипендианти са били 2716, като 39 от тях са получили еднократно по 1000 лв. по чл. 7, ал. 5, т. 1 и 58 докторанти – еднократно по 1000 лв. по чл. 7, ал. 5, т. 2 от ПМС № 90/2000 г.

- Чуждестранните докторанти-стипендианти, обучаващи се по актове на МС и по междууправителствени спогодби, са 53.

- Чуждестранни специализанти-стипендианти с месечни стипендии по 500 лв. няма.

- Предоставени стипендии от държавните висши училища по реда и при условията на ПМС № 90/2000 г. през **летния семестър** на учебната 2021-2022 година:

- Общ брой български студенти, получавали стипендии – 30 000 или 29,4 на сто от студентите в редовна форма на обучение. От тях 5134 студенти са получавали стипендии по критериите „минимален успех добър 4,00“ и „средномесечен доход на член от семейството“, 13118 студенти – само по критерий "среден семестриален успех", 7769 студенти – по критерий "среден семестриален успех" за обучение в приоритетните професионални направления, 126 студенти – за значими постижения в научноизследователската, спортната или художествено-творческата дейност и 3522 студенти – по социални показатели, без изискване за минимален успех. Въведените през учебната 2021-2022 година нови стипендии за студенти с най-високи резултати от държавните зрелостни изпити са 331.

- Чуждестранните студенти-стипендианти, приети за обучение по актове на МС и по междууправителствени спогодби, които са получавали месечни стипендии по 240 лв., са били 2142, от които 2116 приети по актове на Министерския съвет и 26 по междууправителствени спогодби за образователен обмен.

- Българските докторанти-стипендианти са били 2623, като 31 от тях са получили еднократно по 1000 лв. по чл. 7, ал. 5, т. 1 и 36 докторанти – еднократно по 1000 лв. по чл. 7, ал. 5, т. 2 от ПМС № 90/2000 г.

- Чуждестранните докторанти-стипендианти, обучаващи се по актове на МС и по междууправителствени спогодби, са 50.

- Чуждестранни специализанти-стипендианти не са отчетени.
- Предоставени стипендии от държавните висши училища по реда и при условията на ПМС № 90/2000 г. през **зимния семестър** на учебната 2022-2023 година:
 - Общият брой български студенти, получавали стипендии, е 26 716 или 25,7 на сто от студентите в редовна форма на обучение. От тях 4340 студенти са получавали стипендии по критериите „минимален успех добър 4,00“ и „средномесечен доход на член от семейството“, 11213 студенти – само по критерий "среден семестриален успех", 7645 студенти – по критерий "среден семестриален успех" за обучение в приоритетните професионални направления, 193 студенти – за значими постижения в научноизследователската, спортната или художествено-творческата дейност и 2908 студенти – по социални показатели, без изискване за минимален успех. Въведените през учебната 2021-2022 година нови стипендии за студенти с най-високи резултати от държавните зрелостни изпити са 417.
 - Чуждестранните студенти-стипендианти, приети за обучение по актове на МС и по междууправителствени спогодби, които са получавали месечни стипендии по 240 лв., са били 2361, от които 2347 приети по актове на Министерския съвет и 14 по междууправителствени спогодби за образователен обмен.
 - Българските докторанти-стипендианти са били 2574; 49 докторанти са получили еднократно по 1000 лв. по чл. 7, ал. 5, т. 1 и 40 докторанти – еднократно по 1000 лв. по чл. 7, ал. 5, т. 2 от ПМС № 90/2000 г.
 - Чуждестранните докторанти-стипендианти, обучаващи се по актове на МС и по междууправителствени спогодби, са 44.
 - Чуждестранни специализанти-стипендианти – 1.

Продукт/Услуга № 4 - Кредитиране на студенти и докторанти

В изпълнение на дейностите и процедурите, свързани с кредитиране на студентите и докторантите по Закона за кредитиране на студенти и докторанти (ЗКСД) към момента са сключени типови договори с осем търговски банки.

С осемте банки са сключени споразумения за издаване на държавна гаранция за кредитиране на студентите и докторантите от 38 държавни и 14 частни висши училища.

За периода от 01.09.2010 г. до 31.12.2022 г. по ЗКСД са сключени общо 22 088 броя кредити на студенти и докторанти в общ размер на 159 437 697.39 лв.

В условията на членство на България в Европейския съюз (ЕС), студентското кредитиране по чл. 3, ал. 1 от ЗКСД е достъпно и за студенти и докторанти, граждани на други държави-членки на ЕС, на държави от Европейското икономическо пространство (ЕИП) и Конфедерация Швейцария. За периода от 2010 г. до 31.12.2022 г. общо 592 студенти, граждани на европейски държави и ЕИП са сключили договор за кредит в общ размер на 34 260 411 лв.

Отказаните от банките кредити за държавна финансова подкрепа по ЗКСД за 2022 г. са 949. Причините за отказ могат да бъдат сведени до:

- невалидни лични документи на кредитоискателите;
- възрастта на кредитоискателите надвишава 35 години;
- наличие на лоша кредитна история по погасени кредити, категория под наблюдение с просрочие от страна на клиента;
- кредитоискателите са чужденци от държави, различни от посочените в ЗКСД;
- кандидатите за кредит възнамеряват да провеждат обучение в българско висше училище по споразумение с чуждестранно висше училище без доказана акредитация.

Общият брой на напълно погасените кредити по ЗКСД от 2010 г. до 31.12.2022 г. е 12 904. За 2022 г. са погасени 914 броя кредита в общ размер на 5 971 912 лв.

В изпълнение на чл. 4, т. 2 от ЗКСД държавата предоставя финансова подкрепа при кредитирането на студентите и докторантите, като погасява кредитното задължение или част

от него в случаите, предвидени в този закон – при раждане/осиновяване на второ или следващо дете, при настъпване на смърт на кредитополучателя или при настъпване на трайна неработоспособност. В тези случаи държавата погасява задължението на кредитополучателя към банките, а кредитополучателят или неговите наследници не дължат връщане на сумата, която държавата е платила на банката. За периода от 2010 г. до 31.12.2022 г. държавата е погасила задълженията на 43 починали кредитополучатели, на 232 кредитополучатели, които са родили второ или следващо дете и на 17 кредитополучатели поради настъпване на трайна неработоспособност. Общият размер на опростените от държавата задължения на кредитополучателите, включващ лихвите и главниците, е 2 261 999,31 лв.

Държавата погасява неизпълнената част от задълженията на кредитополучателите по Закона за кредитиране на студенти и докторанти и при настъпване на предсрочна изискуемост на кредита в случаите, когато кредитополучателите не си погасяват задълженията към банките. Броят на предсрочно изискуемите кредити от 2010 г. до 31.12.2022 г. е 1421. Общият размер на платените от държавата кредити – опростен дълг и активирана гаранция за периода от 2010 г. до 31 декември 2022 г. е 10 000 697,71 лв.

Когато държавата изплати задълженията на кредитополучателите към банките, в нейна полза възниква правото да получи от тях всичко, което е платила за тяхна сметка, заедно със законната лихва от момента на плащането. Вземанията на държавата срещу кредитополучателите са частни държавни вземания и се установяват и събират от Националната агенция за приходите (НАП) по реда на Закона за Националната агенция за приходите (чл. 14, ал. 4 от Закона за кредитиране на студенти докторанти). За 2022 г. НАП е събрала от длъжниците сума в общ размер на 479 074 лв. – главници, лихви и съдебни разноски, присъдени с изпълнителен лист.

С РМС 322/20.05.2022 г. е издадена държавната гаранция за 2022 година в общ размер до 40 000 000 лв. Изготвен е „Анализ на резултатите от прилагането на системата за кредитиране на студентите и докторантите за 2010-2021 година“. Проведено е заседание на Националния съвет за кредитиране на студентите и докторантите, на което са представени анализ и оценка на действащата програма за студентско кредитиране и е обсъден размерът на държавната гаранция по ЗКСД за 2023 г.

В изпълнение на чл. 13, ал. 4 от ЗКСД с РМС № 555 от 29 юли 2022 г. е одобрен максималният размер на новите държавни гаранции, които могат да се издават през 2023 г. от името и за сметка на държавата по ЗКСД.

Методически се подпомагат банките, висшите училища и научните организации; поддържа се актуална информация в рубриката „Студентско кредитиране“, достъпна от електронната страница на МОН.

Продукт/услуга № 5 Подпомагане на проекти на висшите училища за спортуване на студентите и докторантите

- Създадена е организация за получаване в МОН на проекти от висшите училища за финансиране на дейности, свързани с физическото възпитание и спорта на студентите по реда на ПМС № 46/2020 г. през 2022 година.
- Извършен е контрол за спазване на критериите за разработване на проекти за подпомагане на физическото възпитание и спорта във висшите училища.
- Подготвени са предложения за финансирането на проектите за 2022 г., въз основа на които е изготвен проект на ПМС за одобряване на допълнителни разходи/трансфери за 2022 г. за изплащане на минимално диференцирани размери на парични средства за физическо възпитание и спорт.

Продукт/услуга № 6 Подпомагане на дейностите на националните студентски организации

НСД предлага богата образователна, научна и културна продукция за целевите си групи, в т.ч. чрез организирането на собствени и домакинството на партньорски събития, както и чрез центровете за студентски услуги към НСД.

Над 125 е броят на образователните, научни и културни изяви от и за студенти и млади хора, организирани и проведени на територията на Национален студентски дом, което отговаря на заложеното по план-програмата на НСД за 2022 г. и представлява преизпълнение на поставените цели, въпреки значителните пречки по организация и провеждане на съответните събития COVID 19, войната в Украйна и последвалите инфлационни процеси.

Над 10 000 е броят на студентите и младите хора, обхванати присъствено в инициативите на Национален студентски дом (НСД) и студентските центрове за услуги към НСД (средно по 80 на отчетено събитие). Информацията за дейността на НСД през годината е достигнала до над 326 308 граждани онлайн – по данни от страницата на НСД в социалната мрежа „Facebook“.

Постигнато е увеличение на броя пространства за образователна, научна и културна дейност на студентите в извънучебно време чрез въвеждането в експлоатация на още четири пространства за събития – репетиционно студио, споделено учебно пространство, звукозаписно студио, читалня. Аварийното състояние на голямата зала на НСД не позволява използването ѝ за организацията и провеждането на образователни, научни и културни проекти за студентите, което влияе пряко върху ограничения брой събития и студенти - бенефициенти от дейността на Студентския дом. През първото полугодие на 2022 г. се работи активно по сключения през 2020 г. с кмета на С.О. договор за изработване на инвестиционен проект за възстановяване на залата. По договора е разработен работен проект, който през второто полугодие е внесен в НИИКН за финално одобрение преди очакваното издаване на разрешение за строеж през първата половина на 2023 г.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане“		2022 г.	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 31.12.2022 г.
Субсидирани леглодни в студентски общежития, управлявани от ДВУ	хиляди броя	9100	7 414
Субсидирани хранодни в студентски столове, управлявани от държавни висши училища	хиляди броя	1000	491
Средно приравнен брой български студенти – стипендианти	брой	25 000	26 352
Чуждестранни студенти – стипендианти (средногодишно) (12 месеца * 240 лв.)	брой	2000	2264
Български и чуждестранни докторанти и специализанти – стипендианти (3 месеца по 500 лв., 3 месеца по 750 лв. и 6 месеца по 1000 лв.)	брой	3 100	2 715
Редовни докторанти с еднократна стипендия по 1000 лв.	брой	450	93
Студенти, подпомогнати по проекти за спортуване	брой	155 000	151 458

Разходи за обезпечаване и поддържане на информационна система за лицата, ползващи студентски общежития и столове	хиляди лева	363 830	0
Брой студенти, обхванати от инициативите на студентските центрове и събитията, проведени в сградата на НСД	брой	6000	10 000
Брой на обществените събития – образователни, научни и културни форуми, проведени в сградата на НСД	брой	50	125

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

- Брой субсидирани леглодни и хранодни в студентските общежития, управлявани от държавните висши училища;
- Брой стипендианти;
- Брой на студентите и докторантите, участващи в проекти за подпомагане на физическото възпитание и спорта (ПМС № 46/2020 г.);
- Брой изяви от и за студенти и млади хора, организирани от Националния студентски дом;
- Брой студенти и млади хора, обхванати присъствено или дистанционно в инициативите на Националния студентски дом.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Висшите училища

Текущо отразяване на дейността на НСД на www.studenthouse.bg

Банките, сключили типов договор за кредитиране на студенти и докторанти

з) *Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

- За ниското изпълнение на леглодните и хранодните – дистанционното обучение поради епидемията от Ковид 19; както и увеличението на субсидията за един леглоден и един храноден през 2022 г., както следва: леглоден – от 1,30 на 1,40, на 2,00 лв.; храноден – от 3,60 на 5,00, на 7,00 лв.
- За стипендиите – намаляване броя на докторантите;

д) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)*

1700.02.02 Бюджетна програма „Студентско подпомагане“			
Разходи по бюджетната програма (в лева)	Закон 2022	Уточнен план 2022 г.	Отчет към 31 декември 2022 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	59 439 500	63 189 675	57 203 113
от тях за:			
Персонал	17 165 400	20 715 748	19 708 319
Издръжка	33 193 200	31 897 694	30 530 673
Капиталови разходи	9 080 900	10 576 233	6 964 121
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	1 154 400	1 373 701	1 247 526
от тях за:			
Персонал	538 200	555 900	560 409
Издръжка	616 200	351 201	221 806

Капиталови разходи	0	466 600	465 311
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	58 285 100	61 815 974	55 955 587
от тях за:			
Персонал	16 627 200	20 159 848	19 147 910
Издръжка	32 577 000	31 546 493	30 308 867
Капиталови разходи	9 080 900	10 109 633	6 498 810
	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	8 936 000	10 796 815	10 282 630
от тях за:			
Средства по чл. 4, т. 3 от Закона за кредитиране на студенти и докторанти	2 156 000	2 156 000	1 746 738
Средства за хранодни и леглодни за студентски столове и студентски общежития	6 780 000	8 557 000	8 557 000
Лихви по активирани гаранции за студентско кредитиране	0	0	-100 545
Средства за изплащане на минимални диференцирани размери на паричните средства за физическо възпитание и спорт и на студентите в редовна форма на обучение в частните висши училища	0	83 815	83 815
Субсидии за нефинансови предприятия	0	0	-4 378
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	102 505 400	42 580 931	37 465 695
от тях за:			
Членски внос ДВУ	2 000	3 045	3 045
Стипендии на студентите в ДВУ	67 503 400	42 577 886	37 462 650
За саниране и ремонт на студентски общежития	35 000 000	0	0
Общо администрирани разходи (II.+III.):	111 441 400	53 377 746	47 748 325
Общо разходи по бюджета (I.+II)	10 090 400	12 170 516	11 530 156
Общо разходи (I.+II.+III.)	170 880 900	116 567 421	104 951 438
Численост на щатния персонал	16	16	15

Общият размер на отчетените разходи по програмата е 104 951,4 хил. лв. Разходите по бюджета на МОН по програмата са в размер на 11 530,2 хил. лв. От тях ведомствените разходи са в размер на 1 247,5 хил. лв. и включват разходите на Министерството и ВРБ за предоставяните продукти/услуги по програмата. Администрираните разходи са в размер на 10 282, 6 хил. лв. и включват изплатената премия на банките за добро управление лихви по кредити по Закона за кредитиране на студенти и докторанти; средствата от държавния бюджет за хранодни в студентските столове и за леглодни в студентските общежития, стопанисвани от „Студентски столове и общежития” ЕАД, гр. София и предоставените средства за изплащане на минимални диференцирани размери на паричните средства за физическо възпитание и спорт и на студентите в редовна форма на обучение в частните висши училища. Разходите по други бюджети допринасящи за изпълнение на целите на програмата са в размер на 93 421,3 хил. лв. От тях 55 955, 6 хил. лв. са ведомствени разходи по бюджетите на държавните висши училища за ползване на студентски столове и общежития. Администрираните разходи по други бюджети са 37 465,7 хил. лв. и включват платеният членски внос и разходите за стипендии на докторантите по бюджетите на ДВУ, БАН и ССА

по ПМС № 90/26.05.2000 г. за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища.

е) Отговорност за изпълнението на програмата

Дирекция „Висше образование”, Дирекция „Финанси”, Национален студентски дом (НСД), Висши училища, Студентски столове и общежития” (ССО) ЕАД

Преглед на изпълнението на бюджетна програма 1700.02.03 “Международен образователен обмен”

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Чрез програмата се стимулира академичната мобилност на ученици, учители, студенти, преподаватели, изследователи и научни работници, което е важно условие за успешното изпълнение на стратегическата цел за осигуряване на достъпно и качествено образование в България. Обменът се осъществява както по линия на различни европейски образователни програми, така и посредством сключване и изпълнение на двустранни споразумения, договори, протоколи за сътрудничество в областта на образованието.

България участва в Асоциацията на Европейските училища, което дава възможност на българските ученици да бъдат обучавани в европейските страни, където родителите им изпълняват служебни ангажименти към европейски институции. Изпълняват се дейности по управление, методическа подкрепа и инспектиране на Европейските училища, както и дейности, свързани с работните групи към ЕК в сферата на средното образование.

Изпълнява се заложената в програмата цел: Укрепване на позициите на българистиката зад граница чрез ефективно прилагане на ПМС № 44/14.03.2019 г. за осигуряване на преподаватели по български език и литература в чуждестранни висши училища.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.02.03 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/Услуга № 1 Развитие на международния академичен обмен

Подготвени са нови, актуализирани са действащи и се изпълняват международни, междуправителствени и междуведомствени програми, споразумения, спогодби, протоколи и др. в областта на образованието и науката, както следва:

1. Подписано на 8 февруари 2022 г. Споразумение между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерството на висшето образование на Република Куба за сътрудничество в областта на висшето образование.

2. Подписана на 22.03.2022 г. Програма между правителството на Република България и правителството на Република Северна Македония за сътрудничество в областта на образованието и науката.

3. Подписана на 30.03.2022 г. Договореност за сътрудничество в областта на образованието и културата между правителствата на Република България и Република Корея.

4. Подписана на 19.04.2022 г. Програма за сътрудничество между правителството на Република България и правителството на Република Полша в областта на културата, образованието и спорта за периода 2022 - 2025 г.

5. Подписана на 13.06.2022 г. Програма за сътрудничество в областта на науката, образованието, културата, младежта и спорта между правителствата на Република България и на Държавата Израел за периода 2022-2025 г.

6. Подписан на 01.09.2022 г. Меморандум за разбирателство относно сътрудничеството в областта на образованието между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерството на образованието на Обединените арабски емирства.

7. Подписана на 19.10.2022 г. Програма за взаимен обмен в областта на културата, науката, образованието, спорта и средствата за масово осведомяване между правителството на Република България и правителството на Ислямска република Иран за периода 2022 – 2024 г.

8. Споразумение между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерството на образованието и професионалното обучение на Кралство Испания за сътрудничество относно паралелките с училищен учебен план за профилирано образование с интензивно изучаване на испански език в българските профилирани гимназии и средни училища - подписано по кореспондентски път, съответно на 24 октомври 2022 г. в София от проф. Сашо Пенев – министър на образованието и науката на Република България, и на 15 ноември 2022 г. в Мадрид от г-жа Пилар Алегрис – министър на образованието и професионалното обучение на Кралство Испания. (одобрено с РМС 733/05.10.2022 г. В сила от 15 ноември 2022 г.);

9. На 7 ноември 2022 г. в София проф. Сашо Пенев, министър на образованието и науката на Република България и г-н Петер Сярто, министър на външните работи и външноикономическите отношения на Унгария подписаха Програма за сътрудничество в областта на висшето образование и науката между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерството на културата и иновациите на Унгария за периода 2022 - 2024 г. (Програмата е одобрена с РМС 341/30 май 2022 г. и е обнародвана ДВ брой: 94 от 25.11.2022 г., в сила от 7 ноември 2022 г.);

10. Подписана на 21.12.2022 г. Програма за сътрудничество между правителството на Република България и правителството на Монголия за сътрудничество в областта на културата, образованието и науката;

11. Проект на Изпълнителна програма за сътрудничество в областта на културата, науката и висшето образование, младежта и спорта между правителствата на Република България и Арабска република Египет. Очаква се финализиране и подписване до края на 2023 г. Координира се от МВнР.

12. Програма за сътрудничество в областта на науката, образованието и културата между правителството на Република България и правителството на Република Индия за периода 2023-2026 г. Очаква се финализиране и подписване до края на м. юни 2023 г. Координира се от МВнР.

13. Проект на Програма за сътрудничество в областта на образованието, науката и културата между правителството на Република България и правителството на Хашемитско кралство Йордания за нов тригодишен период. Проектът е финализиран. Очаква се подписване до края на м. март 2023 г. Координира се от МВнР.

14. Проект на Споразумение за сътрудничество в областта на висшето образование между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерството на

висшето образование и научните изследвания на Палестина. Проектът е изпратен на палестинската страна и се очаква отговор.

15. Проект на Меморандум за разбирателство за сътрудничество в областта на науката и образованието между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерството на образованието на Кралство Саудитска Арабия. Проектът е изпратен на саудитската страна и се очаква отговор.

16. Проект на Споразумение за сътрудничество в областта на висшето образование и научните изследвания между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерството на висшето образование и научните изследвания на Република Ирак. Проектът е изпратен на иракската страна и се очаква отговор.

17. Проект на Споразумение за сътрудничество в областта на висшето образование между Министерството на образованието и науката на Република България и Федералното министерство на образованието на Федерална република Нигерия за периода 2023 – 2026 г. Проектът е изпратен на нигерийската страна и се очаква отговор.

18. Проект на Програма между правителството на Република България и правителството на Република Армения за сътрудничество в областта на образованието и науката за периода 2023-2027 г. Проектът е изпратен на арменската страна и се очаква отговор.

19. Изпратени на МВНР текстове от компетентността а МОН в проекта на Програма за сътрудничество между Правителството на Република България и Правителството на Португалската република в областта на езика, образованието, висшето образование, науката, културата, спорта, младежта и общественото осведомяване за периода 2022 – 2025 г. Текстовете са обсъдени и в рамките на онлайн среща с посолството в Лисабон и португалската страна.

20. Съгласуване на Споразумение между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерството на образованието, младежта и физическото възпитание на Чешката република за сътрудничество в областта на образованието и науката през периода 2021 – 2024 г.; Проектът е изпратен на чешката страна за съгласуване и се очаква отговор.

21. Съгласуване на проект на Програма за сътрудничество между Министерството на образованието и науката на Република България и Министерство на образованието, науката, изследванията и спорта на Словашката република за периода 2021 - 2025 година. Проектът е изпратен на словашката страна за съгласуване и се чака отговор.

22. Съгласуване на проект на програма за сътрудничество в областта на образованието между Министерството на образованието и науката на Р България и Министерството на образованието, науката, културата и спорта на Черна гора. Проектът е изпратен на черногорската страна за съгласуване и се чака отговор.

Осъществен е обмен на студенти (частичен и пълен курс на обучение, участие в курсове и семинари), преподаватели и изследователи за обмяна на опит и специализация, съгласно двустранни договори:

Приети в български висши училища по изпълнение на двустранните междуправителствени договорености в областта на образованието и наука:

- 1 студент от Виетнам;
- 22 студенти от Китай;
- 4 студенти от Южна Корея;
- 1 студент от Република Северна Македония;
- 1 студент от КНДР;
- 1 студент от Румъния;

- 4 студента от Армения

Изпратени за обучение в чужбина в изпълнение на двустранните междуправителствени договорености в областта на образованието и наука български граждани:

- 9 студенти в Китай
- 1 студент в Румъния

Регулярно оказване на съдействие пред МВнР и МВР за издаване на визи и уреждане на престоя в страната на китайски преподаватели и студенти в български ВУ, както и на корейски, монголски и виетнамски студенти и специализанти, обучаващи се в български висши училища.

Съгласувани с приемащите български ВУ кандидатурите на 7 полски граждани за специализация в България през академичната 2022-2023 г. на основание на Програмата за сътрудничество между Министерство на образованието и науката на Република България и Министъра на образованието и науката на Република Полша.

Изпратени 2 кандидатури на български студентки за участие в летен семинар в Полша на основание на Програмата за сътрудничество между Министерство на образованието и науката на Република България и Министъра на образованието и науката на Република Полша.

Изпратена на японската страна кандидатура на 1 български гражданка за 24-месечна специализация в Япония по линия на стипендиантската програма на JSPS.

Изпратена една кандидатура на българска гражданка за пълен срок на обучение в ОКС „магистър“ в Румъния в изпълнение на Програма за сътрудничество в областта на образованието, науката, културата, масмедията, младежта и спорта между правителството на Румъния и правителството на Република България.

Изпратена една кандидатура на румънска гражданка в българско висше училище по изпълнение на двустранните междуправителствени договорености в областта на образованието и наука с Румъния.

Извършен анализ и изготвена информация за включване в проекта на обява на МОН за провеждане на конкурси за подбор на български кандидати за обучение/специализация през академичната 2023-2024 г. в чужди държави на основание на двустранни спогодби.

Подготовка и участие в 14 срещи на министъра на образованието и науката с чуждестранни посланици и министри.

В изпълнение на Заповед № Р-8 от 20.01.2022 г. на министър-председателя за създаване на междуведомствена работна група по туризъм, култура, наука и образование, младеж и спорт между Република България и Република Северна Македония, МОН изпълни функциите на Секретариат на работната група, като извърши следното:

- Изготви и съгласува работна програма на работната група със съответните български министерства и с македонската страна;
- Координира заедно с МВнР и подготви участието на работната група във второто съвместно заседание в Скопие на 17-18 февруари 2022 г.
- Подготви необходимите материали за министъра на образованието и науката за участие в това заседание;
- Изготви окончателен вариант на работната програма на междуведомствената работна група;
- Подготви, координира с българската и с македонската страна и осъществи цялостната организация на провеждането на третото съвместно заседание на работната група в София на 22.03.2022 г., на което бяха подписани 4 международни договори със съответните министерства и национална агенция на Република Северна Македония.

Реализирано е участието на Р България в Програма СЕЕРУС III: Общо 264 - входящи мобилности - 142; - изходящи мобилности – 122.

Продукт/услуга № 2 - Укрепване на позициите на българистиката зад граница чрез ефективно прилагане на ПМС № 44/14.03.2019 г. за осигуряване на преподаватели по български език и литература в чуждестранните висши училища

- Получени са оценки за работата от приемащите университети на командированите преподаватели за 2021/2022 година чрез дипломатическите представителства зад граница.
- Всички 32 командировани за академичната 2021/2022 година преподаватели са приключили преподавателските си задължения. Командированият преподавател в Мелитополския държавен педагогически университет „Б. Хмелницки“ понастоящем е в България, поради конфликта в Украйна.
- Всички командировани преподаватели са оценени положително и е получено съгласие за продължаване на преподавателската им дейност за академичната 2022/2023 година. В периода август-септември 2022 г. ще се изготвят заповеди за командироване за академичната 2022/2023 г.
- Финансово, организационно и материално е подпомогната Осмата Международна интердисциплинарна конференция за студенти и докторанти българисти във Виена „Измерения на свободата. Българската история и култура през вековете“, проведена на 23-25.02.2022 г. в Дом „Витгенщайн“, Виена.
- Организационно е подпомогнат Шестият преводачески конкурс за студенти-българисти в Атинския университет, 25 май 2022 г.
- Участие в Национална конференция „Език свещен“, посветена на българистиката - м.06.2022 г.;
- Изготвено и прието е изменение и допълнение на Наредбата за дългосрочните командировки в чужбина в Раздел II, касаещ командированите в сектор „Образование“ (изм. бр. 53 от 8.07.2022 г., изм. и доп., бр. 62 от 5.08.2022 г., изм. бр. 80 от 7.10.2022 г.)

Продукт/услуга № 3 - Организиране на летни езикови курсове за чуждестранни българисти

- Информацията за летните езикови курсове, организирани от СУ и ВТУ, е разпространена чрез дипломатическите представителства зад граница. Международните летни езикови курсове ще се проведат в периода 10.07-01.08.2022 г.
- Срокът за получаване на заявки за участие в летните езикови курсове със стипендия от МОН изтече на 3 май 2022 година. Получени и обработени са заявки за участие от 29 страни. Изпратени са писма чрез МВнР за потвърждения до отделните участници за получаване на стипендии за участие;
- Изпратена е обобщена информация по страни и заявки на одобрените участници до СУ и ВТУ, които са получили стипендии за участие – общо 125 участници към 31.12.2022 г.;
- СУ и ВТУ са получили финансиране от МОН за организацията на летните курсове.

Продукт/Услуга № 4. Изпълнение на ангажиментите за функционирането на Тараклийския държавен университет

- Предоставен е на Министерството на образованието, културата и изследванията на Р Молдова проект на Споразумение за преобразуване на Тараклийския държавен университет „Григорий Цамблак“ във филиал на Русенски университет „Ангел Кънчев“;
- Координиране и подготовка на участието на министъра на образованието и науката в онлайн среща с молдовския му колега, проведена на 1 юли 2022 г.
- Проведена на 7 юли 2022 г. в Кишинев работна среща между експерти на МОН и Министерството на образованието и изследванията на Молдова във връзка с бъдещото функциониране на ТДУ в условията на предстоящата реформа в образованието на Р Молдова.

- Проведен одит за изразходваните средства за стипендии и издръжка осигурени от МОН на основание Споразумението между правителството на Р България и правителството на Р Молдова за подпомагане на Тараклийския държавен университет, Р Молдова в Тараклия.

Продукт/Услуга № 5. Участие в заседания на органите на ЕС (комитет по Програма УЦЖ, Комитет по образование и др.), Съвета на Европа, ЮНЕСКО и други международни организации

Представители на МОН участват в дейности на Европейската комисия и Съвета на Европа, подпомагащи изпълнението на националните политики и хармонизирането им в съответствие с европейските и международни документи (от м. март 2020 г. в електронна среда).

Представители на МОН участват в съветите на инспекторите в Европейските училища тематични работни групи по програми на ЕК (Работна програма “Образование и обучение 2020”) и в партньорски визити в областта на училищното образование (от м. март 2020 г. в електронна среда); в Работната група „Модернизация на висшето образование“ към ЕК; в Експертна ad-hoc група към ЕК за трансформация на висшето образование и инициативата „Европейски университети“;

- Изпълнени са и следните дейности:
 - Подготовка и участие в редовни и онлайн срещи на Комитета по образование по време на Чешкото председателство на Съвета на ЕС; Попълване и изпращане на въпросник до Чешкото председателство на ЕС, за подкрепата на Украйна в сферата на образованието;
 - Участие в заседания на работни групи – „Училищно образование по отношение на мерки свързани с бежанците от Украйна“ и 2 работни групи за признаване на професионални квалификации;
 - Участие в Работната група по въпросите на висшето образование към ОИСР;
 - Участие в заседание на Група на високо ниво по образование и обучение, гр. Прага, 18-19 юли 2022 г. и в хибридно заседание на 31.10.2022 г.;
 - Участие в среща със служителите на Европейската комисията, свързана с надзорно посещение на Главна дирекция образование, младеж, спорт и култура във връзка с изпълнението на Програма „Еразъм+“ и „Европейския корпус за солидарност“ в България, 16.09.2022 г.;
 - Участие в първо заседание на Експертна група на Европейската комисия по програми Еразъм+ и Европейски корпус за солидарност (2021-2027) на 10 ноември 2022 г.;
 - Подготовка и участие на заместник-министър на образованието и науката в Петата европейска среща на върха по въпросите на образованието на тема „Ярките умове на младите“ 01.12.2022 г.;
 - Изготвяне и съгласуване на Указания за КОРЕПЕР във връзка с участието на Република България в редовно заседание на Съвета на ЕС по образование, младеж, култура и спорт, 28-29 ноември 2022 г, Брюксел;
 - Изготвени са следните становища:
 - до Европейската комисия по Мониторинг на образование и обучение на ЕС и предоставяне на актуална информация за децата и учениците, бежанци от Украйна, включени в българската образователна система;
 - по приоритети на Република България в сектор „Образование“ и „Научни изследвания“ за периода на Чешкото председателство на Съвета на ЕС;
 - по предложение на Европейската комисия за решение на Съвета за преразглеждане на насоките за политиките за заетост на държавите-членки;

- по Пътната карта (2023-2025) за присъединяването на Р България към ОИСР.
- Изготвен принос към позициите на България за участие в работни срещи и консултации с институциите на ЕС, държавите от председателското трио, както и други държави членки:
 - относно преговорите по Споразумение за свободна търговия между ЕС и Австралия: Съгласуване на ревизиран проект на оферта на ЕС по достъпа до пазара на услуги и инвестиции;
 - по правата на човека по линия на ООН и на СЕ;
 - по прегледа на напредъка на страната по изпълнението на препоръките, отправени от ОИСР в рамките на първия периодичен икономически преглед, публикуван през 2021 година;
 - в частта за образование и обучение във връзка с инициирания втори икономически преглед на ОИСР за България;
 - в контекста на лансираното проучване на СЕ на възможните параметри и обхвата на бъдеща препоръка на Комитета на министрите относно насърчаването на училищната сегрегация в европейските държави;
 - за среща на генералните директори на ЕС, отговарящи за младежта;
 - за публикацията на Съвета на Европа, на тема: „Изкуственият интелект в образованието“;
- Изготвени и съгласувани в РГ 16 и в Съвета по европейските въпроси рамкови позиции на Република България относно „Пътища към успеха в училище“; относно позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Съвместния комитет по взаимно признаване на професионалните квалификации между Канада, от една страна, и Европейския съюз и неговите държави членки, от друга страна; относно преразглеждането на целите от Барселона в областта на образованието и грижите в ранна детска възраст;
- Изготвени, съгласувани и одобрени позиция на Република България/отчети за участие в:
 - Неформална среща на министрите на висшето образование, научните изследвания и иновациите в периода 24-25 януари 2022 г. в гр. Париж, Франция.
 - Неформална видеоконференция на министрите на образованието - 16 март 2022 г.
 - Редовно заседание на Съвета по образование, младеж, култура и спорт на ЕС, 04-05 април 2022 г.
 - Министерска конференция „Глобален подход в научните изследвания, иновациите и висшето образование“, организирана от Френското председателство на Съвета на ЕС със съдействието на Европейската комисия (Марсилия, 8 и 9 март 2022 г.)

Участие в организирани от международни организации, конгреси, конференции, семинари, работни групи:

- Проведен цялостен и всеобхватен преглед върху политиките и практиките на оценяване в образователната система, в резултат на което е завършен и публикуван доклад на ОИСР за България;
- Включване на МОН в регулярните дейности на ОИСР в областта на образованието и обучението и присъединяване към допълнителни спомагателни органи на ОИСР в областта на образованието и уменията (Група на национални експерти за висше образование, Център за умения на ОИСР);

- Изготвени три самооценки по правните инструменти на ОИСР в областта на образованието в процеса на присъединяване на Р България към Организацията;
- Инициирани консултации на високо ниво с ръководството на МОН и Секретариата на Директората за образование и умения на ОИСР;
- Включване на МОН (България) в разработването на бъдещата Стратегия на СЕ за образование (2023-2030), в резултат на успешна и одобрена кандидатура на ДЧ;
- Включване на МОН (България) в Програмния комитет за подготовка и организация на Световната конференция по въпросите, свързани с грижите и образованието в ранна детска възраст /WCECCE/, 14-16 ноември т.г., гр. Ташкент, Узбекистан, в резултат на успешна и одобрена кандидатура от ДЧ;
- Реализирано участие от страна на МОН по време на мисията на Комитета за предотвратяване на тероризма на Съвета за сигурност на ООН в България /4-8 април/;
- Участие в регионалните консултации за Европа и Северна Америка за предварителната Среца на върха на ООН, посветена на трансформацията в образованието, 23 юни 2022 г.;
- Подготвени материали от публични консултации в хода на подготовката на Срещата на върха за трансформация на образованието в ООН, м. септември 2022 г.
- Изготвена информация за текущите проучвания на ЮНЕСКО – мрежата UNEVOC;
- Изготвени бележки по проекта на Препоръка/Декларация на Съвета на ЕС относно глобалното образование 2050;
- Реализирано участие във втората Среца на Комитета за образование на СЕ и заседанието на Бюрото;
- Предоставяне на материали и опорни точки за изказването на президента на Република България за участието му в Срещата на върха за трансформиране на образованието, свикана от Генералния секретар на ООН, която се проведе в периода 16-19 септември 2022 г. в централата на ООН в Ню Йорк.

Продукт/Услуга № 6. Участие в международни инициативи в областта на професионалното образование и обучение и заседания на европейски мрежи (Европейската мрежа за осигуряване на качеството в ПОО, Европейската мрежа за създаване и развитие на европейска система за трансфер на кредити в ПОО, Европейската мрежа за развитие на политиката в областта на ориентирането през целия живот)

МОН чрез дирекция „Професионално образование и обучение“ участва в срещи на международни работни групи в областта на ПОО и УЦЖ.

През 2022 г. е взето участие в следните онлайн срещи:

1 работна среща на Генералните директори по ПОО

1 работна среща на Консултативния комитет по ПОО (АСVT)

1 работна среща в Европейска мрежа за осигуряване на качеството в ПОО

Организирано са присъствено в София 2 международни семинара с ОИСР за стратегията за уменията в България.

Участието в международни консултативни формати в областта на професионалното образование и обучение допринася за успешното изпълнение на функциите, свързани с осигуряване на качеството в професионалното обучение.

НАПОО участва в международния образователен обмен чрез включване в работата на следните европейски мрежи и работни групи:

- Европейска мрежа за създаване и развитие на Европейската система за трансфер на кредити в ПОО;
- Европейска мрежа за осигуряване на качеството в ПОО;
- НАПОО е координатор на Рефернет мрежата за България 2020-2023 г.

Целта на мрежите и на работните групи е представяне на развитието на политиката по ПОО в страната, обмен на информация и опит, идентифициране и трансфер на успешни политики и практики в сферата на ПОО. Всяка мрежа функционира като платформа за споделяне, дискутиране и адаптиране на добри практики в съответната тематична област. Участието в тези мрежи обогатява практиката на институцията и допринася за подобряване на индивидуалното и организационното изпълнение на ключовите функции, свързани с:

- разработване на проекти на държавни образователни стандарти (ДОС) за придобиване на квалификация по професии, съответстващи на принципите на ECVET Препоръката от 2009 г. за създаване на „Европейска система за трансфер на кредити в ПОО“;
- методическо подпомагане на центровете за професионално обучение, които предлагат обучения за придобиване на квалификация по професия или по част от професия чрез валидиране на знания, умения и компетентности, придобити чрез информално и неформално учене;
- осигуряване на качеството в професионалното образование и обучение в съответствие с Референтната рамка за качеството в ПОО;
- повишаване на прозрачността на процедурите по валидиране и др.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.02.03 Бюджетна програма „Международен образователен обмен“		2022 г.	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 31.12.2022 г.
Брой организирани образователно-научни делегации и учени за обмяна на опит съгласно двустранни договори	брой	12	22
Брой организирани семинари, конференции, конкурси и участия в заседания на работни групи и комитети в изпълнение на работните програми на международни и национални организации	брой	35	21
Брой приети за обучение чуждестранни студенти, докторанти и специализанти по програмите за обмен	брой	400	176
Брой действащи български лекторати в чужбина на основание ПМС № 44/14.03.2019 г.	брой	38	32
Брой чуждестранни българисти, посещаващи летни езикови курсове годишно	брой	150	125
Брой организирани семинари, конференции, свързани с прилагането на Препоръката на Съвета за Европейска квалификационна рамка за учене през целия живот	брой	3	3
Брой организирани специализации, квалификационни курсове, докторантури /за експерти и просветни кадри, учени	брой	70	35
Подпомагане на Тараклийския университет - стипендии на студенти и издръжка	лева	300 000	283 573

Участие на експерти от НАПОО в международни мрежи - професионално ориентирани, европейска система за трансфер на кредити в ПОО, осигуряване на качеството в ПОО	брой	8	3
---	------	---	---

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

- Изпълняват се действащи международни, междуправителствени и междуведомствени програми, споразумения, спогодби, протоколи и др., в областта на образованието и науката;
- Организирана е процедурата по приемане за обучение в България на чуждестранни студенти (за частичен и пълен курс на обучение), специализанти и докторанти, съгласно двустранни спогодби;
- Осъществен е обмен на студенти (частичен и пълен курс на обучение, участие в летни езикови курсове и семинари), преподаватели и изследователи за обмяна на опит и специализация, съгласно двустранни договори;
- Реализирано е участието на Р България в Програма СЕЕРУС III: Общо 159 мобилности: в т. ч. изходящи мобилности – 75 човека и входящи мобилности – 84 човека.
- Организирана и координирана е дейността на лекторатите в чуждестранни висши училища;
- Организирано е участието на чуждестранни българи в летните езикови семинари.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Данни от МОН, НСИ, Информационната система на НАПОО, Публикации на Интернет-страница на НАПОО, свързани с дейността на Агенцията по посочените европейски мрежи и работни групи.

г) *Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

Изпълнението на заложените показатели, особено по отношение на организацията и провеждането на семинари, конференции, конкурси и др. участия, като цяло беше затруднено поради ограниченията, въведени във връзка с пандемията от COVID-19.

По отношение на броя на лекторатите продължава тенденцията за слаб интерес от страна на кандидатите за участие в процедури за подбор на основание ПМС № 44/14.03.2019 г. Това се дължи както на пандемията от COVID-19, така и на войната в Украйна и икономическата криза. Въпреки това от страна на чуждите университети има интерес за откриване на нови лекторати за академичната 2022/2023 г. Постъпиха заявки за възобновяване на лектората в Западния университет в Тимишоара, Румъния, Пекиния университет за чужди езици в КНР, както и за откриване на лекторат в Университета „Ла Сапиенца“, Рим Италия.

д) Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)

1700.02.03 Бюджетна програма „Международен образователен обмен“			
Разходи по бюджетната програма (в лева)	Закон 2022	Уточнен план 2022 г.	Отчет към 31 декември 2022 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	3 802 400	2 562 439	1 935 042
от тях за:			
Персонал	1 136 800	1 217 100	1 151 083
Издръжка	2 665 600	1 345 339	783 959
Капиталови разходи	0	0	0
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	3 802 400	2 562 439	1 935 042
от тях за:			
Персонал	1 136 800	1 217 100	1 151 083
Издръжка	2 665 600	1 345 339	783 959
Капиталови разходи	0	0	0
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	1 000 000	847 666	682 558
от тях за:			
<i>Стипендии по международни и двустранни споразумения и програми за образователен и културен обмен</i>	400 000	160 103	101 184
<i>Членски внос в Европейския университетски институт (EUI), Международния алианс за възпоменание на Холокоста и други</i>	300 000	370 663	280 988
<i>Средства по чл. 4 от Споразумение между правителството на Република България и правителството на Република Молдова за подпомагане на Тараклийския държавен университет, Република Молдова</i>	300 000	300 000	283 573
<i>Развитие на българистиката</i>	0	16 900	16 813
	0	0	0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	0	0	0
Общо администрирани разходи (II.+III.):	1 000 000	847 666	682 558
Общо разходи по бюджета (I.+II)	4 802 400	3 410 105	2 617 600
Общо разходи (I.+II.+III.)	4 802 400	3 410 105	2 617 600
Численост на щатния персонал	18	18	16

Общият размер на отчетените разходи по програмата е 2 617,6 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 1 935,0 хил. лв. и включват разходите на Министерството за предоставяните продукти/услуги по програмата.

Администрираните разходи са в размер на 682,6 хил. лв. и включват разходи по програма ЦЕПУС, платен членски внос за Асоциация Европейски регистър за осигуряване на качество във висшето образование (EQAR), към Европейския университетски институт-Флоренция, към КОМФЕМЕН, към Европейската агенция за специални потребности и приобщаващо

образование, стипендии по международни и двустранни споразумения и програми за образователен и културен обмен, за развитие на българистиката, както и предоставените на Тараклийския държавен университет средства за издръжка на обучение и за стипендии на студентите в изпълнение на чл. 4 от Споразумението между правителството на Република България и правителството на Република Молдова за подпомагане на Тараклийския държавен университет, Република Молдова.

е) Отговорност за изпълнението на програмата

В изпълнението на дейностите по програмата са ангажирани дирекциите „Международно сътрудничество“, „Висше образование“ и „Професионално образование и обучение“ на МОН, Министерство на външните работи на Република България; Постоянно представителство на Република България към ЕС; Дипломатически представителства на Република България в чужбина; Дирекция „Професионална квалификация и лицензиране“ на НАПОО; български висши училища и научни организации. Международната дейност в МОН в сферата на средното образование се осъществява основно от дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“.

Преглед на изпълнението на бюджетна програма 1700.02.04 „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието”

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Изпълнението на целите, заложен в бюджетната програма през отчетния период е било насочено към:

- Увеличаване на средствата за научни изследвания и иновации чрез въвеждане на модел на финансиране, ориентиран към резултатите от научноизследователската дейност и тяхното приложение в обществото и икономиката.
- Оценка и анализ на научноизследователската и иновативна дейност на научните организации и висшите училища.
- Създаване на благоприятни условия за осъществяване на конкурентоспособни научни изследвания.
- Организация и функциониране на системата за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, уредени чрез Правилника за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от висшите училища, научните организации, както и на дейността на Фонд „Научни изследвания“.
- Изпълнение и развитие на национална пътна карта за научна инфраструктура, обвързана с приоритетите на Националната стратегия за развитие на научните изследвания и Иновационната стратегия за интелигентна специализация;
- Създаване на привлекателни условия за научна кариера, задържане на младите и таланти хора в науката, повишаване на интереса към научноизследователска дейност на ученици и студенти;
- Създаване на благоприятна среда за кариерно развитие на учените, подпомагане изграждането на ново поколение учени, насърчаване на мобилността и на възможностите за придобиване на повече умения и нови знания;

- Повишаване на трансфера на знания и иновации към икономиката и обществото и укрепване на връзката „наука – бизнес“;
- Насърчаване развитието на научните изследвания в приоритетни научни области, чрез изпълнение на Национални научни програми.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.02.04 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/услуга № 1 - Оценка на развитието на националния научен потенциал

- Предоставени са годишните отчети за 2021 г. и шестмесечните отчети за 2022 г. по изпълнението на бюджетните средства за наука, предоставени по Наредбата за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност. Предоставени са 100% от утвърдените им с ДБ за 2022 г. средства и са определени средствата за 2023 г.;
- Извършена е оценка за 2021 г. и изготвени доклади за научноизследователските резултати на НО и ВУ и на дейността на ФНИ, съгласно Правилника за наблюдение и оценка – изготвени писма до НО и ВУ за представяне на финансово-счетоводни справки за привлечени през отчетния период средства, организирано и проведено едно заседание на Комисията за оценка, обработване на постъпващи отчети, кореспонденция с заинтересовани организации по предоставяне на данни и т.н. Актуализирани са Вътрешните правила за работа на комисията;
- Изготвен е Годишния доклад за наука за 2021 г., приет с Протокол № 51/30.11.2022 г.
- Дейности по оценка на научната дейност на висшите училища, подали заявления за включване в списъка на изследователските ВУ – актуализиран състава на междуведомствената комисия, която разглежда постъпилите заявления за включване в Списъка на изследователските висши училища; проведено заседание на Комисията; набрана и обработена е информацията, необходима за оценката;
- Създаване на концепция и разработване на нов Закон за насърчаване на научните изследвания и иновациите като част от ангажиментите на МОН по Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ); Координация и участие в работни формати за подготовката на нов Закон за насърчаване на научните изследвания и иновациите; Изготвяне и съгласуване с МС на цялостна предварителна оценка на въздействието на проектозакона;
- Стартирали дейности по изготвяне на анализ на изпълнението на Оперативния план за първи етап на НСРНИ. Участие в дискусии и подготовка на въпросници за интервюта относно анализа на изпълнението на оперативния план за първия етап на НСРНИ.
- Дейности по осигуряване на допълнителни трансфери за Българската академия на науките за 2022 г. в размер на 20 млн. лв. за изпълнение на индикатори за научно и иновационно развитие; Отчитане на първия етап по Споразумение № Д01-46/05.04.2022 г.
- Дейности по подготовката на стратегически документи, като ИСИС и програмни документи като ПНИИДИТ и НПВУ.

Продукт/услуга № 2 - Развитие на научната база за провеждане на съвременни и конкурентоспособни научни изследвания

- Актуализиране на Постоянния комитет на НПКНИ, проведени заседания;
- Организиране и провеждане на Конференция под наслов „Състояние на националната научна инфраструктура в Република България в изпълнение на НПКНИ“, за ПК на НПКНИ и за координаторите на обекти в периода 17-19 ноември 2022 г.
- Подготовка на проект на РМС за одобряване на допълнителни средства от ЦБ за осъществяване на експедицията по Полярната програма с новия изследователски кораб „Св., св. Кирил и Методий“;
- Провеждане на срещи с представители на консорциумите за научни инфраструктури;
- Администриране на участието на България в Европейски консорциуми за научна инфраструктура - кореспонденция, подготовка и участие във видеоконферентни срещи във връзка с участието на България в ERIC;
- Изготвяне на доклади по постъпили крайни или междинни отчети по споразумения за финансиране на обекти от НПКНИ;
- Подготвена Годишна оперативна програма на Фонд „Научни изследвания“ (ФНИ) за 2022 г.;
- Участие в заседанията на Изпълнителния съвет на Фонд „Научни изследвания“;
- Популяризиране на дейностите по проектите, финансирани от ФНИ;
- Текуща оценка на междинни и крайни отчети по проекти от 3 национални програми - за върхови изследвания и хора за развитие на европейска наука (Вихрен 2019 и Вихрен 2021) и Петър Берон и наука и иновации в Европа (Петър Берон и НИЕ) чрез които се финансират на национално ниво проекти, получили висока оценка за научно качество в конкурси на Европейския научен съвет и на програмата Мария-Склодовска Кюри на Рамковата програма за научни изследвания и иновации на ЕК „Хоризонт 2020“;
- Обявени са следните конкурси: Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания – 2022г.; Конкурс „Българска научна периодика – 2023г.“; Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания на млади учени и постдокторанти-2022г.; Конкурс по национална научна програма „Петър Берон и НИЕ“; Многостранен конкурс за научно и технологично сътрудничество в Дунавския регион – 2022 - 2023“ Конкурс за двустранно сътрудничество Австрия 2022 – 2023“; Участие в европейски и международни научни програми и проекти – ЕРА-Нет; Разширяване на международното научно сътрудничество и популяризиране на достиженията на български учени чрез съфинансиране организирането на международни научни форуми в България и участието на български научни колективи в КОСТ акции;
- Осигурени са допълнителни средства за изпълнение на работния план на ФНИ в по-голям обем, вкл. изпълнение на програмите „Петър Берон и НИЕ“ (включително обявяване на нов конкурс тази година), ВИХРЕН и ВИХРЕН-2021 (финансиране на текущите проекти), а също и обявяване на Конкурс за фундаментални научни изследвания; Изготвени и обсъдени Насоки за кандидатстване по няколко конкурса: Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания-2022 г.; Конкурс „Българска научна периодика – 2023 г.“; Конкурс за финансиране на фундаментални научни изследвания на млади учени и постдокторанти-2022 г.;

- Текуща оценка на междинни и крайни отчети по стандартните конкурси на ФНИ за финансиране на фундаментални научни изследвания, както и за финансиране на международни инициативи и двустранно сътрудничество. Комисията по възраженията разгледа подадените възражения и след оценка от супероценител и с решение на ИС финансира 10 проектни предложения според процедурата, определена в Правилника на ФНИ;
- Изпълнение на констатации в доклад на АДФИ от 2020 г.

Продукт/услуга № 3 - Повишаване на общественото значение на науката

- Администриране и подпомагане изпълнението на националните научни програми (ННП) – консултиране, кореспонденция и разяснения на екипите, участие в заседания на изпълнителните им съвети, популяризиране на работата по ННП на портала за наука на МОН, прегледи и становища по съдържателните и финансовите им отчети;
- Актуализиране състава на Надзорния съвет на ННП;
- Мониторинг на НП „Млади учени и постдокторанти“; анализ на представените окончателни отчети за третата година на програмата от организациите-бенефициенти; отговори на многократни запитвания по програмата;
- Стартирало изпълнение на ННП „Млади учени и постдокторанти -2“;
- Одобрена Национална програма за Полярни изследвания 2022-2025;
- Изпълнение на НП „Стимулиране на публикационната активност в световните бази данни Scopus и Web of Science на научноизследователския състав на държавните висши училища в България“, ННП „Сигурност и отбрана“, „Повишаване на изследователския капацитет в областта на математическите науки“, „Интелигентно животновъдство“ и „Интелигентно растениевъдство“, „Създаване на база данни за кръводарителите в Република България за маркери за трансмисивни инфекции“ и ННП „Българистика“;
- Организиран и проведен Национален конкурс „Млади таланти“ 2022 г., целта на който е разработване и представяне на научни проекти във всички области на научното познание;
- Стартиране на програмата „Образование с наука 3“, изпълнявана от БАН;
- Проведено събитие за връчване на ежегодните награди за наука „Питагор“ за съществен принос в развитието на науката, което е излъчено по БНТ;
- Дейности по организацията на Фестивал на науката в градовете Варна и София- Подготовка и координация (срещи, подготвяне на презентации и видеа) с Фондация „Красива наука“, висши училища, научни инфраструктури и национални научни програми за събитията от програмата на Фестивал на науката 2022 г.
- Подготовка на писма, доклади, презентации, новини за публикуване в Портала за наука на МОН по отношение на РП на ЕС за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“. Разпространяване на информация по отношение на отворени покани за предоставяне на проектни предложения по програмата до НКМ;
- Администриране на приетия с ПМС № 3 от 10 януари 2020 г. Механизъм за възлагането и изпълнението на научни консултации от БАН. Обработване на постъпили 17 заявки за научна консултация и кореспонденция със заинтересованите страни;

- Разглеждане на финансовите и научните отчети на проектите по Национална програма „Европейски научни мрежи“, стартирали своето изпълнение през 2020 г. и 2021 г., и работните програми и финансови планове на тези от тях, които ще се изпълняват през 2022 г.

Продукт/услуга № 4- Осъществяване на научни изследвания в приоритетни научни области

- Финансиран втори етап на проекти по международни инфраструктури – ЦЕРН;
- Участие в международни конкурси по програми ЕРА-Нет и финансиране на одобрените проекти;
- Провеждане на текущи процедури за съфинансиране на проекти по програмата КОСТ и международни научни форуми в България;
- Финансирани втори етапи на проекти по научни конкурси от предни години.

Продукт/услуга № 5 – Предоставяне на крайни продукти за управление и решения за действие на органите на държавната администрация в областта на метеорологията и хидрологията

До 31.03.2022 г. в изпълнение на чл. 76, ал. 1 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. Националният институт по метеорология и хидрология се финансира и отчита чрез бюджета на Министерството на образованието и науката.

От 01.04.2022 г. Националният институт по метеорология и хидрология преминава от Министерството на образованието и науката към Министерството на околната среда и водите в изпълнение на т. 1.8. от РМС № 892 от 30 декември 2021 г. за предприемане на действия за подготовката на структурни и други промени в централната администрация на изпълнителната власт, с приемането на Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (обн., ДВ, бр. 20 от 11.03.2022 г.).

е) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.02.04 Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука-бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“		2022 г.	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 31.12.2022 г.
Оценка и анализ на резултатите от научноизследователската дейност, осъществявана от научните организации и на дейността на Фонд „Научни изследвания“	Брой	1	1
Абонамент за достъп до наукометрични бази данни Web of Science	Брой	2	2
Отчети по изпълнението на Наредбата за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност	Брой	33	33
Висши училища включени в Списъка на изследователските висши училища	Брой	8	10
Подкрепа за национални научни инфраструктури	Брой	30	30

Проведени състезания за млади таланти	Брой	2	2
Разработване и прилагане на национални научни програми в приоритетни области – изградени сътрудничества между НО и ВУ	Брой	17	19
Изготвяне на становища или извършване на научни изследвания по заявка на държавни или местни органи и определящ управленските решения, които задължително изискват предварително провеждане на насочено научно изследване или становище от компетентна научна организация, звено или учен	Брой	10	17
Финансирани проекти по регулярни конкурси	Брой	235	150
Подпомагане издаването на български периодични научни издания на конкурсен принцип	Брой	55	75
Развитие на научния потенциал и научните организации чрез подкрепа за създаване на научни групи, водещи в световен мащаб чрез изпълнение на Национална научна програма ВИХРЕН	Брой	6	6
Новоназначени специалисти	Брой	6	НП – дейност на НИМХ
Защитили докторанти	Брой	2	НП – дейност на НИМХ
Успешно завършили конкурси по ЗРАСРБ	Брой	3	НП – дейност на НИМХ
Развитие на научния потенциал и научните организации чрез привличане на висококвалифицирани учени чрез изпълнение на Национална научна програма Петър Берон и НИЕ	Брой	20	5
Популяризиране и информиране научната общност и обществото за постиженията в науката и резултатите от проектите, финансирани от ФНИ	Брой	5	2
Задълбочаване на двустранното научно сътрудничество чрез финансиране на проекти на конкурсен принцип	Брой	50	210
Участие в европейски и международни научни програми и бюджети – ЕРА-Нет и други	Брой	10	12
Съфинансиране на участието на български научни колективи в КОСТ акции	Брой	30	21
Разширяване на международното научно сътрудничество и популяризиране на постиженията на български учени чрез съфинансиране организирането на международни научни форуми в България	Брой	45	37
Отчет, оценка и анализ на резултатите от дейностите на ФНИ	Брой	1	1
Експертизи	Брой	9000	2250 – дейност на НИМХ

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

Показателите измерват стратегическата цел на политиката за превръщането на науката в България в основен фактор за развитието на икономика, базирана на знанието и иновационните дейности, изграждане на конкурентоспособна национална научна инфраструктура като елемент от Европейското изследователско пространство, засилване на интеграцията между образование, научни изследвания и иновации, както и модернизация на научните организации и повишаване статута на учения в обществото.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Информация за данните по показателите за полза/ефект са предоставяни от БАН, ВУ, ССА, НИМХ (до 31.03.2022 г.), научни организации, министерства и ведомства, европейски и международни програми и организации.

з) *Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

- Липса на устойчивост и прогнозируемост на инвестициите в научноизследователската и развойна дейност;
- Необходимост от време за прилагане и анализ на резултатите от въведени изменения в нормативната база - Оперативен план към Националната стратегия за развитие на научните изследвания, Национални научни програми, реформи в резултат на препоръки от партньорската проверка на ЕК по отношение системата за оценяване на научната дейност и др.
- Противоепидемични мерки и ограничения, действащи във връзка с COVID-19.

д) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)*

1700.02.04 Бюджетна програма „Оценка и развитие на националния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование - наука - бизнес като основа за развитие на икономика, базирана на знанието“			
Разходи по бюджетната програма (в лева)	Закон 2022	Уточнен план 2022 г.	Отчет към 31 декември 2022 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	347 860 900	333 374 940	320 499 152
от тях за:			
Персонал	254 946 500	225 499 319	224 899 630
Издръжка	87 099 100	83 890 186	72 233 278
Капиталови разходи	5 815 300	23 985 435	23 366 244
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	26 108 100	13 071 970	9 262 047
от тях за:			
Персонал	2 141 100	5 498 677	5 305 034
Издръжка	23 967 000	7 528 552	3 912 272
Капиталови разходи	0	44 741	44 741
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	321 752 800	320 302 970	311 237 105
от тях за:			
Персонал	252 805 400	220 000 642	219 594 596
Издръжка	63 132 100	76 361 634	68 321 006
Капиталови разходи	5 815 300	23 940 694	23 321 503

<i>от тях за:</i>			
<i>Българската академия на науките и Селскостопанска академия</i>	233 202 600	258 898 356	258 898 356
<i>Държавните висши училища</i>	50 593 300	40 547 367	33 063 604
<i>Други министерства и ведомства</i>	37 956 900	20 857 247	19 275 145
	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	430 600	3 901 820	3 826 746
<i>от тях за:</i>			
<i>Членски внос по Меморандума за разбирателство за поддръжка и експлоатация на SMS детектора между Република България и Европейската организация за ядрени изследвания</i>	367 600	551 100	476 065
<i>Награди научни конкурси</i>	63 000	65 100	65 100
<i>Финансиране на научни изследвания на проектно конкурсен принцип</i>	0	1 302 197	1 302 158
<i>Членски внос - EUMETSAT, Европейския център за средносрочни прогнози на времето (ECMWF) и други</i>	0	1 983 423	1 983 423
	0	0	0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	217 868 400	154 296 531	153 488 451
<i>от тях за:</i>			
<i>Членски внос</i>	4 322 800	2 173 640	2 150 387
<i>Стипендии на докторанти</i>	28 550 500	36 147 936	35 363 109
<i>Национална стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017 - 2030, вкл. Националната пътна карта за научна инфраструктура и национални научни програми</i>	82 107 000	0	0
<i>Средства от Европейски фондове и програми - Европейските структурни и инвестиционни фондове и</i>	102 888 100	115 974 955	115 974 955
Общо администрирани разходи (II.+III.):	218 299 000	158 198 351	157 315 197
Общо разходи по бюджета (I.+II)	26 538 700	16 973 790	13 088 793
Общо разходи (I.+II.+III.)	566 159 900	491 573 291	477 814 349
Численост на щатния персонал	24	24	688

Общият размер на отчетените разходи по програмата е 477 814,3 хил. лв. Разходите по бюджета на МОН са в размер на 13 088,8 хил. лв. От тях ведомствените разходи са 9 262, 0 хил. лв. и включват разходите на Министерството и ВРБ за предоставяните продукти/услуги по програмата. Администрираните разходи са в размер на 3 826,7 хил. лв. и включват разходите за награди за класирани участници в Националния конкурс „Млади таланти“ и Награди за наука "Питагор", платен членски внос към Европейския център за средносрочни прогнози; за EUMETSAT от НИМХ до преминаването му към МОСВ, към Европейската организация за ядрени изследвания по Меморандума за разбирателство за поддръжка и експлоатация на SMS детектора, както и предоставени субсидии от Фонд „Научни изследвания“ по договори за научни изследвания в размер на 1 302,2 хил. лв.

Разходите по други бюджети допринасящи за изпълнение на целите на програмата са в размер на 464 725,6 хил. лв. От тях 311 237, 1 хил. лв. са ведомствени разходи по бюджета на Българската академия на науките, на държавните висши училища, на Селскостопанска академия, на НИМХ и на Министерството на икономиката и индустрията. Във ведомствените разходи са включени и разходите по бюджетите на Националния център по трансфузионна

хематолоия, на Националния център по радиобиология и радиационна защита, Националния център по общественото здраве и анализи и на Националния център по заразни и паразитни болести за изпълнение на национални научни програми, на националната пътна карта за научна инфраструктура и по договори за научни изследвания с ФНИ. Администрираните разходи по други бюджети са в размер на 153 488,5 хил. лв. и включват разходите за членски внос и за стипендии за докторанти по бюджетите на БАН, ДВУ, ССА, НЦОЗА и НЦЗПБ, както и отчетените към 31.12.2022 г. разходи по сметки за средствата от Европейския съюз (форми КСФ и ДЕС).

е) Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорност за изпълнението на програмата имат дирекция „Наука” в МОН, Фонд „Научни изследвания“, НИМХ-до 31.03.2022 г. В изпълнението на програмата участват и БАН.

Преглед на изпълнението на бюджетна програма 1700.02.05 „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа“

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Изпълнението на целите, заложи в бюджетната програма през 2022 г. е било насочено към:

- Активно участие в европейските и международни научни организации, което подпомага обмена на учени и знания с възможност за достъп до най-съвременните научни съоръжения, координация на програма Хоризонт Европа, координиране на националната контактна мрежа, организиране и участие в специалните програми и инструменти на Хоризонт Европа;
- Действия по сформирание на организационна структура – представители в Програмни комитети и контактна мрежа на национално ниво по Рамкова програма (РП) „Хоризонт Европа“;
- Участие в заседания на стратегическата конфигурация на РП „Хоризонт Европа“;
- Участие в регионални научни инициативи и изпълнение на дейности, свързани с европейски макростратегии, в т.ч. Дунавската стратегия;
- Поддържане на двустранното научно-техническо сътрудничество и разширяване обхвата на държавите, с които България поддържа научни връзки;
- Стимулиране на членството в престижни международни научноизследователски организации и инфраструктури като един от способите за достъп до световно знание и работа с последно поколение съоръжения;
- Координация на дейности, прозритичащи от подписаното между МОН и Международната банка за възстановяване и развитие Споразумение за предоставяне на консултантски услуги за Преглед на публичните разходи в областта на науката, технологиите и иновациите и Подкрепа за изграждане на основан на доказателства подход по отношение на Националната стратегическа рамка за образование до 2030 г.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

По Програма 1700.02.05 са предоставени следните продукти/услуги:

Продукт/услуга № 1 - Интернационализация на българската наука и интегрирането ѝ в европейското изследователско пространство

- Участие в Тематична работна група за разработване на ПНИИДИТ и ПИК 2021-2027 г.;
 - Участие в „Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез наука и иновации“ по Националния план за възстановяване и устойчивост;
 - Участие в състава на Комитета за наблюдение на ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 и ОП „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014-2020 г.;
 - Дейности, свързани с присъединяването на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР):
- Организиране и участие в среща с представители на Комитета за научна и технологична политика на ОИСР
- Попълване на STIP compass – платформа за националните политики за научни изследвания и иновации на държавите-членки на ЕС;
- Участие в заседанията на Комитета за научна и технологична политика на ОИСР.

Продукт/услуга № 2 - Интегриране в глобалната информационна научна мрежа

- Координиране и участие в комитети, работни групи и др. към ЕК; Участие в стратегическите конфигурации на Програмните комитети на РП „Хоризонт Европа“;
- Актуализация на състава на Националната контактна мрежа по „Хоризонт Европа“;
- Координация относно номинации за одобряване на гаранции в ограничени конкурси по „Хоризонт Европа“;
- Процедура на избор на нов Национален координатор на Рамковата програма на ЕС за научни изследвания и иновации;
- Дейности, свързани с изпълнение на Националния план за отворена наука в това число за публикуване в списания на Елзевир и събитие с ЕК в България заедно в EOSC Steering board - координация на публикуването в отворен достъп в списания на Елзевир;
- Участие в управителния съвет на Европейския облак за отворена наука;
- Одобряване на декларация относно Европейското пространство за отворена наука и научни данни;
- Участие в 13th National Information Day: Open Science, Open Data, Open Access, Bulgarian Open Science Cloud;
- Подготовка за провеждане на тристранно национално събитие за отворена наука; Участие в национален форум за отворена наука;
- Подготовката на писма и доклади, подготовката на презентации, новини за публикуване в Портала за наука на МОИ по отношение на РП на ЕС за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“. Разпространяване на информация по отношение на отворени покани за предоставяне на проектни предложения по програмата до Националната контактна мрежа;
- Изготвяне на справки, координация, кореспонденция, разпространение на информация сред заинтересованите страни за конкурсите през 2022 г. Водена комуникация с български и ЕС учени – национални контактни лица, членове на постоянни комисии, БАН, Университети във връзка с взети участия;
- Регулярен преглед на представяна от ЕК информация за текущи оценки на проекти и кореспонденция на ЕС, текуща обща и регионална статистика на участието на български научни организации в приоритети по програми и запознаване с текущи новини на ЕК;
- Номиниране на нови членове на Научно-техническият комитет на Евратом (НТК на Евратом) за периода 2023-2028 г.;

- Участие в европейския проект RICH Europe;
- Целева инициатива за участие в конкурсна процедура на MSCA по „Хоризонт Европа“ да подкрепя докторанти и постдокторанти;
- Изпълнение на Програмата за стипендии и академичен обмен за млади български учени и дейности на българската научна диаспора в областта на хуманитарните и социалните науки, изпълняван от Центъра за академични изследвания (ЦАИ) в София и МОН. Писма за подкрепа по „Хоризонт Европа“;
- Участие в заседание на Комитета за научна и технологична политика на ОИСР. Изготвяне на самооценка по препоръката на Съвета относно достъпа до изследователски данни от публично финансиране;
- Становища и писма във връзка с участието на Р България в работни органи на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, по-специално в областта на науката и технологиите, както и относно присъединяването на страната към правни инструменти на ОИСР в областта на науката, технологиите и иновациите;
- Подготовка на становища по проекти на Програми и Споразумения за двустранно сътрудничество и справки за предстоящи срещи. Участие в подготовка и актуализиране на Програми и Споразумения за двустранно сътрудничество и предоставяне на становища и справки относно двустранните отношения в областта на научните изследвания. Предоставяна информация на научни организации относно предстоящи научни инициативи;
- Подготовка на проект за техническа помощ по за оценка на научните организации и висшите училища и за подготовката на пътна карта за реформи;
- Координиране на осигурените национални абонаменти до бази данни с пълнотекстова и наукометрична информация – Web of Science, SCOPUS, ScienceDirect; Стартиране на процедура по ЗОП за продължаване абонамента до SCOPUS. Подновен абонамент и осигурен тригодишен достъп на научната общност до базите данни с научна и наукометрична информация на Elsevier. Подписано споразумение за включване и на статии в отворен достъп, както и достъп до SciVal изследователските ВУ и НО;
- Подготовка за договаряне на абонамент за периода 2023 – 2025 г. с Кларивейт аналитикс за достъп до Web of Science, InCites и други функционалности, включващи достъп до My organisation, CAB Abstract, вкл. Global Health, Derwent Innovation, WOS Expanded API и Ranking system data generation; Организиране и провеждане на уебинари за ScienceDirect и Scopus; Организиране на уебинари за обучение за работа с WoS и InCites;
- Изпълнение на Българо-швейцарска програма за повишаване на квалификацията млади учени в областта на хуманитарните науки;
- Програмиране и договаряне на три Българо-швейцарски програми – многостранни научни проекти, научен обмен с Швейцария за докторанти и пост докторанти и грантова схема за завръщане в България на български учени, работещи в Швейцария;
- Организиране и участие в заседанията на Съвета по конкурентоспособност, част „Научни изследвания“; Изготвени национални позиции и изказвания;
- Подготовка и участие в заседанията на ЕРАК и форума на ЕРА;
- Изготвяне на Рамкови позиции, указания за КОРЕПЕР I, материали за заместник-постоянния представител в ППРБЕС;
- Изготвяне на опорни точки и докладване пред СЕВ;
- Оказана институционална подкрепа за участието в няколко европейски изследователски проекта на български организации. Подготвяни официални

поздравителни адреси за заключителни конференции за изпълнени европейски проекти на научни институции;

- Организиране и провеждане на заседание на РГ за SEEIIST;
- Участие в заседание на РГ към ОЧИС;
- Координация на участието на българските учени в Програмата за Научно и технологично сътрудничество COST; Организиране и провеждане на конкурс и номинация на оценители;
- Подготовка и одобряване на позиция за заседание на Съвета на ЦЕРН; Обсъждане на правилник за дейността на комисията.

Продукт/услуга № 3 - Създаване на привлекателни условия за научна кариера, професионално израстване и квалификация на учените

Осигурено членството в международни научни организации и европейски консорциуми за научна инфраструктура. Периодични експертни участия в управляващите органи на по-долу изброените организации и подкрепа на български учени за участие в:

Антарктическата програма;

ОИЯИ – Дубна - Участие в заседания на комисията за Дубна към АЯР;

ЦЕРН - Провеждане на заседание на комисията за ЦЕРН и одобряване на позиция;

ФУЛБРАЙТ; ИТЕР; КЛАРИН ЕРИК; Euro-BioImaging; Грид инициативата;

Euro-Argo; BVMRI; ESS; EURO Argo ERIC; SHARE; ACTRIS; DARIAH;

EPOS; EATRIS; DISSCO; ELI; AnaEE – ERIC ; LOFAR; LifeWatch

Продукт/услуга № 4 - Осигуряване на информация и документация за постиженията в науката, технологиите и иновациите и подготовка на продукти в печатна и/или електронна форма (дейностите се изпълняват от Националния център за информация и документация (НАЦИД))

- През 2022 г. НАЦИД дава възможност на своите потребители да използват информационните ресурси, създавани и съхранявани в центъра, както на място, така и чрез уеб – сайта на центъра. Предоставян е и Интернет достъп до европейски и световни информационни и библиотечни центрове. Центърът обслужва потребителите си и чрез Системата от европейски библиотеки /SUBITO/ за доставка на документи и копия от първоизточници, липсващи в страната.
- Поредоставяне е обслужване потребителите чрез Системата от европейски библиотеки /SUBITO/ за доставка на документи и копия от първоизточници, липсващи в страната.
- Като потребител на софтуера и услугата, и като пълноправен член в системата COBISS.BG НАЦИД изгражда локална база данни в кооперираната онлайн библиографска система COBISS.BG в сътрудничество с Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий”.
- И през отчетния период НАЦИД продължава поддържането на Регистър на академичния състав и защитените дисертационни трудове съгласно чл. 2а от Закона за развитието на академичния състав в Република България и Регистъра за научната дейност.
- Предоставяни от НАЦИД са аналитична и библиографска информация на МОН, Народното събрание, администрацията на президента, Министерския съвет и други институции, юридически лица и граждани;

- През отчетния период в НАЦИД функционира националното хранилище и портала за достъп до отворени данни с научна информация /bpos.bg/.
- В НАЦИД функционира информационен портал „Национална педагогическа мрежа“ в изпълнение на Националната стратегия за развитие на педагогическите кадри 2014-2020

2) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.02.05 Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа“		2022 г.	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 31.12.2022 г.
Брой проекти, финансирани от различни европейски и национални програми	Брой	60	129
Брой Европейски и международни научни организации, в които България участва	Брой	12	5
Участие в европейските научни инфраструктури	Брой	15	18
Разширяване на двустранното сътрудничество – сключени нови споразумения и подписани програми	Брой	2	2
Брой акции по програма COST (Програма за европейско сътрудничество в науката и технологиите), в които България се присъединява годишно	Брой	20	44
Подкрепа за стипендии и академичен обмен за млади български учени между България и Конфедерация Швейцария	Брой	7	7
Повишаване видимостта на научните резултати, публикувани във високо реномирани научни списания, посредством осигуряване на свободен читателски достъп	Брой	1200	5983
Разработване и осъществяване на дейности за популяризиране на науката и научните изследвания сред обществото с участие на водещи учени от различните области на науката	Брой	2	3
Поддържане на абонамент за достъп до световни пълнотекстови бази данни с научна информация SCOPUS и SciVal	Брой	3	3
Предоставяне на документи от библиотечния фонд и бази данни	Брой	3700	1345
Изготвяне на библиотечно-информационни справки в бази данни	Брой	170	127
Предоставяне на документи по междубиблиотечно заемане	Брой	700	494
Предоставяне на копия от оригинални документи	Брой	20 500	20 698
Предоставяне на аналитични продукти	Брой	6	0
Вписани заявки в Регистъра за научната дейност	Брой	3200	1547

Издадени справки за цитирания на публикации/импакт фактор на научни периодични издания	Брой	0	122
--	------	---	-----

- *Кратко описание на показателите за изпълнение*
 - Координация на регионалните, европейските и трансевропейските научни иновационни програми;
 - Участие в международни програми и инициативи на учени;
 - Подкрепа за участие на българските учени в европейски и международни програми;
 - Включване в международни научни мрежи и осигуряване на достъп до световни бази данни и обмен на информация на научни знания.
- *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Информация за данните по показателите за полза/ефект са предоставяни от МОН, НАЦИД, европейски и международни програми и организации.

д) *Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

- Липса на устойчивост и прогнозируемост на инвестициите в научноизследователската и развойна дейност;
- Необходимост от време за прилагане и анализ на резултатите от въведени изменения в нормативната база - Оперативен план към Националната стратегия за развитие на научните изследвания, Национални научни програми, реформи в резултат на препоръки от партньорската проверка на ЕК по отношение системата за оценяване на научната дейност и др.
- Противоепидемични мерки и ограничения във връзка с COVID-19.

д) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и административни разходи (Приложение № 7)*

1700.02.05 Бюджетна програма „Координация и мониторинг на научния потенциал за интегриране в европейското изследователско пространство и глобалната информационна мрежа“			
Разходи по бюджетната програма (в лева)	Закон 2022	Уточнен план 2022 г.	Отчет към 31 декември 2022 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	11 584 700	10 377 797	10 323 977
от тях за:			
Персонал	1 168 100	1 139 135	1 062 265
Издръжка	10 416 600	8 602 662	8 627 032
Капиталови разходи	0	636 000	634 680
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	11 584 700	10 377 797	10 323 977
от тях за:			
Персонал	1 168 100	1 139 135	1 062 265
Издръжка	10 416 600	8 602 662	8 627 032
Капиталови разходи	0	636 000	634 680
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	0	0	0

II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	10 190 500	10 131 100	8 447 433
<i>от тях за:</i>			
<i>Споразумение между правителството на Република България и правителството на Съединените американски щати</i>	618 800	628 800	627 907
<i>Членски внос в Европейската организация за ядрени изследвания (ЦЕРН), Обединения институт за ядрени изследвания в Дубна, Програма Евратом и др.</i>	9 471 700	9 278 200	7 595 448
<i>Средства за Македонския научен институт</i>	100 000	100 000	100 000
<i>Програма за стипендии и академичен обмен за млади български учени и дейности на българската диаспора в областта на хуманитарните и социалните науки - РМС №738/15.10.2018 г.</i>	0	124 100	124 078
	0	0	0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	13 755 400	11 698 574	9 705 787
<i>от тях за:</i>			
<i>Други средства от ЕС и средства по международни програми и други договори</i>	13 755 400	11 698 574	9 705 787
Общо администрирани разходи (II.+III.):	23 945 900	21 829 674	18 153 220
Общо разходи по бюджета (I.+II)	21 775 200	20 508 897	18 771 410
Общо разходи (I.+II.+III.)	35 530 600	32 207 471	28 477 197
Численост на щатния персонал	40	40	39

Общият размер на отчетените разходи по програмата е 28 477,2 хил. лв. Разходите по бюджета на Министерството са в размер на 18 771,4 хил. лв. Ведомствените разходи са в размер на 10 324,0 хил. лв. и включват разходите на Министерството и ВРБ за предоставяните продукти/услуги по програмата. Администрираните разходи са в размер на 8 447, 4 хил. лв. и включват: плащания по Споразумението между правителството на Република България и правителството на Съединените американски щати относно Българо-американската комисия за образователен обмен „Фулбрайт“, плащания за членски внос в Европейската организация за ядрени изследвания ЦЕРН, членски внос за участие на България в CLARIN ERIC, в Euro - Argo Eric; в EGI Европейска грид инициатива; в SHARE ERIC 2022 г., Европейския консорциум за научноизследователска инфраструктура в областта на биобанките и биомолекулярните ресурси (BBMRI-ERIC), към Институт фон Карман и др., както и за участие в Комитета на ОИСР по научната и технологична политика (CSTP). В администрираните разходи са включени и изплатените средства по Програмата за стипендии и академичен обмен за млади български учени и дейности на българската диаспора в областта на хуманитарните и социалните науки изпълняван от ЦАИ (РМС №738/15.10.2018 г.) и предоставени субсидии за 2022 г. за Македонския научен институт.

е) Отговорност за изпълнението на програмата

Дейностите по програмата се извършват от дирекция „Наука“ на МОН и НАЦИД.

Преглед на изпълнението на бюджетна програма 1700.03.00 „Администрация“

а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели

Програмата цели да подпомага предоставянето на продуктите/услугите за постигането на заложените цели във всички области на политиките на Министерството на образованието

и науката и да създава условия за изпълнението на всички бюджетни програми, включени в структурата на програмния бюджет на Министерството на образованието и науката.

Осъществяваните дейности допринасят за нормалното функциониране на администрацията, развитие на компетентностите и усъвършенстване на административния капацитет на МОН, обезпечаване и повишаване ефективността на осъществяваните работни процеси, с което се подпомага изпълнението на всички бюджетни програми.

С оглед усъвършенстване и оптимизиране на работните процеси и дейности в МОН, както и във връзка с настъпили промени в нормативните актове и административни документи през 2022 г. са изготвени/актуализирани следните вътрешни актове:

- Правила за дейността на експертната комисия за отчитане на удовлетвореността на потребителите на административни услуги и подобряване на административното обслужване в МОН. (утвърдени със Заповед РД09-2455/ 23.02.2022 г.).
- План и график за провеждане на проучвания и измерване на удовлетвореността на потребителите от административното обслужване по прилаганите методи за обратна връзка през 2022 г. (утвърдени със Заповед РД09-2631/18.03.2022 г.).
- Вътрешни правила за организация на административното обслужване в МОН. (Заповед № РД09-2764/04.04.2022 г.)
- Заповед № РД 09-4252/09.11.2021 г. относно ползването на информацията в Националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование (НЕИСПУО) – актуализирана със заповеди с номера: РД09-3010/ 29.04.2022 г. и РД09-3084/ 17.05.2022 г.
- Вътрешни правила за възлагане на обществени поръчки за разработка, надграждане или внедряване на информационни системи и софтуерни компоненти в Министерството на образованието и науката (утвърдени със Заповед № РД 09-1757/24.08.2021 г., актуализирани със Заповед № РД09-3251/ 08.06.2022 г.)
- Вътрешни правила за организация и провеждане на обученията и квалификацията на служителите на Министерството на образованието и науката, утвърдени със Заповед № РД 09-4307/13.09.2022 г. на министъра на образованието и науката;
- Вътрешни правила за управление и развитие на човешките ресурси в МОН, утвърдени със Заповед № РД 09-2885/21.10.2020 г., изменени със Заповед № РД 09-3459/01.07.2022 г. на министъра на образованието и науката;
- Кодекс за поведение на служителите в Министерството на образованието и науката, утвърден със Заповед № РД 09-1776 от 26.08.2021 г., изм. и доп. със Заповед № РД09-5811/30.11.2022 г. на министъра на образованието и науката;
- Вътрешни правила за заплатите на служителите в Министерството на образованието и науката, утвърдени със Заповед № РД 09-576/31.01.2019 г., изменени и допълнени със заповеди с номера: РД 09-856/20.03.2019 г., РД 09-1506/14.07.2020 г., РД 09-1574/30.07.2021 г., РД 09-3130/25.05.2022 г. и № РД09-5959/21.12.2022 г.;
- Вътрешните правила за заплатите на служителите в Регионалните управления на образованието, утвърдени със Заповед № РД 09-575/31.01.2019 г., изм. и доп. със заповеди с номера: РД 09-1151/18.04.2019 г., РД 09-3747/25.10.2021 г. и РД09-5960/22.12.2022 г.;
- Вътрешни правила за оборота на електронни документи и документи на хартиен носител в Министерството на образованието и науката, утвърдени със Заповед № РД 09-2890/21.10.2020 г., изменени със Заповед № РД 09-3568/17.12.2020 г., допълнени със Заповед № РД 09-3074/11.10.2021 г. и със Заповед № РД 09-3768/05.08.2022 г., изменени и допълнени със Заповед № РД 09-4425/15.09.2022 г., изменени и допълнени със Заповед № РД09-5810/ 30.11.2022 г. на министъра на образованието и науката.

б) Продукти/услуги, предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне

За периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. са реализирани дейности по изпълнението на следните продукти/услуги:

- **Провеждане на информационната политика на Министерството на образованието и науката**

През 2022 г. са осъществени дейности по планиране и провеждане на информационната и комуникационната политика на МОН, в т.ч. връзки с медиите и други външни потребители с цел осигуряване на прозрачност и публичност в работата на Министерството и повишаване на обществената подкрепа относно политиките и осъществяваните от МОН програми, стратегии и дейности. Организиран са пресконференции и брифинги. Оказано е съдействие на медиите в подготовка на интервюта, радиопредавания и телевизионни репортажи.

През отчетния период са организирани 7 пресконференции за представяне на:

1. Приоритетите на екипа в Министерството на образованието и науката през 2022 г.;
2. Промените в Закона за висшето образование (ЗВО) и Закона за развитие на академичния състав (ЗРАС);
3. Програма за сътрудничество в областта на образованието между България и Северна Македония;
4. Национално социологическо проучване на „Галъп интернешънъл Болкан“ за съдържанието на учебните програми (31.12.2022 г.);
5. Представяне на приоритети на екипа в МОН по време на служебния кабинет;
6. Представяне на Рейтинговата система за 2022 г.;
7. Съвместна пресконференция с вицепремиера по управление на европейските средства, Министерство на околната среда и водите, МСТП, МТ за представяне на възможностите за изграждане на STEM центрове със средства от НПВУ.

Проведени са 5 информационни кампании по теми:

1. За справяне с агресията в училище - в рамките на кампанията „Училище без агресия“ е организирано събиране на добри практики и ученически есета за агресията в училище и са публикувани 6 избрани анонимни есета на ученици във фейсбук, в които те разказват истински случаи на агресия, в които са участвали или на които са станали свидетели. Организирано е заснемането на 3 късометражни филма по мотиви от ученически есета – изпълнител: НАТФИЗ. Събрани и разпространени видеопослания от известни личности по темата, като клип на Мирела Демирева е публикуван и разпространен чрез информационните канали на МОН, (4 април 2022 г.)
2. За интегриране на децата – бежанци от Украйна в българската образователна система;
 - Популяризиране на указания за приема на деца-бежанци в детските градини и училищата
 - Регулярно публикуване на информация за обхвата на децата-бежанци, възникналите проблеми и пътищата за тяхното решаване
 - Организиране и популяризиране на дарителска кампания за децата от българските неделни училища в Украйна
3. Провеждане на държавни зрелостни изпити и национално външно оценяване;
 - Организация на публичното теглене на изпитните варианти
 - Текущо отразяване на изпитните дни по места
 - Оповестяване на резултатите
 - Отговори на въпроси по мейл и във FB

4. За прегледа на учебните програми по общообразователните предмети от I до X клас;
 - Съдействие при организирането на анкетите сред ученици и учители
 - Популяризиране на резултатите от анкетите
 - Популяризиране на резултатите от национално социологическо проучване сред родители и ученици, проведено от „Галъп интернешънъл Болкан“
5. Провеждане на държавни зрелостни изпити, сесия-август септември

Подготвени и организирани са следните събития на МОН:

- Откриване на учебната година - 15 септември;
- Годишна среща с началниците на РУО – Бояна – 30.08.-1.09.2022 г.;
- Връчване на национални дипломи – 18 август 2022 г.
- Конференция за българския жестов език;
- Дискусия за агресията в училище;
- Форум за дуалното обучение;
- Форуми на висши училища, институти на БАН и др.;
- Национален форум „Училища с иновации за бъдещето“ в НДК – 21.10.2022 г.;
- Работна среща с началници на РУО – 28.11.2022 г. – Бояна

Организиран са и 4 събития: за връчване на наградите „Св. Иван Рилски“ в Рилски манастир – 11 май 2022 г.; за отбелязване на 24 май – Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост; за връчване на Почетното отличие „Национална диплома“ - 18.08.2022 г.; за награждаване с ежегодна награда „Константин Величков“ – 1.11.2022 г.

Във връзка с епидемиологичната обстановка относно COVID-19 и тестването на учениците обществото е информирано подробно относно организацията на учебния процес в електронна среда по области.

След извършена проверка за достъпност на съдържанието на интернет страницата на Министерството на образованието и науката в съответствие с приложимите стандарти съгласно изискванията на чл. 58в от Закона за електронното управление бяха извършени изменения по сайта, свързани основно с дизайна (цветови контраст, големина на шрифтове, бутоните за споделяне и др.) и бе актуализирано съдържанието на сайта.

- **Анализ на потребностите, планиране и осъществяване на обучението на персонала**

Координират се, организират се и се осъществяват планираните за 2022 г. обучения на служителите (в ИПА). Своевременно се обучават новопостъпилите служители в МОН и се оказва необходимата методическа подкрепа за работа със Системата за управление на документооборота и работния поток в МОН.

- **Организиране и провеждане на конкурси за назначаване на държавни служители**

Организиран и проведен са конкурси и подбори при мобилност за заемане на свободни длъжности в МОН и в РУО по реда на Закона за държавния служител и Наредбата за провеждане на конкурсите и подбора при мобилност за държавни служители. Извършена е организация и координация, в това число и методическа подкрепа на РУО, за реализиране на дейностите във връзка с провеждане на конкурсни процедури и процедури за конкурентен подбор за заемане на свободни длъжности в МОН и в РУО.

- **Изготвяне на индивидуалните административни актове и документи по възникването, изменението и прекратяването на служебните и трудовите правоотношения;**

Изготвени са индивидуалните административни актове и документи, свързани със служебните и трудовите правоотношения – своевременно и законосъобразно са изготвени и връчени

заповеди, трудови договори и допълнителни споразумения, свързани с възникването, изменението и прекратяването на служебните и трудовите правоотношения.

- **Деловодно обслужване и архивиране на приключените преписки**

Организирана и осъществена е деловодната обработка в МОН. Всички получени документи на хартиен и на електронен носител са регистрирани в Системата за управление на документооборота и работния поток Eventis R7, насочени са по компетентност и са изпратени до адресатите/получателите по електронен път и/или на хартиен носител. Своевременно са извършени външни и вътрешни куриерски дейности.

Осъществени са всички дейности по класиране и архивиране на документите на министерството. Извършени са справки по искане на ръководството и дирекциите на МОН. Своевременно са изпълнени всички постъпили заявки за предоставяне на копия на документи и са изготвени заверени копия на документи, съхранявани в учрежденския архив.

- **Административно обслужване на юридически и физически лица**

Предоставяните от МОН електронни административни услуги са присъединени към Единния портал за достъп до електронни административни услуги <https://egov.bg> на Министерството на електронното управление и могат да се заявяват по електронен път от физически и юридически лица на интернет адрес:

<https://egov.bg/wps/portal/egov/dostavchitsi%20na%20uslugi/ministerstva/uslugi?supplierId=81>.

Осигурена е публичност и прозрачност на работата на администрацията и предоставяните услуги от МОН, като е актуализирана и публикувана подробна информация за потребителите на интернет страницата на Министерството. Осъществени са дейности за повишаване информираността на потребителите чрез поддържане на актуална информация в Регистъра на услугите, за предоставяните от МОН административни услуги.

Осъществена е обратна връзка при предоставяне на административни услуги, като е изготвено и публикувано на интернет страницата на МОН изследване от анкетното проучване на удовлетвореността на потребителите. Предоставена е възможност на потребителите да изразят впечатлението си от административното обслужване и отправят препоръки за подобряване по електронен път.

Проведени са консултации с организации – потребители на административни услуги на Министерството и са проучени възможностите за реализиране на постъпилите предложения във връзка с обсъждане на анализираната информация от обратната връзка и резултатите от измерването на удовлетвореността на потребителите.

Разработен е *Годишен доклад за оценка на удовлетвореността на потребителите от административното обслужване в Министерството на образованието и науката през 2021 г.*, обществено достъпен на електронната страница на МОН.

Извършена е проверка на постъпилата писмена информация от всички второстепенни разпоредители с бюджет относно изпълнението на чл. 10, ал. 5 от Наредбата за административното обслужване, както и за начините, по които са осигурили и регламентирали непрекъсваемия режим на работа.

Дигитализирана е служебната проверка на удостоверителните документи, издавани от МОН - удостоверения за присъдено звание „лауреат“ и служебни бележки за постигнати отлични резултати от национален кръг на олимпиадите. Достъпът се осъществява чрез разработено и инсталирано разширение на функционалностите на Регистъра на документите за завършено основно образование, средно образование и/или придобита степен на професионална квалификация. Документите са интегрирани в веб-услугите, които висшите училища използват за кандидат-студентската кампания. Всички висши училища са информирани за осигурения от МОН служебен достъп до сканирани изображения на документите, както и до данни за притежателите им, с цел да преустановят изискването им.

Реализирани са дейности, в изпълнение на РМС № 299 от 10.05.2022 г. за приемане на Наръчник за организацията на административното обслужване по телефона.

Идентифицирани са изисквания за удостоверителни услуги от страна на МОН и на други администрации, предоставящи информация за състояние и обстоятелства, които могат да бъдат трансформирани в служебно извличане на информация по електронен път. Разработени са предложения за минимизиране на удостоверителни услуги и дигитализация на административни процеси в облтта на образованието.

Изготвен и представен е в Министерския съвет отчет за изпълнение на мерките, заложи в Пътна карта за изпълнение на Стратегията за развитие на държавната администрация 2014-2020.

Извършен е преглед на обобщения доклад на МС за изпълнение на задълженията на администрациите по Наредбата за Административния регистър относно пълнотата на информацията и сроковете за въвеждането ѝ в регистъра. Разработени и изпратени на ВРБ указания за отстраняване на констатираните пропуски. Осъществена обратна връзка с отговорните длъжностни лица.

Разработен е периодичен анализ на публикуваните набори от данни в отворен формат за системата на Министерството на образованието и науката с цел преглед на пълнотата на информацията и спазване на установените срокове за публикуване на Портала за отворени данни на Република България.

- **Счетоводно обслужване и отчетност на Министерство и на системата на образованието, изготвяне на периодични оборотни ведомости, подготовка на годишен баланс, счетоводно и касово обслужване на структурните звена**

1. Счетоводно и касово обслужване, отчетност на Министерство на образованието и науката и системата на образованието:

1.1. Изготвени и представени са в Сметна палата и МФ Годишен финансов отчет на Министерството, системата, ДВУ и БАН за 2021 г. Изготвени и представени в МФ са месечни отчети за касовото изпълнение на бюджета на сметките за средства от Европейския съюз и на сметките за чужди средства на МОН. Изготвени и представени в МФ и Сметна палата са тримесечни отчети за касовото изпълнение, оборотни ведомости и друга отчетна информация към 31.03.2022 г., към 30.06.2022 г. и към 30.09.2022 г. за Министерството, системата, ДВУ и БАН. Изготвени са тримесечни отчети за ведомствените и администрирани разходи по програми към 31.03.2022 г., към 30.06.2022 г., към 30.09.2022 г. и годишен отчет за 2021 г. В процес на подготовка е годишния финансов отчет за 2022 г.

1.2. Извършени плащания към фирми, доставчици и други съгласно сключени договори и доклади. Осъществен контрол на извършените плащания и анализ по видове разходи.

1.3. Изготвяне на разплащателни ведомости за заплати на персонала, служебни бележки и други документи.

1.4 Изготвяне на анализи за финансово-икономическото състояние на едноличните търговски дружества с държавно участие в капитала.

1.5 Разработване на проект на бюджет и бюджетна прогноза на Министерството.

1.6. Одобрение и наблюдение на плащанията на организационните структури на МОН, разплащане и отчитане на сметките на бюджетните организации, чрез Системата за електронни бюджетни разплащания (СЕБРА).

1.7. Извършване на текущ контрол на плащанията на разпоредителите с бюджет в рамките на определените им лимити. Изготвяне на обобщена информация за извършените плащания по видове разходи.

1. 8. Проверка и обобщаване на отчетите за касовото изпълнение на бюджетите, сметките за средства от ЕС и сметките за чужди средства, оборотните ведомости и годишните финансови отчети на разпоредителите с бюджет.

2. Осигуряване на материално-техническо снабдяване с консумативи и обзавеждане:

2.1 Осигурени са материали и инвентар чрез възлагане по рамкови споразумения;

2.2. Изпълнени са ремонтни дейности на сградите и работни помещения на Министерството;

2.3. Сключени са договори с външни контрагенти в съответствие с потребностите на МОН;

2.4. Осигурено е транспортното обслужване на Министерството, както и участие в доставката и предоставянето на училищни автобуси за училища и общини.

3. Планиране, организиране и осъществяване на цялостната дейност по отбранително-мобилизационната подготовка, защитата при бедствия, аварии и по пожарната безопасност. Планиране, контрол и отчитане на средствата

3.1. Осъществяват се планираните мерки за превенция и намаляване на риска от бедствия и е осъществяван контрол за тяхното изпълнение;

3.2. Актуализиране на плана за защита при бедствия на МОН за изпълнение на задачите, произтичащи от Националния план за защита при бедствия и планове на областно и общинско ниво;

3.3 Изготвяне на годишен доклад за изпълнение на дейностите и задачите по отбранително-мобилизационна подготовка през 2021 г. и изпращане в Министерството на отбраната;

3.4. Организиране и провеждане на допълнителни мероприятия срещу разпространението на коронавирусна инфекция COVID-19 в МОН, в съответствие с препоръките на СЗО и здравните власти;

3.5. Организиране и координиране на цялостната дейност по здравословни и безопасни условия на труд и осигуряването на лекарствени средства и мед. оборудване и др.;

3.6. Осигуряване на финансови, технически и материални средства за провеждане на дейностите по Отбранително мобилизационна подготовка (ОМП);

3.7. Извършени са дейностите, осигуряващи пожарна безопасност;

3.8. Участие в разработването на Годишен доклад за състоянието на националната сигурност в РБ през 2021 г. (приема се от Народното събрание за предходната година), съвместно с компетентните органи на изпълнителната власт.

3.9. Участие в изготвянето на Отчет за изпълнение към 31.12.2022 г. на дейности и мерки по стратегическите и оперативни цели на Националната програма за безопасност и здраве при работа 2022 - 2024 година.

в) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетната програма (Приложение № 6)

1700.03.00 Бюджетна програма „Администрация“		2022 г.	
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет към 31.12.2022 г.
Организиране и провеждане на събития, работни срещи с журналисти, пресконференции	Брой	6	7 пресконференции + 5 информационни кампании + 4 събития

Провеждане на информационни кампании за популяризиране политиките на МОН по дадена тема	Брой	3	5
Деловодно обслужване и архивиране на приключените преписки	Брой	70 000	91 081
Административно обслужване на физически и юридически лица	Брой	250	1090

➤ *Кратко описание на показателите за изпълнение*

Текущо се изпълняват дейности, свързани с процесуално представителство на Министерството пред съдилищата; изготвяне на проекти на договори и становища по законосъобразността на договори; по събиране и обобщаване на проектите на годишния бюджет на Министерството и бюджетите на ВРБ; по събиране и обобщаване на отчети за касово изпълнение на бюджета и на сметките за средства от Европейския съюз; по счетоводно отчитане, изготвяне на ежемесечни и годишни оборотни ведомости, подготовка на годишния баланс, счетоводно и касово обслужване на структурните звена; осъществява се контрол на извършените плащания чрез СЕБРА; поддържат се регистри на имотите; на обществените поръчки на МОН; програмно и техническо осигуряване на компютърната техника; изпълнява се плана за вътрешен одит на структурите, програмите, дейностите и процесите в Министерството; осигурена е ведомствена охрана и пропускателен режим.

Осъществените дейности, допринасят за нормалното функциониране на администрацията.

➤ *Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение*

Информация за изпълнените дейности се извлича от Системата за управление на документооборота и работния поток Eventis R7.

д) *Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности*

В качествено и количествено отношение заложените цели са изпълнени в пълна степен. Планираните количествени параметри са прогнозни и тяхното изпълнение зависи от броя на постъпилит документи и заявления от потребителите.

г) *Отчет на разходите по бюджетната програма с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)*

1700.03.00 Бюджетна програма „Администрация“			
Разходи по бюджетната програма (в лева)	Закон 2022	Уточнен план 2022 г.	Отчет към 31 декември 2022 г.
I. Ведомствени разходи по бюджета	7 312 900	8 345 443	6 853 421
от тях за:			
Персонал	5 538 900	6 070 612	5 222 206
Издържка	1 604 000	2 104 831	1 555 488
Капиталови разходи	170 000	170 000	75 727
1. Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ	7 312 900	8 345 443	6 853 421
от тях за:			
Персонал	5 538 900	6 070 612	5 222 206
Издържка	1 604 000	2 104 831	1 555 488

Капиталови разходи	170 000	170 000	75 727
2. Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
II. Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
III. Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
Общо администрирани разходи (II.+III.):	0	0	0
Общо разходи по бюджета (I.+II)	7 312 900	8 345 443	6 853 421
Общо разходи (I.+II.+III.)	7 312 900	8 345 443	6 853 421
Численост на щатния персонал	274	274	247

Общият размер на отчетените разходите по програмата е в размер на 6 853,4 хил. лв. Същите са ведомствени разходи на Министерството и на ВРБ за подпомагане дейностите за изпълнение на целите на всички бюджетни програми, включени в структурата на програмния бюджет на Министерството на образованието и науката.

д) Отговорност за изпълнението на програмата

Отговорност за изпълнението на програмата имат дирекции „Правна“, „Финанси“, „Стопански и счетоводни дейности“, „Държавна собственост и обществени поръчки“, „Човешки ресурси и административно обслужване“, „Връзки с обществеността и протокол“ в МОН, Звеното за финансово осигуряване на организационните структури на МОН, Изпълнителна агенция „Програма за образование“ (ИАПО).

Справка за разходите по области на политики и бюджетни програми, утвърдени със ЗДБРБ за 2022 г. по бюджета на Министерството на образованието и науката

(в хил. лв.)

Класификационен код*	Наименование на областта на политика/функционалната област /бюджетната програма	Закон	Уточнен план	Отчет
1700.01.00	Политика в областта на всеобхватното, достъпно и качествено предучилищно и училищно образование. Учене през целия живот	771 994,7	736 770,1	657 410,3
1700.02.00	Политика в областта на равен достъп до качествено висше образование и развитие на научния потенциал	81 867,3	62 328,5	51 452,9
1700.03.00	Бюджетна програма „Администрация“	7 312,9	8 345,4	6 853,4
	Общо разходи	861 174,9	807 444,0	715 716,6